

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εργασίας
και Κοινωνικής Ασφάλισης

ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (ΔΥΠΑ)

Στρατηγική για την Αναβάθμιση
των Δεξιοτήτων του Εργατικού Δυναμικού
και τη Διασύνδεσή του με την Αγορά Εργασίας
Επικαιροποίηση 2023

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ (ΔΥΠΑ)

Στρατηγική για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων
του Εργατικού Δυναμικού και τη Διασύνδεσή του
με την Αγορά Εργασίας

Επικαιροποίηση 2023

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σύνοψη	7
Εισαγωγή	12
1. Πρόσφατες εξελίξεις στο πεδίο της αγοράς εργασίας και των δεξιοτήτων σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο	16
1.1. Πράσινες δεξιότητες	16
1.2. Ψηφιακές Δεξιότητες.....	18
2. Δράσεις που υλοποιήθηκαν την προηγούμενη περίοδο στο πλαίσιο των στόχων της Στρατηγικής 2022.....	21
2.1. Προγράμματα Αναβάθμισης Δεξιοτήτων.....	21
2.2. Αναβάθμιση Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας.....	29
2.3. Πρόσφατες εξελίξεις στα πεδία των δεξιοτήτων και της αγοράς εργασίας	30
2.4. Μεγέθη αγοράς εργασίας.....	30
2.4.1. Η αγορά εργασίας στην Ευρώπη	32
2.4.2. Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα.....	37
2.4.2.1. Εισαγωγικά μεγέθη.....	37
2.4.2.2. Η απασχόληση ανά επάγγελμα	41
2.4.2.3. Η απασχόληση ανά κλάδο	52
2.4.2.4. Η απασχόληση ανά επάγγελμα και κλάδο	62
2.4.2.5. Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο επάγγελμα και κλάδο.....	65
2.4.3. Η αγορά μισθωτής εργασίας στην Ελλάδα	72
2.4.4. Η εγγεγραμμένη ανεργία.....	76
2.5. Τάσεις αγοράς εργασίας.....	81
2.5.1. Δυναμισμός επαγγελμάτων και κλάδων.....	83
2.5.2. Δυναμισμός μισθωτής απασχόλησης.....	89
2.5.3. Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης.....	92
2.5.4. Ανάλυση προσφοράς - ζήτησης μισθωτής εργασίας.....	103
2.5.5. Οδηγός επαγγελμάτων	106

2.5.6. Ετεροαπασχόληση	108
2.6. Δεξιότητες.....	111
2.7. Δεδομένα από έρευνες επιχειρήσεων.....	123
3. Πλαίσιο δράσεων για την επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής	128
3.1. Επιδιώκοντας την αλλαγή: Μετασχηματισμός της αγοράς εργασίας για δημιουργική χρήση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού	128
3.2. Προς μια έξυπνη αγορά εργασίας: Ενίσχυση της καινοτομίας και της ανθεκτικότητας των επιχειρήσεων μέσω της αναβάθμισης των ψηφιακών δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού	131
3.3. Δρώντας με γνώμονα το περιβάλλον: Καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης και προώθηση υπεύθυνης περιβαλλοντικής συμπεριφοράς	132
3.4. Προς μια ενεργειακά βιώσιμη αγορά εργασίας: Προώθηση κυκλικής οικονομίας και εξοικονόμησης ενέργειας.....	135
3.5. Από τη διάγνωση στη δράση: Μείωση των αναντιστοιχιών δεξιοτήτων της αγοράς εργασίας με στοχευμένες δράσεις ενίσχυσης δεξιοτήτων σε κλαδικό - επαγγελματικό - χωρικό επίπεδο.....	137
3.6. Με το βλέμμα στο μέλλον: Επένδυση σε επαγγέλματα και δεξιότητες του μέλλοντος	139
3.7. Η διαπροσωπική δεξιότητα ως παράγοντας επίδοσης για την αγορά εργασίας: Ενίσχυση των οριζόντιων δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού με παράλληλη σύζευξη/αντιστοίχιση με τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας	141
3.8. Προσαρμογή των δράσεων της Στρατηγικής σε επιμέρους ανάγκες ωφελούμενων, συμπεριλαμβανομένων και των ατόμων με αναπηρία.....	142
4. Διακυβέρνηση συστήματος ανάπτυξης δεξιοτήτων εργατικού δυναμικού	143
5. Πηγές και ύψος χρηματοδότησης	147

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

Εικόνα 1. Στόχοι και Άξονες της Εθνικής Στρατηγικής για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων του Εργατικού Δυναμικού και τη Διασύνδεσή του με την Αγορά Εργασίας	11
Εικόνα 2. Google Search Volume for 'Future of Work' (Global level, peak=100)	12
Εικόνα 3. Cedefop 2nd European Skills and Jobs Survey (2021)	19
Εικόνα 4. Global Skills Taxonomy, World Economic Forum, Future of Jobs Survey 2023	20
Εικόνα 5. Κατάρτιση εγγεγραμμένων ανέργων και εργαζομένων (Ψηφιακές και Πράσινες δεξιότητες)	23
Εικόνα 6. Κατάρτιση εγγεγραμμένων ανέργων και εργαζομένων (Ψηφιακές και Πράσινες δεξιότητες) ανά έτος γέννησης και φύλο	24
Εικόνα 7. Κατάρτιση εγγεγραμμένων ανέργων και εργαζομένων (Ψηφιακές και Πράσινες δεξιότητες) και φάση προγράμματος	25
Εικόνα 8. Κατάρτιση εγγεγραμμένων ανέργων και εργαζομένων (Ψηφιακές και Πράσινες δεξιότητες) ανά Περιφέρεια	26
Εικόνα 9. Κατάρτιση εγγεγραμμένων ανέργων και εργαζομένων (Ψηφιακές δεξιότητες) ανά δεξιότητα και φύλο	27
Εικόνα 10. Κατάρτιση εγγεγραμμένων ανέργων και εργαζομένων (Πράσινες δεξιότητες) ανά δεξιότητα και φύλο	28
Εικόνα 11. Ιστοσελίδα του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας (ΜΔΑΑΕ)	29
Εικόνα 12. Ιστοσελίδα ΜΔΑΑΕ, Μεγέθη αγοράς εργασίας	31
Εικόνα 13. Ποσοστό απασχόλησης του ενεργού πληθυσμού (ΕΕ-27) / Πηγή: EUROSTAT	34
Εικόνα 14. Ποσοστό θέσεων εργασίας υψηλού επιπέδου δεξιοτήτων (ΕΕ-27) / Πηγή: EUROSTAT	35
Εικόνα 15. Ποσοστό θέσεων εργασίας υψηλού επιπέδου δεξιοτήτων ανά κλάδο (ΕΕ-27) / Πηγή: EUROSTAT	36
Εικόνα 16. Πληθυσμός ηλικίας 15+ (σε χιλιάδες) ανά φύλο, ηλικία και κατάσταση απασχόλησης / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	38
Εικόνα 17. Πληθυσμός ηλικίας 15+ (σε χιλιάδες) ανά φύλο, υπηκοότητα και κατάσταση απασχόλησης / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	39
Εικόνα 18. Πληθυσμός ηλικίας 15-74 (σε χιλιάδες) ανά φύλο, ηλικία, κατάσταση απασχόλησης και διάκριση σε υποαπασχολούμενους και εν δυνάμει πρόσθετο εργατικό δυναμικό / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	40
Εικόνα 19. Η απασχόληση ανά επάγγελμα, επίπεδο δεξιοτήτων και Περιφέρεια / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	43
Εικόνα 20. Η απασχόληση ανά επάγγελμα και ηλικία / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	44
Εικόνα 21. Η απασχόληση ανά επάγγελμα και φύλο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	45
Εικόνα 22. Η απασχόληση ανά επάγγελμα και εκπαιδευτικό επίπεδο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	46
Εικόνα 23. Η απασχόληση ανά επάγγελμα και καθεστώς εργασίας / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	47
Εικόνα 24. Η απασχόληση ανά επάγγελμα και θέση / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	48
Εικόνα 25. Η μισθωτή απασχόληση ανά επάγγελμα και είδος σύμβασης εργασίας / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	49
Εικόνα 26. Η μισθωτή απασχόληση ανά επάγγελμα και διάρκεια υπερωριακής εργασίας / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ ..	50
Εικόνα 27. Οι αποδοχές ανά επάγγελμα και καθεστώς εργασίας / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	51
Εικόνα 28. Η απασχόληση ανά κλάδο και Περιφέρεια / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	55
Εικόνα 29. Η απασχόληση ανά κλάδο και ηλικία / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	56
Εικόνα 30. Η απασχόληση ανά κλάδο και φύλο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	57

Εικόνα 31. Η απασχόληση ανά κλάδο και εκπαιδευτικό επίπεδο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.....	58
Εικόνα 32. Η απασχόληση ανά κλάδο και καθεστώς εργασίας / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.....	59
Εικόνα 33. Η μισθωτή απασχόληση ανά κλάδο και είδος σύμβασης εργασίας / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	60
Εικόνα 34. Οι αποδοχές ανά κλάδο και καθεστώς εργασίας / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	61
Εικόνα 35. Η απασχόληση ανά επάγγελμα και κλάδο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	64
Εικόνα 36. Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο επάγγελμα και ηλικία / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.....	67
Εικόνα 37. Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο επάγγελμα και φύλο /Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	68
Εικόνα 38. Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο επάγγελμα και εκπαιδευτικό επίπεδο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	69
Εικόνα 39. Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο κλάδο και ηλικία / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.....	70
Εικόνα 40. Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο κλάδο και φύλο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	71
Εικόνα 41. Η μισθωτή απασχόληση ανά ηλικία και επάγγελμα / Πηγή: ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ.....	74
Εικόνα 42. Η μισθωτή απασχόληση ανά επίπεδο δεξιοτήτων και κλάδο / Πηγή: ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ	75
Εικόνα 43. Ε Εγγεγραμμένοι άνεργοι το 2022 (μηνιαία)	79
Εικόνα 44. Εγγεγραμμένοι άνεργοι ανά φύλο / Πηγή: ΔΥΠΑ.....	80
Εικόνα 45. Ιστοσελίδα ΜΔΑΑΕ, Τάσεις αγοράς εργασίας	82
Εικόνα 46. Δυναμισμός επαγγελμάτων ανά επίπεδο δεξιοτήτων και Περιφέρεια / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.....	87
Εικόνα 47. Δυναμισμός κλάδων ανά Περιφέρεια / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	88
Εικόνα 48. Δυναμισμός μισθωτής απασχόλησης ιδιωτικού δικαίου 2022 / Πηγή: ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ	91
Εικόνα 49. Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά επάγγελμα, επίπεδο δεξιοτήτων και Περιφέρεια / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	95
Εικόνα 50. Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά επάγγελμα, επίπεδο δεξιοτήτων και ηλικία / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	96
Εικόνα 51. Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά επάγγελμα, επίπεδο δεξιοτήτων και φύλο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	97
Εικόνα 52. Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά επάγγελμα, επίπεδο δεξιοτήτων και εκπαιδευτικό επίπεδο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ	98
Εικόνα 53. Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά κλάδο και Περιφέρεια / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.....	99
Εικόνα 54. Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά κλάδο και ηλικία / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.....	100
Εικόνα 55. Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά κλάδο και φύλο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.....	101
Εικόνα 56. Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά κλάδο και εκπαιδευτικό επίπεδο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ ..	102
Εικόνα 57. Ανάλυση προσφοράς - ζήτησης Μισθωτής εργασίας / Πηγή: ΔΥΠΑ - ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ	105
Εικόνα 58. Οδηγός επαγγελμάτων / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.....	107
Εικόνα 59. Συγκριτική ανάλυση εκπαίδευσης και επιπέδου δεξιοτήτων (Απασχόληση) / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ ...	109
Εικόνα 60. Συγκριτική ανάλυση εκπαίδευσης και επιπέδου δεξιοτήτων (Μισθωτή απασχόληση) / Πηγή: ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ.....	110
Εικόνα 61. Χαρτογράφηση Δυναμισμού Δεξιοτήτων – Κλάδος: Ενημέρωση και Επικοινωνία / Πηγή: ΔΥΠΑ - ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ	122
Εικόνα 62. Επάρκεια ψηφιακών δεξιοτήτων.....	123
Εικόνα 63. Σημαντικότητα ψηφιακών δεξιοτήτων.....	124
Εικόνα 64. Σημαντικότητα και επάρκεια ψηφιακών δεξιοτήτων	125
Εικόνα 65. Επάρκεια πράσινων δεξιοτήτων.....	125
Εικόνα 66. Επάρκεια πράσινων δεξιοτήτων	126
Εικόνα 67. Σημαντικότητα πράσινων δεξιοτήτων	127

Σύνοψη

Η Στρατηγική για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων του Εργατικού Δυναμικού και τη Διασύνδεσή του με την Αγορά Εργασίας για το 2023 (εφεξής Στρατηγική) αποτελεί ένα αναθεωρημένο κείμενο στρατηγικού χαρακτήρα που λαμβάνει υπόψη του τις πρόσφατες εξελίξεις στα πεδία των γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων (εφεξής δεξιότητες) και της αγοράς εργασίας. Στη Στρατηγική ενσωματώνονται τα σχόλια / παρατηρήσεις / προτάσεις των κοινωνικών εταίρων και λοιπών εμπλεκομένων, με διαχρονικό σκοπό «τη διαμόρφωση ενός συνεκτικού πλαισίου για τη διάγνωση των αναγκών της αγοράς εργασίας σε δεξιότητες, την πρόβλεψη των αναγκών αυτών στο εγγύς και μεσοπρόθεσμο μέλλον και την αξιοποίηση και προσαρμογή των δράσεων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, προκειμένου το εργατικό δυναμικό να αποκτά ή να αναβαθμίζει σύγχρονες δεξιότητες, ώστε να είναι δυνατή η άμεση και επιτυχής διασύνδεσή του με την αγορά εργασίας» (παρ. 1 του άρθρ. 26 του ν.4921/2022).

Θεσμικό θεμέλιο της Στρατηγικής αποτελεί το άρθρ. 26 του ν.4921/2022 (ΦΕΚ Α' 75). Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ως άνω άρθρου προσδιορίζονται οι ειδικότεροι στόχοι της, ως κάτωθι:

- ▶ Η αποτελεσματική αντιστοίχιση της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας, σε όρους απαιτούμενων δεξιοτήτων.
- ▶ Η παρακολούθηση και ο εντοπισμός των σύγχρονων επαγγελματικών τάσεων και των δεξιοτήτων που πληρούν τις απαιτήσεις της εθνικής αγοράς εργασίας με έμφαση στην ψηφιακή και πράσινη ανάπτυξη.
- ▶ Η ενίσχυση της πρόσβασης όλων των ενδιαφερομένων χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς στα προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και επανακατάρτισης.
- ▶ Η προώθηση της ενεργού συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.
- ▶ Η συστηματική μέτρηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και η διασφάλιση του ποιοτικού ελέγχου των παρόχων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και των προσφερόμενων προγραμμάτων, με σκοπό τη βελτίωση της απασχολησιμότητας των ωφελουμένων και την καλύτερη διασύνδεσή τους με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας σε δεξιότητες.
- ▶ Η αξιολόγηση και βελτίωση των μοντέλων χρηματοδότησης της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης διαμέσου της σύνδεσης των αμοιβών των παρόχων επαγγελματικής κατάρτισης με τις επιδόσεις τους σε όρους απασχολησιμότητας των ωφελούμενων, με σκοπό τη βελτιστοποίηση της αποτελεσματικής διαχείρισης των πόρων και της αποδοτικότητας των σχετικών παρεμβάσεων, την επίτευξη διαφάνειας και την απλούστευση των διαδικασιών.
- ▶ Η αξιολόγηση του μοντέλου διακυβέρνησης της Στρατηγικής και η αναβάθμισή του με την απλούστευσή του και τον βελτιωμένο συντονισμό και τη συνεργασία μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Επιμέρους στόχος της Στρατηγικής για το 2023 είναι να δοθεί έμφαση στην παροχή ευκαιριών ανάπτυξης δεξιοτήτων που συσχετίζονται με τις ανάγκες των καταρτιζόμενων, της κοινωνίας και της οικονομίας. Σημαντική πτυχή ως προς αυτό είναι η ενθάρρυνση των επιχειρήσεων να προσφέρουν αναβάθμισμένες θέσεις εργασίας, ώστε με τα προγράμματα αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανειδίκευσης (up/reskilling) τόσο για ανέργους όσο και για εργαζόμενους να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για πρόσληψη και διατήρηση εξειδικευμένου προσωπικού, που θα τις καταστήσει πιο παραγωγικές και ανταγωνιστικές. Από την ανάλυση των δεδομένων των προγραμμάτων κατάρτισης μέχρι σήμερα και τις προτάσεις σχετικών φορέων προέκυψε και η ανάγκη επέκτασης των προγραμμάτων σε ιδιοκτήτες πολύ μικρών επιχειρήσεων, ειδικά σε αυτούς που δραστηριοποιούνται εκτός των μεγάλων αστικών κέντρων.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής είναι η συνεχής βελτίωση και αξιολόγηση της ποιότητας διδασκαλίας και κατάρτισης σε όλα τα στάδια της εκπαίδευσης διαδικασίας, και η διασφάλιση συμμετοχής μεγαλύτερων ποσοστών του ενεργού πληθυσμού σε δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης.

Η Στρατηγική με την ετήσια επικαιροποίηση της καλείται να ανταποκριθεί στις ταχύτατες κοινωνικοοικονομικές εξελίξεις, τις περιβαλλοντικές προκλήσεις και τις ραγδαίες τεχνολογικές αλλαγές ειδικότερα μετά τη δυναμική είσοδο της τεχνητής νοημοσύνης, των υπηρεσιών υπολογιστικού νέφους και της διαχείρισης και αξιοποίησης μεγάλου όγκου δεδομένων¹. Στο πλαίσιο αυτό, η αναβάθμιση δεξιοτήτων υποστηρίζει τη διαδικασία ανάπτυξης του εργατικού δυναμικού και παράλληλα αποτελεί βασικό συστατικό της αξιοπρεπούς εργασίας. Όχι μόνο αποσκοπεί να αυξήσει την αξία και την παραγωγικότητα της εργασίας, αλλά και να εμπλουτίσει τη ζωή του εργατικού δυναμικού βελτιώνοντας την πρόσβασή στην αγορά εργασίας και ενισχύοντας την προσαρμογή του σε έναν μεταβαλλόμενο, τεχνολογικά καθοδηγούμενο και παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον.

Η Στρατηγική έρχεται να αναπληρώσει το κενό που δημιουργείται από την αναντιστοιχία των δεξιοτήτων ανάμεσα στη ζήτηση και την προσφορά στην αγορά εργασίας, μέσα από μια ολοκληρωμένη προσέγγιση σε επίπεδο δομών, διαδικασιών, πολιτικών και συνεργειών με σκοπό την περαιτέρω ανάπτυξη της απασχολησιμότητας του εργατικού δυναμικού και κατ' επέκταση τη διεύρυνση των επαγγελματικών προοπτικών και ευκαιριών τους.

Η Στρατηγική εξειδικεύει τις εθνικές στρατηγικές κατευθύνσεις για την κατάρτιση, τις δεξιότητες και τον εκσυγχρονισμό της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (ΔΥΠΑ - πρώην ΟΑΕΔ), όπως αυτές αποτυπώνονται στους στόχους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης επί του Εθνικού Σχεδίου Μεταρρυθμίσεων «Ελλάδα Μπροστά» (2021), στη Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2021-2025, καθώς και στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων, που καταρτίζεται στο πλαίσιο της διαδικασίας του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου. Επιπροσθέτως, υιοθετεί τις κατευθυντήριες προτάσεις του Σχεδίου Ανάκαμψης για την Ελληνική Οικονομία (Έκθεση Επιτροπής

¹ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europe-digital-decade-digital-targets-2030_en

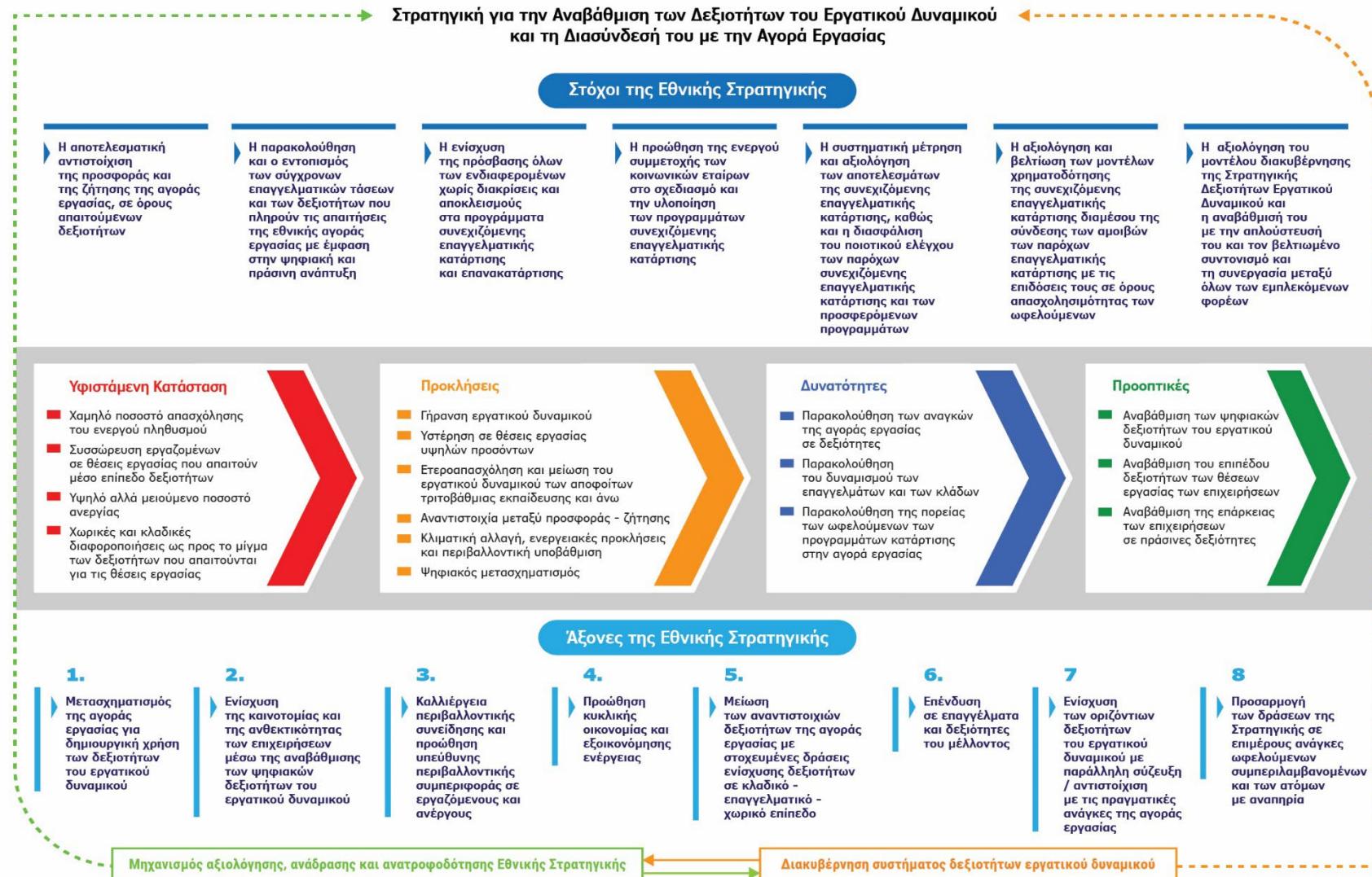
Πισσαρίδη, 2020). Παράλληλα, συνιστά έναν εμβληματικό πυλώνα υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (2021), το οποίο επιδιώκει ρητά την αναμόρφωση του μοντέλου συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης μέσα από την αναβάθμιση δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού.

Ως διαχρονικός στόχος της Στρατηγικής αναδεικνύεται ο μετασχηματισμός της αγοράς εργασίας με αναβάθμιση και δημιουργική αξιοποίηση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού και παράλληλη σύζευξη με τις ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας, καθώς και τις ραγδαίες τεχνολογικές και περιβαλλοντικές μεταβολές, μέσα από την ενίσχυση της καινοτομίας και της ανθεκτικότητας των επιχειρήσεων, την αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού, την καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης και την προώθηση υπεύθυνης περιβαλλοντικής συμπεριφοράς των πολιτών, μέσα από τον μετασχηματισμό της διάγνωσης αναγκών σε στοχευμένες δράσεις ενίσχυσης δεξιοτήτων με κλαδική, επαγγελματική, χωρική και δημογραφική εξειδίκευση, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες των κάθε φορά ωφελούμενων, συμπεριλαμβανομένων και των ατόμων με αναπηρία.

Η Στρατηγική είναι απολύτως συμβατή με τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων (Κεφάλαιο I: Ισότητα ευκαιριών και Πρόσβαση στην Αγορά Εργασίας), και ειδικότερα με τις δράσεις του υποκεφαλαίου για την «Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Διά Βίου Μάθηση», ενσωματώνοντας ιδιαίτερα τον στόχο «τουλάχιστον 60% όλων των ενηλίκων θα πρέπει να παρακολουθεί κατάρτιση κάθε χρόνο ως το 2030». Επίσης, υιοθετεί τις βασικές αρχές της Ευρωπαϊκής Ατζέντας Δεξιοτήτων (European Skills Agenda) που αποβλέπουν α) στην ενίσχυση της βιώσιμης ανταγωνιστικότητας (μέσα από συμπληρωματικές στρατηγικές όπως το European Green Deal, European Digital Strategy κ.ά.), β) στην εξασφάλιση κοινωνικής δικαιοσύνης, μέσα από την ισότιμη πρόσβαση όλων στην εκπαίδευση, στην κατάρτιση και στη διά βίου μάθηση, παντού στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και γ) στην οικοδόμηση ανθεκτικότητας για την αντίδραση σε κρίσεις, με βάση τα διδάγματα που αντλήθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19. Τέλος, υιοθετεί τα συμπεράσματα της Διακήρυξης του Osnabrück (2020) σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση ως κινητήρια δύναμη για την ανάκαμψη και τη δίκαιη μετάβαση στην ψηφιακή και την πράσινη οικονομία, καθώς και την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2021-2030.

Η Στρατηγική συμπληρώνει από την πλευρά της αγοράς εργασίας το Στρατηγικό Σχέδιο για την Επαγγελματική Εκπαίδευση, Κατάρτιση, Διά Βίου Μάθηση και Νεολαία, το οποίο προτείνεται από το Κεντρικό Συμβούλιο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης στον εκάστοτε Υπουργό Παιδείας και εγκρίνεται από τη Βουλή. Το Στρατηγικό Σχέδιο 2022-2024 που εγκρίθηκε από το Κεντρικό Συμβούλιο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΚΣΕΕΚ) περιλαμβάνει τρείς επιμέρους πυλώνες και επιμέρους στρατηγικές για α) την Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση, β) τη Διά Βίου Μάθηση εστιασμένη στη Μάθηση Ενηλίκων, και γ) τη Νεολαία, οι οποίες εντάσσονται κάτω από τους ίδιους στρατηγικούς στόχους και αλληλοσυμπληρώνονται υπό το πρίσμα της ολιστικής αντιμετώπισης των αναφερόμενων πεδίων.

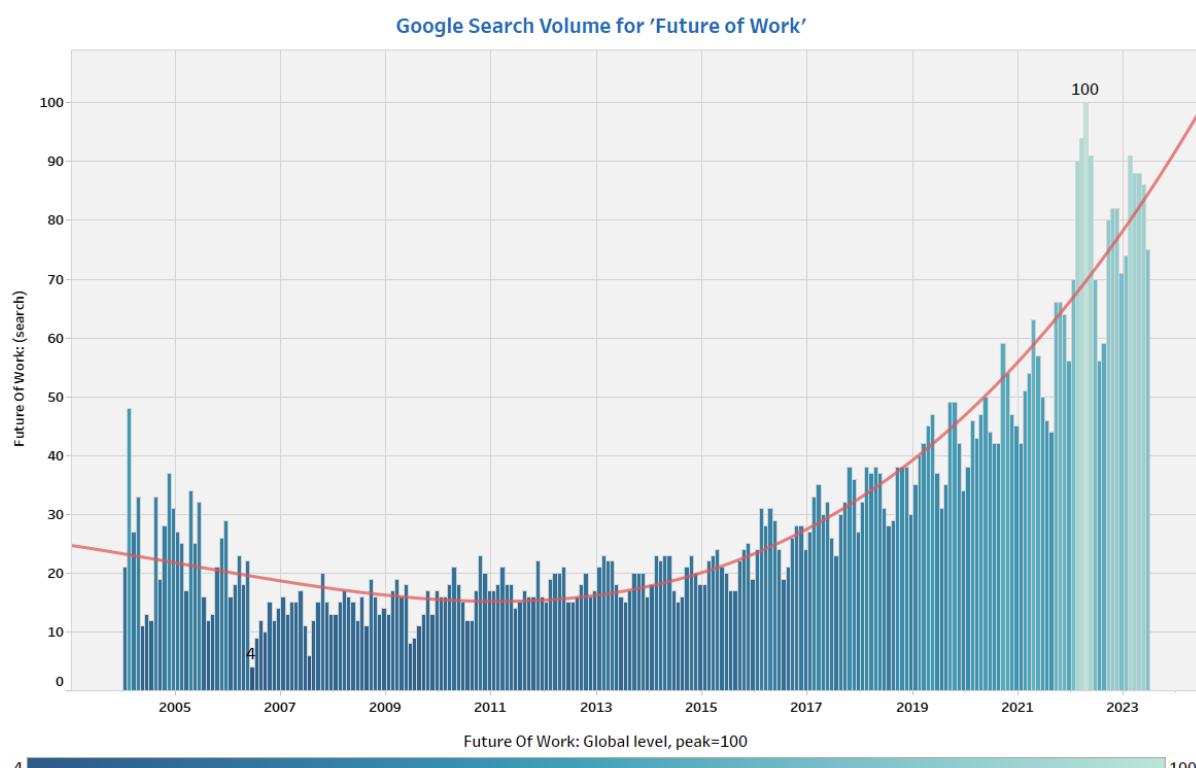
Τέλος, η Στρατηγική βρίσκεται σε συνέργεια με συναφείς στρατηγικές, όπως η Εθνική Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία, η Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας, η Εθνική Στρατηγική και το Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη και Ενδυνάμωση των Ρομά 2021-2030, και η Εθνική Στρατηγική για την Ένταξη.

Εικόνα 1. Στόχοι και Άξονες της Εθνικής Στρατηγικής για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων του Εργατικού Δυναμικού και τη Διασύνδεσή του με την Αγορά Εργασίας

Εισαγωγή

Η μεταβαλλόμενη φύση της εργασίας και των δεξιοτήτων αποτελεί ένα σημαντικό και αμφιλεγόμενο θέμα στο πλαίσιο της συζήτησης των δημόσιων πολιτικών. Το ενδιαφέρον για αυτό το θέμα από δεξαμενές σκέψης, επιχειρήσεις, διεθνείς οργανισμούς, κυβερνήσεις και το ευρύτερο κοινό συνεχίζει να αυξάνεται τα τελευταία έτη². Οι ραγδαίες μεταβολές, που πυροδοτούν, μεταξύ άλλων, η διπλή, ψηφιακή-πράσινη μετάβαση, αλλάζουν συνεχώς τα δεδομένα όσον αφορά την προσφορά και ζήτηση θέσεων εργασίας. Η ανακήρυξη του 2023 ως Έτους Δεξιοτήτων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σηματοδοτεί τη συνειδητοποίηση της ανάγκης να στρέψουμε την προσοχή μας στον εντοπισμό, ανάδειξη και ενσωμάτωση των δεξιοτήτων που ζητάει η αγορά στις πολιτικές επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Εικόνα 2. Google Search Volume for 'Future of Work' (Global level, peak=100)
Source: Google Trends. Update data based on JRC idea

² Arregui Pabollet, E., Bacigalupo, M., Biagi, F., Cabrera Giraldez, M., Caena, F., Castaño Muñoz, J., Centeno Mediavilla, I., Edwards, J., Fernandez Macias, E., Gomez Gutierrez, E., Gomez Herrera, M., Inamorato Dos Santos, A., Kampylis, P., Klenert, D., Lopez Cobo, M., Marschinski, R., Pesole, A., Punie, Y., Tolan, S., Torrejon Perez, S., Urzi Brancati, M. and Vuorikari, R., The changing nature of work and skills in the digital age, Gonzalez Vazquez, I., Milasi, S., Carretero Gomez, S., Napierala, J., Robledo Bottcher, N., Jonkers, K. and Goenaga Beldarrain, X. editor(s), EUR 29823 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2019, ISBN 978-92-76-09206-3, doi:10.2760/679150, JRC117505.

<https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC117505>

Σε διεθνές επίπεδο, οι οικονομικές, υγειονομικές και γεωπολιτικές τάσεις έχουν δημιουργήσει αποκλίνοντα αποτελέσματα για τις αγορές εργασίας το 2023. Ενώ σε χώρες υψηλού εισοδήματος οι οικονομίες πλησιάζουν στην πλήρη απασχόληση του εργατικού δυναμικού, στις χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος η ανεργία παραμένει υψηλή σε σχέση με την περίοδο πριν την πανδημία COVID-19. Σε ατομικό επίπεδο, τα χαρακτηριστικά της αγοράς εργασίας αποκλίνουν επίσης, καθώς οι εργαζόμενοι με βασική εκπαίδευση, οι νέοι, οι γυναίκες, τα άτομα με αναπηρία και ιδίως οι γυναίκες με αναπηρία εμφανίζουν πολύ χαμηλότερα ποσοστά απασχόλησης. Ταυτόχρονα, οι πραγματικοί μισθοί μειώνονται ως αποτέλεσμα μιας συνεχιζόμενης κρίσης και της αύξησης του κόστους ζωής, κυρίως λόγω των σημαντικών πληθωριστικών πιέσεων των τελευταίων ετών, ενώ και οι μεταβαλλόμενες προσδοκίες των εργαζομένων και οι ανησυχίες για την ποιότητα της εργασίας γίνονται ολοένα και πιο σημαντικά ζητήματα παγκοσμίως. Η υιοθέτηση τεχνολογιών αιχμής (big data, cloud computing, AI, machine learning) θα παραμείνει βασικός μοχλός του επιχειρηματικού μετασχηματισμού, τουλάχιστον μέχρι το τέλος της δεκαετίας που διανύουμε. Είναι επίσης αξιοσημείωτο ότι οι μεγαλύτερες επιπτώσεις στη δημιουργία και την απώλεια θέσεων εργασίας προέρχονται από περιβαλλοντικές και τεχνολογικές τάσεις³.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), αφουγκραζόμενη τις προκλήσεις των σύγχρονων αγορών εργασίας και επιθυμώντας να αναδείξει περαιτέρω το ζήτημα της αναντιστοιχίας δεξιοτήτων σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, ονομάτισε το 2023 ως Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων. Το Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων στοχεύει να αντιμετωπίσει τα κενά δεξιοτήτων στην ΕΕ και να ενισχύσει τη στρατηγική δεξιοτήτων της ΕΕ, η οποία θα βοηθήσει στην ανανέωση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού με έμφαση στις δεξιότητες ψηφιακής και πράσινης τεχνολογίας. Αυτό θα απαιτήσει συλλογικές δράσεις προκειμένου αφενός να βοηθηθούν οι άνεργοι και οι εργαζόμενοι για να αποκτήσουν τις κατάλληλες δεξιότητες για ποιοτικές θέσεις εργασίας και αφετέρου να βοηθηθούν οι εταιρείες, ιδίως οι πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, μέσα από εθνικές ή ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες και δυνατότητες χρηματοδότησης.

Στο πλαίσιο αυτό, η ελληνική κυβέρνηση προχωρά στην ετήσια επικαιροποίηση της Στρατηγικής για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων του Ανθρώπινου Δυναμικού και τη Διασύνδεσή του με την Αγορά Εργασίας για το 2023 (εφεξής Στρατηγική 2023), με την περαιτέρω εξειδίκευση του πλαισίου αναβάθμισης δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, με απότελεσμα στόχο την αλλαγή του εγχώριου μοντέλου ανάπτυξης του ανθρώπινου κεφαλαίου και κατ' επέκταση τον μετασχηματισμό της ίδιας της αγοράς εργασίας, ώστε αυτή να λειτουργεί αποτελεσματικά και ενισχυτικά προς τον εθνικό παραγωγικό ιστό.

Στο πλαίσιο της συνεχούς αξιολόγησης, ανατροφοδότησης και βελτιστοποίησης της Στρατηγικής αλλά και της ενσωμάτωσης των σχολίων / παρατηρήσεων / προτάσεων των κοινωνικών εταίρων και λοιπών εμπλεκομένων, παρακάτω παρατίθενται θεωρητικές και μεθοδολογικές διευκρινίσεις.

Η Στρατηγική τόσο του 2022 όσο και του 2023 δεν βασίζεται σε κάποια αντίληψη κατά την οποία η ανεργία είναι αποτέλεσμα λανθασμένων επιλογών ή ελλείψεων από πλευράς εργαζομένων και

³ The Future of Jobs Report 2023. World Economic Forum.

<https://www.weforum.org/reports/the-future-of-jobs-report-2023/>

ανέργων. Τα αίτια της ανεργίας θα πρέπει να αναζητηθούν σε μάκρο-συντελεστές, όπως η ελλιπής συνολική ζήτηση, τους οποίους, ωστόσο, δεν έχει την αρμοδιότητα η ΔΥΠΑ να επηρεάσει αποφασιστικά. Το πεδίο παρέμβασης της ΔΥΠΑ είναι σε μικρο-επίπεδο, δηλαδή αφορά τη διευκόλυνση της σύζευξης ανάμεσα στην προσφορά και ζήτηση εργασίας, και μάλιστα σε σχέση με τις δεξιότητες, όπως ακριβώς υποδηλώνει το αντικείμενο της συγκεκριμένης Στρατηγικής, ενώ ένα ευρύτερο πλαίσιο πολιτικών για την ανεργία μπορεί να αναζητηθεί, για παράδειγμα, στη Στρατηγική για τις Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης. Είναι αντιληπτό ότι, στο επίπεδο αυτό, είναι σημαντικό (α) οι επιχειρήσεις να αναπροσαρμόσουν τον προσανατολισμό τους προς την αναβάθμιση της τεχνογνωσίας και την αξιοποίηση των δεξιοτήτων του προσωπικού τους, και (β) να επικαιροποιηθούν οι δυνατότητες του συστήματος Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ) ώστε να παρέχουν σύγχρονες δεξιότητες προς τους καταρτιζόμενους. Στο πλαίσιο αυτό, πρώτος και διαχρονικός στόχος της Στρατηγικής ήταν και παραμένει ο μετασχηματισμός της αγοράς εργασίας για τη δημιουργική χρήση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού στην παραγωγή και παροχή υπηρεσιών, μέσα από την επένδυση των επιχειρήσεων/φορέων στην ανάπτυξη και αξιοποίηση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού, με ιδιαίτερη στόχευση στις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις που βρίσκονται εκτός των μεγάλων αστικών κέντρων, δηλαδή εκεί όπου η κάθετη αναντιστοιχία δεξιοτήτων είναι εντονότερη.

Στη Στρατηγική 2022 γίνεται σαφής αναφορά στο πρόβλημα του ελλείματος των ελληνικών επιχειρήσεων σε σχέση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές, ως προς την ενσωμάτωση θέσεων υψηλών δεξιοτήτων.⁴ Επίσης, η αναφορά στη σ. 38 της Στρατηγικής 2022 δεν θα πρέπει να εκληφθεί ότι επιμερίζει την ευθύνη για την κάθετη αναντιστοιχία δεξιοτήτων στους εργαζόμενους ή/και στους ανέργους αφού, αντιθέτως, καταγράφει τις δυσμενείς επιλογές στις οποίες οδηγούνται οι εργαζόμενοι από την ελλιπή προσφορά θέσεων εργασίας υψηλών δεξιοτήτων από τις επιχειρήσεις. Όπως χαρακτηριστικά σημειώνεται «... περίπου 4 στους 10 ανέργους με τριτοβάθμια εκπαίδευση αναζητούν επάγγελμα μετρίου και όχι υψηλού επιπέδου δεξιοτήτων. Το γεγονός αυτό αναδεικνύει ότι οι προσδοκίες των ανέργων προσαρμόζονται στην τάση της αγοράς εργασίας να απορροφά κυρίως εργαζόμενους σε επαγγέλματα μεσαίων δεξιοτήτων».

Η Στρατηγική 2022 δεν υποτιμά την αξία, ούτε επιχειρεί την αντικατάσταση των επαγγελματικών περιγραμμάτων με την ταξινόμηση των γνώσεων, ικανοτήτων, δεξιοτήτων και προσόντων (εφεξής δεξιότητες) της ESCO. Οι δεξιότητες που αντιστοιχούν σε ένα επάγγελμα αποτελούν μόνο ένα μέρος ενός επαγγελματικού περιγράμματος. Η αξιοποίηση του ESCO δεν επιχειρεί να υποκαταστήσει τα επαγγελματικά περιγράμματα, αλλά δίνει δυνατότητες ανάδειξης τεχνικών δεξιοτήτων που αναζητά η αγορά εργασίας σήμερα αλλά και στο μέλλον. Με δεδομένη την έλλειψη επαγγελματικών περιγραμμάτων για όλα τα επαγγέλματα, ή έστω για τα πιο διαχρονικά δυναμικά, και με αυτονόητο το επίκεντρο του ενδιαφέροντος μιας Στρατηγικής Δεξιοτήτων στις δεξιότητες, εστιάζουμε στην ανάδειξη των πιο δυναμικών δεξιοτήτων, όχι υποβαθμίζοντας την υπόσταση των επαγγελμάτων, αλλά αναδεικνύοντας, στη βάση των επαγγελμάτων, τις δεξιότητες εκείνες που

⁴ Βλ. Ενότητα 6.1. «Δεξιότητες και αγορά εργασίας στην Ευρώπη: Υφιστάμενη κατάσταση, τάσεις και προοπτικές» (σελ. 23), Ενότητα 6.2 «Δεξιότητες και αγορά εργασίας στην Ελλάδα: Υφιστάμενη κατάσταση, προκλήσεις, τάσεις και προοπτικές» (σελ. 25), Ενότητα 6.3.2. «Υστέρηση σε θέσεις εργασίας που απαιτούν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων» (σελ. 41).

συνδέονται, ανάλογα με τον κλάδο, την Περιφέρεια, το φύλο, την ηλικία, το καθεστώς και τον τύπο απασχόλησης, με τις περισσότερες νέες θέσεις εργασίας, τις υψηλότερες αποδοχές, το μεγαλύτερο μερίδιο απασχόλησης, τη μεγαλύτερη διάχυση σε αναλυτικούς κλάδους οικονομικής δραστηριότητας (4ο επίπεδο ανάλυσης) κάθε αναλυτικής επαγγελματικής κατηγορίας (σε 4ο - 5ο - 6ο - 7ο - 8ο επίπεδο ανάλυσης ESCO). Η συνεχής ανάπτυξη των επαγγελματικών περιγραμμάτων παραμένει σημαντικός στόχος της πολιτείας. Η αναλυτική προσέγγιση της Στρατηγικής μπορεί να συμβάλει στην επιλογή και στο περιεχόμενο των επαγγελματικών περιγραμμάτων αφενός με την προτεραιοποίηση των επαγγελμάτων για τα οποία θα πρέπει να συνταχθεί περίγραμμα σύμφωνα με τα αποτελέσματα του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας (ΜΔΑΑΕ), και αφετέρου με τη δυνατότητα που παρέχει για συμπλήρωση/σύγκριση του μέρους εκείνου των περιγραμμάτων που αφορά τις δεξιότητες, με αυτές που αναδεικνύονται από την ευρύτερη ευρωπαϊκή εμπειρία των δεξιοτήτων κατά ESCO.

Η Στρατηγική 2022 δεν επιχειρεί, όπως δεν οφείλει, κάποια συστηματική αξιολόγηση της ποιότητας των συστημάτων ΣΕΚ. Λαμβάνοντας όμως υπόψη ότι η ποιότητα των προγραμμάτων σπουδών αποτελεί τον βασικότερο παράγοντα της αποτελεσματικότητας της ΣΕΚ (βλ. έρευνες του ΕΟΠΠΕΠ και του INE-ΓΣΕΕ), η Στρατηγική 2023 παραθέτει στις προτεινόμενες δράσεις της συγκεκριμένους μαθησιακούς στόχους για την ανάπτυξη των επιλεγμένων ψηφιακών και πράσινων δεξιοτήτων. Παράλληλα, μέσω των εργαλείων πρόβλεψης δεξιοτήτων, που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο του ΜΔΑΑΕ και παρουσιάζονται παρακάτω, αποσκοπεί να οριοθετήσει και τους μαθησιακούς στόχους σε αναλυτικό επαγγελματικό επίπεδο μέσα στους διαφορετικούς κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, ως συμβολή στην ανάπτυξη επικαιροποιημένων προγραμμάτων σπουδών.

Η Στρατηγική 2023 αποτελείται από τα παρακάτω κεφάλαια:

1. Στο πρώτο κεφάλαιο παρουσιάζονται οι πρόσφατες εξελίξεις στο πεδίο της αγοράς εργασίας και των δεξιοτήτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, εστιάζοντας στις πράσινες και ψηφιακές δεξιότητες.
2. Στο δεύτερο κεφάλαιο γίνεται μια παρουσίαση των δράσεων που υλοποιήθηκαν την προηγούμενη περίοδο και παρουσιάζονται τα χαρακτηριστικά της αγοράς εργασίας με βάση τα καινοτόμα εργαλεία που δημιουργήθηκαν για την υποστήριξη του σχεδιασμού και της υλοποίησης της Στρατηγικής 2022.
3. Στο τρίτο κεφάλαιο αναλύονται οι επιμέρους δράσεις που προτείνονται για την επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής 2023.
4. Στο τέταρτο κεφάλαιο αποτυπώνεται το πλαίσιο της διακύβερνησης του συστήματος ανάπτυξης δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού.
5. Τέλος, σημειώνονται οι πηγές και το ύψος χρηματοδότησης που μπορούν να αξιοποιηθούν για τη χρηματοδότηση των επιμέρους δράσεων της Στρατηγικής.

1. Πρόσφατες εξελίξεις στο πεδίο της αγοράς εργασίας και των δεξιοτήτων σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο

1.1. Πράσινες δεξιότητες

Σύμφωνα με το World Economic Forum μεταξύ των μεγατάσεων (megatrends) σε περιβαλλοντικό, τεχνολογικό και οικονομικό επίπεδο που επιδρούν στην αγορά εργασίας, οι επιχειρήσεις προβλέπουν ότι η ισχυρότερη επίδραση στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας θα οφείλεται σε επενδύσεις που διευκολύνουν την πράσινη μετάβαση των επιχειρήσεων, επιτρέπουν την ευρύτερη εφαρμογή των Περιβαλλοντικών, Κοινωνικών και Διακυβερνητικών (Environmental, Social and Governance) προτύπων και καθιστούν τις αλυσίδες εφοδιασμού πιο τοπικές, ενώ η ανάπτυξη των θέσεων εργασίας μπορεί να αντισταθμίζεται από τη μερική μετατόπισή τους στην κάθε περίπτωση.

Παράλληλα, καθώς η Ευρώπη αναδομείται μετά την πανδημία COVID-19 και έχει θέσει έναν φιλόδοξο στόχο, να γίνει κλιματικά ουδέτερη έως το 2050, είναι εξίσου σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι υπάρχουσες και οι νέες πολιτικές και πρακτικές εκπαίδευσης και κατάρτισης αντιμετωπίζουν αντί να επιδεινώνουν, τα τρέχοντα προβλήματα της αγοράς εργασίας.

Διεθνείς οργανισμοί (π.χ. OECD, ILO, UNESCO), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. το CEDEFOP, το European Training Foundation και το Eurofound) έχουν πραγματοποιήσει στο παρελθόν έρευνες για τον εντοπισμό των χαρακτηριστικών και των τύπων πράσινων θέσεων εργασίας προκειμένου να υπάρξει μια πραγματική αξιολόγηση της προσφοράς και της ζήτησης για πράσινες θέσεις εργασίας.

Οι Janta et al.⁵ στη μελέτη τους σημειώνουν ότι μέχρι το φθινόπωρο του 2022 δεν υπήρχε κοινά υιοθετημένη προσέγγιση για τον καθορισμό και τη μέτρηση των πράσινων θέσεων εργασίας και δεξιοτήτων σε διεθνές, ευρωπαϊκό ή εθνικό επίπεδο, με διάφορους οργανισμούς και κυβερνητικούς φορείς να διατυπώνουν και να υιοθετούν τους δικούς τους ορισμούς και προσεγγίσεις. Σε γενικές γραμμές, οι διαθέσιμοι ορισμοί καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα προσεγγίσεων ανάλογα με το πλαίσιο τους, που κυμαίνεται από μια στενή άποψη που εστιάζεται στη διατήρηση του περιβάλλοντος, έως μια πολύ ευρύτερη άποψη που περιλαμβάνει οποιαδήποτε εργασία και δεξιότητα που άμεσα ή έμμεσα συμβάλλει στον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και τις επιβλαβείς επιπτώσεις στο περιβάλλον (UNESCO, 2021). Ιστορικά, μια στενότερη κατανόηση ήταν πιο διαδεδομένη, ωστόσο, με την πάροδο των χρόνων, υπήρξε μια αξιοσημείωτη στροφή προς τον ορισμό των πράσινων θέσεων εργασίας ως οποιαδήποτε εργασία που περιλαμβάνει μια σειρά από δεξιότητες και εργασίες που απαιτούνται για την πράσινη μετάβαση. Για παράδειγμα, ενώ ο ορισμός του CEDEFOP το 2012 για τις «πράσινες θέσεις εργασίας» επικεντρωνόταν περισσότερο στην αγορά εργασίας, ο πιο πρόσφατος ορισμός του το 2022 ακολουθεί μια ευρύτερη κοινωνική προσέγγιση.

⁵ Janta, B., Kritikos, E. and Clack, T. (2023). 'The green transition in the labour market: how to ensure equal access to green skills across education and training systems', EENEE Analytical report. doi: 10.2766/563345.

- ▶ Ο ορισμός της ILO (2018) για την “green job” εστιάζει στα χαρακτηριστικά της εργασίας και δηλώνει ότι “green jobs” είναι «θέσεις εργασίας που μειώνουν την κατανάλωση ενέργειας και πρώτων υλών, περιορίζουν τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, ελαχιστοποιούν τα απόβλητα και τη ρύπανση, προστατεύουν και αποκαθιστούν τα οικοσυστήματα και δίνουν τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις και τις κοινότητες να προσαρμοστούν στην κλιματική αλλαγή». Αυτός ο ορισμός υπογραμμίζει ότι οι «πράσινες θέσεις εργασίας» είναι θέσεις εργασίας που μειώνουν τον περιβαλλοντικό αντίκτυπο ή αποτύπωμα των επιχειρήσεων και των οικονομικών τομέων σε τελικά βιώσιμα επίπεδα και ταυτόχρονα πληρούν τις απαιτήσεις της αξιοπρεπούς εργασίας: επαρκείς μισθούς, ασφαλείς συνθήκες, δικαιώματα των εργαζομένων, κοινωνικός διάλογος και κοινωνική προστασία (CEDEFOP 2019a; UNEP et al. 2008).
- ▶ Ο ορισμός του CEDEFOP για τις “green jobs” τις χαρακτηρίζει σύμφωνα με το εύρος των δεξιοτήτων που εμπλέκονται. Οι «δεξιότητες», υπό μια διευρυμένη ερμηνεία, είναι ένας γενικός όρος που υποδηλώνει «τη γνώση, την ικανότητα και την εμπειρία που απαιτούνται για την εκτέλεση μιας συγκεκριμένης εργασίας ή έργου». Ο πιο πρόσφατος ορισμός από το CEDEFOP (2022:1) για τις «δεξιότητες για την πράσινη οικονομία» δηλώνει ότι αυτές είναι «οι γνώσεις, οι ικανότητες, οι αξίες και οι συμπεριφορές που απαιτούνται για τη ζωή, την εργασία και τη δράση σε οικονομίες και κοινωνίες που επιδιώκουν να μειώσουν τον αντίκτυπο των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στο περιβάλλον». Η ανάπτυξη δεξιοτήτων σε αυτό το πλαίσιο περιλαμβάνει όλες τις μορφές ανάπτυξης ανθρώπινων πόρων: δια βίου μάθηση, συμπεριλαμβανομένης της αρχικής και συνεχιζόμενης επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, και τη δια βίου μάθηση, συμπεριλαμβανομένης της επίσημης και της άτυπης/μη τυπικής μάθησης (CEDEFOP 2019a). Ο ορισμός του CEDEFOP έχει επίσης υιοθετηθεί από άλλες ευρωπαϊκές ταξινομήσεις ή μεθοδολογίες όπως για παράδειγμα την Ευρωπαϊκή Ταξινόμηση Επαγγελμάτων, Δεξιοτήτων και Ικανοτήτων (ESCO) (ESCO 2022).
- ▶ Ο OECD ακολουθεί τους ορισμούς της ILO ή του CEDEFOP, ανάλογα με τη δημοσίευση. Η έρευνα του OECD επικεντρώνεται περισσότερο στις «πράσινες δεξιότητες» παρά στις «πράσινες θέσεις εργασίας».

Το φθινόπωρο του 2022, η διυπηρεσιακή ομάδα εργασίας για τη μάθηση με βάση την εργασία, που αποτελείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το European Training Foundation (ETF), το CEDEFOP, τον OECD, την ILO και την UNESCO, δημοσίευσε έναν ορισμό των «δεξιοτήτων για την πράσινη μετάβαση» με βάση τους αντίστοιχους ορισμούς που χρησιμοποιούνται από αυτούς τους οργανισμούς. Ως «δεξιότητες για την πράσινη μετάβαση» νοούνται οι δεξιότητες και οι αρμοδιότητες, αλλά και οι γνώσεις, οι ικανότητες, οι αξίες και οι συμπεριφορές που απαιτούνται για να ζεις, να εργάζεσαι και να δρας σε οικονομίες και κοινωνίες με αποδοτική και βιώσιμη χρήση των πόρων. Αυτές είναι:

- ▶ **Τεχνικές δεξιότητες:** απαιτούνται για την προσαρμογή ή την εφαρμογή προτύπων, διεργασιών, υπηρεσιών, προϊόντων και τεχνολογιών για την προστασία των οικοσυστημάτων και της βιοποικιλότητας και για τη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας, υλικών και νερού. Οι τεχνικές δεξιότητες μπορεί να είναι ειδικές για το επάγγελμα ή διατομεακές. Και
- ▶ **Εγκάρσιες δεξιότητες:** συνδέονται με τη βιώσιμη σκέψη και δράση, που σχετίζεται με την εργασία (σε όλους τους οικονομικούς τομείς και τα επαγγέλματα) και τη ζωή. Εναλλακτικά, αναφέρονται ως «ικανότητες βιωσιμότητας», «δεξιότητες ζωής», «soft skills» ή «βασικές δεξιότητες» (EC et al. 2022).

1.2. Ψηφιακές Δεξιότητες

Τα τελευταία χρόνια, η έλευση της 4ης βιομηχανικής επανάστασης συνοδεύτηκε από την ανησυχία ότι οι ψηφιακές τεχνολογίες και η αυτοματοποίηση θα οδηγήσουν σε απώλεια θέσεων εργασίας. Ήδη, από την πρώτη πανευρωπαϊκή έρευνα του CEDEFOP για τις δεξιότητες το 2014, προέκυψε ότι το 43% των εργαζόμενων βίωσε μεταβολές στο εργασιακό του περιβάλλον από τις νέες ψηφιακές τεχνολογίες.⁶ Πρώιμες έρευνες προέβλεπαν ότι έως και οι μισές θέσεις εργασίας των προηγμένων χωρών θα μπορούσαν να αντικατασταθούν από αλγόριθμους τεχνητής νοημοσύνης. Ωστόσο, 7 χρόνια μετά, σύμφωνα με τη δεύτερη έρευνα του CEDEFOP, παρά τις έντονες ανησυχίες μόλις το 4% του ευρωπαϊκού εργατικού δυναμικού (και το 11% αυτών που έπρεπε να αποκτήσουν ψηφιακές δεξιότητες) βίωσε απώλεια θέσεων εργασίας. Για το 31% των εργαζομένων, η εισαγωγή νέων τεχνολογιών συνοδεύτηκε από τη δημιουργία νέων καθηκόντων, ή πρόσθετα ή σε αντικατάσταση παλαιών καθηκόντων. Όπως σημειώνουν οι Ευστράτογλου & Κρητικίδης (2023, σελ. 174)⁷ όσο υψηλότερη η ένταση γνώσης τόσο θετικότερες οι μεταβολές της απασχόλησης, και αντίστροφα, όσο χαμηλότερη η ένταση γνώσης, τόσο υψηλότερες οι απώλειες της απασχόλησης. Παράλληλα, όπως προκύπτει από τις έρευνες του ΜΔΑΑΕ σε επιχειρήσεις που απασχολούν προσωπικό, όσο πιο θετική είναι η αξιολόγηση της επάρκειας των εργαζομένων σε ψηφιακές δεξιότητες τόσο πιο θετική είναι η εκτίμηση για την πορεία της επιχείρησης στο μέλλον.

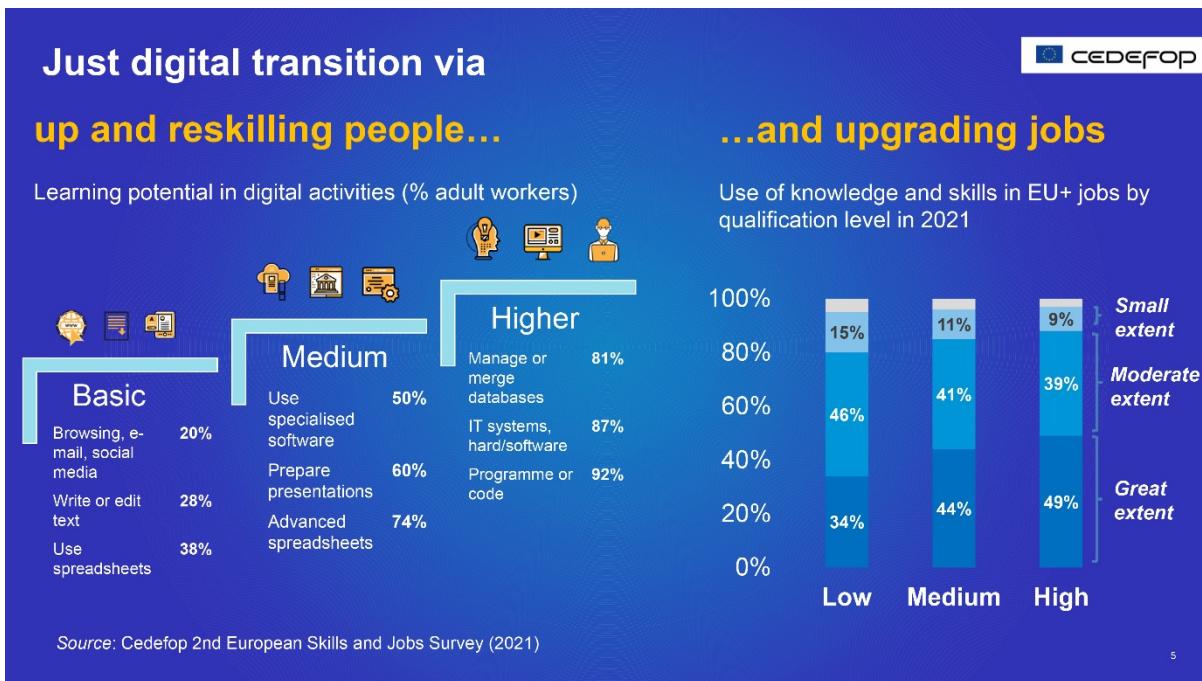
Ποιες είναι όμως οι ψηφιακές δραστηριότητες των εργαζομένων στους χώρους εργασίας τους; Σύμφωνα με την πανευρωπαϊκή έρευνα του CEDEFOP προκύπτει ότι:

- ▶ Το 72% χρησιμοποιεί το διαδίκτυο για περιήγηση, αποστολή email ή χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης.
- ▶ Το 65% γράφει ή επεξεργάζεται κείμενο.
- ▶ Το 57% χρησιμοποιεί υπολογιστικά φύλλα.
- ▶ Το 48% χρησιμοποιεί εξειδικευμένα λογισμικά ανάλογα με τον κλάδο και το επάγγελμα
- ▶ Το 36% προετοιμάζει παρουσιάσεις.
- ▶ Το 25% χρησιμοποιεί προηγμένες λειτουργίες υπολογιστικών φύλλων, π.χ. μακροεντολές
- ▶ Το 18% διαχειρίζεται βάσεις δεδομένων.
- ▶ Το 13% αναπτύσσει ή συντηρεί συστήματα πληροφορικής, υλισμικό ή λογισμικό.
- ▶ Το 7% γράφει προγράμματα ή κώδικες.

Αναφορικά με την επένδυση στην κατάρτιση σε ψηφιακές τεχνολογίες, από την ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας προκύπτει ότι το 52% των εργαζομένων της Ευρώπης πρέπει να αναπτύξει περαιτέρω τις ψηφιακές του δεξιότητες για να βελτιώσει την αποδοτικότητά του στη δουλειά που κάνει.

⁶ CEDEFOP (2022). Challenging digital myths: first findings from Cedefop's second European skills and jobs survey. Luxembourg: Publications Office. Policy brief. <http://data.europa.eu/doi/10.2801/818285>

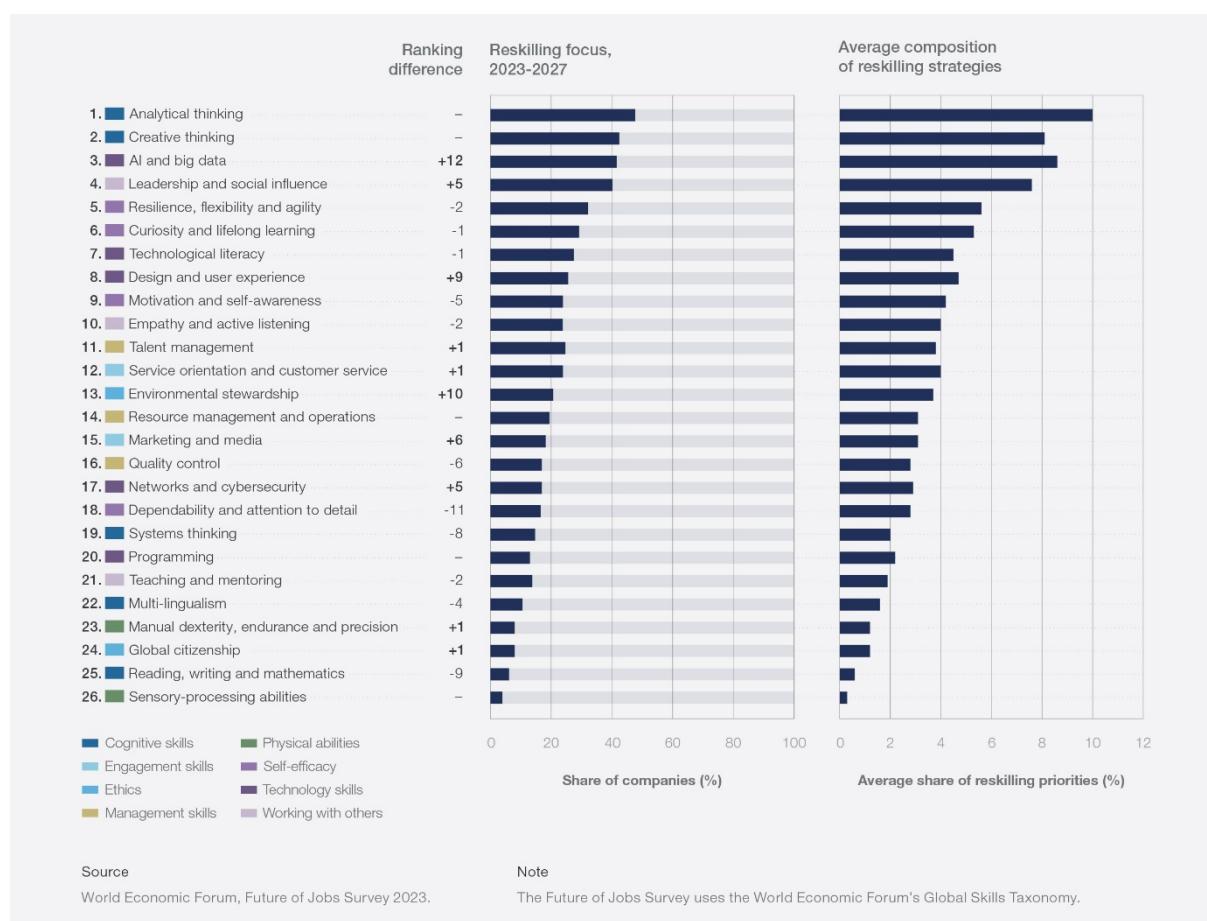
⁷ Ευστράτογλου & Κρητικίδης (2023). Τεχνολογικές εξελίξεις, ανθρώπινο δυναμικό και επαγγέλματα. Αθήνα. ΙΝΕ-ΓΣΕΕ.

Εικόνα 3. Cedefop 2nd European Skills and Jobs Survey (2021)

Παράλληλα με την ανάπτυξη τεχνικών και ψηφιακών δεξιοτήτων, αναδεικνύεται η σημασία της ανάπτυξης και αξιοποίησης των ήπιων δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού, όπως η δημιουργική και κριτική σκέψη, η επίλυση προβλημάτων, η επικοινωνία και η ομαδική εργασία/συνεργασία.⁸ Σύμφωνα με παγκόσμια έρευνα του WEF, προτεραιότητα πρέπει να δοθεί στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, όπως η αναλυτική σκέψη, η δημιουργική σκέψη και η χρήση τεχνητής νοημοσύνης.

⁸ Matthias Galster, Antonija Mitrovic, Sanna Malinen, Jay Holland, Pasan Peiris, Soft skills required from software professionals in New Zealand, Information and Software Technology, Volume 160, 2023, 107232, ISSN 0950-5849, <https://doi.org/10.1016/j.infsof.2023.107232>.

Εικόνα 4. Global Skills Taxonomy, World Economic Forum, Future of Jobs Survey 2023

2. Δράσεις που υλοποιήθηκαν την προηγούμενη περίοδο στο πλαίσιο των στόχων της Στρατηγικής 2022

2.1. Προγράμματα Αναβάθμισης Δεξιοτήτων

Την προηγούμενη περίοδο (από 1/7/2022 μέχρι και 15/5/2023) πραγματοποιήθηκαν δράσεις κατάρτισης από τη ΔΥΠΑ, με τη χρηματοδότηση του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, στο πλαίσιο των έργων:

1. «Προγράμματα αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανακατάρτισης ανέργων σε κλάδους υψηλής ζήτησης με έμφαση στις ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες», με στόχο τόσο την αποτελεσματική διασύνδεσή τους με την αγορά εργασίας και τη βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους όσο και τη διατήρηση των μελλοντικών θέσεων εργασίας.

2. «Προγράμματα αναβάθμισης δεξιοτήτων και επανακατάρτισης εργαζομένων σε όλους τους κλάδους της οικονομίας με έμφαση στις ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες» στο πλαίσιο της δράσης: «SUB2: Οριζόντια προγράμματα αναβάθμισης δεξιοτήτων για στοχευμένες πληθυσμιακές ομάδες (Horizontal upskilling/reskilling programs to targeted populations) - Δράση 16913». Σκοπός του έργου ήταν η αναβάθμιση των γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων των εργαζομένων μισθωτών του Ιδιωτικού Τομέα, σύμφωνα με τις δεξιότητες που απαιτούνται από τις σύγχρονες τάσεις στους χώρους εργασίας, και η βελτίωση τόσο της παραγωγικότητας των ωφελούμενων εργαζομένων όσο και η διατήρηση των θέσεων εργασίας τους στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, το οποίο περιλαμβάνει ένα ολοκληρωμένο και συνεκτικό σύνολο μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων που διαρθρώνεται σε τέσσερις (4) Δέσμες προτάσεων και οι οποίες συνθέτουν δεκαοκτώ (18) επιμέρους Άξονες. Το παρόν έργο ανήκει στην τρίτη (3) δέσμη: Απασχόληση, Δεξιότητες, Κοινωνική Συνοχή και συγκεκριμένα στον επιμέρους Άξονα 3.2: Ενίσχυση των ψηφιακών δυνατοτήτων της εκπαίδευσης και εκσυγχρονισμός της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Ειδικότερα, το έργο αποσκοπεί στην απόκτηση ή/ και επικαιροποίηση/ αναβάθμιση των επαγγελματικών γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων των ωφελούμενων, καθώς και στην απόκτηση σχετικής πιστοποίησης, ώστε να ανταποκρίνονται στις σύγχρονες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας σε όλους τους κλάδους της οικονομίας. Με την υλοποίηση του έργου αναμένεται να επιτευχθούν οι ακόλουθοι ενδεικτικοί στόχοι:

- ▶ Η αναβάθμιση των επαγγελματικών γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων –και ειδικότερα των ψηφιακών και «πράσινων» των εργαζομένων μισθωτών στον Ιδιωτικό Τομέα σε όλους τους κλάδους της οικονομίας της χώρας.
- ▶ Η βελτίωση της παραγωγικότητας των εργαζομένων.
- ▶ Η ποιοτική αναβάθμιση των γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων, μέσω προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, που ανταποκρίνονται στα σύγχρονα δεδομένα της παραγωγικής δομής και της οικονομίας. Τα αποτελέσματα του έργου αυτού αφενός θα υποστηρίξουν την ενίσχυση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και αφετέρου θα συμβάλουν στη διατήρηση των θέσεων εργασίας των εργαζομένων.

Συνολικά μέχρι τις 15/5/2023 καταρτίστηκαν 162.843 ωφελούμενοι, από τους οποίους 108.403 ήταν άνεργοι και 54.440 εργαζόμενοι. Ειδικότερα, από τους 162.843 που ξεκίνησαν την κατάρτιση το 68,92% τελείωσε την κατάρτιση και το 50,18% πιστοποιήθηκε. Ειδικότερα, εξαιτίας του γεγονότος ότι τα προγράμματα των εργαζομένων ξεκίνησαν αργότερα, μέχρι την ημερομηνία ελέγχου μόνο το 35,14% των εργαζομένων είχε τελειώσει την κατάρτιση και το 7% είχε πιστοποιηθεί, ενώ το 85,88% των ανέργων είχε ολοκληρώσει την κατάρτιση και το 71,86% είχε πιστοποιηθεί. Δεν υπήρξε διαφοροποίηση της κατάστασης των ωφελούμενων σε σχέση με τη θεματική της κατάρτισης (πράσινες ή ψηφιακές δεξιότητες). Από το σύνολο των ωφελούμενων, το 82,12% καταρτίστηκε σε ψηφιακές και το 17,88% σε πράσινες δεξιότητες. Σε περιφερειακό επίπεδο, στη Δυτική Μακεδονία σημειώθηκε το χαμηλότερο ποσοστό των ωφελούμενων που καταρτίστηκαν σε ψηφιακές δεξιότητες και το υψηλότερο σε πράσινες. Όσον αφορά τις ψηφιακές δεξιότητες, οι θεματικές ενότητες που συγκέντρωσαν περίπου το 80% των ωφελούμενων ήταν οι Βασικές ψηφιακές δεξιότητες και εφαρμογές γραφείου, το Ψηφιακό μάρκετινγκ και το Ηλεκτρονικό εμπόριο. Όσον αφορά τις πράσινες δεξιότητες, οι θεματικές ενότητες που συγκέντρωσαν το 80% των ωφελούμενων ήταν η Κυκλική οικονομία, οι Επιχειρηματικές δεξιότητες για την εκμετάλλευση των πράσινων ευκαιριών, οι Μέθοδοι περιβαλλοντικής αποκατάστασης, ο Βιοκλιματικός σχεδιασμός και Ενεργειακή απόδοση κτιρίων.

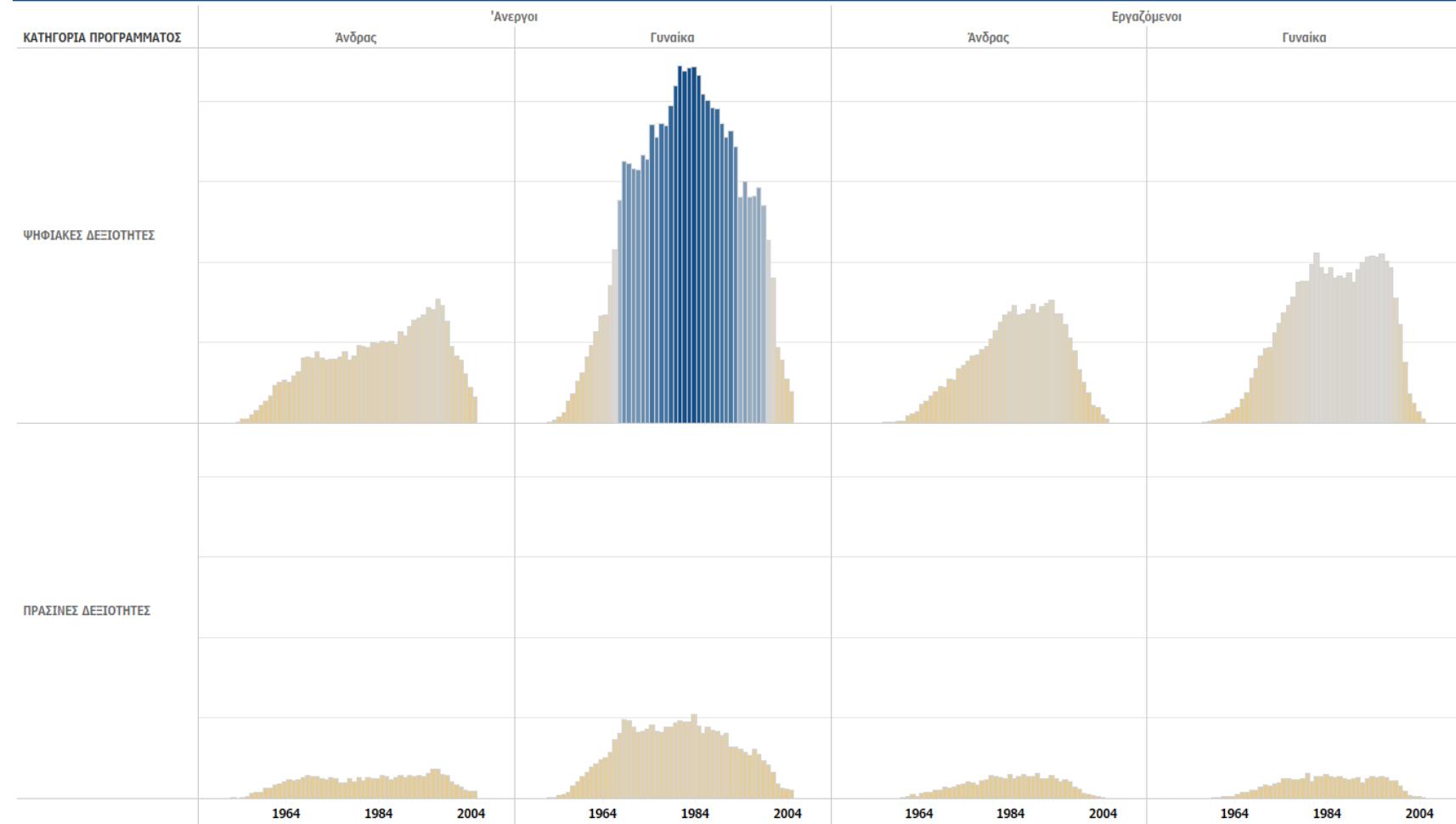
Κατάρτιση εγγεγραμμένων ανέργων και εργαζομένων

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	Κατάσταση	Grand Total	'Ανεργοί	Εργαζόμενοι
Grand Total		162.843	108.403	54.440
ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	Ξεκίνησαν Κατάρτιση	133.729	87.119	46.610
	Τελείωσαν Κατάρτιση	91.288	75.071	16.217
	Πιστοποιήθηκαν από Έκθεση Υλοποίησης	65.841	62.834	3.007
ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	Ξεκίνησαν Κατάρτιση	29.114	21.284	7.830
	Τελείωσαν Κατάρτιση	20.941	18.026	2.915
	Πιστοποιήθηκαν από Έκθεση Υλοποίησης	15.877	15.061	816

Εικόνα 5. Κατάρτιση εγγεγραμμένων ανέργων και εργαζομένων (Ψηφιακές και Πράσινες δεξιότητες)

Κατάρτιση εγγεγραμμένων ανέργων και εργαζομένων (Έτος Γέννησης/Φύλο)

Εικόνα 6. Κατάρτιση εγγεγραμμένων ανέργων και εργαζομένων (Ψηφιακές και Πράσινες δεξιότητες) ανά έτος γέννησης και φύλο

Κατάρτιση εγγεγραμμένων ανέργων και εργαζομένων (Κατάσταση)

Κατάσταση	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	Grand Total	'Ανεργοί			Εργαζόμενοι		
			Μερικό σύνολο	Άνδρας	Γυναίκα	Μερικό σύνολο	Άνδρας	Γυναίκα
Grand Total		162.843	108.403	26.390	82.013	54.440	22.047	32.393
Ξεκίνησαν Κατάρτιση	Total	162.843	108.403	26.390	82.013	54.440	22.047	32.393
	ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	133.729	87.119	20.833	66.286	46.610	18.256	28.354
	ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	29.114	21.284	5.557	15.727	7.830	3.791	4.039
Τελείωσαν Κατάρτιση	Total	112.229	93.097	22.479	70.618	19.132	7.868	11.264
	ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	91.288	75.071	17.819	57.252	16.217	6.398	9.819
	ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	20.941	18.026	4.660	13.366	2.915	1.470	1.445
Πιστοποιήθηκαν από Έκθεση Υλοποίησης	Total	81.718	77.895	18.209	59.686	3.823	1.584	2.239
	ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	65.841	62.834	14.375	48.459	3.007	1.181	1.826
	ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	15.877	15.061	3.834	11.227	816	403	413

Εικόνα 7. Κατάρτιση εγγεγραμμένων ανέργων και εργαζομένων (Ψηφιακές και Πράσινες δεξιότητες) και φάση προγράμματος

Κατάρτιση εγγεγραμμένων ανέργων και εργαζομένων (Περιφέρειες)

Περιφερειακή Ενότητα	Grand Total	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ / Table Names-1					
		ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ			ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ		
Total	'Ανεργοί	Εργαζόμενοι	Total	'Ανεργοί	Εργαζόμενοι		
Σύνολο	162.843	133.729	87.119	46.610	29.114	21.284	7.830
Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης	12.606	10.356	6.720	3.636	2.250	1.723	527
Αττικής	36.331	31.916	19.212	12.704	4.415	2.507	1.908
Βορείου Αιγαίου	1.609	1.316	996	320	293	268	25
Δυτικής Ελλάδας	19.573	14.908	10.737	4.171	4.665	3.936	729
Δυτικής Μακεδονίας	9.953	7.014	4.599	2.415	2.939	2.066	873
Ηπείρου	8.353	6.468	4.206	2.262	1.885	1.377	508
Θεσσαλίας	21.190	16.477	10.931	5.546	4.713	3.572	1.141
Ιονίων Νήσων	1.353	1.252	867	385	101	101	
Κεντρικής Μακεδονίας	32.200	26.897	17.044	9.853	5.303	3.818	1.485
Κρήτης	5.719	5.191	3.206	1.985	528	333	195
Νοτίου Αιγαίου	985	918	650	268	67		67
Πελοποννήσου	6.960	6.263	4.243	2.020	697	459	238
Στερεάς Ελλάδας	6.011	4.753	3.708	1.045	1.258	1.124	134

Εικόνα 8. Κατάρτιση εγγεγραμμένων ανέργων και εργαζομένων (Ψηφιακές και Πράσινες δεξιότητες) ανά Περιφέρεια

Κατάρτιση εγγεγραμμένων ανέργων και εργαζομένων-Ψηφιακές Δεξιότητες

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜ..	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Grand Total	Εργαζόμενοι			'Ανεργοί		
			Total	Άνδρας	Γυναίκα	Total	Άνδρας	Γυναίκα
Grand Total		133.729	46.610	18.256	28.354	87.119	20.833	66.286
ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	Total	133.729	46.610	18.256	28.354	87.119	20.833	66.286
	ΒΑΣΙΚΕΣ ΨΗΦ. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ & ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ	56.061	16.565	6.192	10.373	39.496	8.395	31.101
	ΨΗΦΙΑΚΟ MARKETING	35.473	11.706	4.214	7.492	23.767	5.613	18.154
	ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	9.611	3.772	1.617	2.155	5.839	1.434	4.405
	ΕΦΟΔΙΑΣΤΙΚΗ ΛΑΥΣΙΔΑ (LOGISTICS)	7.276	2.462	1.122	1.340	4.814	1.242	3.572
	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΙΣΤΟΥ & ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΩΝ	5.061	1.001	589	412	4.060	1.356	2.704
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΡΓΩΝ	3.444	2.449	1.051	1.398	995	288	707
	ΨΗΦ. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ	3.147	1.958	723	1.235	1.189	243	946
	ΨΗΦ. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ, ΣΤΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ	2.958	1.002	326	676	1.956	438	1.518
	ΑΛΛΕΣ ΨΗΦΙΑΚΕΣ	2.100	1.914	713	1.201	186	44	142
	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	1.579	1.225	550	675	354	116	238
	ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ & ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΠΟΘΗΚΗΣ	1.168	929	328	601	239	70	169
	ΖΔ ΚΑΙ ΖΔ ΜΟΝΤΕΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΖΔ ΕΚΤΥΠΩΣΗ	903	330	190	140	573	196	377
	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ	845	266	79	187	579	101	478
	ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ/GDPR & ΚΥΒΕΡΝΟΑΣΦΑΛΕΙΑ	833	307	167	140	526	200	326
	ΔΙΚΤΥΑ Η/Υ & ΔΙΚΤΥΑ ΚΙΝΗΤΗΣ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑΣ(SG)	735	17	17		718	313	405
	ΕΠΙΣΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΚΟΝΑΣ & VIDEO, ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΕΝΤΥΠΩΝ	715	154	55	99	561	193	368
	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ (GIS)	387	127	56	71	260	84	176
	ΓΛΩΣΣΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ	302	50	34	16	252	154	98
	ΑΝΑΛΥΣΗ ΜΕΓΑΛΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	218	46	32	14	172	80	92
	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΕΞ. ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	193	41	25	16	152	63	89
	ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ	163	86	61	25	77	50	27
	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΓΙΑ ΚΙΝΗΤΑ	117				117	54	63
	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ERP & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	114	95	41	54	19	6	13
	ΨΗΦ. ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΟΝ ΑΓΡΟΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ	109	20	12	8	89	34	55
	ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΤΩΝ ΠΡΑΓΜΑΤΩΝ & ΜΙΚΡΟΕΛΕΓΚΤΕΣ	81	71	51	20	10	8	2
	ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΝΕΦΟΣ & ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (DATA CENTERS)	73				73	33	40
	ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	63	17	11	6	46	25	21

Εικόνα 9. Κατάρτιση εγγεγραμμένων ανέργων και εργαζομένων (Ψηφιακές δεξιότητες) ανά δεξιότητα και φύλο

Κατάρτιση εγγεγραμμένων ανέργων και εργαζομένων Πράσινες Δεξιότητες

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜ..	ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	Grand Total	Εργαζόμενοι			'Ανέργοι		
			Total	Άνδρας	Γυναίκα	Total	Άνδρας	Γυναίκα
Grand Total		29.114	7.830	3.791	4.039	21.284	5.557	15.727
ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	Total	29.114	7.830	3.791	4.039	21.284	5.557	15.727
	ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	8.723	2.270	981	1.289	6.453	1.482	4.971
	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΕΥΚΑΡΙΩΝ	4.616	880	395	485	3.736	1.022	2.714
	ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	3.804	805	413	392	2.999	737	2.262
	ΑΛΛΕΣ ΠΡΑΣΙΝΕΣ	3.572	1.319	579	740	2.253	570	1.683
	ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΚΤΗΡΙΩΝ	2.243	636	369	267	1.607	587	1.020
	ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	2.154	1.418	768	650	736	259	477
	ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ	1.410	64	27	37	1.346	368	978
	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	737	24	13	11	713	133	580
	ΕΞΥΠΝΟ ΣΠΙΤΙ & ΕΞΥΠΝΕΣ ΠΟΛΕΙΣ – ΕΦΑΡΜ. ΑΠΟΜΑΚΡ. ΕΛΕΓΧΟΥ	660	260	175	85	400	135	265
	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΑΣΙΝΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΛΟΓΩΣ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	523				523	124	399
	ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΕΝΟΣ ΕΡΓΟΥ	467	57	23	34	410	109	301
	ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	108				108	31	77
	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ & ΗΓΕΤΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΡΟΦΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	80	80	40	40			
	ΧΡΗΣΗ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΡΑΣΙΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	17	17	8	9			

Εικόνα 10. Κατάρτιση εγγεγραμμένων ανέργων και εργαζομένων (Πράσινες δεξιότητες) ανά δεξιότητα και φύλο

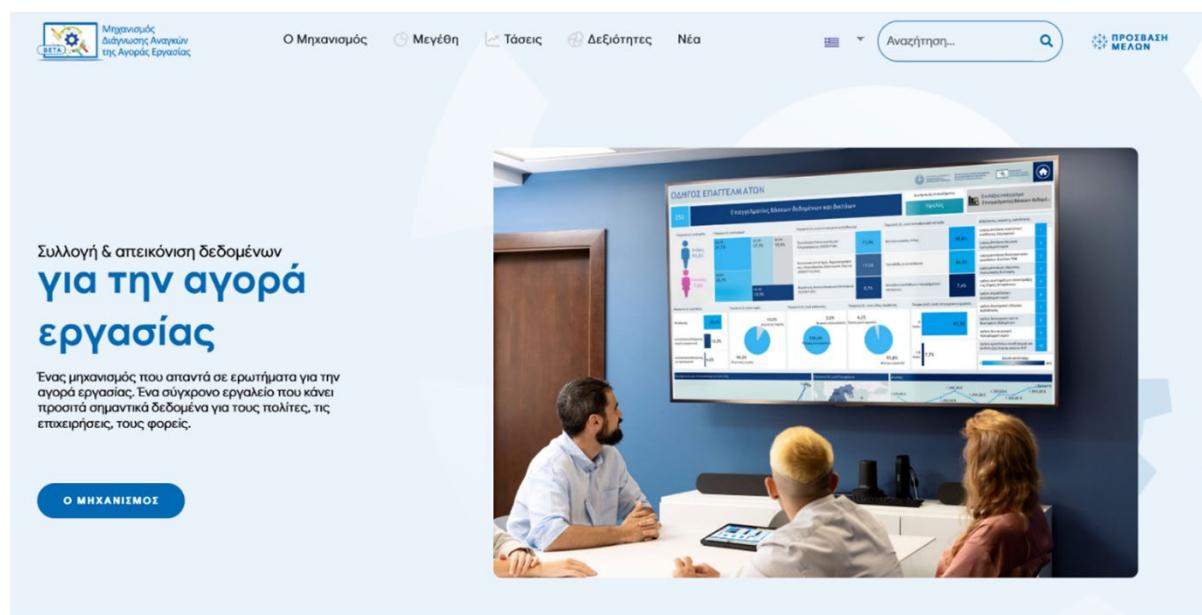
2.2. Αναβάθμιση Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας

Σύμφωνα με τον νόμο «Δουλειές Ξανά» (Ν.4921/2022 - ΦΕΚ 75/Α'18.4.2022), καθοριστικό ρόλο για την τεκμηρίωση και αξιολόγηση της Στρατηγικής για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων του Εργατικού Δυναμικού και τη Διασύνδεσή του με την Αγορά Εργασίας διαδραματίζει η Μονάδα Εμπειρογνωμόνων Απασχόλησης, Κοινωνικής Ασφάλισης, Πρόνοιας και Κοινωνικών Υποθέσεων (ΜΕΚΥ) που αναλύει δεδομένα με σκοπό τον σχεδιασμό στοχευμένων και αποτελεσματικών πολιτικών και λειτουργεί και διαχειρίζεται τον Μηχανισμό Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας (ΜΔΑΑΕ).

Κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου και στο πλαίσιο του έργου της Αναβάθμισης του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας δημιουργήθηκαν καινοτόμα εργαλεία που δίνουν τη δυνατότητα τόσο στο Εθνικό Συμβούλιο Δεξιοτήτων όσο και στο ευρύ κοινό να παρακολουθεί τις πιο πρόσφατες εξελίξεις στα πεδία των δεξιοτήτων και της αγοράς εργασίας.

Ειδικότερα, με ευθύνη της ΜΕΚΥ, έχει δημιουργηθεί ένα ειδικός δικτυακός τόπος με αξιοποίηση εργαλείων επιχειρηματικής ευφυίας που απαντά σε πραγματικό χρόνο σε ερωτήματα για τις δεξιότητες και την αγορά εργασίας. Ένα σύγχρονο εργαλείο που είναι διαθέσιμο στα ελληνικά και τα αγγλικά στην παρακάτω ηλεκτρονική διεύθυνση:

<https://mdaae.gr/>

Εικόνα 11. Ιστοσελίδα του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας (ΜΔΑΑΕ)

2.3. Πρόσφατες εξελίξεις στα πεδία των δεξιοτήτων και της αγοράς εργασίας

Στις επόμενες ενότητες παρουσιάζονται οι πρόσφατες εξελίξεις στα πεδία των δεξιοτήτων και της αγοράς εργασίας, κατά τον τρόπο που οργανώνονται και στον δικτυακό τόπο του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας με στόχο κάθε ενδιαφερόμενος που μελετά την παρούσα Στρατηγική να έχει πρόσβαση σε αναλυτικότερα και συνεχώς επικαιροποιημένα σχετικά δεδομένα. Σε κάθε διαδραστικό πίνακα υπάρχει Εγχειρίδιο χρήσης, Αναλυτική περιγραφή και δυνατότητα αξιολόγησης της χρηστικότητας και αποστολής προτάσεων για τη βελτιστοποίηση των οπτικοποιήσεων. Οι διαδραστικοί πίνακες επικαιροποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των δεδομένων.

2.4. Μεγέθη αγοράς εργασίας

Για την τεκμηρίωση αλλά και την αξιολόγηση της Στρατηγικής για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων του Εργατικού Δυναμικού και τη Διασύνδεσή του με την Αγορά Εργασίας είναι απαραίτητη η χρήση τόσο διοικητικών-δευτερογενών όσο και πρωτογενών-εμπειρικών δεδομένων και μικρο-δεδομένων⁹.

Τα διοικητικά-δευτερογενή δεδομένα και μικρο-δεδομένα που μπορούν να τροφοδοτούν τον σχεδιασμό αλλά και την αξιολόγηση της παρούσας Στρατηγικής προέρχονται κατά κύριο λόγο από τέσσερις πηγές δεδομένων:

- ▶ **EUROSTAT, ΕΛΣΤΑΤ, ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ, ΟΠΣ, ΔΥΠΑ**

ενώ τα πρωτογενή-εμπειρικά δεδομένα προέρχονται από έρευνες, στο πλαίσιο του ΜΔΑΑΕ και άλλων φορέων.

Για τον εντοπισμό αλλά και την πληρέστερη κατανόηση των σχετικών δεδομένων, στον διαδικτυακό τόπο του ΜΔΑΑΕ παρουσιάζονται στη θεματική ενότητα **Μεγέθη αγοράς εργασίας**, ανά πηγή δημοσίευσης, οι εξής κατηγορίες δεδομένων:

- ▶ **Η αγορά εργασίας στην Ευρώπη** (Πηγή: EUROSTAT)
https://mdaae.gr/data_type/megethi-agoras-ergasias/i-agora-ergasias-sti-evropi/
- ▶ **Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα** (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)
https://mdaae.gr/data_type/megethi-agoras-ergasias/i-agora-ergasias-stin-ellada/
- ▶ **Η αγορά μισθωτής εργασίας στην Ελλάδα** (Πηγή: ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ)
https://mdaae.gr/data_type/megethi-agoras-ergasias/misthoti-ergasia/
- ▶ **Η εγγεγραμμένη ανεργία** (Πηγή: ΔΥΠΑ)
https://mdaae.gr/data_type/megethi-agoras-ergasias/anergia/

⁹ https://mdaae.gr/data_type/megethi-agoras-ergasias/

Μηχανισμός
Διάνυσμας Αναγκών
της Αγοράς Έργασίας

Ο Μηχανισμός
Μεγέθη
Τάσεις
Δεξιότητες
Νέα

Αναζήτηση...

Αρχική / Data
ΕΥΡΩΣΤΑΤ:
ΕΛΣΤΑΤ:
Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ:
Δ.ΥΠΑ:

Η αγορά εργασίας στην Ευρώπη
Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα (2015-2022)
Η αγορά μισθωτής εργασίας (2018-2022)
Η Εγγεγραμμένη Άνεργη (2018-2019)

Ποσοστό θέσεων εργασίας υψηλού επιπέδου δεξιοτήτων ανά κλάδο (ΕΕ-27)

[ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ >](#)

Ποσοστό θέσεων εργασίας υψηλού επιπέδου δεξιοτήτων (ΕΕ-27)

[ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ >](#)

Ποσοστό απασχόλησης του ενεργού πληθυσμού (ΕΕ-27)

[ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ >](#)

Πληθυσμός ηλικίας 15-74 (σε χιλιάδες) ανά φύλο, ηλικία, κατάσταση απασχόλησης και διάκριση σε υποστασιαλούμενους και εν δυνάμει πρόσθιθετο εργατικό δυναμικό

[ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ >](#)

Πληθυσμός ηλικίας 15+ (σε χιλιάδες) ανά φύλο, υπηκοότητα και κατάσταση απασχόλησης

[ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ >](#)

Πληθυσμός ηλικίας 15+ (σε χιλιάδες) ανά φύλο, ηλικία και κατάσταση απασχόλησης

[ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ >](#)

Η μισθωτή απασχόληση ανά ηλικία και κλάδο

[ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ >](#)

Η μισθωτή απασχόληση ανά φύλο και κλάδο

[ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ >](#)

Η μισθωτή απασχόληση ανά εθνικότητα και κλάδο

[ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ >](#)

Η μισθωτή απασχόληση ανά εκπαιδευτικό επίπεδο και κλάδο

[ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ >](#)

Η μισθωτή απασχόληση ανά επίπεδο δεξιοτήτων και κλάδο

[ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ >](#)

Η μισθωτή απασχόληση ανά καθεστώς εργασίας και κλάδο

[ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ >](#)

Φίλτρα

Αναφορές
- Επιλογή -

Χρονολογία
- Επιλογή -

Πηγή - Έρευνα
- Επιλογή -

Εικόνα 12. Ιστοσελίδα ΜΔΑΑΕ, Μεγέθη αγοράς εργασίας

Στρατηγική για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων του Εργατικού Δυναμικού και τη Διασύνδεσή του με την Αγορά Έργασίας
Επικαιροποίηση 2023

2.4.1. Η αγορά εργασίας στην Ευρώπη

Το ποσοστό απασχόλησης του ενεργού πληθυσμού (στην ηλικιακή ομάδα 15-64 ετών) είναι διαχρονικά ένα από τα πλέον χαμηλά μεταξύ των Κρατών-Μελών της ΕΕ-27 (Πηγή: EUROSTAT)¹⁰. Στην Ελλάδα το 2022 το ποσοστό απασχόλησης του ενεργού πληθυσμού (ηλικίας 15-64 ετών) ήταν 60,7%, αυξημένο κατά 6,1% σε σχέση με το 2021, στην Ευρώπη των 27 69,8%, αυξημένο κατά 2,2% σε σχέση με το 2021, με μέγιστη τιμή 83,3% στην Ισλανδία και ελάχιστη τιμή στην Ιταλία 60,1%.

Το ποσοστό των θέσεων εργασίας που απαιτούν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων στην Ελλάδα το 2022 ήταν το 32,0% του συνόλου των θέσεων εργασίας ενώ στην Ευρώπη των 27 το 42,7%. Το έλλειμα σε θέσεις εργασίας που απαιτούν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων σε σχέση με την Ευρώπη των 27 είναι διαχρονικό και από το 2018 υπερβαίνει το 10%. Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο διαφαίνεται μια διαχρονική τάση αύξησης των απασχολούμενων σε θέσεις εργασίας που απαιτούν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων από 38,6% το 2012 σε 42,7% το 2022 ενώ στην Ελλάδα το αντίστοιχο ποσοστό είναι σταθερά κάτω από 33% την ίδια περίοδο.

Η τάση αυτή ερμηνεύεται εν μέρει και από τη διαχρονική, ισχυρή και στατιστικά σημαντική συσχέτιση που υπάρχει ανάμεσα στην ευημερία μιας χώρας και στο μερίδιο των θέσεων εργασίας υψηλών δεξιοτήτων στις χώρες της Ευρωζώνης ($R^2: 0,745$ $p<,01$) (Γαβρόγλου και Κώτσιος 2020¹¹).

Αναλυτικότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες για κάθε ενδιαφερόμενο στον ιστότοπο του ΜΔΑΕ, στην κατηγορία: **Η αγορά εργασίας στην Ευρώπη**, όπου παρουσιάζονται οι παρακάτω διαδραστικοί πίνακες με αναλύσεις και οπτικοποιήσεις δεδομένων για την αγορά εργασίας (Πηγή: EUROSTAT):

- ▶ Ποσοστό απασχόλησης του ενεργού πληθυσμού (ΕΕ-27)
<https://mdaae.gr/data/pososto-apascholisis-tou-energou-plithysmou-ee-27/>
- ▶ Ποσοστό θέσεων εργασίας υψηλού επιπέδου δεξιοτήτων (ΕΕ-27)
<https://mdaae.gr/data/pososto-theseon-ergasias-ypsilou-epipedou-dexiotiton-ee-27/>
- ▶ Ποσοστό θέσεων εργασίας υψηλού επιπέδου δεξιοτήτων ανά κλάδο (ΕΕ-27)
<https://mdaae.gr/data/pososto-theseon-ergasias-ypsilou-epipedou-dexiotiton-ana-klado-ee-27/>

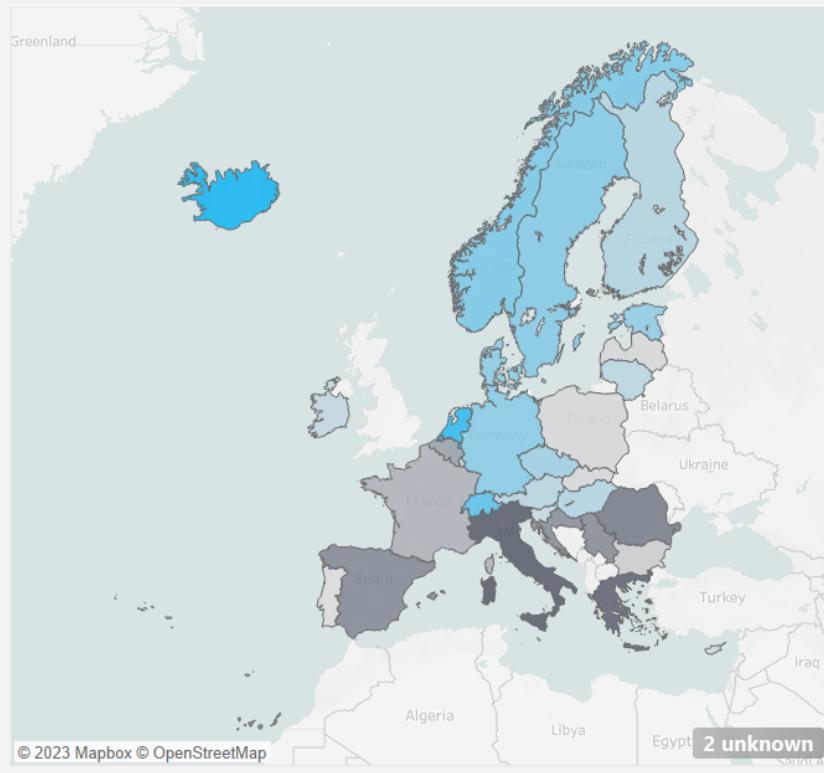
¹⁰ https://mdaae.gr/data_type/megethi-agoras-ergasias/i-agora-ergasias-sti-evropi/

¹¹ <https://mdaae.gr/wp-content/uploads/2023/01/dexiotites-mythoi-pragmatikothtes-FINAL2.pdf>

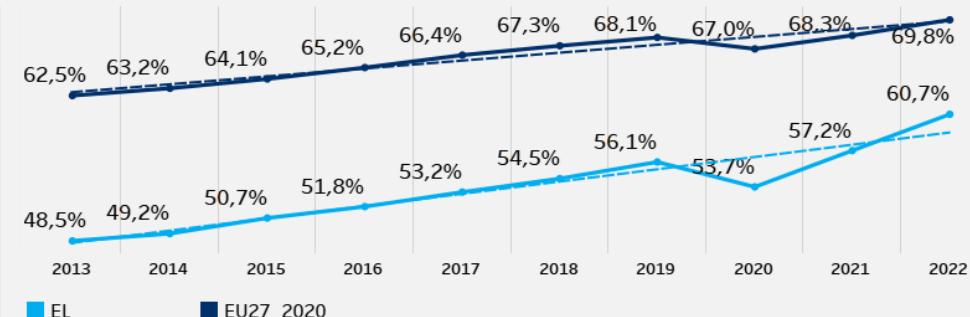

EUROSTAT: Η αγορά εργασίας στην Ευρώπη
Ποσοστό απασχόλησης του ενεργού πληθυσμού (ΕΕ-27)

Ποσοστό (%) απασχόλησης του ενεργού πληθυσμού (στην ηλικιακή ομάδα 15-64 ετών) 2022

Ποσοστό (%) απασχόλησης του ενεργού πληθυσμού (στην ηλικιακή ομάδα 15-64 ετών) 2013-2022

Ποσοστό(%) μεταβολής ανά έτος του ποσοστού απασχόλησης του ενεργού πληθυσμού (στην ηλικιακή ομάδα 15-64 ετών) 2014-2022

Εικόνα 13. Ποσοστό απασχόλησης του ενεργού πληθυσμού (ΕΕ-27) / Πηγή: EUROSTAT

ΕΥΡΟΣΤΑΤ: Η αγορά εργασίας στην Ευρώπη
Ποσοστό θέσεων εργασίας υψηλού επιπέδου δεξιοτήτων (ΕΕ-27)

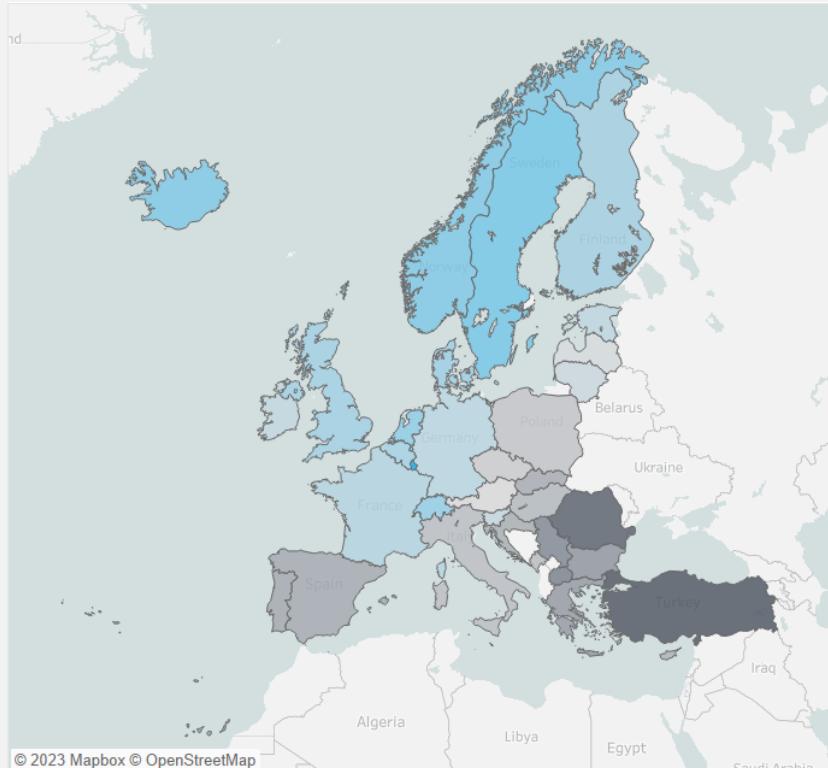
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εργασίας
και Κοινωνικών Υποθέσεων

Μονάδα Εμπειρογνωμόνων Απασχόλησης,
Κοινωνικής Ασφαλίσης, Πρόνοιας και
Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.)

Μηχανισμός
Διάνυσης Αναγκών
της Αγοράς Εργασίας

Ποσοστό (%) θέσεων εργασίας υψηλού επιπέδου δεξιοτήτων (2022)

Ποσοστό (%) θέσεων εργασίας υψηλού επιπέδου δεξιοτήτων ανά έτος

Ποσοστό (%) μεταβολής ανά έτος

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων	EL		-1,1%	-4,6%	-0,2%	2,5%	1,1%	2,8%	2,4%	4,8%	1,0%
	EU27_2020		0,8%	1,8%	2,0%	2,4%	1,9%	2,2%	2,5%	-0,4%	3,0%
Μέσο επίπεδο δεξιοτήτων	EL		-6,9%	3,0%	3,1%	1,5%	2,1%	2,6%	1,9%	-2,7%	1,2%
	EU27_2020		-1,4%	0,6%	0,4%	0,8%	1,2%	0,6%	0,0%	-3,9%	0,1%
Χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων	EL		-8,3%	7,8%	3,7%	0,2%	6,4%	-4,3%	5,3%	-8,7%	3,0%
	EU27_2020		-0,1%	1,4%	0,9%	0,9%	1,2%	-0,3%	-0,4%	-6,6%	1,5%

Ποσοστό θέσεων εργασίας (2022)

21,2% 61,0% -8,7%

Ποσοστό (%) μεταβολής

8,4%

Εικόνα 14. Ποσοστό θέσεων εργασίας υψηλού επιπέδου δεξιοτήτων (ΕΕ-27) / Πηγή: EUROSTAT

ΕΥΡΟΣΤΑΤ: Η αγορά εργασίας στην Ευρώπη
Ποσοστό θέσεων εργασίας υψηλού επιπέδου δεξιοτήτων ανά κλάδο (ΕΕ-27)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εργασίας
και Κοινωνικών Υποθέσεων

Μονάδα Εμπειρογνωμόνων Απασχόλησης,
Κοινωνικής Ασφαλισης, Πρόνοιας και
Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.)

Μηχανισμός
Διάλγωσης Αναγκών
της Αγοράς Εργασίας

Ποσοστό θέσεων εργασίας υψηλού επιπέδου δεξιοτήτων 2021-2022

	EL		EU27_2020	
	2021	2022	2021	2022
Information and communication	63,5%	65,9%	86,0%	86,3%
Professional, scientific and technical activities	78,7%	82,1%	82,9%	83,2%
Education	90,0%	89,0%	80,4%	80,1%
Financial and insurance activities	69,3%	71,2%	71,0%	71,0%
Real estate activities	55,4%	58,7%	66,7%	66,9%
Arts, entertainment and recreation	54,8%	56,9%	63,6%	63,7%
Human health and social work activities	75,4%	73,9%	63,5%	63,3%
Electricity, gas, steam and air conditioning supply	19,2%	35,8%	56,4%	57,5%
Public administration and defence; compulsory social se..	30,8%	31,4%	53,6%	53,7%
Manufacturing	21,5%	22,8%	31,7%	31,9%
Other service activities	18,0%	18,3%	32,3%	31,8%
Water supply; sewerage, waste management and remed..	7,9%	9,2%	30,1%	30,0%
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and ..	11,6%	12,1%	26,4%	26,7%
Administrative and support service activities	10,7%	17,8%	21,2%	22,5%
Construction	14,2%	9,0%	21,8%	22,0%
Transportation and storage	19,7%	18,0%	18,4%	18,2%
Accommodation and food service activities	12,4%	11,6%	17,6%	17,0%
Agriculture, forestry and fishing	0,2%	0,5%	6,2%	6,4%
Other Sectors		7,9%	10,8%	11,6%

Ποσοστό (%) θέσεων εργασίας

0,2%

90,0%

Εικόνα 15. Ποσοστό θέσεων εργασίας υψηλού επιπέδου δεξιοτήτων ανά κλάδο (ΕΕ-27) / Πηγή: EUROSTAT

2.4.2. Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα

2.4.2.1. Εισαγωγικά μεγέθη

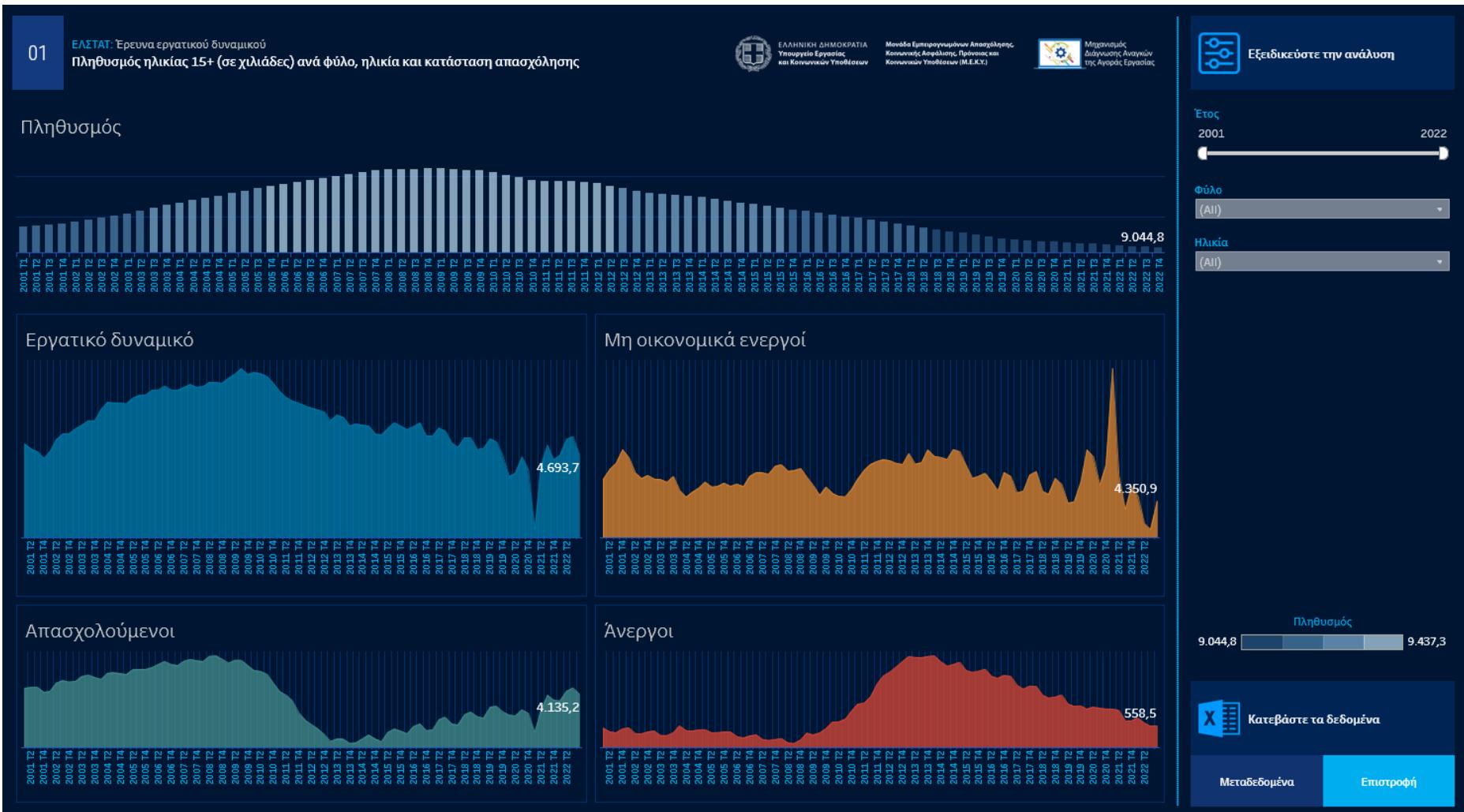
Ο πληθυσμός ηλικίας (15+ ετών) παρουσιάζει σταθερή μείωση από το 2009, φθάνοντας τα 9.044,8 χιλιάδες άτομα το 4ο τρίμηνο του 2022 (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)¹². Το εργατικό δυναμικό ακολουθεί και αυτό γενικά πτωτική πορεία μετά το 2009, με κάποιες αυξομειώσεις ιδίως την περίοδο της πανδημίας, και κάποια τάση αύξησης τα τελευταία χρόνια, φθάνοντας τα 4.693,7 χιλιάδες άτομα στο τέλος της περιόδου, ενώ οι μη οικονομικά ενεργοί τείνουν να μειώνονται μετά την πανδημία, με εξαίρεση το 4ο τρίμηνο του 2022, φθάνοντας τα 4.350,9 χιλιάδες άτομα. Από το εργατικό δυναμικό, το μέρος των απασχολούμενων τείνει να αυξάνει μετά το 2013, φθάνοντας τα 4.135,2 χιλιάδες άτομα στο τέλος του 2022, ενώ το μέρος των ανέργων την ίδια περίοδο τείνει να μειώνεται, φθάνοντας στα 558,5 χιλιάδες άτομα.

Οι έχοντες ξένη υπηκοότητα αποτελούν το 3,2% του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας, το 4,1% του εργατικού δυναμικού, το 3,7% των απασχολούμενων και το 6,9% των ανέργων. Ως προς την έμφυλη διάσταση των μεγεθών αυτών, οι γυναίκες αποτελούν το 52% του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας, αλλά μόνο το 44% του εργατικού δυναμικού. Οι γυναίκες αποτελούν το 42% των απασχολούμενων και το 59% των ανέργων. Μεταξύ των απασχολούμενων 15-74 ετών, οι 126,8 χιλιάδες ή το 3,1% είναι υποαπασχολούμενοι, που στην περίπτωση των γυναικών ανέρχονται στο 4,4%. Επίσης, μεταξύ των ανέργων, περί τις 36,8 χιλιάδες άτομα αναζητούν αλλά δεν είναι άμεσα διαθέσιμα για εργασία, από τα οποία το 57% είναι γυναίκες. Περί τα 144,1 χιλιάδες άτομα είναι διαθέσιμα προς εργασία αλλά δεν αναζητούν εργασία, από τα οποία το 67% είναι γυναίκες.

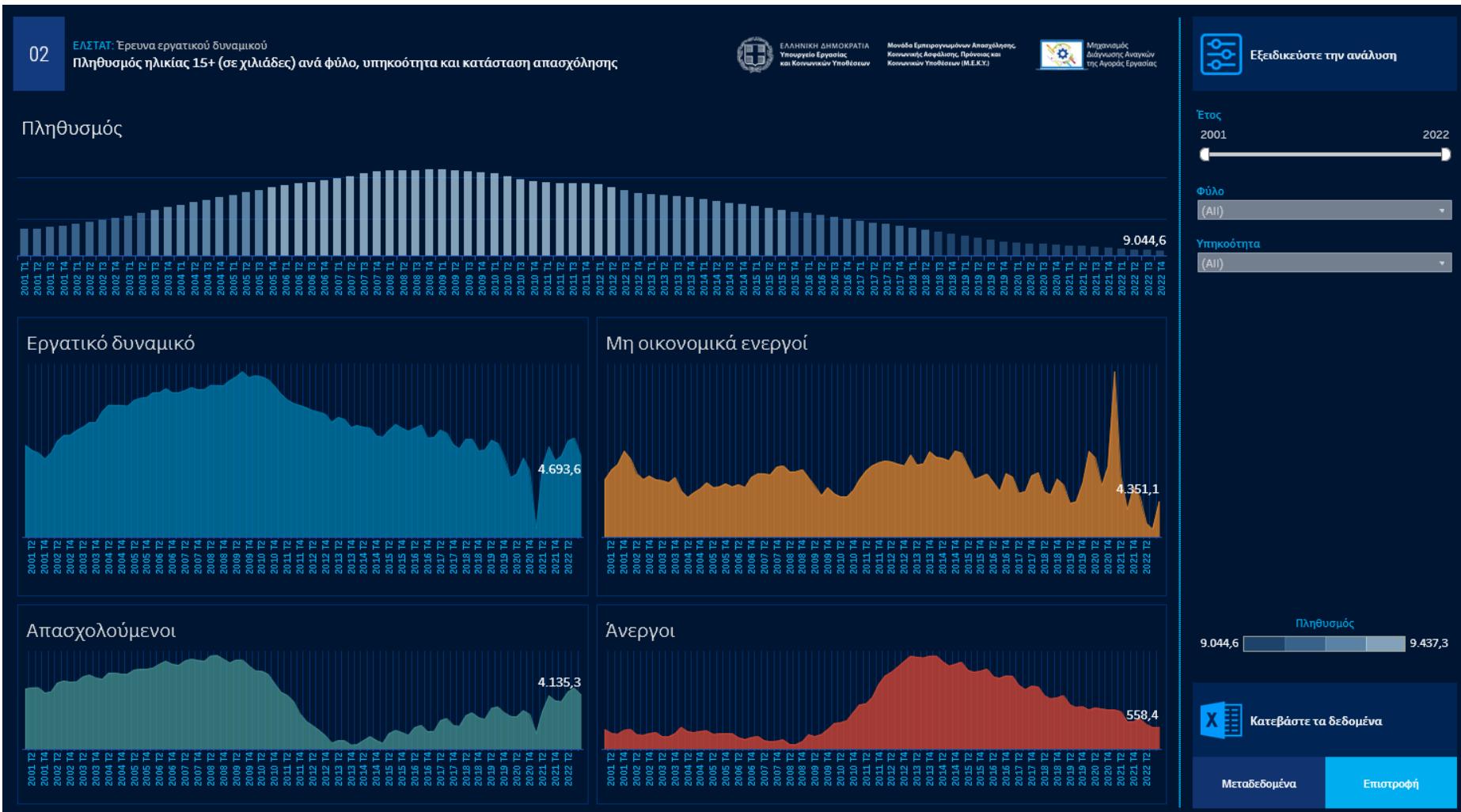
Αναλυτικότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες για κάθε ενδιαφερόμενο στον ιστότοπο του ΜΔΑΑΕ, στην κατηγορία: Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα > **Εισαγωγικά μεγέθη**, όπου παρουσιάζονται οι παρακάτω διαδραστικοί πίνακες με αναλύσεις και οπτικοποίησεις δεδομένων για την αγορά εργασίας (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ):

- ▶ Πληθυσμός ηλικίας 15+ (σε χιλιάδες) ανά φύλο, ηλικία και κατάσταση απασχόλησης
<https://mdaae.gr/data/plithysmos-tis-ellados-se-chiliades-kata-fylo-ilikia-kai-katastasi-apascholisis/>
- ▶ Πληθυσμός ηλικίας 15+ (σε χιλιάδες) ανά φύλο, υπηκοότητα και κατάσταση απασχόλησης
<https://mdaae.gr/data/plithysmos-tis-ellados-se-chiliades-kata-fylo-ypikootita-kai-katastasi-apascholisis/>
- ▶ Πληθυσμός ηλικίας 15-74 (σε χιλιάδες) ανά φύλο, ηλικία, κατάσταση απασχόλησης και διάκριση σε υποαπασχολούμενους και εν δυνάμει πρόσθετο εργατικό δυναμικό
<https://mdaae.gr/data/plithysmos-ilikias-15-74-eton-se-chiliades-kata-fylo-ilikia-katastasi-apascholisis-kai-diakrisi-se-ypoapascholoumenous-kai-en-dynamei-prostheto-ergatiko-dynamiko/>

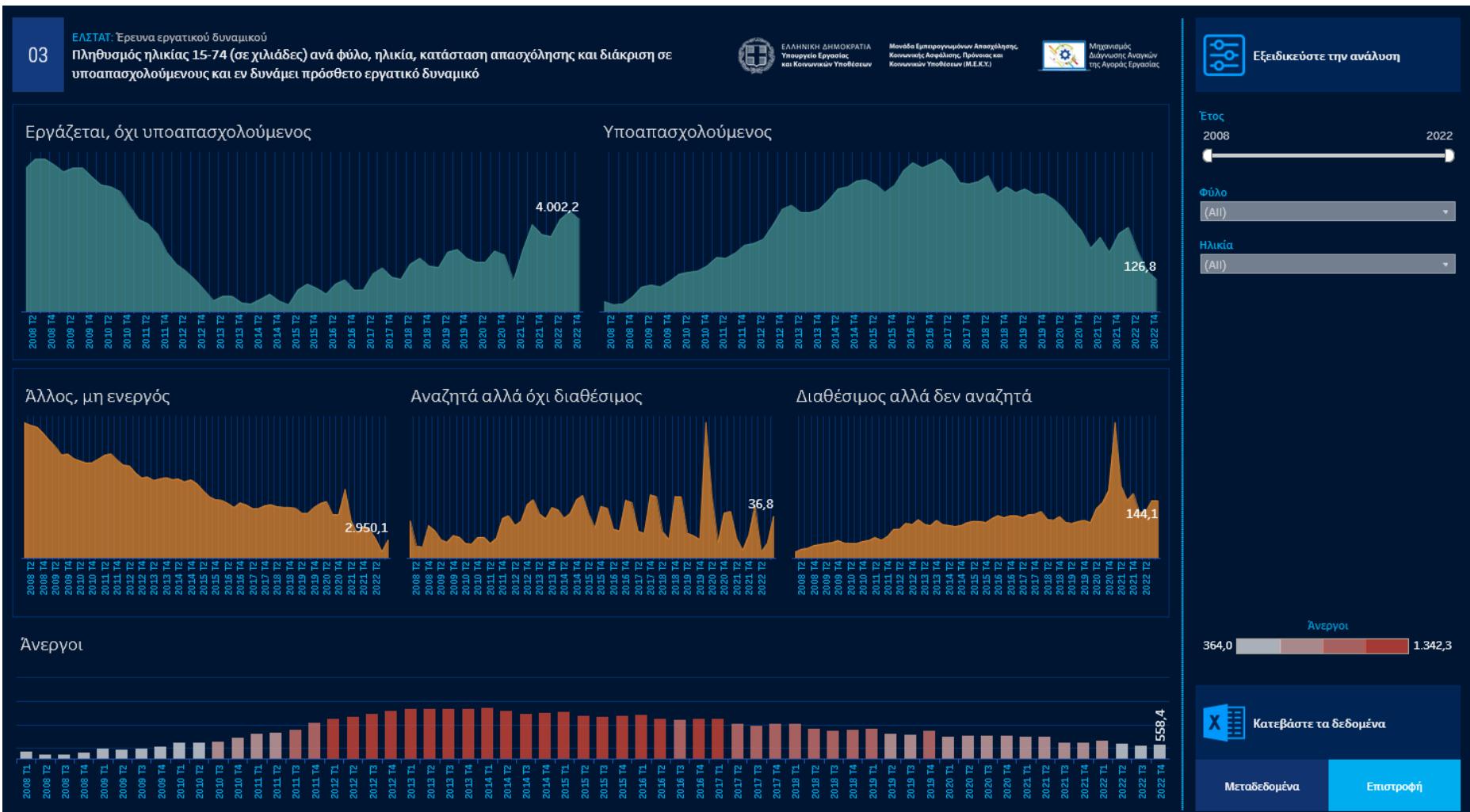
¹² https://mdaae.gr/data_type/megethi-agoras-ergasias/i-agora-ergasias-stin-ellada/eisagogika-megethi/

Εικόνα 16. Πληθυσμός ηλικίας 15+ (σε χιλιάδες) ανά φύλο, ηλικία και κατάσταση απασχόλησης / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Εικόνα 17. Πληθυσμός ηλικίας 15+ (σε χιλιάδες) ανά φύλο, υπηκοότητα και κατάσταση απασχόλησης / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Εικόνα 18. Πληθυσμός ηλικίας 15-74 (σε χιλιάδες) ανά φύλο, ηλικία, κατάσταση απασχόλησης και διάκριση σε υποαπασχολούμενους και εν δυνάμει πρόσθετο εργατικό δυναμικό /
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

2.4.2.2. Η απασχόληση ανά επάγγελμα

Στην Ελλάδα, το 2022, το 59,6% των απασχολούμενων εργάζεται σε επαγγέλματα τα οποία απαιτούν μέσο επίπεδο δεξιοτήτων, κατηγορία στην οποία οι απασχολούμενοι αυξήθηκαν σε σχέση με το 2021 κατά 4,4% (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)¹³. Οι εργαζόμενοι σε θέσεις που απαιτούν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων, αυξήθηκαν κατά 6,3% σε σχέση με το 2022 και αποτελούν το 32,0% των συνολικών εργαζομένων. Οι εργαζόμενοι σε θέσεις που απαιτούν χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων αποτελούν μόλις το 6,7% του εργατικού δυναμικού της χώρας και αυξήθηκαν από το 2021 κατά 8,5% (Εικόνες 1 & 2).

Σε περιφερειακό επίπεδο, οι θέσεις που απαιτούν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων ξεπερνούν το 32,0% μόνο στην Αττική (41,3%) όπου πλησιάζουν τον μ.ό. της Ευρώπης των 27. Στις υπόλοιπες Περιφέρειες η συντριπτική πλειοψηφία των θέσεων εργασίας απαιτεί μέσο επίπεδο δεξιοτήτων, με το χαμηλότερο ποσοστό θέσεων που απαιτούν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων να εμφανίζεται στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (21,4%).

Τα πολυπληθέστερα επαγγέλματα για το 2022 σε 1ο επίπεδο ανάλυσης είναι οι Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές και οι Επαγγελματίες, επαγγέλματα τα οποία συγκεντρώνουν το 21,9% και το 21,8% των απασχολούμενων αντίστοιχα. Η σημαντικότερη αύξηση στους απασχολούμενους το 2022 σε σχέση με το 2021 παρατηρήθηκε στους Επαγγελματίες (9,8%) με τα επαγγέλματα των Ανειδίκευτων εργατών, χειρωνακτών και μικροεπαγγελματιών και των Χειριστών βιομηχανικών εγκαταστάσεων, μηχανημάτων και εξοπλισμού και συναρμολογητών (μονταδόροι) να έπονται, με ποσοστά αύξησης 8,5% και 8,0% αντίστοιχα.

Το μοναδικό επάγγελμα σε 1ο επίπεδο ανάλυσης τα οποίο δέχτηκε πιέσεις το 2022 ήταν αυτό των Τεχνικών και ασκούντων συναφή επαγγέλματα, στο οποίο οι απασχολούμενοι σε σχέση με το 2021 μειώθηκαν κατά 3,3%.

Σε περιφερειακό επίπεδο, σε όλες τις Περιφέρειες, πλην της Περιφέρειας Αττικής, οι περισσότεροι από τους απασχολούμενους απαντώνται στο επάγγελμα των Απασχολούμενων στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές (Επαγγέλματα Μέσων Δεξιοτήτων), ενώ στην Περιφέρεια Αττικής οι περισσότεροι απασχολούμενοι καταγράφηκαν στους Επαγγελματίες (Επαγγέλματα υψηλών δεξιοτήτων).

Η ηλιακή ομάδα με τους περισσότερους απασχολούμενους είναι αυτή των 50-54 ετών στην οποία το 2022 καταγράφηκαν 639.312 απασχολούμενοι. Οι ηλικιακές ομάδες με σημαντική ποσοστιαία αύξηση στους απασχολούμενους το 2022 σε σχέση με το 2021 είναι αυτές των 15-19 και 20-24 ετών, στις οποίες αυξήθηκαν οι απασχολούμενοι κατά 28,7% και 20,0% αντίστοιχα. Στον αντίποδα, η ηλιακή ομάδα με τις μεγαλύτερες απώλειες σε απασχολούμενους ήταν αυτή των 70-74 ετών, στην οποία μειώθηκαν οι απασχολούμενοι το 2022 σε σχέση με το 2021 κατά 19,2%.

¹³ https://mdaae.gr/data_type/megethi-agoras-ergasias/i-agora-ergasias-stin-ellada/apascholisi-anaperangelma/

Οι περισσότεροι απασχολούμενοι σε θέσεις εργασίας που απαιτούν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων ανήκουν στις ηλιακές ομάδες 35-54 ετών. Την περίοδο 2015-2022, οι απασχολούμενοι σε θέσεις που απαιτούν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων έχουν αυξηθεί σημαντικά στις ηλικιακές ομάδες 50-54, 55-59, 60-64 και 65-69 ετών.

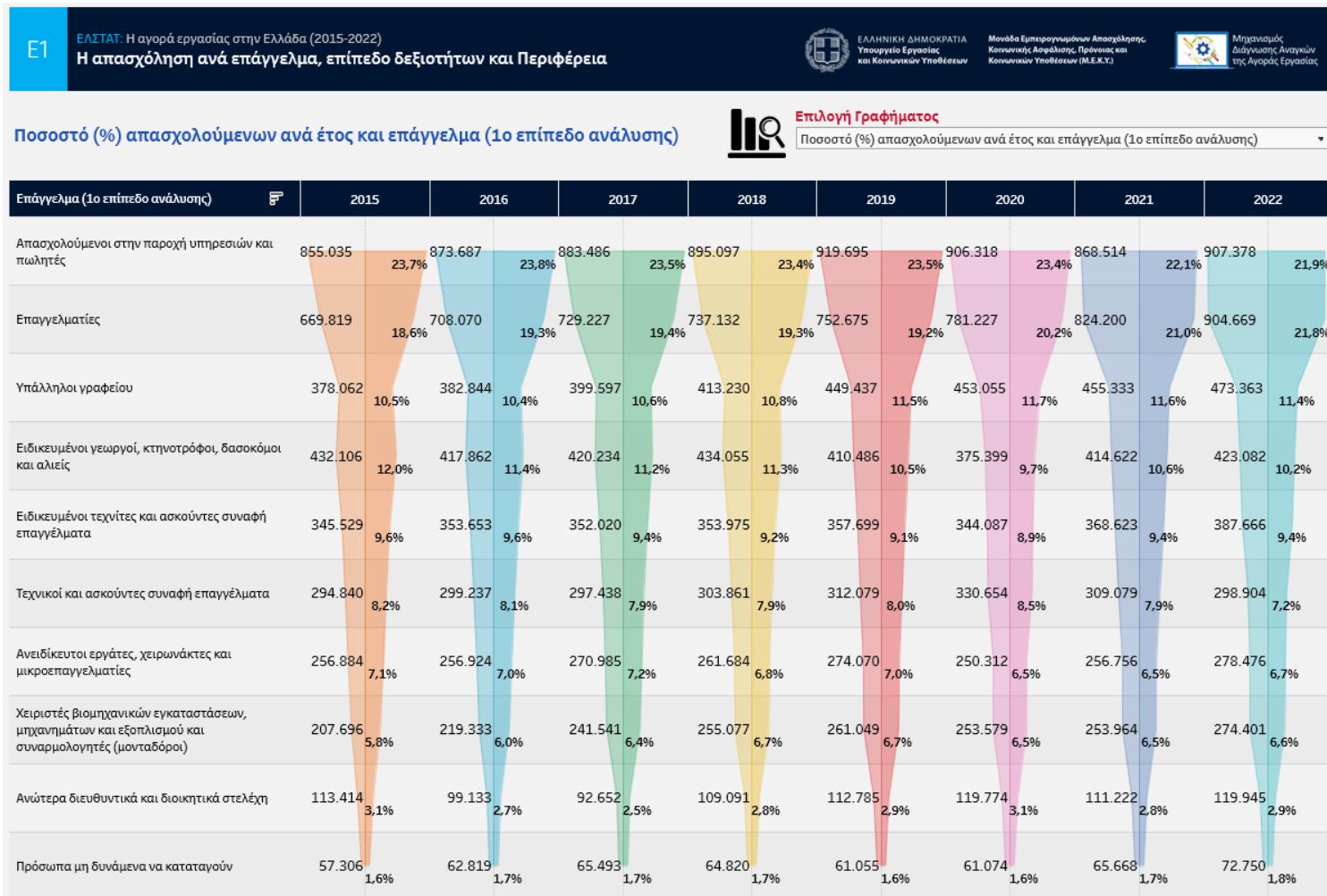
Η μεγαλύτερη ποσοστιαία αύξηση (19,3%), στους απασχολούμενους σε θέσεις που απαιτούν μέσο επίπεδο δεξιοτήτων το 2022 καταγράφηκε στην ηλικιακή ομάδα 15-19 ετών, και ακολουθεί η ηλικιακή ομάδα 20-24 ετών με ποσοστιαία αύξηση κατά 15,2%.

Το 2022 οι απασχολούμενοι σε θέσεις που απαιτούν χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων αυξήθηκαν σε όλες τις ηλικιακές ομάδες εκτός της ηλικιακής ομάδας 20-24 ετών, στην οποία αποτυπώθηκε μείωση των απασχολούμενων κατά 15,9%, και της ηλικιακής ομάδας 25-29 ετών, στην οποία οι απασχολούμενοι έμειναν σχεδόν αμετάβλητοι (μεταβολή -1,1%).

Οι περισσότεροι απασχολούμενοι σε θέσεις που απαιτούν χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων συγκεντρώνονται στην ηλικιακή ομάδα 50-54 ετών (51.275), και ακολουθούν οι ηλικιακές ομάδας 40-44 και 45-49 ετών, με 42.879 και 42.804 απασχολούμενους, αντίστοιχα.

Αναλυτικότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες για κάθε ενδιαφερόμενο στον ιστότοπο του ΜΔΑΑΕ, στην κατηγορία: Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα > **Η απασχόληση ανά επάγγελμα**, όπου παρουσιάζονται οι παρακάτω διαδραστικοί πίνακες με αναλύσεις και οπτικοποιήσεις δεδομένων για την εξέλιξη των επαγγελμάτων στην αγορά εργασίας (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ):

- ▶ Η απασχόληση ανά επάγγελμα, επίπεδο δεξιοτήτων και Περιφέρεια
<https://mdaae.gr/data/i-apascholisi-ana-epangelma-epipedo-dexiotiton-kai-perifereia/>
- ▶ Η απασχόληση ανά επάγγελμα και ηλικία
<https://mdaae.gr/data/i-apascholisi-ana-epangelma-kai-ilikia/>
- ▶ Η απασχόληση ανά επάγγελμα και φύλο
<https://mdaae.gr/data/i-apascholisi-ana-epangelma-kai-fylo/>
- ▶ Η απασχόληση ανά επάγγελμα και εκπαιδευτικό επίπεδο
<https://mdaae.gr/data/i-apascholisi-ana-epangelma-ekpaideftiko-epipedo-kai-antikeimeno-ekpaidefsis/>
- ▶ Η απασχόληση ανά επάγγελμα και καθεστώς εργασίας
<https://mdaae.gr/data/i-apascholisi-ana-epangelma-kai-kathestos-ergasias/>
- ▶ Η απασχόληση ανά επάγγελμα και θέση
<https://mdaae.gr/data/h-apascholisi-ana-epangelma-kai-thesi/>
- ▶ Η μισθωτή απασχόληση ανά επάγγελμα και είδος σύμβασης εργασίας
<https://mdaae.gr/data/h-misthoti-apascholisi-ana-epangelma-kai-eidos-symvasis-ergasias/>
- ▶ Η μισθωτή απασχόληση ανά επάγγελμα και διάρκεια υπερωριασκής εργασίας
<https://mdaae.gr/data/h-misthoti-apascholisi-ana-epangelma-kai-diarkeia-yperoriakis-ergasias/>
- ▶ Οι αποδοχές ανά επάγγελμα και καθεστώς εργασίας
<https://mdaae.gr/data/oi-apodoches-ana-epangelma-kai-kathestos-ergasias/>

Εικόνα 19. Η απασχόληση ανά επάγγελμα, επίπεδο δεξιοτήτων και Περιφέρεια / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

E2

ΕΛΣΤΑΤ: Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα (2015-2022)
Η απασχόληση ανά επάγγελμα και ηλικία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Έργασίας
και Κοινωνικών Υποθέσεων

Μονάδα Εμπεριονύμων Αποσχόλησης
Κοινωνικής Ασφάλισης Πρόνοιας και
Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.)

Μηχανισμός
Διάρρησης Αναγκών
της Αγοράς Έργασίας

Εξειδικεύστε την ανάλυση

Επίπεδο δεξιοτήτων

(All)

Επάγγελμα (10 επίπεδο ανάλυσης)

(All)

Κωδικός (10 επίπεδο ανάλυσης)

(All)

Επάγγελμα (20 επίπεδο ανάλυσης)

(All)

Κωδικός (20 επίπεδο ανάλυσης)

(All)

Επάγγελμα (30 επίπεδο ανάλυσης)

(All)

Κωδικός (30 επίπεδο ανάλυσης)

(All)

Ποσοστό (%) μεταβολής

-20,00%

20,00%

Κατεβάστε τα δεδομένα

Μεταδεδομένα

Επιστροφή

Απασχολούμενοι ανά ηλικία

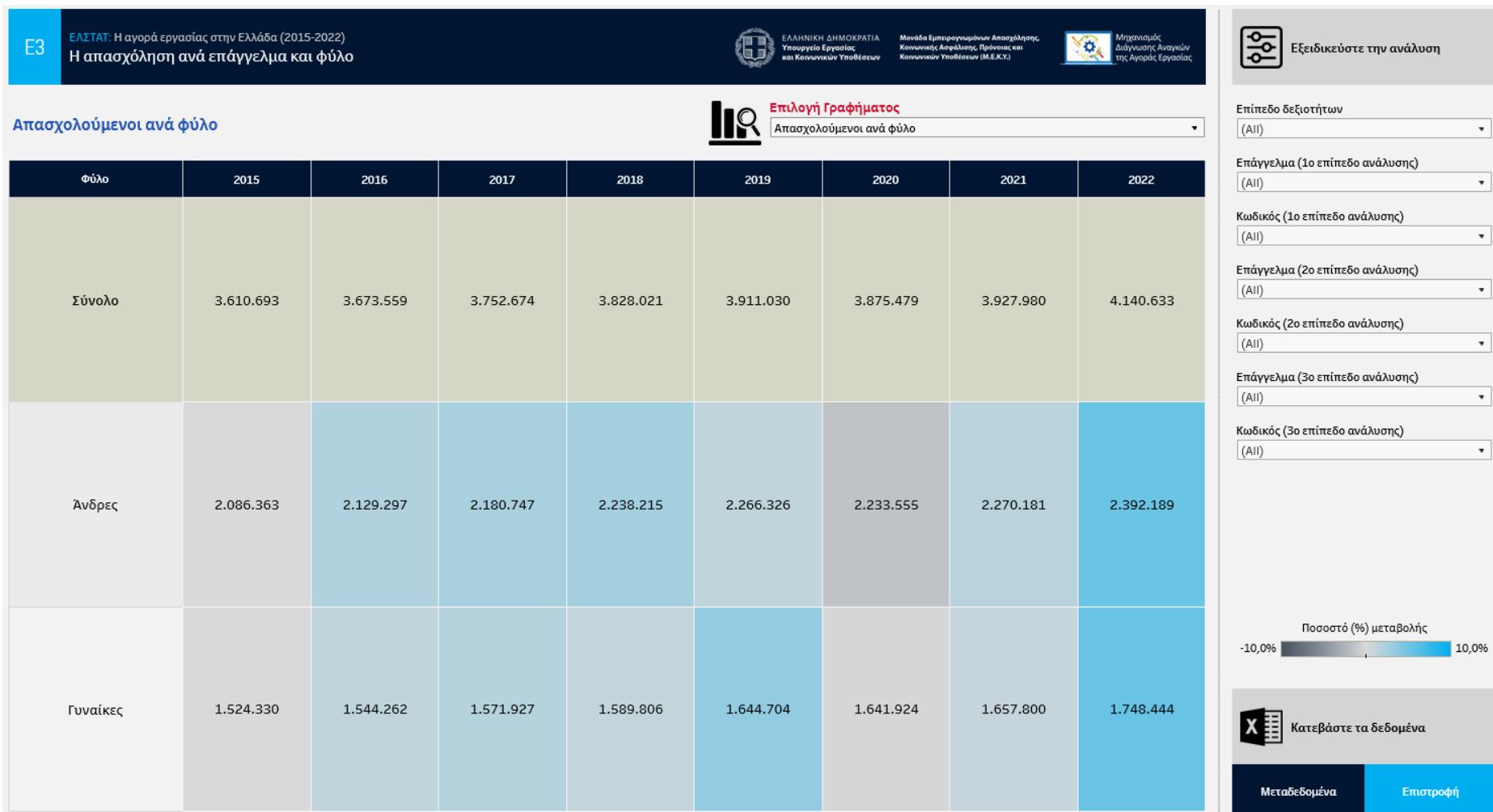

Επιλογή Γραφήματος

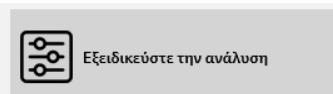
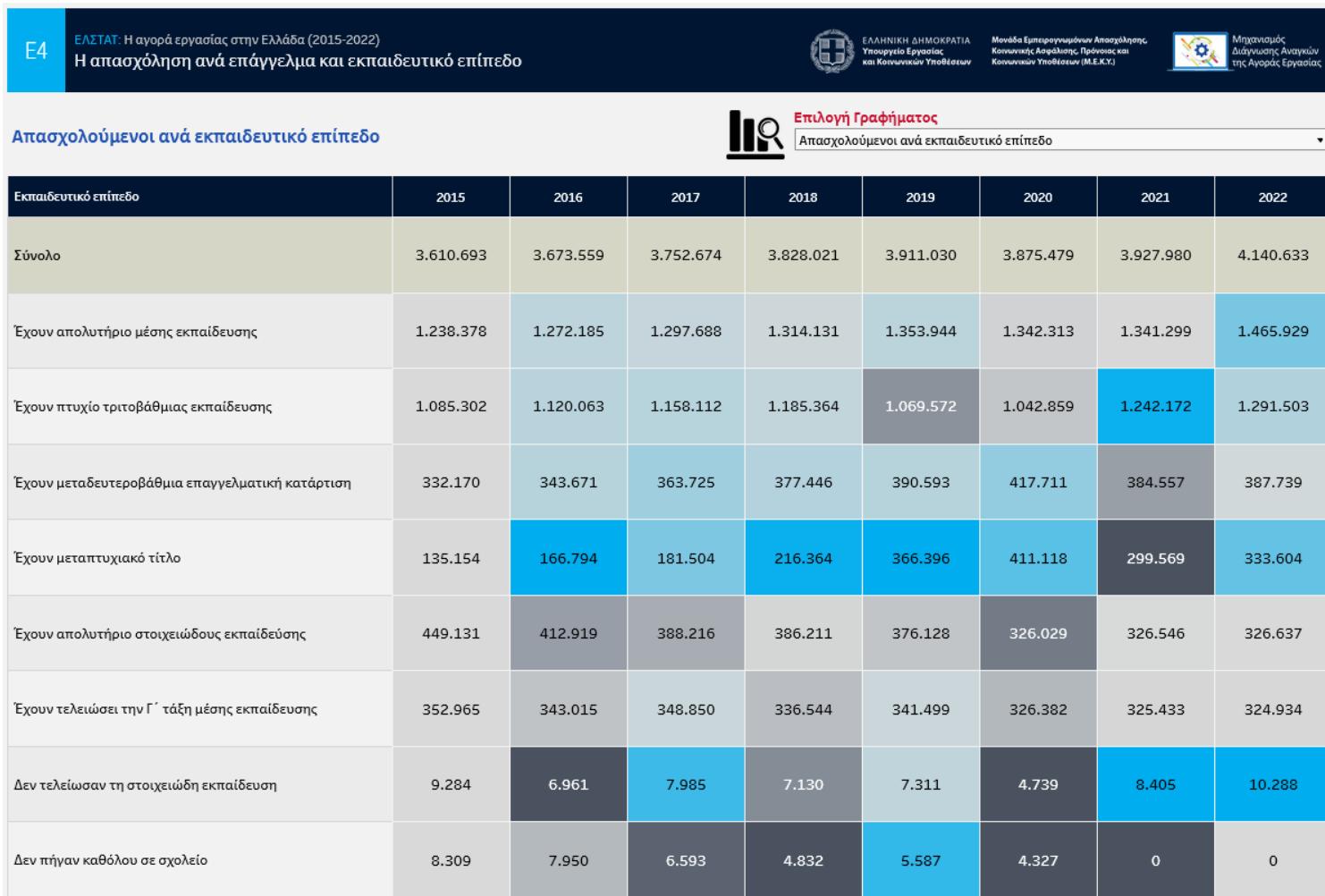
Απασχολούμενοι ανά ηλικία

Ηλικία	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Σύνολο	3.610.693	3.673.559	3.752.674	3.828.021	3.911.030	3.875.479	3.927.980	4.140.633
50-54	460.628	478.664	505.862	538.058	575.881	589.654	624.508	639.312
40-44	590.864	606.239	607.960	620.699	625.769	619.729	610.214	618.137
45-49	543.407	551.523	562.413	552.064	557.613	564.534	565.920	586.961
35-39	536.749	542.516	539.543	533.100	527.451	491.762	465.334	470.408
55-59	295.048	324.527	341.948	356.040	365.888	376.703	418.278	456.861
30-34	479.737	464.399	466.917	456.570	435.005	417.628	394.602	438.632
25-29	335.077	337.148	328.285	337.933	351.304	329.570	341.999	366.807
60-64	166.386	167.477	181.621	210.761	234.294	247.195	262.298	284.447
20-24	128.460	124.840	134.053	132.154	137.726	129.467	127.777	153.313
65-69	46.921	50.566	56.190	62.788	68.483	76.575	85.438	91.597
15-19	11.645	12.977	14.115	13.684	13.689	14.050	11.911	15.324
70-74	8.035	7.733	8.966	9.791	11.529	13.774	14.691	11.872
75+	7.736	4.951	4.802	4.380	6.397	4.838	5.012	6.961

Εικόνα 20. Η απασχόληση ανά επάγγελμα και ηλικία / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Εικόνα 21. Η απασχόληση ανά επάγγελμα και φύλο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Επίπεδο δεξιοτήτων
(All)

Επάγγελμα (1ο επίπεδο ανάλυσης)
(All)

Κωδικός (1ο επίπεδο ανάλυσης)
(All)

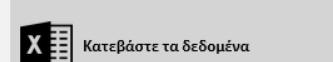
Επάγγελμα (2ο επίπεδο ανάλυσης)
(All)

Κωδικός (2ο επίπεδο ανάλυσης)
(All)

Επάγγελμα (3ο επίπεδο ανάλυσης)
(All)

Κωδικός (3ο επίπεδο ανάλυσης)
(All)

Ποσοστό (%) μεταβολής
-20,0% 20,0%

Μεταδεδομένα Επιστροφή

Εικόνα 22. Η απασχόληση ανά επάγγελμα και εκπαιδευτικό επίπεδο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

E5

ΕΛΣΤΑΤ: Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα (2015-2022)
Η απασχόληση ανά επάγγελμα και καθεστώς εργασίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Έργας
και Κοινωνικών Υποθέσεων

Μονάδα Επειρογνούμενων Απασχόλησης
Κοινωνικής Ασφαλίσης, Πρόνοιας και
Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.)

Μηχανισμός
Διάχυσης Αναγκών
της Αγοράς Εργασίας

Εξειδικεύστε την ανάλυση

Επίπεδο δεξιοτήτων

(All)

Επάγγελμα (10 επίπεδο ανάλυσης)

(All)

Κωδικός (10 επίπεδο ανάλυσης)

(All)

Επάγγελμα (20 επίπεδο ανάλυσης)

(All)

Κωδικός (20 επίπεδο ανάλυσης)

(All)

Επάγγελμα (30 επίπεδο ανάλυσης)

(All)

Κωδικός (30 επίπεδο ανάλυσης)

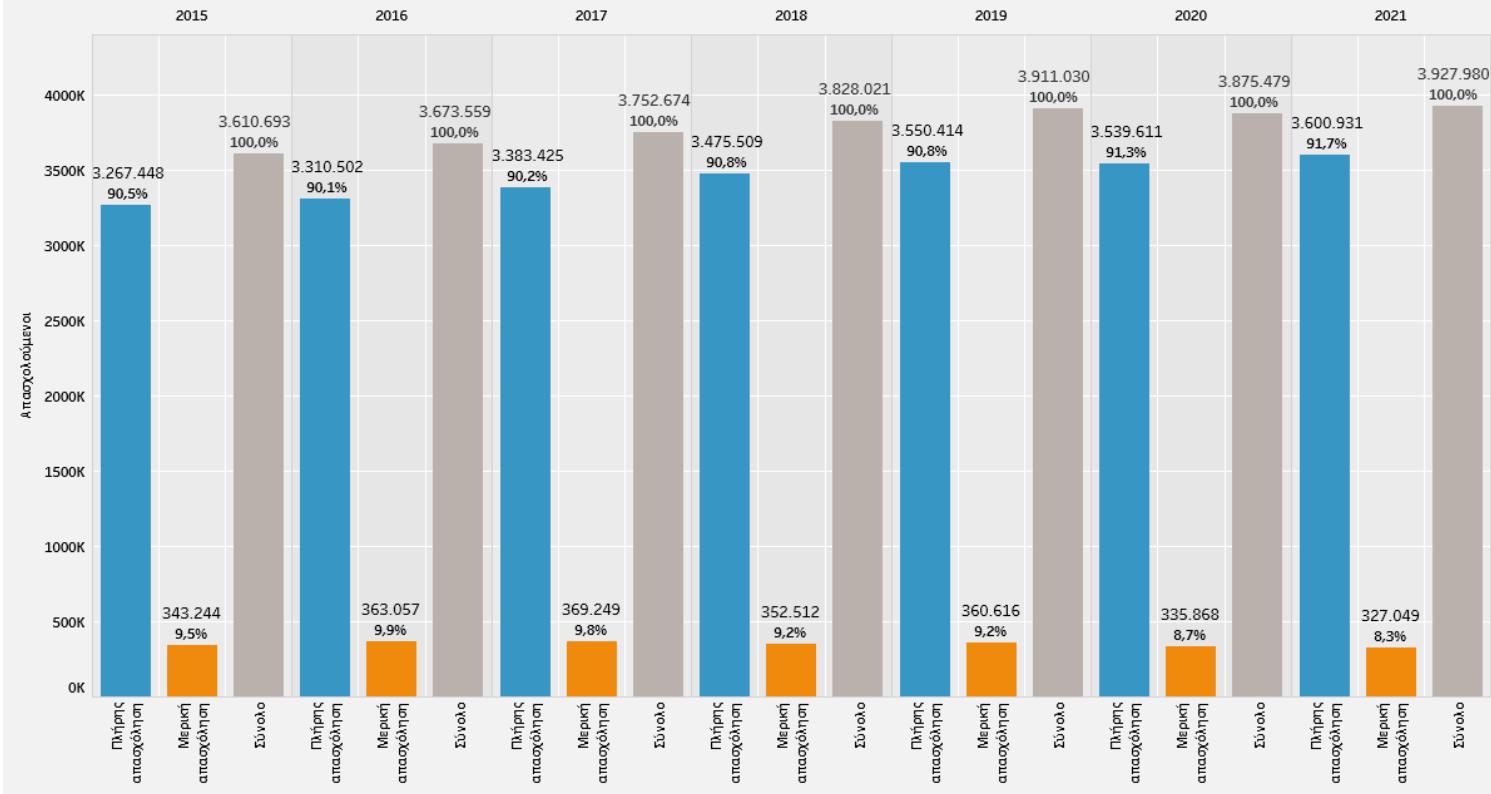
(All)

Ποσοστό (%) απασχολούμενων ανά έτος και καθεστώς εργασίας

Έπιλογή Γραφήματος

Ποσοστό (%) απασχολούμενων ανά έτος και καθεστώς εργασίας

Καθεστώς εργασίας
■ Πλήρης απασχόληση
■ Μερική απασχόληση
■ Σύνολο

Κατεβάστε τα δεδομένα

Μεταδεδομένα

Επιστροφή

Εικόνα 23. Η απασχόληση ανά επάγγελμα και καθεστώς εργασίας / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Εικόνα 24. Η απασχόληση ανά επάγγελμα και θέση / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

E8

ΕΛΣΤΑΤ: Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα (2015-2022)
Η μισθωτή απασχόληση ανά επάγγελμα και είδος σύμβασης εργασίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εργασίας
και Κοινωνικών Υποθέσεων

Μονάδα Επικρατεύουσαν Απασχόλησης
Κοινωνικής Ασφάλισης, Πρόνοιας και
Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.)

Μηχανισμός
Διάρροης Αναγκών
της Αγοράς Εργασίας

Απασχολούμενοι ανά είδος σύμβασης εργασίας

Επιλογή Γραφήματος

Απασχολούμενοι ανά είδος σύμβασης εργασίας

Είδος σύμβασης εργασίας	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Σύνολο	2.348.528	2.421.229	2.474.150	2.546.279	2.663.522	2.640.876	2.677.916	2.884.217
Μόνιμη εργασία	2.067.893	2.149.658	2.191.485	2.258.834	2.330.558	2.374.134	2.406.594	2.592.575
Προσωρινή εργασία	280.636	271.571	282.665	287.444	332.964	266.742	271.322	291.642

Εξειδικεύστε την ανάλυση

Επίπεδο δεξιοτήτων
(All)

Επάγγελμα (1ο επίπεδο ανάλυσης)
(All)

Κωδικός (1ο επίπεδο ανάλυσης)
(All)

Επάγγελμα (2ο επίπεδο ανάλυσης)
(All)

Κωδικός (2ο επίπεδο ανάλυσης)
(All)

Επάγγελμα (3ο επίπεδο ανάλυσης)
(All)

Κωδικός (3ο επίπεδο ανάλυσης)
(All)

Ποσοστό (%) μεταβολής
-5,0% 5,0%

Κατεβάστε τα δεδομένα

Μεταδεδομένα

Επιστροφή

Εικόνα 25. Η μισθωτή απασχόληση ανά επάγγελμα και είδος σύμβασης εργασίας / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

E9

ΕΛΣΤΑΤ: Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα (2015-2022)

Η μισθωτή απασχόληση ανά επάγγελμα και διάρκεια υπερωριακής εργασίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εργασίας
και Κοινωνικών Υποθέσεων

Μονάδα Εμπειρογνωμόνων Απασχόλησης
Κοινωνικής Λειτουργίας, Πρόνοιας και
Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.)

Μηχανισμός
Διάγωνης Αναγνώσης
της Αγοράς Εργασίας

Απασχολούμενοι ανά διάρκεια υπερωριακής εργασίας

Επιλογή Γραφήματος

Απασχολούμενοι ανά διάρκεια υπερωριακής εργασίας

Ωρες υπερωριακής εργασίας	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Σύνολο	2.348.528	2.421.229	2.474.150	2.546.279	2.663.522	2.640.876	2.677.916	2.884.217
0	2.205.769	2.272.858	2.340.583	2.413.980	2.547.174	2.525.020	2.559.184	2.755.110
6-10	56.914	62.155	57.207	57.761	51.446	54.061	58.769	57.516
1-5	63.866	57.074	52.450	49.779	45.865	40.616	39.307	51.437
>11	21.980	29.142	23.910	24.759	19.037	21.179	20.656	20.154

Εξειδικεύστε την ανάλυση

Επίπεδο δεξιοτήτων

(All) ▾

Επάγγελμα (1ο επίπεδο ανάλυσης)

(All) ▾

Κωδικός (1ο επίπεδο ανάλυσης)

(All) ▾

Επάγγελμα (2ο επίπεδο ανάλυσης)

(All) ▾

Κωδικός (2ο επίπεδο ανάλυσης)

(All) ▾

Επάγγελμα (3ο επίπεδο ανάλυσης)

(All) ▾

Κωδικός (3ο επίπεδο ανάλυσης)

(All) ▾

Ποσοστό (%) μεταβολής

-20,0% ▾ 20,0%

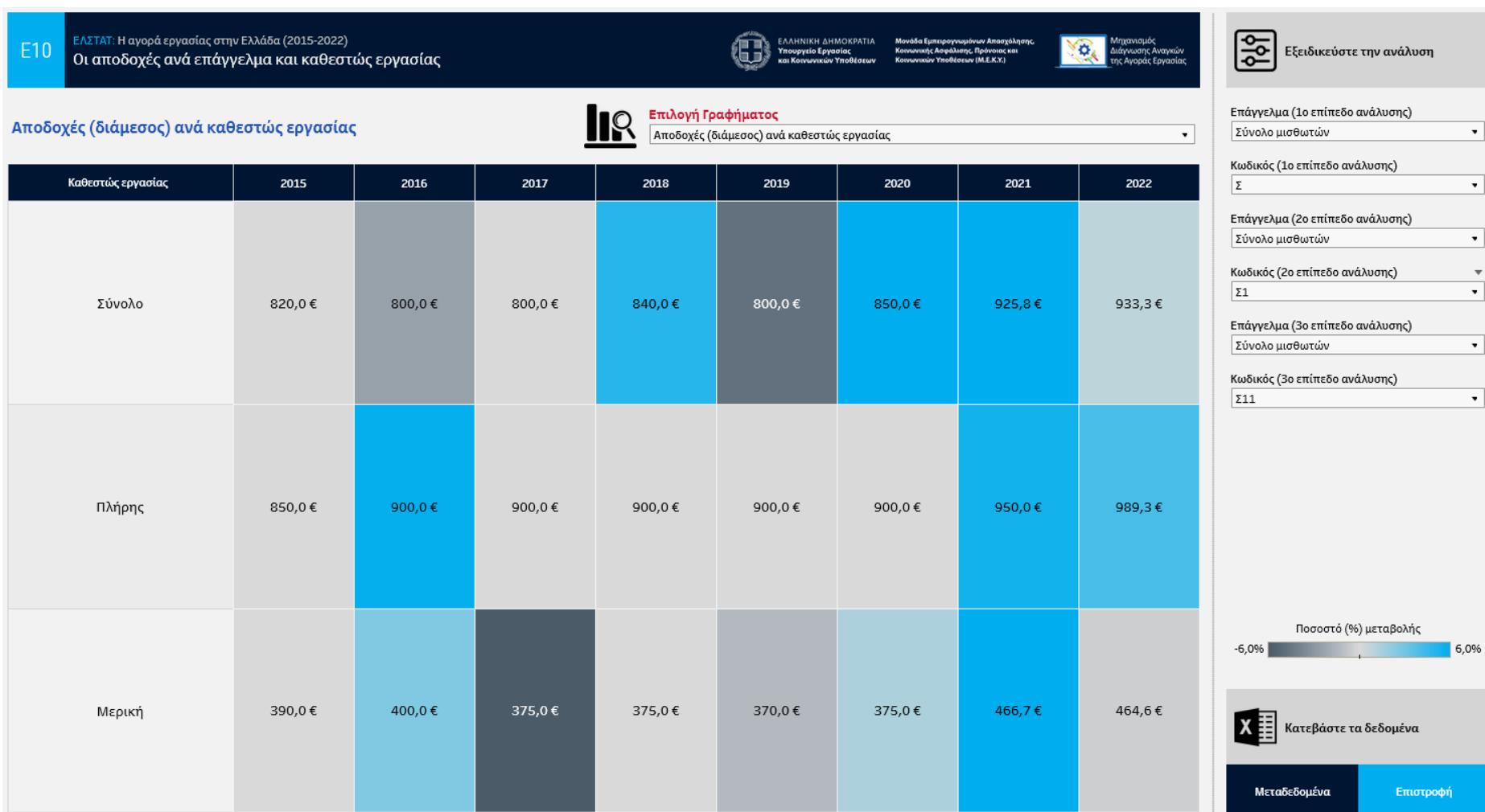

Κατεβάστε τα δεδομένα

Μεταδεδομένα

Επιστροφή

Εικόνα 26. Η μισθωτή απασχόληση ανά επάγγελμα και διάρκεια υπερωριακής εργασίας / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Εικόνα 27. Οι αποδοχές ανά επάγγελμα και καθεστώς εργασίας/ Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

2.4.2.3. Η απασχόληση ανά κλάδο

Στις μεγαλύτερες Περιφέρειες όσον αφορά τον πληθυσμό (Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας) παρατηρείται ότι ο μεγαλύτερος κλάδος σε 1ο επίπεδο ανάλυσης, ως προς τους απασχολούμενους, για το 2022 είναι ο κλάδος Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, ο οποίος είναι και ο μεγαλύτερος όσον αφορά τους απασχολούμενους για το σύνολο της χώρας (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)¹⁴. Στην Αττική, ο δεύτερος μεγαλύτερος κλάδος, όσον αφορά τους απασχολούμενους είναι η Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση, ενώ στην Κεντρική Μακεδονία ο δεύτερος μεγαλύτερος κλάδος είναι αυτός της Μεταποίησης.

Σε Περιφέρειες με έντονο τουριστικό χαρακτήρα, όπως οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων, ο κλάδος ο οποίος είναι ο μεγαλύτερος, όσον αφορά τους απασχολούμενους, είναι οι Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης.

Τέλος, αξιοσημείωτο είναι ότι ο μεγαλύτερος κλάδος, όσον αφορά τους απασχολούμενους, στις 8 από τις 13 Περιφέρειες της χώρας είναι ο κλάδος Γεωργία, δασοκομία και αλιεία.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, οι μεγαλύτεροι κλάδοι σε 1ο επίπεδο ανάλυσης, ως προς τους απασχολούμενους, το 2022 είναι κατά σειρά: Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, Γεωργία, δασοκομία και αλιεία, και Μεταποίηση, οι οποίοι συγκεντρώνουν: 716.670, 461.435 και 412.879 απασχολούμενους, αντίστοιχα.

Η σημαντικότερη ετήσια αύξηση (72,8%) στους απασχολούμενους καταγράφτηκε στον κλάδο Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης και ακολουθεί με αύξηση 59,9% ο κλάδος Διαχείριση ακίνητης περιουσίας.

Στον αντίποδα, ο κλάδος Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού παρουσίασε μείωση 8,2%.

Την περίοδο 2015-2022 οι κλάδοι στους οποίους αποτυπώθηκε σημαντική αύξηση στους απασχολούμενους είναι: Διαχείριση ακίνητης περιουσίας (μεταβολή 85,4%), Δραστηριότητες ετερόδικων οργανισμών και φορέων (μεταβολή 74,4%) και Παροχή νερού, επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση αποβλήτων και δραστηριότητες εξυγίανσης (μεταβολή 61,8%).

Αντίθετα, οι κλάδοι στους οποίους την περίοδο 2015-2022 μειώθηκαν σημαντικά οι απασχολούμενοι είναι: Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών, μη διαφοροποιημένες δραστηριότητες νοικοκυριών, που αφορούν στην παραγωγή αγαθών –και υπηρεσιών– για ίδια χρήση (μεταβολή -39,3%), και Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες (μεταβολή -16,3%).

Οι μεγαλύτεροι κλάδοι σε δεύτερο επίπεδο ανάλυσης, όσον αφορά τους απασχολούμενους, για το 2022 είναι: Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών

¹⁴ https://mdaae.gr/data_type/megethi-agoras-ergasias/i-agora-ergasias-stin-ellada/apasxolhsh-anaklado/

και Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες, οι οποίοι συγκεντρώνουν το 11,9% και 10,6% του συνόλου των απασχολούμενων, αντίστοιχα.

Οι κλάδοι σε 2ο επίπεδο ανάλυσης, όπου αυξήθηκαν σε σημαντικό ποσοστό οι απασχολούμενοι το 2022 έναντι αυτών το 2021 είναι οι: Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων (ποσοστό μεταβολής 96,3%), Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες (ποσοστό μεταβολής 80,3%) και Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη (ποσοστό μεταβολής 78,7%).

Αντίθετα, οι κλάδοι σε 2ο επίπεδο ανάλυσης, στους οποίους μειώθηκαν σημαντικά οι απασχολούμενοι το 2022 σε σχέση με το 2021 είναι: Έργα πολιτικού μηχανικού (ποσοστό μεταβολής -59,7%), Αεροπορικές μεταφορές (ποσοστό μεταβολής -51,4%) και Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού (ποσοστό μεταβολής -47,8%).

Οι μεγαλύτεροι κλάδοι σε 3ο επίπεδο ανάλυσης, όσον αφορά τους απασχολούμενους, για το 2022 είναι: Καλλιέργεια μη πολυετών φυτών και Κρατική διοίκηση, οικονομική και κοινωνική πολιτική, στους οποίους οι απασχολούμενοι είναι 204.307 και 181.813 αντίστοιχα.

Οι κλάδοι (με απασχολούμενους άνω των 10.000) σε 3ο επίπεδο ανάλυσης, με τη μεγαλύτερη αύξηση στους απασχολούμενους, για το 2022 σε σχέση με το 2021 είναι: Χονδρικό εμπόριο έναντι αμοιβής ή βάσει σύμβασης (ποσοστό μεταβολής 89,8%), Συλλογή αποβλήτων (ποσοστό μεταβολής 78,2%) και Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων (ποσοστό μεταβολής 65,6%).

Αντιθετικά, οι κλάδοι σε 3ο επίπεδο ανάλυσης (με απασχολούμενους άνω των 10.000), όπου μειώθηκαν σημαντικά οι απασχολούμενοι το 2022 έναντι αυτών το 2021 είναι: Λιανικό εμπόριο σε υπαίθριους πάγκους και αγορές (ποσοστό μεταβολής -43,1%), Λιανικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού σε ειδικευμένα καταστήματα (ποσοστό μεταβολής -31,1%) και Εκτυπωτικές και συναφείς δραστηριότητες (ποσοστό μεταβολής -23,1%).

Αναλυτικότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες για κάθε ενδιαφερόμενο στον ιστότοπο του ΜΔΑΑΕ, στην κατηγορία: Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα > **Η απασχόληση ανά κλάδο**, όπου παρουσιάζονται οι παρακάτω διαδραστικοί πίνακες με αναλύσεις και οπτικοποιήσεις δεδομένων για την αγορά εργασίας (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ):

- ▶ Η απασχόληση ανά κλάδο και Περιφέρεια
<https://mdaae.gr/data/i-apascholisi-ana-klado-kai-perifereia/>
- ▶ Η απασχόληση ανά κλάδο και ηλικία
<https://mdaae.gr/data/i-apascholisi-ana-klado-kai-ilikia/>
- ▶ Η απασχόληση ανά κλάδο και φύλο
<https://mdaae.gr/data/i-apascholisi-ana-klado-kai-fylo/>
- ▶ Η απασχόληση ανά κλάδο και εκπαιδευτικό επίπεδο
<https://mdaae.gr/data/i-apascholisi-ana-klado-ekpaideftiko-epipedo-kai-antikeimeno-ekpaidefsis/>
- ▶ Η απασχόληση ανά κλάδο και καθεστώς εργασίας
<https://mdaae.gr/data/i-apascholisi-ana-klado-kai-kathestos-ergasias/>

- ▶ Η μισθωτή απασχόληση ανά κλάδο και είδος σύμβασης εργασίας
<https://mdaae.gr/data/h-misthoti-apascholisi-ana-klado-kai-eidos-symvasis-ergasias/>
- ▶ Οι αποδοχές ανά κλάδο και καθεστώς εργασίας
<https://mdaae.gr/data/oi-apodoches-ana-klado-kai-kathestos-ergasias/>

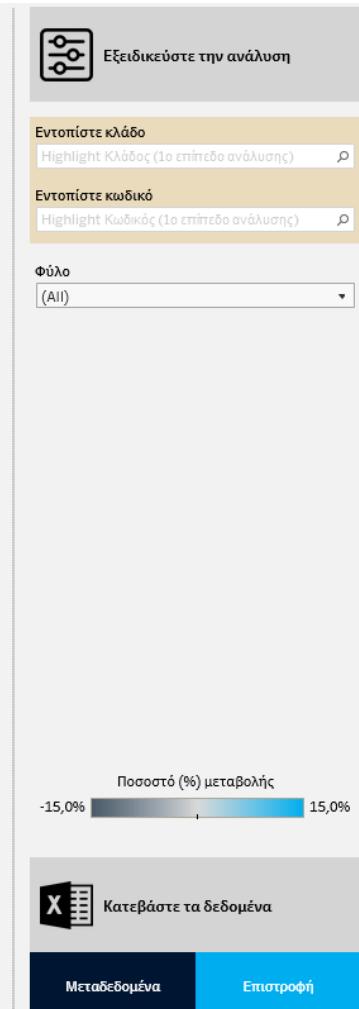
Εικόνα 28. Η απασχόληση ανά κλάδο και Περιφέρεια / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Εικόνα 29. Η απασχόληση ανά κλάδο και ηλικία / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

K3 ΕΛΣΤΑΤ: Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα (2015-2022)
Η απασχόληση ανά κλάδο και φύλο

Κωδικός (1ο επίπεδο ανάλυσης)	Κλάδος (1ο επίπεδο ανάλυσης)	Φύλο	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Σύνολο			3.610.693	3.673.559	3.752.674	3.828.021	3.911.030	3.875.479	3.927.980	4.140.633
Z	Μερικό σύνολο		660.818	657.914	679.219	688.526	691.888	713.717	696.843	716.670
	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	Άνδρες	378.021	374.063	393.080	401.885	395.998	406.392	411.331	417.214
		Γυναίκες	282.797	283.851	286.139	286.641	295.890	307.325	285.512	299.456
A	Μερικό σύνολο		465.703	454.520	453.359	469.611	453.624	412.008	446.017	461.435
	Γεωργία, δασοκομία και αλιεία	Άνδρες	277.122	272.882	272.733	282.987	279.036	252.432	276.199	290.943
		Γυναίκες	188.581	181.637	180.626	186.624	174.588	159.576	169.817	170.492
Γ	Μερικό σύνολο		334.491	347.678	358.211	357.764	377.064	371.149	390.008	412.879
	Μεταποίηση	Άνδρες	233.182	242.555	252.669	259.251	272.869	268.401	274.582	297.445
		Γυναίκες	101.309	105.123	105.542	98.513	104.196	102.748	115.427	115.434

Εικόνα 30. Η απασχόληση ανά κλάδο και φύλο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

K4

ΕΛΣΤΑΤ: Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα (2015-2022)
Η απασχόληση ανά κλάδο και εκπαιδευτικό επίπεδο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Έργας
και Κοινωνικών Υποθέσεων

Μονάδα Εμπειρογνώμονων Αποσύλληψης,
Κοινωνικής Ασφαλίσης, Πρόνοιας και
Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.)

 Μηχανισμός
διάχυσης άναγκαν
της Αγοράς Έργας

Επιλογή Γραφήματος

Απασχολούμενοι ανά κλάδο (1ο επίπεδο ανάλυσης) και εκπαιδευτικό επίπεδο

Απασχολούμενοι ανά κλάδο (1ο επίπεδο ανάλυσης) και εκπαιδευτικό επίπεδο

Κωδικός (1ο επίπεδο ανάλυσης)	Κλάδος (1ο επίπεδο ανάλυσης)	Αντικείμενο εκπαίδευσης	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	%
Σύνολο			3.610.693	3.673.559	3.752.674	3.828.021	3.911.030	3.875.479	3.927.980	4.140.633	
Z	Μερικό σύνολο		660.818	657.914	679.219	688.526	691.888	713.717	696.843	716.670	
	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	Έχουν απολυτήριο μέσης εκπαίδευσης	315.318	318.855	322.255	329.786	331.107	337.688	337.892	359.630	
		Έχουν πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	133.297	141.308	153.731	158.857	140.848	139.429	161.167	158.855	
		Έχουν μεταδευτεροβάθμια επαγγελματική κατάρτιση	70.487	73.472	76.950	82.198	86.830	95.957	78.977	86.249	
		Έχουν τελεώσει την Γ' τάξη μέσης εκπαίδευσης	68.995	59.849	59.795	54.629	54.855	57.588	56.308	49.558	
		Έχουν απολυτήριο στοιχεώδους εκπαίδευσης	57.736	49.416	45.606	45.447	41.442	39.786	33.930	30.845	
		Έχουν μεταπτυχιακό τίτλο	9.035	11.200	16.387	14.282	33.407	40.607	26.561	29.355	

Εξειδικεύστε την ανάλυση

Εντοπίστε κλάδο

Highlight Κλάδος (1ο επίπεδο ανάλυσης)

Εντοπίστε κωδικό

Highlight Κωδικός (1ο επίπεδο ανάλυσης)

Εκπαιδευτικό επίπεδο

(All)

Ποσοστό (%) μεταβολής
-15,0% 15,0%

Κατεβάστε τα δεδομένα

Μεταδεδομένα

Επιστροφή

Εικόνα 31. Η απασχόληση ανά κλάδο και εκπαιδευτικό επίπεδο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

K5

ΕΛΣΤΑΤ: Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα (2015-2022)
Η απασχόληση ανά κλάδο και καθεστώς εργασίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Έργας
και Κοινωνικών Υποθέσεων

Μονάδα Εμπεριγγαύων Αποσκλήσης,
Κοινωνικής Ασφαλίσης, Πρόνοιας και
Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.)

Απασχολούμενοι ανά κλάδο (1ο επίπεδο ανάλυσης) και καθεστώς εργασίας

Επιλογή Γραφήματος

Απασχολούμενοι ανά κλάδο (1ο επίπεδο ανάλυσης) και καθεστώς εργασίας

Κωδικός (1ο επίπεδο ανάλυσης..	Κλάδος (1ο επίπεδο ανάλυσης)	Καθεστώς εργασίας	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	%
Σύνολο			3.610.693	3.673.559	3.752.674	3.828.021	3.911.030	3.875.479	3.927.980	4.140.633	
Z	Μερικό σύνολο		660.818	657.914	679.219	688.526	691.888	713.717	696.843	716.670	
	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσ..	Πλήρης απασχόληση	591.702	587.649	606.504	609.279	613.538	644.821	641.337	665.913	
A	Μερικό σύνολο		69.116	70.265	72.715	79.247	78.350	68.896	55.506	50.756	
	Γεωργία, δασοκομία και αλιεία	Πλήρης απασχόληση	421.437	413.362	407.948	430.629	416.567	375.532	402.449	414.038	
Γ	Μερικό σύνολο		44.266	41.157	45.411	38.983	37.057	36.476	43.567	47.397	
	Μεταποίηση	Πλήρης απασχόληση	314.022	324.709	336.905	337.055	357.685	354.106	371.753	398.779	
Θ	Μερικό σύνολο		20.469	22.969	21.306	20.710	19.379	17.043	18.255	14.100	
			325.539	341.177	350.692	361.726	381.856	343.635	324.468	376.684	

Εξειδικεύστε την ανάλυση

Εντοπίστε κλάδο

Highlight Κλάδος (1ο επίπεδο ανάλυσης)

Εντοπίστε κωδικό

Highlight Κωδικός (1ο επίπεδο ανάλυσης)

Καθεστώς εργασίας

(All)

Ποσοστό (%) μεταβολής

-15,0% 15,0%

Κατεβάστε τα δεδομένα

Μεταδεδομένα

Επιστροφή

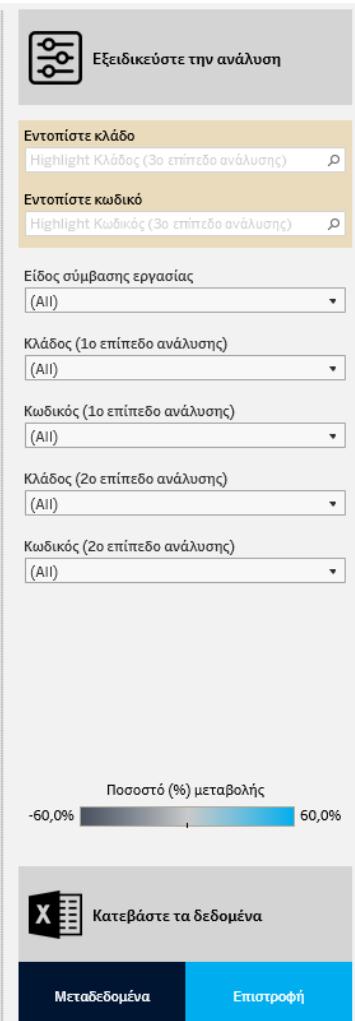
Εικόνα 32. Η απασχόληση ανά κλάδο και καθεστώς εργασίας / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

K6 ΕΛΣΤΑΤ: Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα (2015-2022)
Η μισθωτή απασχόληση ανά κλάδο και είδος σύμβασης εργασίας

 Επιλογή Γραφήματος
 Απασχολούμενοι ανά κλάδο (3ο επίπεδο ανάλυσης) και είδος σύμβασης εργασίας

Κωδικός (3ο επίπεδο ανάλυσης..)	Κλάδος (3ο επίπεδο ανάλυσης)	Είδος σύμβασης εργασίας	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	%
Σύνολο			2.348.528	2.421.229	2.474.150	2.546.279	2.663.522	2.640.876	2.677.916	2.884.217	
841	Μερικό σύνολο		157.532	164.887	158.579	155.896	167.755	185.440	202.734	180.884	
	Κρατική διοίκηση, οικονομική και κοινωνική πολιτική	Μόνιμη εργασία	142.939	148.192	139.396	139.935	145.236	162.972	172.201	158.843	
		Προσωρινή εργασία	14.593	16.696	19.183	15.962	22.519	22.468	30.534	22.041	
842	Μερικό σύνολο		147.677	156.465	160.623	170.634	163.775	157.559	171.803	180.263	
	Παροχή υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο	Μόνιμη εργασία	145.285	154.272	158.408	168.026	160.964	154.814	168.737	177.305	
		Προσωρινή εργασία	2.392	2.194	2.215	2.607	2.810	2.746	3.067	2.959	
861	Μερικό σύνολο		116.086	119.769	121.794	122.064	125.827	124.637	136.168	139.691	
	Νοσοκομειακές δραστηριότητες	Μόνιμη εργασία	104.944	108.908	109.314	111.660	112.571	112.508	121.317	119.458	
		Προσωρινή εργασία	11.142	10.861	12.480	10.404	13.255	12.130	14.851	20.232	

Εικόνα 33. Η μισθωτή απασχόληση ανά κλάδο και είδος σύμβασης εργασίας / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

K7

ΕΛΣΤΑΤ: Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα (2015-2022)
Οι αποδοχές ανά κλάδο και καθεστώς εργασίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Έργασίας
και Κοινωνικών Υποθέσεων

Μονάδα Εμπεριονύμων Αποσχόλησης
Κοινωνικής Ασφαλισης, Πρόνοιας και
Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.)

 Μηχανισμός
Διάχυσης Αναγκών
της Αγοράς Έργασίας

Επιλογή Γραφήματος

Αποδοχές (διάμεσος) ανά κλάδο (1ο επίπεδο ανάλυσης) και καθεστώς εργασίας ▾

Αποδοχές (διάμεσος) ανά κλάδο (1ο επίπεδο ανάλυσης) και καθεστώς εργασίας

Κωδικός (1ο επίπεδο ανάλυσης..	Κλάδος (1ο επίπεδο ανάλυσης)	Καθεστώς εργασίας	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ΣΥΝ	Σύνολο μισθωτών	Σύνολο	820,0 €	800,0 €	800,0 €	840,0 €	800,0 €	850,0 €	925,8 €	933,3 €
		Πλήρης	850,0 €	900,0 €	900,0 €	900,0 €	900,0 €	900,0 €	950,0 €	989,3 €
		Μερική	390,0 €	400,0 €	375,0 €	375,0 €	370,0 €	375,0 €	466,7 €	464,6 €
Δ	Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	Σύνολο	975,0 €	800,0 €	1.100,0 €	1.100,0 €	1.100,0 €	1.027,0 €	1.130,4 €	1.283,3 €
		Πλήρης	975,0 €	800,0 €	1.100,0 €	1.100,0 €	1.100,0 €	1.027,0 €	1.130,4 €	1.283,3 €
		Μερική		1.700,0 €	445,0 €	445,0 €	510,0 €	575,0 €		219,3 €
Κ	Χρηματοπιστωτικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες	Σύνολο	1.100,0 €	910,0 €	850,0 €	850,0 €	1.150,0 €	857,5 €	1.300,0 €	1.236,0 €
		Πλήρης	1.100,0 €	910,0 €	880,0 €	900,0 €	1.150,0 €	900,0 €	1.300,0 €	1.236,0 €
		Μερική	610,0 €	425,0 €	390,0 €	375,0 €	375,0 €	300,0 €		395,9 €
Ξ	Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	Σύνολο	1.000,0 €	1.000,0 €	1.000,0 €	1.000,0 €	1.100,0 €	1.050,0 €	1.213,0 €	1.200,0 €
		Πλήρης	1.000,0 €	1.000,0 €	1.000,0 €	1.000,0 €	1.100,0 €	1.050,0 €	1.215,1 €	1.200,0 €
		Μερική	400,0 €	713,5 €	333,5 €	300,0 €	440,0 €	350,0 €	550,0 €	400,0 €
H	Μεταφορά και αποθήκευση	Σύνολο	980,0 €	1.000,0 €	975,0 €	900,0 €	900,0 €	1.000,0 €	1.037,3 €	1.190,4 €

Εξειδικεύστε την ανάλυση

Εντοπίστε κλάδο

Highlight Κλάδος (1ο επίπεδο ανάλυσης) ▾

Εντοπίστε κωδικό

Highlight Κωδικός (1ο επίπεδο ανάλυσης) ▾

Καθεστώς εργασίας

(All) ▾

Ποσοστό (%) μεταβολής
-15,0% 15,0%

Κατεβάστε τα δεδομένα

Μεταδεδομένα

Επιστροφή

Εικόνα 34. Οι αποδοχές ανά κλάδο και καθεστώς εργασίας / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

2.4.2.4. Η απασχόληση ανά επάγγελμα και κλάδο

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, ο κλάδος 1ου επιπέδου ανάλυσης Χονδρικό και λιανικό εμπόριο καταγράφει τον μεγαλύτερο αριθμό απασχολούμενων διαχρονικά την περίοδο 2015-2022, συγκεντρώνοντας 688.199 θέσεις εργασίας κατά μέσο όρο ετησίως¹⁵.

Συγκεκριμένα, το 2022 ο κλάδος του Χονδρικού και λιανικού εμπορίου παρουσιάζει αύξηση κατά 2,8% σε σχέση με το 2021 με 716.670 απασχολούμενους, η πλειοψηφία των οποίων να καταγράφεται στο επάγγελμα 1ου επιπέδου ανάλυσης Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές με 424.772 θέσεις εργασίας και ποσοστό 59,3% επί του συνόλου του κλάδου, ενώ ακολουθούν οι Ειδικευόμενοι τεχνίτες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα και οι Υπάλληλοι γραφείου με 77.289 και 75.238 απασχολούμενους αντίστοιχα. Για το ίδιο έτος, ακολουθούν ο κλάδος της Γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας με 461.435 απασχολούμενους (ποσοστό 11,0% επί του συνόλου των απασχολούμενων), ο κλάδος της Μεταποίησης με 412.879 απασχολούμενους καθώς και οι Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης με 376.684 απασχολούμενους.

Όσον αφορά την απασχόληση ανά κλάδο σε 1ο επίπεδο ανάλυσης και επάγγελμα σε 2ο επίπεδο ανάλυσης, η πλειοψηφία των απασχολούμενων το 2022 ασκούν το επάγγελμα Πωλητές με 414.042 απασχολούμενους (ποσοστό 57,8% επί του συνόλου του κλάδου Χονδρικού και λιανικού εμπορίου) ενώ ακολουθούν οι Ειδικευόμενοι γεωργοί και κτηνοτρόφοι, επαγγελματίες στον κλάδο της Γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας (399.022) και οι Τεχνίτες επεξεργασίας τροφίμων, επεξεργασίας ξύλου, ειδών ένδυσης και ασκούντες συναφή επαγγέλματα (58.583 θέσεις εργασίας) στον κλάδο της Μεταποίησης.

Αναφορικά με την απασχόληση ανά κλάδο σε 1ο επίπεδο ανάλυσης και επάγγελμα σε 3ο επίπεδο ανάλυσης, η πλειοψηφία των απασχολούμενων το 2022 καταγράφεται στο κλάδο του Χονδρικού και λιανικού εμπορίου στους Πωλητές σε καταστήματα με 346.317 απασχολούμενους (ποσοστό 48% επί του συνόλου του κλάδου) ενώ ακολουθούν οι Καλλιεργητές κηπευτικών και φυτωρίων, επαγγελματίες στον κλάδο της Γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας (273.558 θέσεις εργασίας) και οι Τεχνίτες επεξεργασίας τροφίμων και ασκούντες συναφή επαγγέλματα (40.420 θέσεις εργασίας) στον κλάδο της Μεταποίησης.

Για την ίδια περίοδο 2015-2022, σχετικά με τους απασχολούμενους ανά επάγγελμα σε 1ο επίπεδο ανάλυσης και κλάδο σε 1ο επίπεδο ανάλυσης, οι Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές, είναι το επάγγελμα (1ου επιπέδου ανάλυσης) στον οποίο καταγράφεται ο μεγαλύτερος αριθμός απασχολούμενων διαχρονικά (888.651 θέσεις εργασίας κατά μέσο όρο ετησίως).

Πιο συγκεκριμένα, το 2022 οι Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές σημειώνουν αύξηση κατά 4,5% σε σχέση με το 2021 (907.378 θέσεις εργασίας), με την πλειοψηφία των απασχολούμενων να εντοπίζεται στον κλάδο 1ου επιπέδου ανάλυσης Χονδρικό και λιανικό εμπόριο (ποσοστό 46,8% επί του συνόλου των απασχολούμενων στο συγκεκριμένο επάγγελμα).

¹⁵ <https://mdaae.gr/data/i-apascholisi-ana-epangelma-kai-klado/>

Δεύτερο σε σειρά επάγγελμα είναι οι Επαγγελματίες με τον κλάδο της Εκπαίδευσης να συγκεντρώνει 290.030 απασχολούμενους (ποσοστό 30,1% επί του συνόλου των απασχολούμενων στο συγκεκριμένο επάγγελμα).

Σχετικά με την απασχόληση ανά επάγγελμα σε 2ο επίπεδο ανάλυσης και κλάδο σε 1ο επίπεδο ανάλυσης, η πλειοψηφία των απασχολούμενων το 2022 καταγράφεται στο επάγγελμα των Πωλητών στον κλάδο του Χονδρικού και λιανικού με 414.042 απασχολούμενους (ποσοστό 82,1% επί του συνόλου των Πωλητών). Ακολουθεί το επάγγελμα Ειδικευόμενοι γεωργοί και κτηνοτρόφοι, επαγγελματίες με τον κλάδο Γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας (399.022 θέσεις εργασίας) να συγκεντρώνει την συντριπτική πλειοψηφία των απασχολούμενων (ποσοστό 98,1% επί του συνόλου του επαγγέλματος).

Τέλος, εξετάζοντας την απασχόληση ανά επάγγελμα σε 3ο επίπεδο ανάλυσης και κλάδο σε 1ο επίπεδο ανάλυσης, η πλειοψηφία των απασχολούμενων το 2022 καταγράφεται στο επάγγελμα των Πωλητών σε καταστήματα και συγκεκριμένα στον κλάδο του Χονδρικού και λιανικού εμπορίου με 346.317 απασχολούμενους (ποσοστό 86,8% επί του συνόλου του των Πωλητών σε καταστήματα) ενώ ακολουθούν οι Καλλιεργητές κηπευτικών και φυτωρίων, επαγγελματίες στον κλάδο της Γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας με 273.558 θέσεις εργασίας (ποσοστό 97,4% επί του συνόλου του επαγγέλματος) και οι Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων στον κλάδο Δημόσια Διοίκηση και Άμυνα με 78.501 απασχολούμενους (ποσοστό 32,8% επί του συνόλου του επαγγέλματος).

Αναλυτικότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες για κάθε ενδιαφερόμενο στον ιστότοπο του ΜΔΑΑΕ, στην κατηγορία: **Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα > Η απασχόληση ανά επάγγελμα και κλάδο**, όπου παρουσιάζεται ο παρακάτω διαδραστικός πίνακας με αναλύσεις και οπτικοποιήσεις δεδομένων για την αγορά εργασίας (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ):

- ▶ Η απασχόληση ανά επάγγελμα και κλάδο
<https://mdaae.gr/data/i-apascholisi-ana-epangelma-kai-klado/>

Εικόνα 35. Η απασχόληση ανά επάγγελμα και κλάδο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

2.4.2.5. Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο επάγγελμα και κλάδο

Στρεφόμενοι στα χαρακτηριστικά των ανέργων, διαπιστώνουμε ότι, ως προς τις ηλιακές ομάδες, μεγαλύτερη είναι αυτή των ανέργων 25-29 ετών με 94.499 άτομα (16,1% του συνόλου των ανέργων), ακολουθούμενη από την ηλικιακή ομάδα 40-44 ετών με 74.748 άτομα (12,7% του συνόλου) και την ομάδα 35-39 ετών 70.844 άτομα (12%) (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)¹⁶. Το μικρότερο μερίδιο των ανέργων συνιστούν οι άνεργοι 65-69 με 9.096 άτομα (1,5%), οι 15-19 ετών με 14.220 άτομα (2,4%) και οι 60-64 ετών με 30.524 άτομα (5,2%).

Ως προς την εξέλιξη της ανεργίας ανά ηλικιακή ομάδα, μεταξύ του 2021 και του 2022, όταν η συνολική ανεργία μειώθηκε κατά 13,2% στα 588.188 άτομα, τη μεγαλύτερη μείωση ανέργων σημείωσε η ηλικιακή ομάδα 30-34 ετών (-18,7%), η ομάδα 55-59 ετών (-17,7%) και η ομάδα 25-29 ετών (17,1%). Αντιθέτως, αύξηση σημείωσαν οι άνεργοι 15-19 ετών (+23,7%) καθώς και οι άνεργοι 65-69 ετών (+6,7%). Σημαντικές διαφοροποιήσεις σημειώνονται μεταξύ των ανέργων ως προς το προηγούμενό τους επάγγελμα/κατάσταση απασχόλησης. Οι περισσότεροι άνεργοι είναι άτομα που δεν εργάστηκαν ποτέ (126.680), ενώ άλλοι 78.368 άνεργοι σταμάτησαν να εργάζονται πριν από 8 έτη. Μεταξύ των ανέργων που έχουν εργαστεί τα τελευταία 8 έτη, οι περισσότεροι προέρχονται από την επαγγελματική κατηγορία Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές (108.491), ακολουθούμενοι από την επαγγελματική κατηγορία Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρωνάκτες και μικροεπαγγελματίες (75.111) και τους Υπαλλήλους γραφείου (60.178). Οι λιγότεροι άνεργοι προέρχονται από τα Ανώτερα διευθυντικά και διοικητικά στελέχη (4.607) και τους Ειδικευμένους γεωργούς, κτηνοτρόφους, δασοκόμους και αλιείς (5.180).

Η μεγάλη πλειονότητα των ανέργων έχουν ως ανώτατο εκπαιδευτικό προσόν το απολυτήριο μέσης εκπαίδευσης (249.570 άτομα ή το 42,4%), ακολουθούμενοι από τους κατόχους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (131.109 άτομα ή 22,3%). Οι άνεργοι που δεν τελείωσαν τη στοιχειώδη εκπαίδευση (4.163 άτομα) και αυτοί έχουν πτυχίο μόνο στοιχειώδους εκπαίδευσης (57.043 άτομα) συνιστούν το 0,7% και το 9,7% του συνόλου των ανέργων, αντίστοιχα.

Ως προς το επίπεδο δεξιοτήτων των θέσεων εργασίας από τις οποίες προέρχονται οι άνεργοι, διαπιστώνουμε ότι οι περισσότεροι (237.715 άτομα) κατείχαν θέσεις μέσου επιπέδου δεξιοτήτων, ακολουθούμενοι από κατόχους θέσεων χαμηλών δεξιοτήτων (75.111) και κατόχους θέσεων υψηλών δεξιοτήτων (64.482). Με δεδομένο ότι οι περισσότεροι απασχολούμενοι κατέχουν θέσεις μέσων δεξιοτήτων, ακολουθούμενοι από κατόχους θέσεων υψηλών δεξιοτήτων και πολύ λιγότερους κατόχους χαμηλών δεξιοτήτων, γίνεται αντίληπτό ότι η ανεργία πλήττει εντονότερα τους εργαζόμενους σε θέσεις χαμηλών δεξιοτήτων και λιγότερο αυτούς σε θέσεις υψηλών δεξιοτήτων. Αξίζει, επίσης, να σημειωθεί ότι τα τελευταία δύο έτη οι άνεργοι μειώθηκαν με γοργότερο ρυθμό μεταξύ αυτών που κατείχαν θέσεις υψηλών δεξιοτήτων (-27%) παρά μεταξύ αυτών που κατείχαν θέσεις μέσων (11,5%) ή χαμηλών (10,7%) δεξιοτήτων.

¹⁶ https://mdaae.gr/data_type/megethi-agoras-ergasias/i-agora-ergasias-stin-ellada/h-statistikh-anergia-ana-epaggelma/

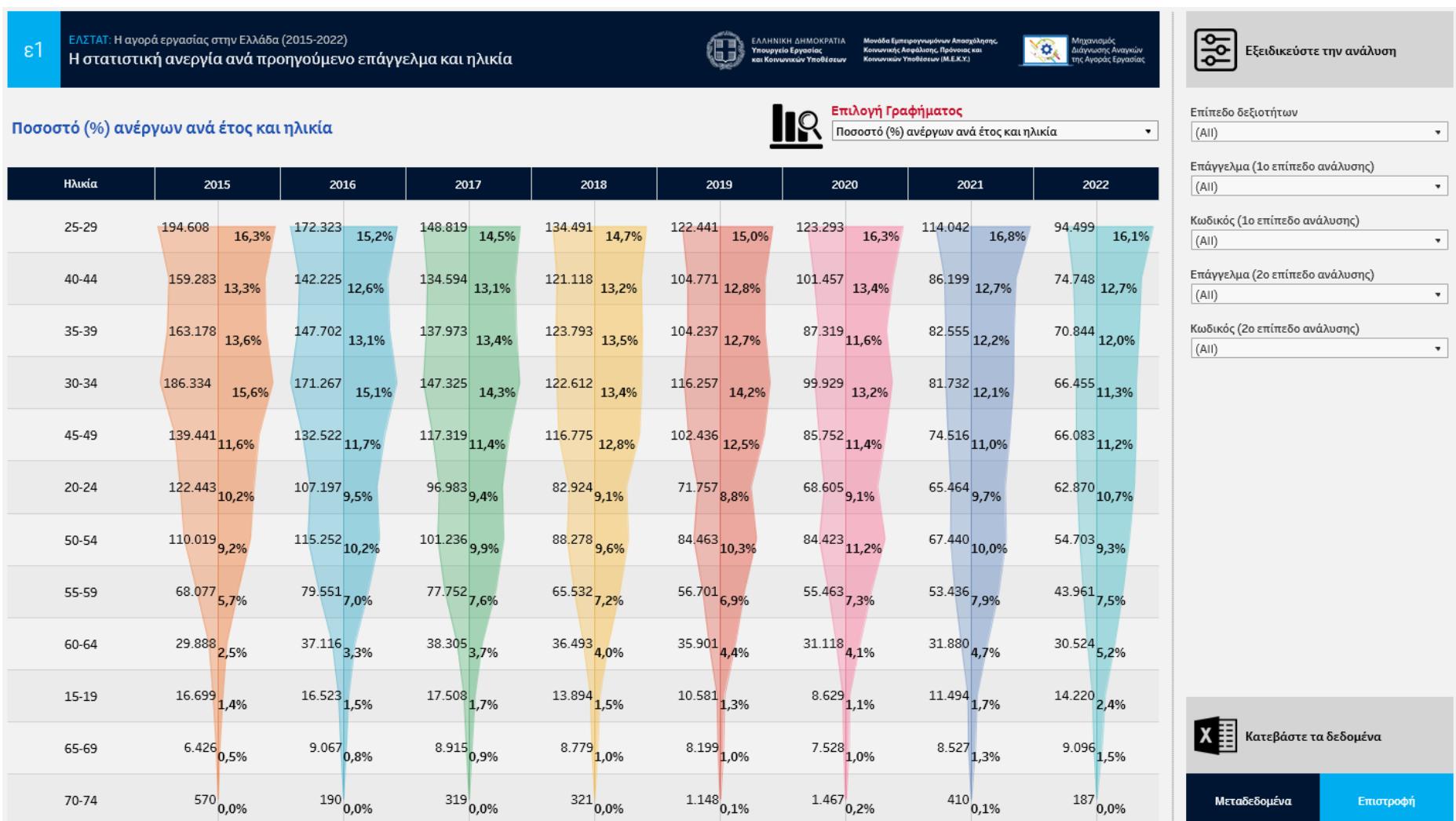
Οι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας σε 1ο επίπεδο ανάλυσης από τους οποίους προέρχονται οι περισσότεροι άνεργοι είναι οι Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης (92.445 άνεργοι), το Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών (54.585) και η Μεταποίηση (39.593). Σχετικά λίγοι είναι οι άνεργοι που προέρχονται από τους κλάδους Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, Ορυχεία και λατομεία και Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού (συνολικά 2.079 άτομα). Αξίζει να σημειωθεί ότι τον τελευταίο χρόνο η μεγαλύτερη μείωση ανέργων προκλήθηκε από τους κλάδους της Εκπαίδευσης (-50,7%), του Χονδρικού και λιανικού εμπορίου (-28,2%) και της Γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας (-28,1%). Η μεγαλύτερη αύξηση ανέργων προκλήθηκε από τους κλάδους της Μεταφοράς και αποθήκευσης (40,4%), της Υγείας (32,6%) και της Μεταποίησης (32,3%).

Αναλυτικότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες για κάθε ενδιαφερόμενο στον ιστότοπο του ΜΔΑΑΕ, στην κατηγορία: Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα > **Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο επάγγελμα**, όπου παρουσιάζονται οι παρακάτω διαδραστικοί πίνακες με αναλύσεις και οπτικοποιήσεις δεδομένων για την αγορά εργασίας (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ):

- ▶ Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο επάγγελμα και ηλικία
<https://mdaae.gr/data/i-statistiki-anergia-ana-epangelma-kai-ilikia/>
- ▶ Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο επάγγελμα και φύλο
<https://mdaae.gr/data/i-statistiki-anergia-ana-epangelma-kai-fylo/>
- ▶ Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο επάγγελμα και εκπαιδευτικό επίπεδο
<https://mdaae.gr/data/i-statistiki-anergia-ana-ekpaideftiko-epipedo/>

Αναλυτικότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες για κάθε ενδιαφερόμενο στον ιστότοπο του ΜΔΑΑΕ, στην κατηγορία: Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα > **Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο κλάδο**, όπου παρουσιάζονται οι παρακάτω διαδραστικοί πίνακες με αναλύσεις και οπτικοποιήσεις δεδομένων για την αγορά εργασίας (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ):

- ▶ Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο κλάδο και ηλικία
<https://mdaae.gr/data/i-statistiki-anergia-ana-klado-kai-ilikia/>
- ▶ Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο κλάδο και φύλο
<https://mdaae.gr/data/i-statistiki-anergia-ana-klado-kai-fylo/>
- ▶ Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο κλάδο και εκπαιδευτικό επίπεδο
<https://mdaae.gr/data/i-statistiki-anergia-ana-klado-kai-ekpaideutiko-epipedo/>

Εικόνα 36. Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο επάγγελμα και ηλικία / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

ε2

ΕΛΣΤΑΤ: Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα (2015-2022)
Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο επάγγελμα και φύλο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εργασίας
και Κοινωνικών Υποθέσεων

Μερόλια Εμπειρογνωμόνων Απαρχόλησης,
Κοινωνικής Ασφάλισης, Πρόνοιας και
Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.)

Μηχανομόριος
Διάθεσης Αναγούν
της Αγοράς Εργασίας

Επιλογή Γραφήματος

Άνεργοι ανά φύλο

Άνεργοι ανά φύλο

Φύλο	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Σύνολο	1.196.966	1.130.934	1.027.048	915.007	818.891	754.982	677.695	588.188
Γυναίκες	618.163	603.404	554.264	508.483	450.456	405.085	386.846	343.356
Άνδρες	578.802	527.531	472.784	406.524	368.436	349.897	290.849	244.832

Εξειδικεύστε την ανάλυση

Επίπεδο δεξιοτήτων

(All) ▾

Επάγγελμα (1ο επίπεδο ανάλυσης)

(All) ▾

Κωδικός (1ο επίπεδο ανάλυσης)

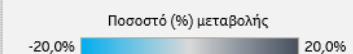
(All) ▾

Επάγγελμα (2ο επίπεδο ανάλυσης)

(All) ▾

Κωδικός (2ο επίπεδο ανάλυσης)

(All) ▾

Κατεβάστε τα δεδομένα

Μεταδεδομένα

Επιστροφή

Εικόνα 37. Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο επάγγελμα και φύλο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

ε3

ΕΛΣΤΑΤ: Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα (2015-2022)

Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο επάγγελμα και εκπαιδευτικό επίπεδο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εργασίας
και Κοινωνικών Υποθέσεων

Μονάδα Εμπορευμάτων Απασχόλησης
Κοινωνικής Ασφάλισης, Πρώνας και
Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.)

Μηχανισμός
Διαχείρισης Αναγκών
της Αγοράς Εργασίας

Ποσοστό (%) ανέργων ανά έτος και εκπαιδευτικό επίπεδο

Επιλογή Γραφήματος

Ποσοστό (%) ανέργων ανά έτος και εκπαιδευτικό επίπεδο

Εξειδικεύστε την ανάλυση

Επίπεδο δεξιοτήτων

(All) ▾

Επάγγελμα (1ο επίπεδο ανάλυσης)

(All) ▾

Κωδικός (1ο επίπεδο ανάλυσης)

(All) ▾

Επάγγελμα (2ο επίπεδο ανάλυσης)

(All) ▾

Κωδικός (2ο επίπεδο ανάλυσης)

(All) ▾

Κατεβάστε τα δεδομένα

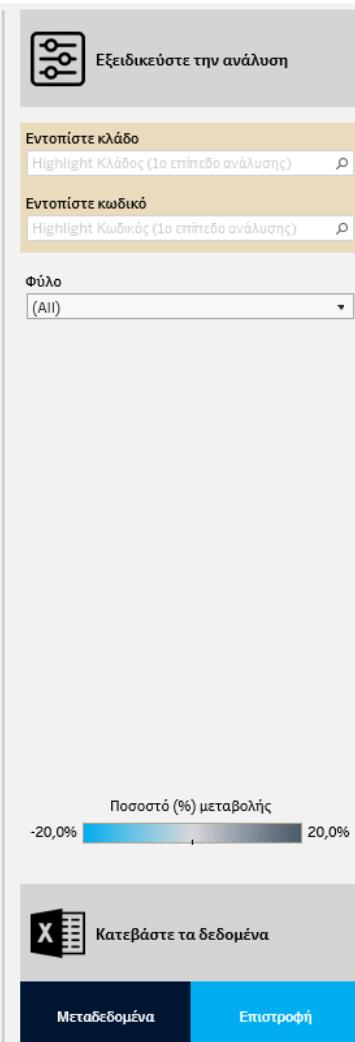
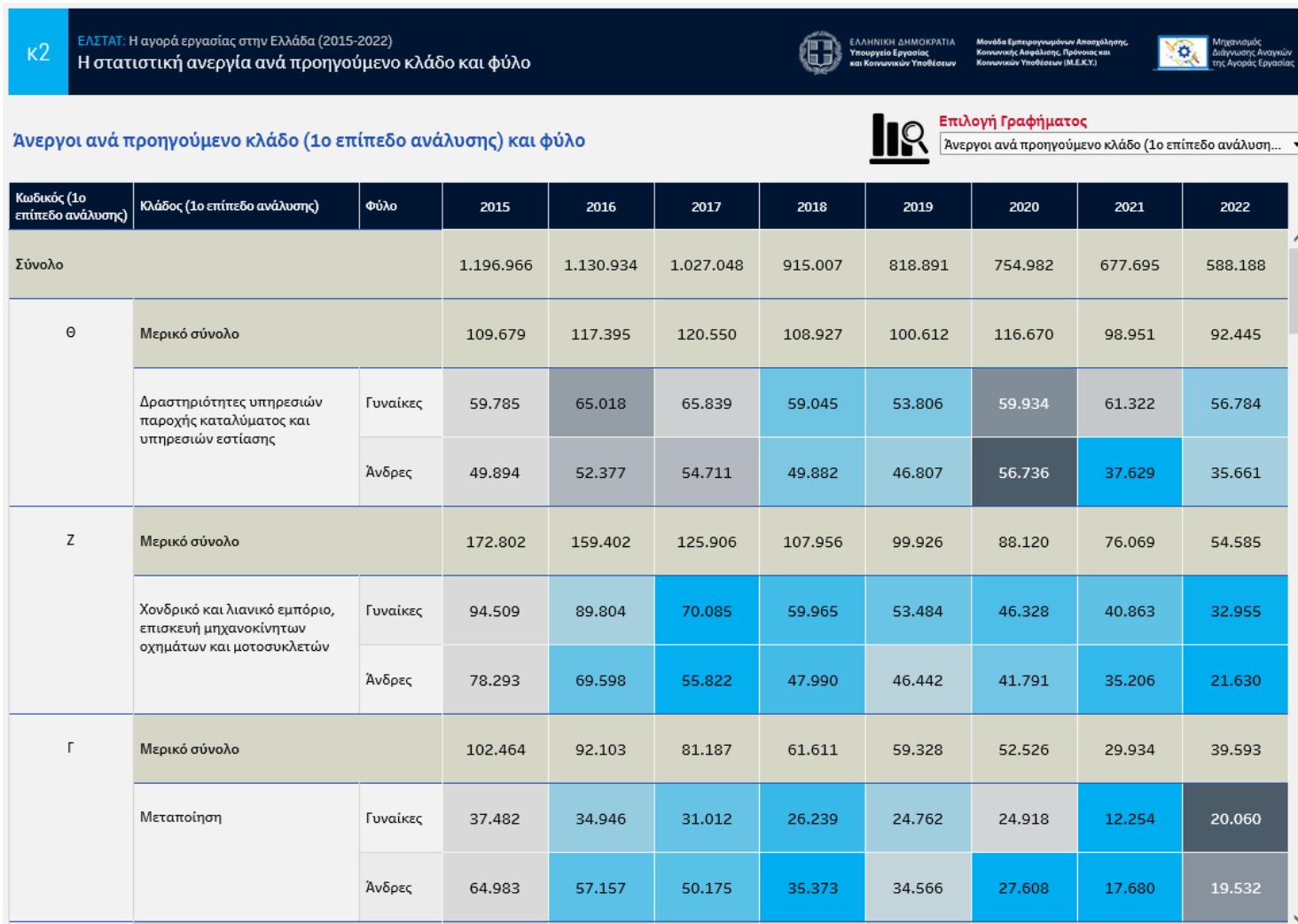
Μεταδεδομένα

Επιστροφή

Εικόνα 38. Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο επάγγελμα και εκπαιδευτικό επίπεδο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Εικόνα 39. Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο κλάδο και ηλικία / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Εικόνα 40. Η στατιστική ανεργία ανά προηγούμενο κλάδο και φύλο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

2.4.3. Η αγορά μισθωτής εργασίας στην Ελλάδα

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ¹⁷, το 2022 καταγράφηκε αύξηση της μισθωτής απασχόλησης στον ιδιωτικό τομέα, καθώς προέκυψε θετικό ισοζύγιο προσλήψεων - απολύσεων/αποχωρήσεων κατά 72.847 θέσεις εργασίας.

Εξετάζοντας συνολικά την περίοδο 2018-2022 στο σύνολο της χώρας, παρατηρείται ότι το 2022 καταγράφηκε το μικρότερο ισοζύγιο προσλήψεων - απολύσεων/αποχωρήσεων της περιόδου 2018-2022, ενώ το μεγαλύτερο αποτυπώθηκε το 2018 (141.003).

Το υψηλότερο ισοζύγιο για το 2022 καταγράφηκε σε θέσεις μισθωτής απασχόλησης οι οποίες απαιτούν μέσο επίπεδο δεξιοτήτων. Η μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση (μεταβολή κατά -37,0%) στο ισοζύγιο αποτυπώθηκε στο επάγγελμα σε 1ο επίπεδο ανάλυσης Υπάλληλοι γραφείου και ασκούντες συναφή επαγγέλματα, επάγγελμα το οποίο είναι και το μεγαλύτερο από άποψη απασχόλησης.

Το 2022 το ισοζύγιο προσλήψεων - απολύσεων/αποχωρήσεων στις θέσεις εργασίας που απαιτούν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων ήταν, με μικρή μεταβολή, σχεδόν ίδιο με αυτό του 2021. Το επάγγελμα σε 1ο επίπεδο ανάλυσης στο οποίο το ισοζύγιο μισθωτής απασχόλησης το 2022 είχε τη μεγαλύτερη αύξηση (53,1%) σε σχέση με το 2021 είναι το Πρόσωπα που ασκούν επιστημονικά, καλλιτεχνικά και συναφή επαγγέλματα, ενώ η μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση το ίδιο έτος αποτυπώθηκε στο επάγγελμα Τεχνολόγοι, τεχνικοί βοηθοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα.

Το 2022 σημαντικά θετικό ισοζύγιο (άνω των 2.000 θέσεων εργασίας) προσλήψεων - απολύσεων/αποχωρήσεων, σε θέσεις εργασίας που απαιτούν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων, αποτυπώθηκε στους κλάδους σε 1ο επίπεδο ανάλυσης, Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, Εκπαίδευση, Δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα, και Ενημέρωση και επικοινωνία.

Αντίστοιχα, σημαντικά θετικό ισοζύγιο (άνω των 2.000 θέσεων εργασίας) προσλήψεων - απολύσεων/αποχωρήσεων, σε θέσεις εργασίας που απαιτούν μέσο επίπεδο δεξιοτήτων, αποτυπώθηκε στους κλάδους σε 1ο επίπεδο ανάλυσης Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες, Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, Κατασκευές, Δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα, Μεταποίηση και Ενημέρωση και επικοινωνία.

Τέλος, στο επάγγελμα σε 1ο επίπεδο ανάλυσης Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρωνάκτες και μικροεπαγγελματίες, οι θέσεις εργασίας που απαιτούν χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων, δηλαδή το σύνολο των θέσεων στο επάγγελμα αυτό, μειώθηκαν σε 10.375 το 2022, δηλαδή κατά 53,9% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Σημαντικά θετικό ισοζύγιο (άνω των 2.000 θέσεων εργασίας) προσλήψεων - απολύσεων/αποχωρήσεων, σε θέσεις εργασίας που απαιτούν χαμηλό επίπεδο

¹⁷ <https://mdaae.gr/data/i-misthoti-apascholisi-ana-epipedo-dexiotiton-kai-epangelma/>

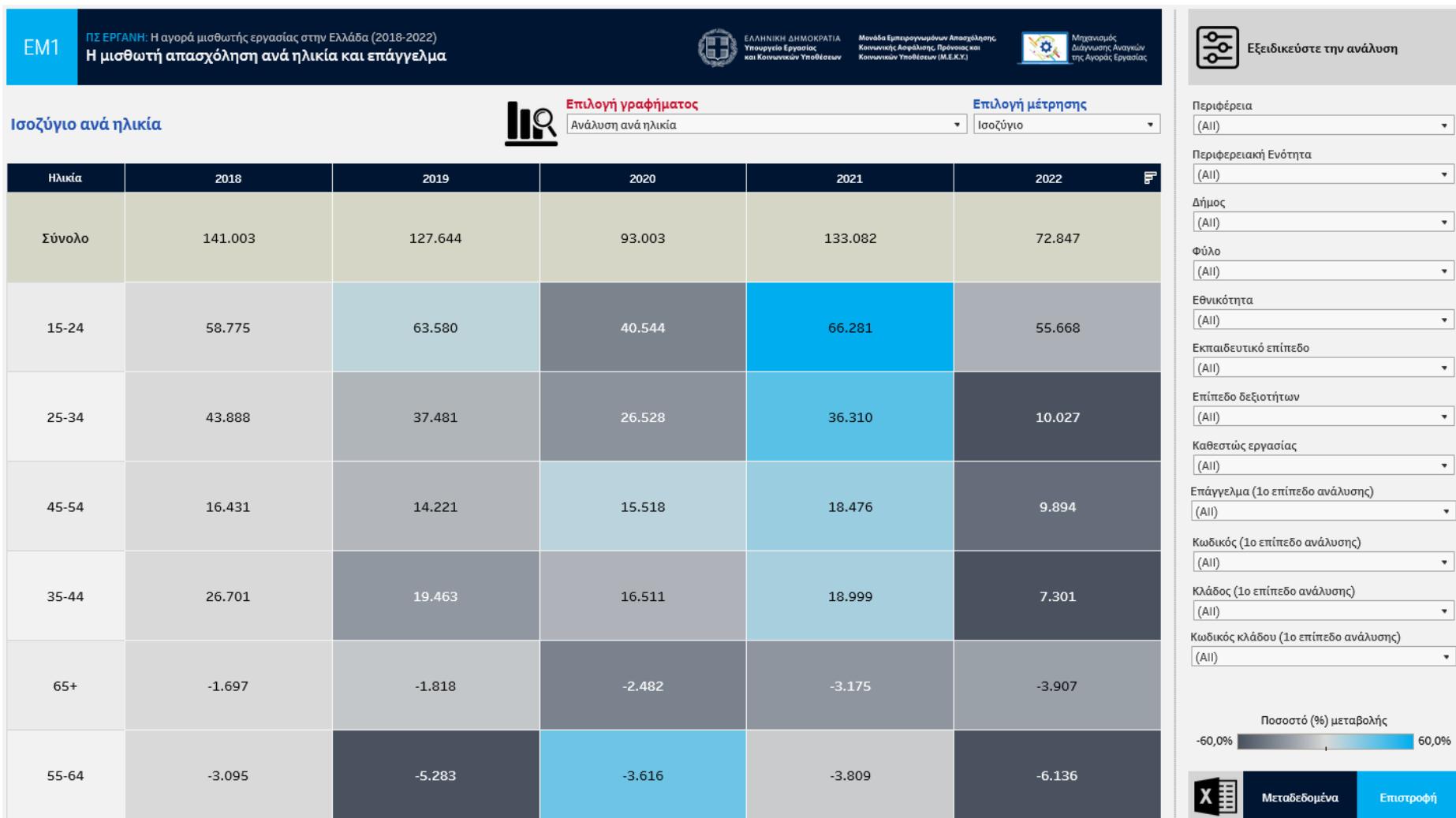
δεξιοτήτων, αποτυπώθηκε σε δύο μόνο κλάδους σε 1ο επίπεδο ανάλυσης, και συγκεκριμένα στους κλάδους Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες και Μεταποίηση.

Αναλυτικότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες για κάθε ενδιαφερόμενο στον ιστότοπο του ΜΔΑΑΕ, στην κατηγορία: Η αγορά μισθωτής εργασίας στην Ελλάδα > **Η μισθωτή απασχόληση ανά επάγγελμα**, όπου παρουσιάζονται οι παρακάτω διαδραστικοί πίνακες με αναλύσεις και οπτικοποιήσεις δεδομένων για την αγορά μισθωτής εργασίας (Πηγή: ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ):

- ▶ Η μισθωτή απασχόληση ανά ηλικία και επάγγελμα
<https://mdaae.gr/data/i-misthoti-apascholisi-ana-ilikia-kai-epangelma/>
- ▶ Η μισθωτή απασχόληση ανά φύλο και επάγγελμα
<https://mdaae.gr/data/i-misthoti-apascholisi-ana-fylo-kai-epangelma/>
- ▶ Η μισθωτή απασχόληση ανά εθνικότητα και επάγγελμα
<https://mdaae.gr/data/i-misthoti-apascholisi-ana-ethnikotita-kai-epangelma/>
- ▶ Η μισθωτή απασχόληση ανά εκπαιδευτικό επίπεδο και επάγγελμα
<https://mdaae.gr/data/i-misthoti-apascholisi-ana-ekpaideftiko-epipedo-kai-epangelma/>
- ▶ Η μισθωτή απασχόληση ανά επίπεδο δεξιοτήτων και επάγγελμα
<https://mdaae.gr/data/i-misthoti-apascholisi-ana-epipedo-dexiotiton-kai-epangelma/>
- ▶ Η μισθωτή απασχόληση ανά καθεστώς εργασίας και επάγγελμα
<https://mdaae.gr/data/i-misthoti-apascholisi-ana-kathestos-ergasias-kai-epangelma/>

Αναλυτικότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες για κάθε ενδιαφερόμενο στην κατηγορία: Η αγορά μισθωτής εργασίας στην Ελλάδα > **Η μισθωτή απασχόληση ανά κλάδο**, όπου παρουσιάζονται οι παρακάτω διαδραστικοί πίνακες με αναλύσεις και οπτικοποιήσεις δεδομένων για την αγορά μισθωτής εργασίας (Πηγή: ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ):

- ▶ Η μισθωτή απασχόληση ανά ηλικία και κλάδο
<https://mdaae.gr/data/i-misthoti-apascholisi-ana-ilikia-kai-klado/>
- ▶ Η μισθωτή απασχόληση ανά φύλο και κλάδο
<https://mdaae.gr/data/i-misthoti-apascholisi-ana-fylo-kai-klado/>
- ▶ Η μισθωτή απασχόληση ανά εθνικότητα και κλάδο
<https://mdaae.gr/data/i-misthoti-apascholisi-ana-ethnikotita-kai-klado/>
- ▶ Η μισθωτή απασχόληση ανά εκπαιδευτικό επίπεδο και κλάδο
<https://mdaae.gr/data/i-misthoti-apascholisi-ana-ekpaideftiko-epipedo-kai-klado/>
- ▶ Η μισθωτή απασχόληση ανά επίπεδο δεξιοτήτων και κλάδο
<https://mdaae.gr/data/i-misthoti-apascholisi-ana-epipedo-dexiotiton-kai-klado/>
- ▶ Η μισθωτή απασχόληση ανά καθεστώς εργασίας και κλάδο
<https://mdaae.gr/data/i-misthoti-apascholisi-ana-kathestos-ergasias-kai-klado/>

Εικόνα 41. Η μισθωτή απασχόληση ανά ηλικία και επάγγελμα / Πηγή: ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ

Εικόνα 42. Η μισθωτή απασχόληση ανά επίπεδο δεξιοτήτων και κλάδο / Πηγή: ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ

2.4.4. Η εγγεγραμμένη ανεργία

Η εγγεγραμμένη ανεργία τον πρώτο μήνα του 2022 αριθμούσε 1.112.583 άτομα, ενώ τον τελευταίο 1.084.488, με μέση τιμή 1.002.706 άτομα και μέση απόκλιση 83.597 (Πηγή: ΔΥΠΑ)¹⁸. Η εποχικότητα της ανεργίας είναι έντονη και ανάλογη της οικονομικής δραστηριότητας (ιδίως του τουρισμού), παρουσιάζοντας το χαμηλότερο επίπεδο τον μήνα Σεπτέμβριο (889.486 άτομα) και το υψηλότερο τον Ιανουάριο (1.112.583 άτομα). Κύριο χαρακτηριστικό της ανεργίας είναι η έμφυλη διάστασή της: ενώ οι γυναίκες αποτελούν το 44,4% του εργατικού δυναμικού της χώρας, αποτελούσαν τουλάχιστον το 60% των ανέργων (μέγιστο 70,2%, τον Φεβρουάριο του 2022). Πέρα από το φύλο, η ανεργία διαφοροποιείται έντονα και ως προς την ηλικία των ανέργων. Οι πιο πολυπληθείς ηλικιακές ομάδες είναι αυτές των 25-34 και 35-44 ετών, στην κάθε μία από τις οποίες συγκεντρώνονται περί τα 212 χιλιάδες άτομα, ενώ η μικρότερη ηλικιακή ομάδα είναι αυτή των νέων 15-24 ετών, όπου συγκεντρώνονται περί τις 49 χιλιάδες άτομα. Οι μισοί περίπου άνεργοι είναι άγαμοι και οι άλλοι μισοί έγγαμοι. Ως προς το ανώτατο ολοκληρωμένο επίπεδο εκπαίδευσης, στο τέλος της εξεταζόμενης περιόδου η πλειονότητα των ανέργων ήταν απόφοιτοι δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (428.744 άτομα), ακολουθούμενοι από τους απόφοιτους πρωτοβάθμιας υποχρεωτικής εκπαίδευσης (293.818 άτομα), τους απόφοιτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (160.379 άτομα) και τους απόφοιτους μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (87.889 άτομα). Επιπλέον, 9.329 άνεργοι έχουν Μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών και 722 έχουν Διδακτορικό. Σε αντίθεση με τους υπόλοιπους άνεργους, οι άνεργοι με τριτοβάθμια εκπαίδευση παρουσιάζουν αύξηση κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, ενδεχομένως λόγω της διακοπής των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων όπου πολλοί από αυτούς βρίσκουν απασχόληση και λόγω της μειωμένης συνάφειάς τους προς τις τουριστικές δραστηριότητες της περιόδου αυτής.

Οι μισοί περίπου άνεργοι προέρχονται από τις επαγγελματικές κατηγορίες (σε πρώτο/μονοψήφιο επίπεδο ανάλυσης των επαγγελμάτων) Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών και πωλητές (με 294.011 ή 27,1%), και Ανειδίκευτοι εργάτες, χειρωνάκτες και μικροεπαγγελματίες (276.326 ή 25,5%). Το 17,0% των ανέργων ήταν Υπάλληλοι γραφείου και το 10,0% Επαγγελματίες. Εάν εξετάσουμε την επαγγελματική προέλευση των ανέργων πιο αναλυτικά (σε τρίτο/τριψήφιο επίπεδο ανάλυσης), θα διαπιστώσουμε ότι η πλειονότητα των ανέργων είναι Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων (134.004), Καθαριστές και βοηθοί οικιών, ξενοδοχείων και γραφείων (103.655), Πωλητές σε καταστήματα (91.614), και Σερβιτόροι και μπάρμεν (78.463). Οι επόμενες επαγγελματικές κατηγορίες προέλευσης των ανέργων είναι οι Μάγειροι, οι Ανειδίκευτοι εργάτες μεταποίησης και οι Ανειδίκευτοι εργάτες ορυχείων και κατασκευών (46.068, 45.731 και 43.064, αντίστοιχα).

Γεωγραφικά, οι εγγεγραμμένοι άνεργοι είναι συγκεντρωμένοι στις Περιφέρειες της Αττικής, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Κρήτης (336.061, 201.043 και 82.092, αντίστοιχα), ενώ τη χαμηλότερη συγκέντρωση παρουσιάζουν στο Βόρειο Αιγαίο, τη Δυτική Μακεδονία και την Ήπειρο (17.339, 27.332 και 29.560, αντίστοιχα). Πιο αναλυτικά, σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας, οι

¹⁸ https://mdaae.gr/data_type/megethi-agoras-ergasias/anergia/

εγγεγραμμένοι άνεργοι είναι συγκεντρωμένοι στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης, Π.Ε. Κεντρικού Τομέα Αθηνών και Π.Ε. Δυτικού Τομέα Αθηνών (124.164, 98.072 και 48.598, αντίστοιχα) και τη χαμηλότερη συγκέντρωση παρουσιάζουν στις περιφερειακές ενότητες Ιθάκης, Κέας-Κύθνου και Άνδρου (266, 328 και 785, αντίστοιχα). Σε επίπεδο Δήμου, οι περισσότεροι άνεργοι είναι εγγεγραμμένοι στους Δήμους Αθηναίων, Θεσσαλονίκης, Πατρέων, Ηρακλείου, Ρόδου, και Κέρκυρας (68.639, 37.318, 28.919, 28.519, 25.625 και 19.014, αντίστοιχα), ενώ τη χαμηλότερη συγκέντρωση ανέργων παρουσιάζουν οι Δήμοι Αγαθονησίου, Αγίου Ευστράτιου, Ανάφης, Γαύδου, Σικίνου και Κιμώλου (5, 13, 16, 18, 20 και 40, αντίστοιχα).

Η διάρκεια της ανεργίας είναι ίσως η κρισιμότερη διάσταση της ανεργίας, όντας στενά συνδεδεμένη με τη δυσκολία επανένταξης στην εργασία. Οι μισοί περίπου (52,6%) από τους εγγεγραμμένους ανέργους στο τέλος του 2022 ήταν άνεργοι για λιγότερο από 12 μήνες, ενώ το 12,9% ήταν άνεργοι για 12-24 μήνες, το 17,9% για 25-60 μήνες και το 16,5% των εγγεγραμμένων ανέργων ήταν άνεργοι για πάνω από 60 μήνες.

Πέρα από τα παραπάνω χαρακτηριστικά των ανέργων, είναι δυνατό να προσδιορίσουμε τα αναλυτικά επαγγέλματα που αναζητούν οι άνεργοι, και μάλιστα διαφοροποιημένα ανάλογα με το εκπαιδευτικό επίπεδο του ανέργου.

Αναλυτικότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες για κάθε ενδιαφερόμενο στον ιστότοπο του ΜΔΑΑΕ, στην κατηγορία: **Η εγγεγραμμένη ανεργία** όπου παρουσιάζονται οι παρακάτω διαδραστικοί πίνακες με αναλύσεις και οπτικοποιήσεις δεδομένων για την εγγεγραμμένη ανεργία (Πηγή: ΔΥΠΑ):

- ▶ Εγγεγραμμένοι άνεργοι το 2022 (μηνιάδια)
<https://mdaae.gr/data/engegrammenoi-anergoi-to-2022-miniaia/>
- ▶ Εγγεγραμμένοι άνεργοι ανά φύλο
<https://mdaae.gr/data/engegrammenoi-anergoi-ana-fylo/>
- ▶ Εγγεγραμμένοι άνεργοι ανά ηλικία
<https://mdaae.gr/data/engegrammenoi-anergoi-ana-ilikia/>
- ▶ Εγγεγραμμένοι άνεργοι ανά οικογενειακή κατάσταση
<https://mdaae.gr/data/engegrammenoi-anergoi-ana-oikogeneiaki-katastasi/>
- ▶ Εγγεγραμμένοι άνεργοι ανά εκπαιδευτικό επίπεδο
<https://mdaae.gr/data/engegrammenoi-anergoi-ana-ekpaideftiko-epipedo-2/>
- ▶ Εγγεγραμμένοι άνεργοι ανά επάγγελμα προς αναζήτηση (1ο επίπεδο ανάλυσης)
<https://mdaae.gr/data/engegrammenoi-anergoi-ana-epangelma-pros-anazitisi-1o-epipedo-analysis/>
- ▶ Εγγεγραμμένοι άνεργοι ανά επάγγελμα προς αναζήτηση (2ο επίπεδο ανάλυσης)
<https://mdaae.gr/data/engegrammenoi-anergoi-ana-epangelma-pros-anazitisi-2o-epipedo-analysis/>
- ▶ Εγγεγραμμένοι άνεργοι ανά επάγγελμα προς αναζήτηση (3ο επίπεδο ανάλυσης)
<https://mdaae.gr/data/engegrammenoi-anergoi-ana-epangelma-pros-anazitisi-3o-epipedo-analysis/>

- ▶ Εγγεγραμμένοι άνεργοι ανά Περιφέρεια
<https://mdaae.gr/data/engegrammenoi-anergoi-ana-perifereia/>
- ▶ Εγγεγραμμένοι άνεργοι ανά Περιφερειακή Ενότητα
<https://mdaae.gr/data/engegrammenoi-anergoi-ana-perifereiaki-enotita/>
- ▶ Εγγεγραμμένοι άνεργοι ανά Δήμο
<https://mdaae.gr/data/engegrammenoi-anergoi-ana-dimo/>
- ▶ Εγγεγραμμένοι άνεργοι ανά μήνες ανεργίας
<https://mdaae.gr/data/engegrammenoi-anergoi-ana-mines-anergias/>

Εικόνα 43. Εγγεγραμμένοι άνεργοι το 2022 (μηνιαία)

2.5. Τάσεις αγοράς εργασίας

Σε συνέχεια της ανάλυσης των μεγεθών της αγοράς εργασίας, σημαντική για την υποστήριξη του σχεδιασμού είναι και η ανάλυση των τάσεων της αγοράς εργασίας¹⁹.

Για τον εντοπισμό αλλά και τη πληρέστερη κατανόηση των σχετικών δεδομένων, στον διαδικτυακό τόπο του ΜΔΑΑΕ παρουσιάζονται στη θεματική ενότητα **Τάσεις αγοράς εργασίας**, ανά πηγή δημοσίευσης, οι εξής κατηγορίες δεδομένων:

- ▶ **Δυναμισμός επαγγελμάτων και κλάδων (Συνολική απασχόληση)** (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)
https://mdaae.gr/data_type/taseis-tis-agoras-ergasias/dynamismos-epangelmaton-kai-kladon/
- ▶ **Δυναμισμός μισθωτής απασχόλησης** (Πηγή: ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ)
https://mdaae.gr/data_type/taseis-tis-agoras-ergasias/dynamismos/
- ▶ **Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης** (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)
https://mdaae.gr/data_type/taseis-tis-agoras-ergasias/diachroniki-afxisi-tis-apascholisis/
- ▶ **Ανάλυση προσφοράς - ζήτησης μισθωτής εργασίας** (Πηγή: ΔΥΠΑ - ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ)
https://mdaae.gr/data_type/taseis-tis-agoras-ergasias/analysi-prosforas-zitisis-misthotis-ergasias/
- ▶ **Οδηγός επαγγελμάτων** (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)
https://mdaae.gr/data_type/taseis-tis-agoras-ergasias/odigos-epangelmaton/
- ▶ **Ετεροαπασχόληση** (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ)
https://mdaae.gr/data_type/taseis-tis-agoras-ergasias/eteroapascholisi/

¹⁹ https://mdaae.gr/data_type/taseis-tis-agoras-ergasias/

The screenshot displays the ΔΥΠΑ website's data visualization interface. At the top, there are several navigation links: Ο Μηχανισμός, Μεγέθη, Τάσεις, Δεξιότητες, Νέα, and a search bar. A logo for 'ΒΕΤΑ' is also present.

The main content area is titled 'Τάσεις της αγοράς εργασίας'. Below this, there are nine data visualization cards arranged in a grid:

- Δυναμισμός επαγγελμάτων και κλάδων (Συνολική απασχόληση)**
- Δυναμισμός μισθωτής απασχόλησης**
- Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης**
- Ανάλυση προσφοράς - εξήγησης μισθωτής εργασίας**
- Προφίλ επαγγελμάτων**
- Επεροστασιακή ληστηριότητα**
- Φίλτρα**
- Αναφορές**
- Χρονολογία**
- Πηγή - Έρευνα**

Each card provides a detailed look at specific labor market trends and statistics, such as the number of professionals and sectors, the profile of workers, and historical growth trends.

Εικόνα 45. Ιστοσελίδα ΜΔΑΕ, Τάσεις αγοράς εργασίας

2.5.1. Δυναμισμός επαγγελμάτων και κλάδων

Τα πιο δυναμικά επαγγέλματα (Συνολική απασχόληση) ανά επίπεδο δεξιοτήτων το 2022²⁰ είναι τα εξής:

Υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων	Μέσο επίπεδο δεξιοτήτων	Χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων
Νοσηλευτές και μαίες	Γραμματείς (γενικών καθηγόντων)	Ανειδίκευτοι εργάτες γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας
Καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	Σερβιτόροι και μπάρμεν	Άλλοι ανειδίκευτοι εργάτες
Επαγγελματίες των επιστημών ζωής	Γεωκτηνοτρόφοι μεικτών εκμεταλλεύσεων	Καθαριστές και βοηθοί οικιών, ξενοδοχείων και γραφείων
Έργαζόμενοι στον τομέα του αθλητισμού και της σωματικής αγωγής	Οδηγοί αυτοκινήτων, μικρών φορτηγών και μοτοσικλετών	Ανειδίκευτοι εργάτες ορυχείων και κατασκευών
Διευθυντές επιχειρηματικών υπηρεσιών και διοίκησης	Άλλοι πωλητές	Βοηθοί παρασκευής φαγητών
Επαγγελματίες του χρηματοοικονομικού τομέα	Χειριστές μηχανών παραγωγής ειδών διατροφής και συναφών προϊόντων	Συλλέκτες απορριμμάτων
Άλλοι εκπαιδευτικοί	Άλλοι χειριστές σταθερών εγκαταστάσεων και μηχανών	Καθαριστές οχημάτων και παραθύρων και ασκούντες συναφή επαγγέλματα
Τεχνικοί ιατρικής και φαρμακευτικής	Χύτες μετάλλων, συγκολλητές, ελασματουργοί, τεχνίτες μεταλλικών δομικών κατασκευών, σιδηρουργοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	Ανειδίκευτοι εργάτες μεταφορών και αποθήκευσης
Επαγγελματίες σύμβουλοι πωλήσεων, μάρκετινγκ και δημοσίων σχέσεων	Κτίστες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	Ανειδίκευτοι εργάτες μεταποίησης
Λειτουργοί και ελεγκτές ρυθμιστικών-εκτελεστικών κρατικών υπηρεσιών	Μάγειροι	

²⁰ https://mdaae.gr/data_type/taseis-tis-agoras-ergasias/dynamismos-epangelmaton-kai-kladon/

Τα πιο δυναμικά επαγγέλματα ανά επίπεδο δεξιοτήτων είναι αναμενόμενο να παρουσιάζουν κάποιες διαφοροποιήσεις ανάλογα με το φύλο. Ως προς τα επαγγέλματα υψηλού επιπέδου δεξιοτήτων, τα πιο δυναμικά επαγγέλματα είναι τα ίδια για άνδρες και γυναίκες, με διαφοροποιήσεις ως προς την υπόλοιπη κατάταξη. Τα 3 πιο δυναμικά για τους άνδρες είναι οι Νοσηλευτές και μαίες, οι Καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και οι Επαγγελματίες των επιστημών ζωής, ενώ για τις γυναίκες είναι οι Νοσηλευτές και μαίες, οι Άλλοι εκπαιδευτικοί και οι Τεχνικοί ιατρικής και φαρμακευτικής. Ως προς τα επαγγέλματα μέσου επιπέδου δεξιοτήτων, τα 3 πιο δυναμικά για τους άνδρες είναι οι Οδηγοί αυτοκινήτων, μικρών φορτηγών και μοτοσικλετών, οι Γεωκτηνοτρόφοι μεικτών εκμεταλλεύσεων και οι Άλλοι πωλητές, ενώ για τις γυναίκες είναι οι Γραμματείς (γενικών) καθηκόντων, οι Σερβιτόροι και μπάρμεν και οι Άλλοι χειριστές σταθερών εγκαταστάσεων και μηχανών. Ως προς τα επαγγέλματα χαμηλού επιπέδου δεξιοτήτων, τα 3 πιο δυναμικά για τους άνδρες είναι οι Άλλοι ανειδίκευτοι εργάτες, οι Ανειδίκευτοι εργάτες ορυχείων και κατασκευών και οι Ανειδίκευτοι εργάτες γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας, ενώ για τις γυναίκες είναι οι Ανειδίκευτοι εργάτες μεταφορών και αποθήκευσης, οι Καθαριστές και βοηθοί οικιών, ξενοδοχείων και γραφείων και οι Βοηθοί παρασκευής φαγητών.

Εξειδικεύοντας την ανάλυση των δυναμικών επαγγελμάτων ανά επίπεδο δεξιοτήτων περαιτέρω, ως προς το εκπαιδευτικό επίπεδο, ενδέχεται να καταλήξουμε σε μια σημαντικά διαφοροποιημένη ταξινόμηση του δυναμισμού τους. Ωστόσο, διαπιστώνουμε ότι τα πιο δυναμικά επαγγέλματα υψηλών δεξιοτήτων δεν παρουσιάζουν σημαντικές διαφοροποιήσεις παρά οριακές μεταβολές στην κατάταξη δυναμισμού όταν συνυπολογίζεται και το εκπαιδευτικό επίπεδο (μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών, πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και μεταδευτεροβάθμια επαγγελματική κατάρτιση). Έτσι τα πιο δυναμικά επαγγέλματα υψηλών δεξιοτήτων για τους κατόχους μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών είναι οι Καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι Επαγγελματίες των επιστημών ζωής και οι Δάσκαλοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και νηπιαγωγοί. Όσον αφορά τους κατόχους πτυχίου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τα πιο δυναμικά επαγγέλματα υψηλών δεξιοτήτων είναι οι Νοσηλευτές και μαίες, οι Επαγγελματίες των επιστημών ζωής και οι Καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Για τους κατόχους μεταδευτεροβάθμιας επαγγελματικής κατάρτισης, τα πιο δυναμικά επαγγέλματα υψηλών δεξιοτήτων είναι οι Νοσηλευτές και μαίες, οι Επαγγελματίες του χρηματοοικονομικού τομέα και οι Δάσκαλοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και νηπιαγωγοί.

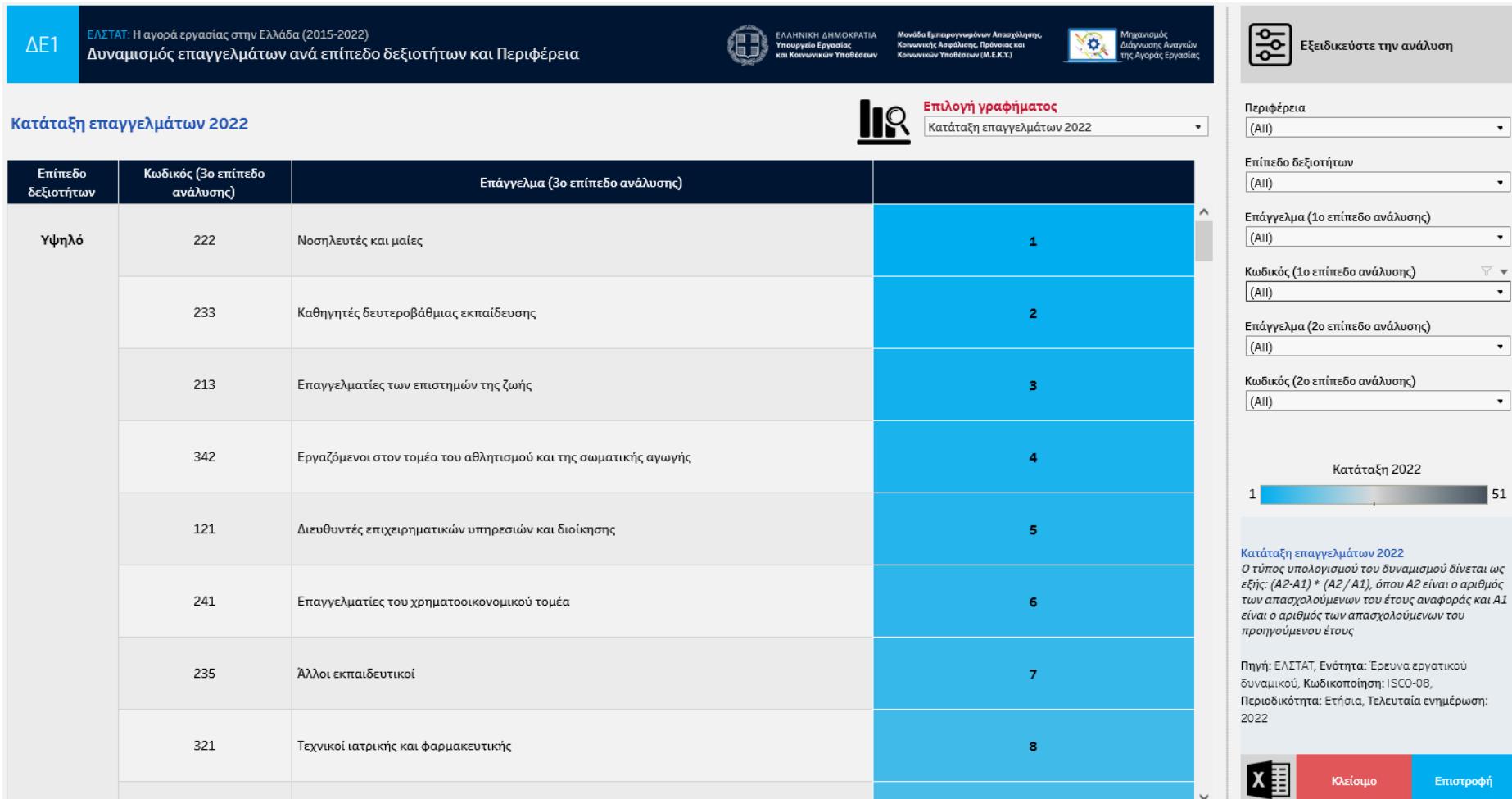
Η κατάταξη των πιο δυναμικών επαγγελμάτων μεσαίων δεξιοτήτων παρουσιάζει μεγαλύτερες διαφοροποιήσεις όταν λαμβάνεται υπόψη το εκπαιδευτικό επίπεδο των εργαζομένων που τα ασκούν (μεταδευτεροβάθμια επαγγελματική κατάρτιση και μέση εκπαίδευση). Έτσι, τα πιο δυναμικά επαγγέλματα μεσαίων δεξιοτήτων για τους αποφοίτους μεταδευτεροβάθμιας επαγγελματικής κατάρτισης είναι οι Ταμίες και υπάλληλοι έκδοσης εισιτηρίων, οι Κομμωτές/κομμώτριες και αισθητικοί και οι Μάγειροι. Όσον αφορά τους κατόχους πτυχίου μέσης εκπαίδευσης, τα πιο δυναμικά επαγγέλματα μέσων δεξιοτήτων είναι οι Οδηγοί αυτοκινήτων, μικρών φορτηγών και μοτοσικλετών, οι Σερβιτόροι και μπάρμεν και οι Άλλοι πωλητές. Επίσης, τα επαγγέλματα χαμηλών δεξιοτήτων παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις στην μεταξύ τους κατάταξη όσον αφορά το εκπαιδευτικό επίπεδο (δηλαδή τους αποφοίτους μέσης εκπαίδευσης και τους αποφοίτους Γ' τάξης μέσης εκπαίδευσης). Τα πιο δυναμικά επαγγέλματα χαμηλών δεξιοτήτων για τους αποφοίτους μέσης εκπαίδευσης είναι οι Ανειδίκευτοι εργάτες ορυχείων και κατασκευών, οι

Άλλοι ανειδίκευτοι εργάτες και οι Συλλέκτες απορριμμάτων. Για τους αποφοίτους Γ' τάξης μέσης εκπαίδευσης, τα πιο δυναμικά επαγγέλματα χαμηλών δεξιοτήτων είναι οι Βοηθοί παρασκευής φαγητών, οι Άλλοι ανειδίκευτοι εργάτες και οι Ανειδίκευτοι εργάτες γεωργίας, δασοκομίας και αλιείας.

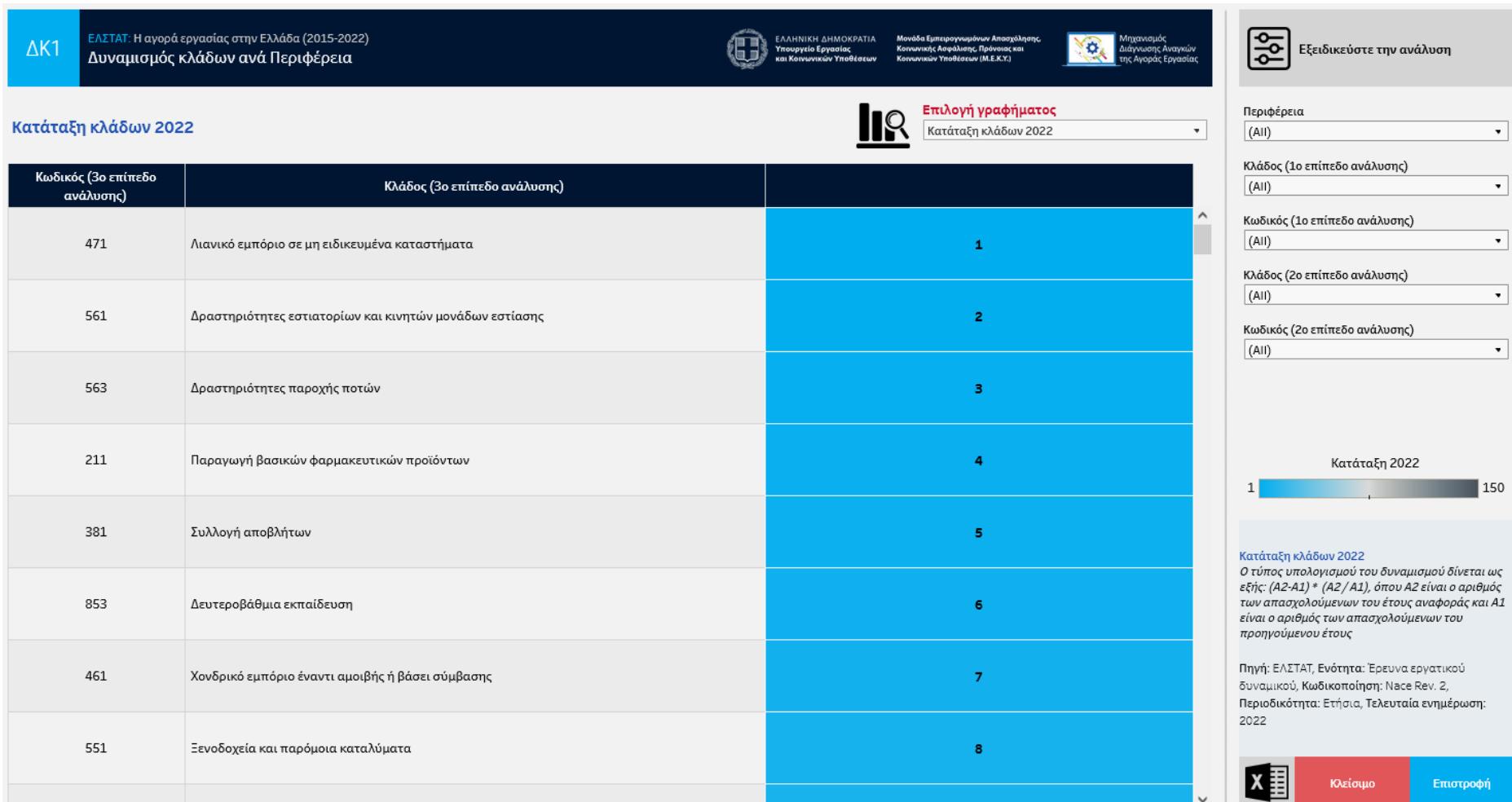
Ο δυναμισμός των επαγγελμάτων ανά επίπεδο δεξιοτήτων διαφοροποιείται σημαντικά ανάλογα με τον κλάδο στον οποίο ασκούνται. Έτσι, εστιάζοντας σε κάποιους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, διαπιστώνουμε ότι στον κλάδο της Δημόσιας διοίκησης και άμυνας τα πιο δυναμικά επαγγέλματα υψηλών δεξιοτήτων είναι οι Λειτουργοί και ελεγκτές ρυθμιστικών-εκτελεστικών κρατικών υπηρεσιών, οι Γραμματείς διοίκησης και ειδικευμένοι-ες γραμματείς και οι Αρχιτέκτονες, τοπογράφοι, πολεοδόμοι και σχεδιαστές, ενώ τα πιο δυναμικά επαγγέλματα μέσων δεξιοτήτων είναι οι Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων, οι Γραμματείς και οι Οδηγοί φορτηγών και λεωφορείων, και τα πιο δυναμικά επαγγέλματα χαμηλών δεξιοτήτων είναι οι Συλλέκτες απορριμμάτων, οι Καθαριστές και βοηθοί γραφείων. Στον κλάδο Δραστηριότητες σχετικές με την ανθρώπινη υγεία τα πιο δυναμικά επαγγέλματα υψηλών δεξιοτήτων είναι οι Νοσηλευτές και μαίες, οι Τεχνικοί ιατρικής και φαρμακευτικής και οι Ιατροί, ενώ μέσων δεξιοτήτων είναι οι Γραμματείς, οι Σερβιτόροι και οι Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων, και τα δυναμικό επάγγελμα χαμηλών δεξιοτήτων είναι οι Καθαριστές και βοηθοί γραφείων. Στον κλάδο Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης τα πιο δυναμικά επαγγέλματα υψηλών δεξιοτήτων είναι οι Διευθυντές ξενοδοχείων και εστιατορίων και οι Βοηθοί επαγγελματιών του καλλιτεχνικού και πολιτιστικού τομέα και της μαγειρικής, ενώ μέσων δεξιοτήτων είναι οι Σερβιτόροι και μπάρμεν, οι Άλλοι πωλητές και οι Μάγειροι, και τα πιο δυναμικά επαγγέλματα χαμηλών δεξιοτήτων είναι οι Καθαριστές και βοηθοί ξενοδοχείων, οι Βοηθοί παρασκευής φαγητών και Άλλοι ανειδίκευτοι εργάτες. Στις Κατασκευές, τα πιο δυναμικά επαγγέλματα υψηλών δεξιοτήτων είναι οι Διευθυντές επιχειρήσεων κατασκευής, οι Επόπτες κατασκευαστικών μονάδων και οι Τεχνικοί επιστημών φυσικής και μηχανικής, ενώ μέσων δεξιοτήτων είναι οι Εγκαταστάτες και επισκευαστές ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, οι Κτίστες και οι Ελαιοχρωματιστές, βαφείς και καθαριστές, και το δυναμικό επάγγελμα χαμηλών δεξιοτήτων είναι οι Ανειδίκευτοι εργάτες κατασκευών. Στον κλάδο της Μεταποίησης, τα πιο δυναμικά επαγγέλματα υψηλών δεξιοτήτων είναι οι Τεχνικοί επιστημών φυσικής και μηχανικής, οι Βοηθοί επαγγελματιών του χρηματοοικονομικού και μαθηματικού κλάδου και οι Επόπτες μεταποιητικών μονάδων, ενώ μέσων δεξιοτήτων είναι οι Χειριστές μηχανών παραγωγής ειδών διατροφής, οι Άλλοι χειριστές σταθερών εγκαταστάσεων και μηχανών και οι Χύτες μετάλλων, συγκολλητές, ελασματουργοί, τεχνίτες μεταλλικών δομικών κατασκευών και σιδηρουργοί, και τα πιο δυναμικά επαγγέλματα χαμηλών δεξιοτήτων είναι οι Άλλοι ανειδίκευτοι εργάτες, οι Ανειδίκευτοι εργάτες μεταποίησης και οι Ανειδίκευτοι εργάτες μεταφορών και αποθήκευσης. Στον κλάδο Χονδρικό και Λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών τα πιο δυναμικά επαγγέλματα υψηλών δεξιοτήτων είναι οι Πράκτορες και μεσίτες αγοραπωλησιών, οι Άλλοι επαγγελματίες του τομέα της υγείας (σχετιζόμενοι με την αγορά φαρμάκου) και οι Διευθυντές πωλήσεων, μάρκετινγκ και ανάπτυξης, ενώ μέσων δεξιοτήτων είναι οι Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων, οι Οδηγοί αυτοκινήτων, μικρών φορτηγών και μοτοσυκλετών και οι Γραμματείς (γενικών καθηκόντων), και τα πιο δυναμικά επαγγέλματα χαμηλών δεξιοτήτων είναι οι Ανειδίκευτοι εργάτες μεταφορών και αποθήκευσης και οι Καθαριστές και βοηθοί γραφείων.

Αναλυτικότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες για κάθε ενδιαφερόμενο στην κατηγορία: Τάσεις αγοράς εργασίας > **Δυναμισμός επαγγελμάτων και κλάδων (Συνολική απασχόληση)**, όπου παρουσιάζονται οι παρακάτω διαδραστικοί πίνακες με αναλύσεις και οπτικοποιήσεις δεδομένων για την αγορά εργασίας (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ):

- ▶ Δυναμισμός επαγγελμάτων ανά επίπεδο δεξιοτήτων και Περιφέρεια
<https://mdaae.gr/data/dinamismos-epangelmaton-ana-epipedo-dexiotiton-kai-perifereia/>
  - ▶ Δυναμισμός επαγγελμάτων ανά επίπεδο δεξιοτήτων και ηλικία
<https://mdaae.gr/data/dinamismos-epangelmaton-ana-epipedo-dexiotiton-kai-ilikia/>
  - ▶ Δυναμισμός επαγγελμάτων ανά επίπεδο δεξιοτήτων και φύλο
<https://mdaae.gr/data/dinamismos-epangelmaton-ana-epipedo-dexiotiton-kai-fylo/>
  - ▶ Δυναμισμός επαγγελμάτων ανά επίπεδο δεξιοτήτων και εκπαιδευτικό επίπεδο
<https://mdaae.gr/data/dynamismos-epangelmaton-ana-epipedo-dexiotiton-kai-ekpaideftiko-epipedo/>
  - ▶ Δυναμισμός επαγγελμάτων ανά επίπεδο δεξιοτήτων και κλάδο
<https://mdaae.gr/data/dynamismos-epangelmaton-ana-epipedo-dexiotiton-kai-klado/>
- Δυναμισμός κλάδων ανά Περιφέρεια
<https://mdaae.gr/data/dinamismos-kladon-ana-perifereia/>
- ▶ Δυναμισμός κλάδων ανά ηλικία
<https://mdaae.gr/data/dinamismos-kladon-ana-ilikia/>
  - ▶ Δυναμισμός κλάδων ανά φύλο
<https://mdaae.gr/data/dinamismos-kladon-ana-fylo/>
  - ▶ Δυναμισμός κλάδων ανά εκπαιδευτικό επίπεδο
<https://mdaae.gr/data/dynamismos-kladon-ana-ekpaideftiko-epipedo/>

Εικόνα 46. Δυναμισμός επαγγελμάτων ανά επίπεδο δεξιοτήτων και Περιφέρεια / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

2.5.2. Δυναμισμός μισθωτής απασχόλησης

Σύμφωνα με τα ετήσια δεδομένα του ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ²¹, σχετικά με το απασχολούμενο προσωπικό με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου, το 2022 δημιουργήθηκαν 82.159 νέες θέσεις εργασίας. Σε περιφερειακό επίπεδο, οι Περιφέρειες βάσει νέων θέσεων εργασίας το 2022, είναι με φθίνουσα σειρά οι εξής: Περιφέρεια Αττικής (23.831 νέες θέσεις), Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου (20.345 νέες θέσεις), Περιφέρεια Κρήτης (16.809 νέες θέσεις), Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (8.950 νέες θέσεις) και Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (6.573 νέες θέσεις).

Όσον αφορά τους κυριότερους κλάδους, σε 2ο επίπεδο ανάλυσης, πρώτος σε δημιουργία νέων θέσεων είναι ο κλάδος των Καταλυμάτων με 32.366 νέες θέσεις, ακολουθεί ο κλάδος Χονδρικού εμπορίου, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών με 7.275 νέες θέσεις, ο κλάδος Δραστηριοτήτων προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες με 4.538 νέες θέσεις, ο κλάδος Δραστηριοτήτων ανθρώπινης υγείας με 3.205 νέες θέσεις, και τέλος, ο κλάδος Αποθήκευσης και υποστηρικτικών προς τη μεταφορά δραστηριοτήτων με 3.139 νέες θέσεις.

Αναλυτικότερα, οι κλάδοι σε 4ο επίπεδο ανάλυσης που παρουσιάζουν τις περισσότερες νέες θέσεις εργασίας είναι με φθίνουσα σειρά οι εξής: ο κλάδος Ξενοδοχείων και παρόμοιων καταλυμάτων με 29.772 νέες θέσεις, ο κλάδος Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με 4.016 νέες θέσεις, ο κλάδος Δραστηριοτήτων προγραμματισμού ηλεκτρονικών συστημάτων με 3.359 νέες θέσεις, ο κλάδος Δραστηριοτήτων τηλεφωνικών κέντρων με 3.007 νέες θέσεις και ο κλάδος Καταλύματα διακοπών και άλλα καταλύματα σύντομης διαμονής με 2.616 θέσεις.

Αναφορικά με τα επαγγέλματα, σημειώνονται τα παρακάτω αποτελέσματα ανά επίπεδο δεξιοτήτων:

Για το υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων, τα πρώτα 3 επαγγέλματα σε 2ο επίπεδο ανάλυσης είναι οι Φυσικοί, μαθηματικού και ασκούντες συναφή επαγγέλματα με 5.138 νέες θέσεις, το Βοηθητικό διδακτικό προσωπικό με 2.925 νέες θέσεις και οι Τεχνολόγοι και τεχνικοί βοηθοί των επιστημών της φυσικής και της μηχανικής και ασκούντες συναφή επαγγέλματα με 2.537 νέες θέσεις. Σε 4ο επίπεδο ανάλυσης, πρώτο είναι το επάγγελμα Σχεδιαστών, αναλυτών και προγραμματιστών συστημάτων υπολογιστών με 4.466 νέες θέσεις, δεύτερο το Βοηθητικό διδακτικό προσωπικό μ.α.κ. με 2.236 νέες θέσεις και τρίτο το επάγγελμα Βοηθών λογιστών με 1.359 νέες θέσεις.

Για το μέσο επίπεδο δεξιοτήτων, τα πρώτα 3 επαγγέλματα σε 2ο επίπεδο ανάλυσης είναι οι Απασχολούμενοι στην παροχή προσωπικών υπηρεσιών με 21.532 νέες θέσεις, οι Υπάλληλοι Γραφείου με 19.817 νέες θέσεις και οι Οδηγοί μέσων μεταφοράς και χειριστές κινητού εξοπλισμού με 3.511 νέες θέσεις. Σε 4ο επίπεδο ανάλυσης, πρώτο είναι το επάγγελμα Λοιπών υπαλλήλων γραφείου με 18.235 νέες θέσεις, δεύτερο το επάγγελμα των Σερβιτόρων με 6.728 νέες θέσεις και τρίτο το επάγγελμα Διαχειριστών, οικονόμων και αρχιθαλαμηπόλων κ.π.α.ε. με 6.551 νέες θέσεις.

²¹ https://mdaae.gr/data_type/taseis-tis-agoras-ergasias/dynamismos/

Τέλος, για το χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων, τα πρώτα 3 επαγγέλματα σε 2o επίπεδο ανάλυσης είναι: οι Πλανόδιοι πωλητές, οικιακοί βοηθοί κ.π.α.ε. με 4.493 νέες θέσεις, οι Ανειδίκευτοι αγρεργάτες, αλιεργάτες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα με 1.953 νέες θέσεις και οι Ανειδίκευτοι εργάτες ορυχείων, κατασκευών, μεταποίησης και μεταφορών με 654 νέες θέσεις. Σε 4o επίπεδο ανάλυσης, πρώτο είναι το επάγγελμα Καθαριστές γραφείων, ξενοδοχείων και άλλων χώρων με 4.752 νέες θέσεις, δεύτερο το επάγγελμα των Ανειδίκευτων εργατών γεωργίας και κτηνοτροφίας με 1.662 νέες θέσεις και τρίτο το επάγγελμα Θυρωρών, φυλάκων και ασκούντων συναφή επαγγέλματα με 1.226 νέες θέσεις.

Αναλυτικότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες για κάθε ενδιαφερόμενο στον ιστότοπο του ΜΔΑΑΕ, στην κατηγορία: Τάσεις αγοράς εργασίας > **Δυναμισμός μισθωτής απασχόλησης**, όπου παρουσιάζεται ο παρακάτω διαδραστικός πίνακας με αναλύσεις και οπτικοποιήσεις δεδομένων για την αγορά μισθωτής εργασίας (Πηγή: ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ):

- ▶ Δυναμισμός μισθωτής απασχόλησης ιδιωτικού δικαίου 2022
<https://mdaae.gr/data/dynamismos-misthotis-apascholisis-idiotikou-dikaioou-2022/>

ΔΥΝΑΜΙΣΜΟΣ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ 2022

Κλάδος 2d	Κλάδος 4d
(All) ▾	(All) ▾
Κωδικός κλάδου 2d	Κωδικός κλάδου 4d
(All) ▾	(All) ▾

Νέες θέσεις 2022 ανά Κλάδο (2D)

Σύνολο	82,159
55 Καταλύματα	32,366
46 Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	7,275
62 Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβούλων και συμφερ..	4,538
86 Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας	3,205
52 Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες	3,139
82 Διοικητικές δραστηριότητες κυριαρχείου κυριαρχείου	3,080

Νέες θέσεις 2022 ανά Κλάδο (4D)

Σύνολο	82,159
5510 Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα	29,772
8520 Πρωτοβάθμια εκπαίδευση	4,016
6201 Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών συστημάτων	3,359
8220 Δραστηριότητες τηλεφωνικών κέντρων	3,007
5520 Καταλύματα διακοπών και άλλα καταλύματα άντομης διαμονής	2,616
7022 Δραστηριότητες παροχής επικειμενικών συμβούλων και	2,024

Περιφέρεια

Δήμος	Φύλο
(All) ▾	(All) ▾

Νέες θέσεις 2022 ανά Δήμο

Mapbox OSM

Επίπεδο Δεξιοτήτων

Ηλικία	Καθεστώς
(All) ▾	(All) ▾

Θέσεις εργασίας ανά Έτος / Επίπεδο δεξιοτήτων

Έτος	ΣΥΝΟΛΟ	ΥΨΗΛΑ	ΜΕΣΟ	ΧΑΜΗΛΑ
2022	2,368,740	488,553	1,539,000	341,187
2021	2,286,581	466,816	1,485,677	334,088
2020	2,161,414	442,081	1,404,043	315,290
2019	2,094,088	422,994	1,371,275	299,819
2018	2,005,652	398,491	1,317,500	289,661
2017	1,911,688	368,559	1,263,328	279,801
2016	1,778,764	337,380	1,184,977	256,407
2022	1,725,827	376,901	1,126,859	222,067
2021	1,613,496	352,069	1,053,293	208,134
2020	1,491,589	329,734	971,925	189,930
2019	1,430,733	306,307	944,268	180,158
2018	1,360,827	285,326	902,812	172,689
2017	1,291,066	262,663	862,468	165,935
2016	1,201,218	240,357	810,474	150,387

Επάγγελμα 2d

Επάγγελμα 2d	Επάγγελμα 4d
(All) ▾	(All) ▾
Κωδικός επαγγέλματος 2d	Κωδικός επαγγέλματος 4d
(All) ▾	(All) ▾

Νέες θέσεις 2022 ανά Επάγγελμα (ΣΤΕΠ 92 2D)

Σύνολο	82,159
51 Απασχολούμενοι στην παροχή προσωπικών υπηρεσιών	21,532
41 Υπάλληλοι γραφείου	19,817
21 Φυσικοί, μαθηματικοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα	5,138
91 Πλανόδιοι πωλητές, οικιακοί βοηθοί κ.π.α.ε.	4,493
88 Οδηγοί μέσων μεταφοράς και χειριστές κινητού εξοπλισμού	3,511
23 Βοηθητικό διδακτικό	2,075

Νέες θέσεις 2022 ανά Επάγγελμα (ΣΤΕΠ 92 4D)

Σύνολο	82,159
4190 Λοιποί υπάλληλοι γραφείου	18,235
5150 Σερβιτόροι	6,728
5130 Διαχειριστές, οικονόμοι, αρχιθαλαμητόλοι κ.π.α.ε.	6,551
5140 Μάγειροι	6,054
9132 Καθαριστές γραφείων, ξενοδοχείων και άλλων χ..	4,752
2131 Σχεδιαστές, αναλυτές και προγραμματιστές συστημ..	4,466

Εικόνα 48. Δυναμισμός μισθωτής απασχόλησης ιδιωτικού δικαίου 2022 / Πηγή: ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ

Στρατηγική για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων του Εργατικού Δυναμικού και τη Διασύνδεσή του με την Αγορά Έργασίας Επικαιροποίηση 2023

2.5.3. Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης

Για την περίοδο 2018-2022, παρουσιάζονται τα επαγγέλματα που καταγράφουν διαχρονική αύξηση της απασχόλησης (τριετή, τετραετή και πενταετή συνεχή αύξηση), στο σύνολο της χώρας, ανά επίπεδο δεξιοτήτων, επάγγελμα (3ο επίπεδο ανάλυσης) και Περιφέρεια (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)²².

Πιο αναλυτικά, τα επαγγέλματα που σημειώνουν τη μεγαλύτερη διαχρονική αύξηση των θέσεων εργασίας που απαιτούν μέσο επίπεδο δεξιοτήτων επί 5 συνεχόμενα έτη είναι: οι Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων στην Περιφέρεια Αττικής, με 131.844 απασχολούμενους το 2022, υπερβαίνοντας το προηγούμενο υψηλό του 2021 (128.196), οι Κτηνοτρόφοι στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας με 14.900 απασχολούμενους το 2022, υπερβαίνοντας το προηγούμενο υψηλό του 2021 (13.278), οι Εγκαταστάτες και επισκευαστές ηλεκτρονικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού για την Περιφέρεια Αττικής με 11.301 απασχολούμενους το 2022, υπερβαίνοντας το προηγούμενο υψηλό του 2021 (9.539), οι Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας με 9.134 απασχολούμενους το 2022, υπερβαίνοντας το προηγούμενο υψηλό του 2021 (8.657), οι Ταμίες και υπάλληλοι έκδοσης εισιτηρίων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας με 8.269 απασχολούμενους το 2022, υπερβαίνοντας το προηγούμενο υψηλό του 2021 (8.022) και τέλος, οι Οδηγοί αυτοκινήτων, μικρών φορτηγών και μοτοσικλετών στην Περιφέρεια Ηπείρου 3.565 απασχολούμενους το 2022, υπερβαίνοντας το προηγούμενο υψηλό του 2021 (3.250).

Το επάγγελμα που σημειώνει τη μεγαλύτερη διαχρονική αύξηση θέσεων εργασίας που απαιτούν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων επί 5 συνεχόμενα έτη είναι οι Νοσηλευτές και μαίες στην Περιφέρεια Αττικής με 22.160 απασχολούμενους το 2022, υπερβαίνοντας το προηγούμενο υψηλό του 2021 (10.923 απασχολούμενοι).

Τα επαγγέλματα που σημειώνουν τη μεγαλύτερη διαχρονική αύξηση των θέσεων εργασίας που απαιτούν μέσο επίπεδο δεξιοτήτων επί 4 συνεχόμενα έτη είναι: οι Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων στην Περιφέρεια Αττικής, οι Ταμίες και υπάλληλοι έκδοσης εισιτηρίων στην Περιφέρεια Αττικής, οι Κτηνοτρόφοι στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, οι Εγκαταστάτες και επισκευαστές ηλεκτρονικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού για την Περιφέρεια Αττικής, οι Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, οι Ταμίες και υπάλληλοι έκδοσης εισιτηρίων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, οι Τεχνίτες επεξεργασίας τροφίμων και ασκούντες συναφή επαγγέλματα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, οι Κτίστες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονία και τέλος οι Οδηγοί αυτοκινήτων, μικρών φορτηγών και μοτοσικλετών στην Περιφέρεια Ηπείρου.

Τα επαγγέλματα με τη μεγαλύτερη διαχρονική αύξηση θέσεων εργασίας που απαιτούν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων επί 4 συνεχόμενα έτη είναι: οι Δάσκαλοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και νηπιαγωγοί στην Περιφέρεια Αττικής και Στερεάς Ελλάδας οι Νοσηλευτές και μαίες στην Περιφέρεια Αττικής καθώς και οι Άλλοι επαγγελματίες του τομέα της υγείας στην Περιφέρεια Αττικής.

²² https://mdaae.gr/data_type/taseis-tis-agoras-ergasias/diachroniki-afxisi-tis-apascholisis/

Τα επαγγέλματα που σημειώνουν τη μεγαλύτερη διαχρονική αύξηση θέσεων εργασίας που απαιτούν μέσο επίπεδο δεξιοτήτων επί 3 συνεχόμενα έτη είναι: οι Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων στην Περιφέρεια Αττικής, οι Πωλητές σε καταστήματα στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Δυτικής Ελλάδας, οι Ταμίες και υπάλληλοι έκδοσης εισιτηρίων στην Περιφέρεια Αττικής, οι Γεωργοκτηνοτρόφοι μεικτών εκμεταλλεύσεων στην Περιφέρεια Κρήτης, οι Κτηνοτρόφοι στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, οι Εγκαταστάτες και επισκευαστές ηλεκτρονικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού για την Περιφέρεια Αττικής, οι Μάγειροι στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, οι Χύτες μετάλλων, συγκολλητές ελασματουργοί, τεχνίτες μεταλλικών δομικών κατασκευών, σιδηρουργοί και ασκούντες συναφή επαγγέλματα στην Περιφέρεια Αττικής, οι Τεχνίτες επεξεργασίας τροφίμων και ασκούντες συναφή επαγγέλματα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, οι Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, οι Ταμίες και υπάλληλοι έκδοσης εισιτηρίων στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, οι Οδηγοί αυτοκινήτων, μικρών φορτηγών και μοτοσικλετών στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, οι Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, οι Κτίστες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονία, οι Άλλοι πωλητές στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, και τέλος οι Οδηγοί αυτοκινήτων, μικρών φορτηγών και μοτοσικλετών στην Περιφέρεια Ηπείρου.

Τα επαγγέλματα που σημειώνουν τη μεγαλύτερη διαχρονική αύξηση θέσεων εργασίας που απαιτούν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων επί 3 συνεχόμενα έτη είναι: οι Επαγγελματίες του χρηματοοικονομικού τομέα στην Περιφέρεια Αττικής, οι Δάσκαλοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και νηπιαγωγοί στην Περιφέρεια Αττικής οι Νοσηλευτές και μαίες στην Περιφέρεια Αττικής, οι Σχεδιαστές και αναλυτές λογισμικού και εφαρμογών στην Περιφέρεια Αττικής, οι Άλλοι επαγγελματίες του τομέα της υγείας στην Περιφέρεια Αττικής, οι Νοσηλευτές και μαίες στην Περιφέρεια Αττικής, οι Εργαζόμενοι στον τομέα του αθλητισμού και της σωματικής αγωγής στην Περιφέρεια Αττικής, οι Βοηθοί Επαγγελματιών του χρηματοοικονομικού και μαθηματικού κλάδου στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, οι Διευθυντές πωλήσεων, μάρκετινγκ και ανάπτυξης στην Περιφέρεια Αττικής, οι Καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, οι Δάσκαλοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και νηπιαγωγοί στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας και τέλος οι Νοσηλευτές και μαίες στην Περιφέρεια Κρήτης.

Τέλος, τα επαγγέλματα που σημειώνουν τη μεγαλύτερη διαχρονική αύξηση θέσεων εργασίας που απαιτούν χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων επί 3 συνεχόμενα έτη είναι: οι Ανειδίκευτοι εργάτες μεταποίησης στην Περιφέρεια Αττικής και οι Καθαριστές και βοηθοί οικιών, ξενοδοχείων και γραφείων στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας.

Αναλυτικότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες για κάθε ενδιαφερόμενο στον ιστότοπο του ΜΔΑΑΕ, στην κατηγορία: Τάσεις αγοράς εργασίας > **Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης**, όπου παρουσιάζονται οι παρακάτω διαδραστικοί πίνακες με αναλύσεις και οπτικοποιήσεις δεδομένων για την αγορά εργασίας (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ):

- ▶ Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά επάγγελμα και Περιφέρεια
<https://mdaae.gr/data/diachroniki-afxisi-tis-apascholisis-ana-epangelma-kai-perifereia/>
- ▶ Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά επάγγελμα και ηλικία
<https://mdaae.gr/data/diachroniki-afxisi-tis-apascholisis-ana-epangelma-kai-ilikia/>
- ▶ Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά επάγγελμα και φύλο
<https://mdaae.gr/data/diachroniki-afxisi-tis-apascholisis-ana-epangelma-kai-fylo/>
- ▶ Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά επάγγελμα και εκπαιδευτικό επίπεδο
<https://mdaae.gr/data/diachroniki-afxisi-tis-apascholisis-ana-epangelma-kai-ekpaideftiko-epipedo/>
- ▶ Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά κλάδο και Περιφέρεια
<https://mdaae.gr/data/diachroniki-afxisi-tis-apascholisis-ana-klado-kai-perifereia/>
- ▶ Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά κλάδο και ηλικία
<https://mdaae.gr/data/diachroniki-afxisi-tis-apascholisis-ana-klado-kai-ilikia/>
- ▶ Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά κλάδο και φύλο
<https://mdaae.gr/data/diachroniki-afxisi-tis-apascholisis-ana-klado-kai-fylo/>
- ▶ Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά κλάδο και εκπαιδευτικό επίπεδο
<https://mdaae.gr/data/diachroniki-afxisi-tis-apascholisis-ana-klado-kai-ekpaideftiko-epipedo/>

δε1

ΕΛΣΤΑΤ: Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα (2015-2022)

Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά επάγγελμα, επίπεδο δεξιοτήτων και Περιφέρεια

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Έργας
και Κοινωνικών Υποθέσεων

Μονάδα Εμπεριγγυμάτων Απασχόλησης,
Κοινωνικής Ασφάλειας, Πρόνοιας και
Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.)

Μηχανισμός
Διάρυνσης Αναγκών
της Αγοράς Έργασίας

Εξειδικεύστε την ανάλυση

Επαγγέλματα με διαχρονική αύξηση απασχόλησης επί 5 έτη

Επιλογή γραφήματος

Επαγγέλματα με διαχρονική αύξηση απασχόλησης επί 5 έτη

Επίπεδο δεξιοτήτων	Κωδικός (3ο επίπεδο ανάλυσης)	Επάγγελμα (3ο επίπεδο ανάλυσης)	Περιφέρεια	2018	2019	2020	2021	2022
Μέσο	411	Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων	Αττική	99.297	101.026	109.126	128.196	131.844
			Δυτική Ελλάδα	5.285	7.817	8.304	8.657	9.134
	612	Κτηνοτρόφοι	Δυτική Ελλάδα	9.261	10.157	11.271	13.278	14.900
	742	Εγκαταστάτες και επισκευαστές ηλεκτρονικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού	Αττική	5.193	6.232	6.717	9.539	11.301
	523	Ταμίες και υπάλληλοι έκδοσης εισιτηρίων	Κεντρική Μακεδονία	3.985	4.424	6.688	8.022	8.269
	832	Οδηγοί αυτοκινήτων, μικρών φορτηγών και μοτοσικλετών	Ήπειρος	2.393	2.521	2.529	3.260	3.565
Υψηλό	222	Νοσηλευτές και μαΐες	Αττική	4.094	5.146	5.911	10.923	22.160

Απασχολούμενοι
2.393 | 131.844

Επαγγέλματα με διαχρονική αύξηση απασχόλησης επί 5 έτη

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ
Ενότητα: Έρευνα εργατικού δυναμικού
Κωδικοποίηση: ISO-08
Περιοδικότητα: Ετήσια
Τελευταία ενημέρωση: 2022

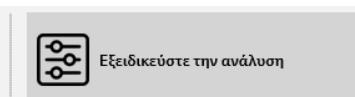
X Ιωσίου Επιστροφή

Εικόνα 49. Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά επάγγελμα, επίπεδο δεξιοτήτων και Περιφέρεια / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

δε2

ΕΛΣΤΑΤ: Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα (2015-2022)
Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά επάγγελμα, επίπεδο δεξιοτήτων και ηλικία

Επίπεδο δεξιοτήτων	Κωδικός (3ο επίπεδο ανάλυσης)	Επάγγελμα (3ο επίπεδο ανάλυσης)	Ηλικία	2018	2019	2020	2021	2022
Υψηλό	234	Δάσκαλοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και νηπιαγωγοί	35-39	9,385	9,679	11,564	13,565	14,801
			55-59	8,248	11,457	15,177	22,896	24,219
	226	Άλλοι επαγγελματίες του τομέα της υγείας	40-44	5,819	6,324	7,788	9,262	10,720
Μέσο	411	Υπάλληλοι γενικών καθηκόντων	50-54	30,022	37,405	39,633	44,483	48,892
			55-59	17,084	21,534	22,176	24,910	26,373
			60-64	7,180	9,208	9,801	11,208	13,494
	522	Πωλητές σε καταστήματα	50-54	48,032	49,827	57,855	62,314	63,268
	541	Απασχολούμενοι στην παροχή υπηρεσιών προστασίας	50-54	11,298	13,164	14,214	17,841	18,444
	412	Γραμματείς (γενικών καθηκόντων)	45-49	4,636	6,662	7,681	9,466	10,881

Εξειδικεύστε την ανάλυση

Ηλικία
(All)

Επίπεδο δεξιοτήτων
(All)

Απασχολούμενοι
4,000 63,268

Επαγγέλματα με διαχρονική αύξηση απασχόλησης επί 5 έτη

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ
Ενότητα: Έρευνα εργατικού δυναμικού
Κωδικοποίηση: ISCO-08
Περιοδικότητα: Ετήσια
Τελευταία ενημέρωση: 2022

X Ιωσίου Επιστροφή

Εικόνα 50. Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά επάγγελμα, επίπεδο δεξιοτήτων και ηλικία / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

δε4

ΕΛΣΤΑΤ: Η αγορά εργασίας στην Ελλάδα (2015-2022)

Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά επάγγελμα, επίπεδο δεξιοτήτων και εκπαιδευτικό επίπεδο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εργασίας
και Κοινωνικών Υποθέσεων

Μονάδα Εμπερογνωμόνων Απασχόλησης,
Κοινωνικής Ασφάλισης, Πρόνοιας και
Κοινωνικών Υποθέσεων (Μ.Ε.Κ.Υ.)

Μηχανισμός
Διάρυνσης Αναγκών
της Αγοράς Εργασίας

Εξειδικεύστε την ανάλυση

Επαγγέλματα με διαχρονική αύξηση απασχόλησης επί 5 έτη

Επιλογή γραφήματος

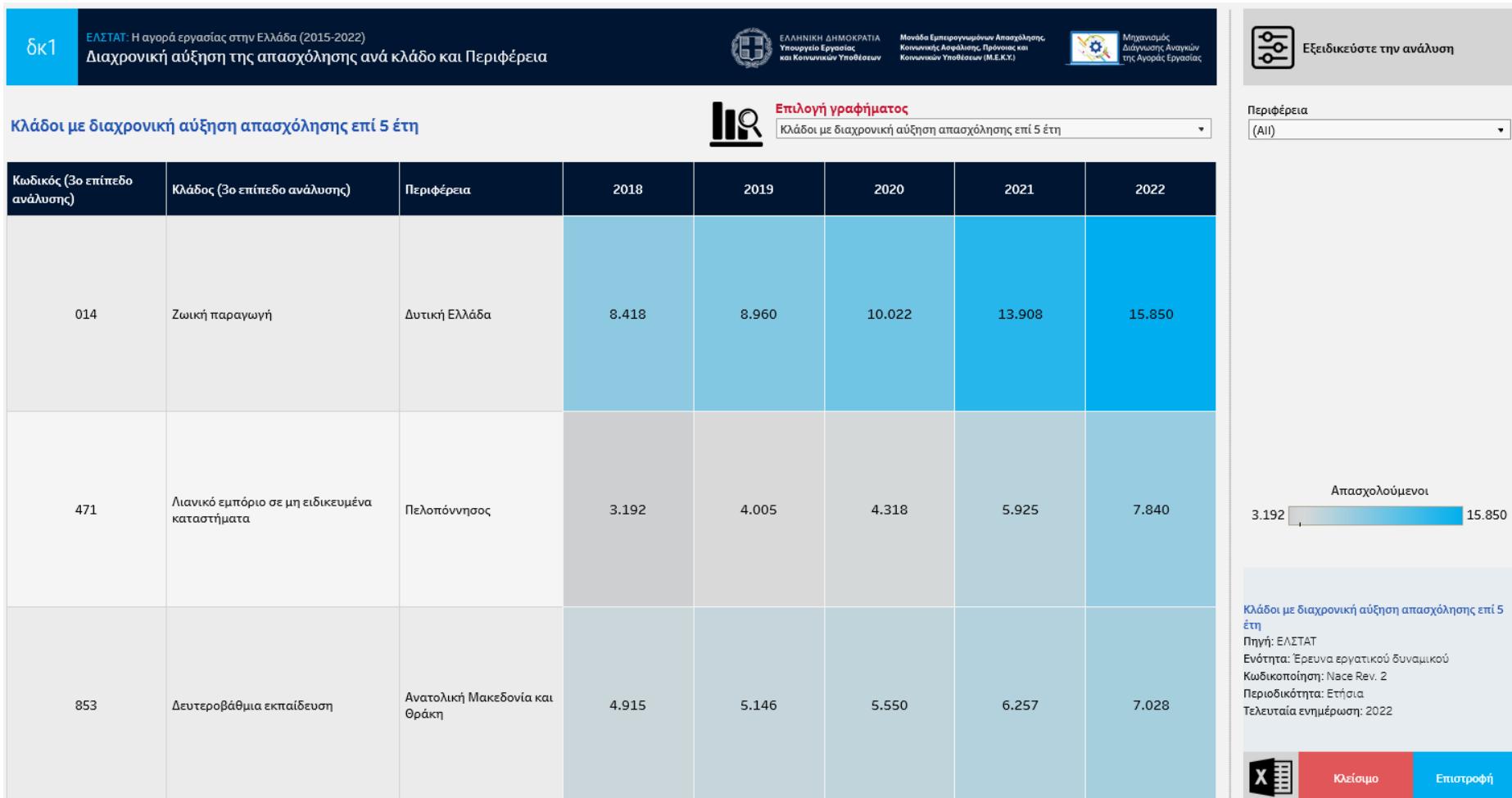
Επαγγέλματα με διαχρονική αύξηση απασχόλησης επί 5 έτη

Επίπεδο δεξιοτήτων	Κωδικός (3ο επίπεδο ανάλυσης)	Επάγγελμα (3ο επίπεδο ανάλυσης)	Εκπαιδευτικό επίπεδο	2018	2019	2020	2021	2022
Υψηλό	241	Επαγγελματίες του χρηματοοικονομικού τομέα	Έχουν μεταπτυχιακό τίτλο	12.083	12.323	15.431	18.885	19.592
	234	Δάσκαλοι πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και νηπιαγωγοί	Έχουν μεταπτυχιακό τίτλο	6.820	9.360	11.379	12.381	18.717
	226	Άλλοι επαγγελματίες του τομέα της υγείας	Έχουν μεταπτυχιακό τίτλο	3.530	4.837	6.241	8.733	13.577
	121	Διευθυντές επιχειρηματικών υπηρεσιών και διοίκησης	Έχουν μεταπτυχιακό τίτλο	2.181	3.583	4.466	4.871	7.350
Μέσο	523	Ταμίες και υπάλληλοι έκδοσης εισιτηρίων	Έχουν απολυτήριο μέσης εκπαίδευσης	17.452	17.647	23.226	29.805	30.530
	622	Αλιείς, κυνηγοί και παγίδευτές θηραμάτων	Έχουν απολυτήριο μέσης εκπαίδευσης	2.111	2.455	2.746	5.161	5.982
	512	Μάγειροι	Έχουν πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	3.852	4.387	4.623	5.685	5.903
	532	Απασχολούμενοι στην παροχή ατομικής φροντίδας στον τομέα των υπηρεσιών υγείας	Έχουν μεταδευτεροβάθμια επαγγελματική κατάρτιση	2.173	2.247	2.401	4.375	4.496
Χαμηλό	933	Ανειδίκευτοι εργάτες μεταφορών και αποθήκευσης	Έχουν απολυτήριο μέσης εκπαίδευσης	8.484	10.267	13.479	17.692	18.227

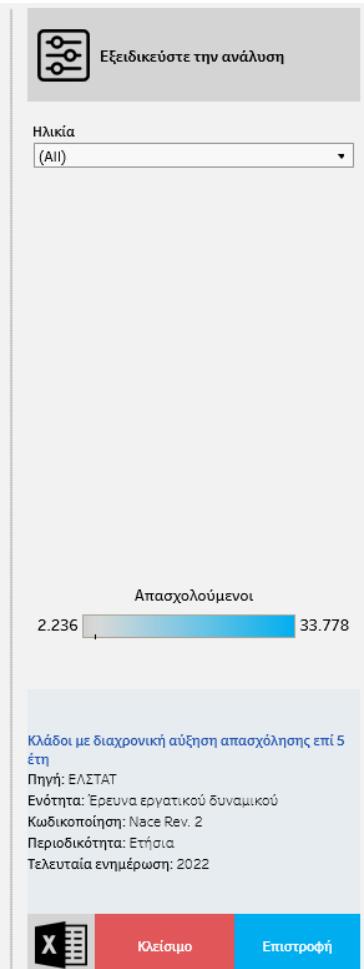
Απασχολούμενοι
2.111 , 30.530

X Μεταδεδομένα Επιστροφή

Εικόνα 52. Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά επάγγελμα, επίπεδο δεξιοτήτων και εκπαιδευτικό επίπεδο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Εικόνα 53. Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά κλάδο και Περιφέρεια / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Εικόνα 54. Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά κλάδο και ηλικία / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Εικόνα 55. Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά κλάδο και φύλο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Εικόνα 56. Διαχρονική αύξηση της απασχόλησης ανά κλάδο και εκπαιδευτικό επίπεδο / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

2.5.4. Ανάλυση προσφοράς - ζήτησης μισθωτής εργασίας

Για την ανάλυση προσφοράς - ζήτησης εργασίας τα δεδομένα που λαμβάνονται υπόψη αφορούν τη μισθωτή εργασία ιδιωτικού δικαίου και προέρχονται από το ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ (Ετήσιες καταστάσεις προσωπικού), καθώς και το μητρώο εγγεγραμμένης ανεργίας του ΟΠΣ της ΔΥΠΑ (Πηγή: ΔΥΠΑ - ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ)²³ για το 2022. Η ανάλυση βασίζεται στον τύπο: Εγγεγραμμένοι Άνεργοι / (Εγγεγραμμένοι Άνεργοι + Απασχολούμενοι με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου) και η κωδικοποίηση των επαγγελμάτων είναι σύνθεση του ΣΤΕΠ-92 (ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ) και ESCO (ΔΥΠΑ).

Για το σύνολο της χώρας²⁴, τα 10 επαγγέλματα με τη μεγαλύτερη πιθανότητα εύρεσης εργασίας σε θέσεις που απαιτούν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων για το 2022, με βάση την ιεράρχηση προσφοράς - ζήτησης, είναι τα εξής:

1. Ιατροί
2. Σχεδιαστές και αναλυτές λογισμικού και εφαρμογών
3. Επαγγελματίες διοίκησης
4. Επόπτες / Υπεύθυνοι εργασιών
5. Πράκτορες και μεσίτες αγοραπωλησιών
6. Διευθυντές μεταποίησης
7. Νοσηλευτές
8. Καθηγητές επαγγελματικής εκπαίδευσης
9. Λογιστές
10. Βοηθοί επαγγελματιών του χρηματοοικονομικού και μαθηματικού κλάδου

Για το σύνολο της χώρας, τα 10 επαγγέλματα με τη μεγαλύτερη πιθανότητα εύρεσης εργασίας σε θέσεις που απαιτούν μέσο επίπεδο δεξιοτήτων για το 2022, με βάση την ιεράρχηση προσφοράς - ζήτησης, είναι τα εξής:

1. Χειριστές εξοπλισμού επεξεργασίας μεταλλικών προϊόντων
2. Χειριστές χωματουργικών και παρόμοιων μηχανημάτων
3. Οδηγοί λεωφορείων και τραμ
4. Αντιπρόσωποι υπηρεσιών ενοικίασης
5. Οδηγοί αυτοκινήτων, ταξί και μικρών φορτηγών
6. Συναρμολογητές
7. Χειριστές μηχανών παραγωγής προϊόντων από ελαστικό και πλαστικό
8. Μηχανικοί και επισκευαστές αυτοκίνητων οχημάτων
9. Ηλεκτρολόγοι κτιρίων και ασκούντες συναφή επαγγέλματα
10. Ταμίες και υπάλληλοι έκδοσης εισιτηρίων

²³ https://mdaae.gr/data_type/taseis-tis-agoras-ergasias/analysi-prosforas-zitisis-misthotis-ergasias/

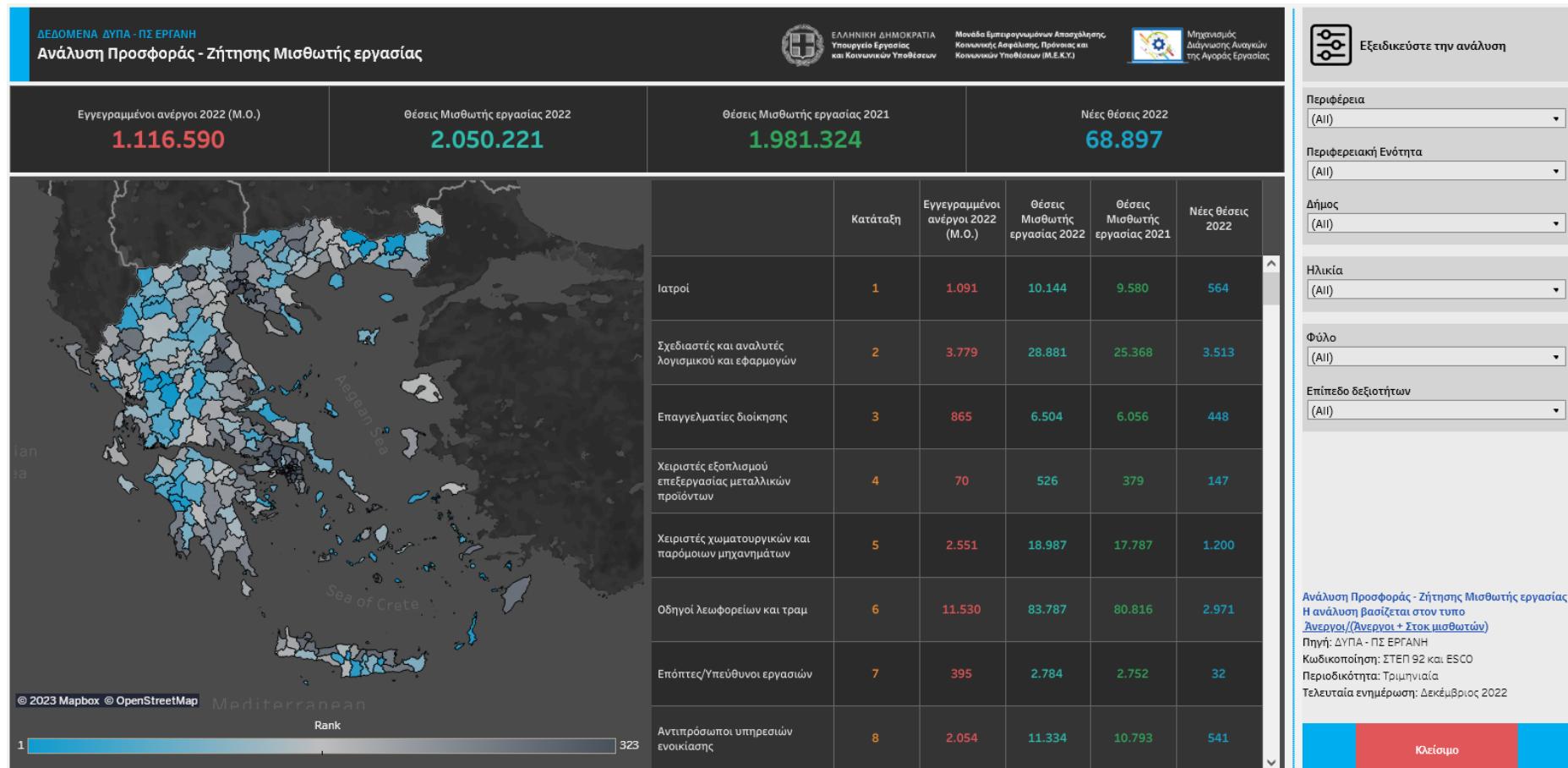
²⁴ Οι αναλύσεις είναι διαθέσιμες και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Για το σύνολο της χώρας, τα επαγγέλματα με τη μεγαλύτερη πιθανότητα εύρεσης εργασίας σε θέσεις που απαιτούν χαμηλό επίπεδο δεξιοτήτων για το 2022, με βάση την ιεράρχηση προσφοράς - ζήτησης, είναι τα εξής:

1. Φορτοεκφορτωτές
2. Αγγελιοφόροι, διανομείς δεμάτων και αχθοφόροι αποσκευών, αφισοκολλητές, αχθοφόροι ξενοδοχείου
3. Πλανόδιοι πωλητές (εξαιρουμένων των πωλητών τροφίμων)
4. Ανειδίκευτοι εργάτες μεταποίησης π.δ.κ.α.
5. Υπάλληλοι ταχυφαγείου
6. Συλλέκτες απορριμμάτων και ανακυκλούμενων υλικών
7. Οικιακοί βοηθοί και καθαριστές
8. Ανειδίκευτοι εργάτες μεικτών γεωργοκτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων
9. Ανειδίκευτοι εργάτες έργων πολιτικού μηχανικού

Αναλυτικότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες για κάθε ενδιαφερόμενο στον ιστότοπο του ΜΔΑΑΕ, στην κατηγορία: Τάσεις αγοράς εργασίας > **Ανάλυση προσφοράς - Ζήτησης μισθωτής εργασίας**, όπου παρουσιάζεται ο παρακάτω διαδραστικός πίνακας με αναλύσεις και οπτικοποιήσεις δεδομένων για την αγορά μισθωτής εργασίας με μηνιαία επικαιροποίηση (Πηγή: ΔΥΠΑ - ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ):

- ▶ Ανάλυση προσφοράς - Ζήτησης μισθωτής εργασίας
<https://mdaae.gr/data/analysi-prosforas-zitisisis-misthotis-ergasias/>

Εικόνα 57. Ανάλυση προσφοράς - Ζήτησης μισθωτής εργασίας / Πηγή: ΔΥΠΑ - ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ

2.5.5. Οδηγός επαγγελμάτων

Ο οδηγός επαγγελμάτων αποτελεί ένα ψηφιακό διαδραστικό εργαλείο ανάλυσης και οπτικοποίησης δεδομένων, στο οποίο απεικονίζονται συγκεντρωτικά τα βασικά μεγέθη της αγοράς εργασίας ανά επάγγελμα σε τριψήφια ανάλυση (Ταξινόμηση IESCO-08) για το έτος 2022 (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)²⁵.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να εντοπίσουν για κάθε επάγγελμα τα κρίσιμα μεγέθη της αγοράς εργασίας, όπως τον δυναμισμό που εμφανίζει το συγκεκριμένο επάγγελμα σύμφωνα με τις νέες θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν, πίνακα κατάταξης των δεξιοτήτων, των γνώσεων και των ικανοτήτων που απαιτούνται, το ποσοστό (%) απασχολούμενων ανά φύλο, ηλικία, εκπαιδευτικό επίπεδο και αντικείμενο εκπαίδευσης, το ποσοστό (%) απασχολούμενων ανά θέση, τομέα, καθεστώς εργασίας, είδος σύμβασης εργασίας και διάρκεια υπερωριακής εργασίας.

Επιπλέον, απεικονίζεται σε χωρικό επίπεδο το ποσοστό (%) των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια και αναλύεται ανά έτος ο Δυναμισμός του επιλεγόμενου επαγγέλματος, ο αριθμός απασχολούμενων, ο διάμεσος μισθός τους ανά καθεστώς απασχόλησης (Πλήρης και Μερική απασχόληση) για τα έτη 2011-2022.

Αναλυτικότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες για κάθε ενδιαφερόμενο στον ιστότοπο του ΜΔΑΑΕ, στην κατηγορία: Τάσεις αγοράς εργασίας > **Οδηγός επαγγελμάτων**, όπου παρουσιάζεται ο παρακάτω διαδραστικός πίνακας με αναλύσεις και οπτικοποιήσεις δεδομένων για την αγορά εργασίας (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ):

- ▶ Οδηγός επαγγελμάτων
<https://mdaae.gr/data/odigos-epangelmaton/>

²⁵ https://mdaae.gr/data_type/taseis-tis-agoras-ergasias/odigos-epangelmaton/

ΟΔΗΓΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ

233

Καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εργασίας
και Κοινωνικής Ασφαλισής, Πρόνοιας και
Κοινωνικών Υπηρεσιών

Μονάδα Επιπρόσωπων Απασχόλησης,
Κοινωνικής Ασφαλισής, Πρόνοιας και
Κοινωνικών Υπηρεσιών (Μ.Ε.Κ.Υ.)

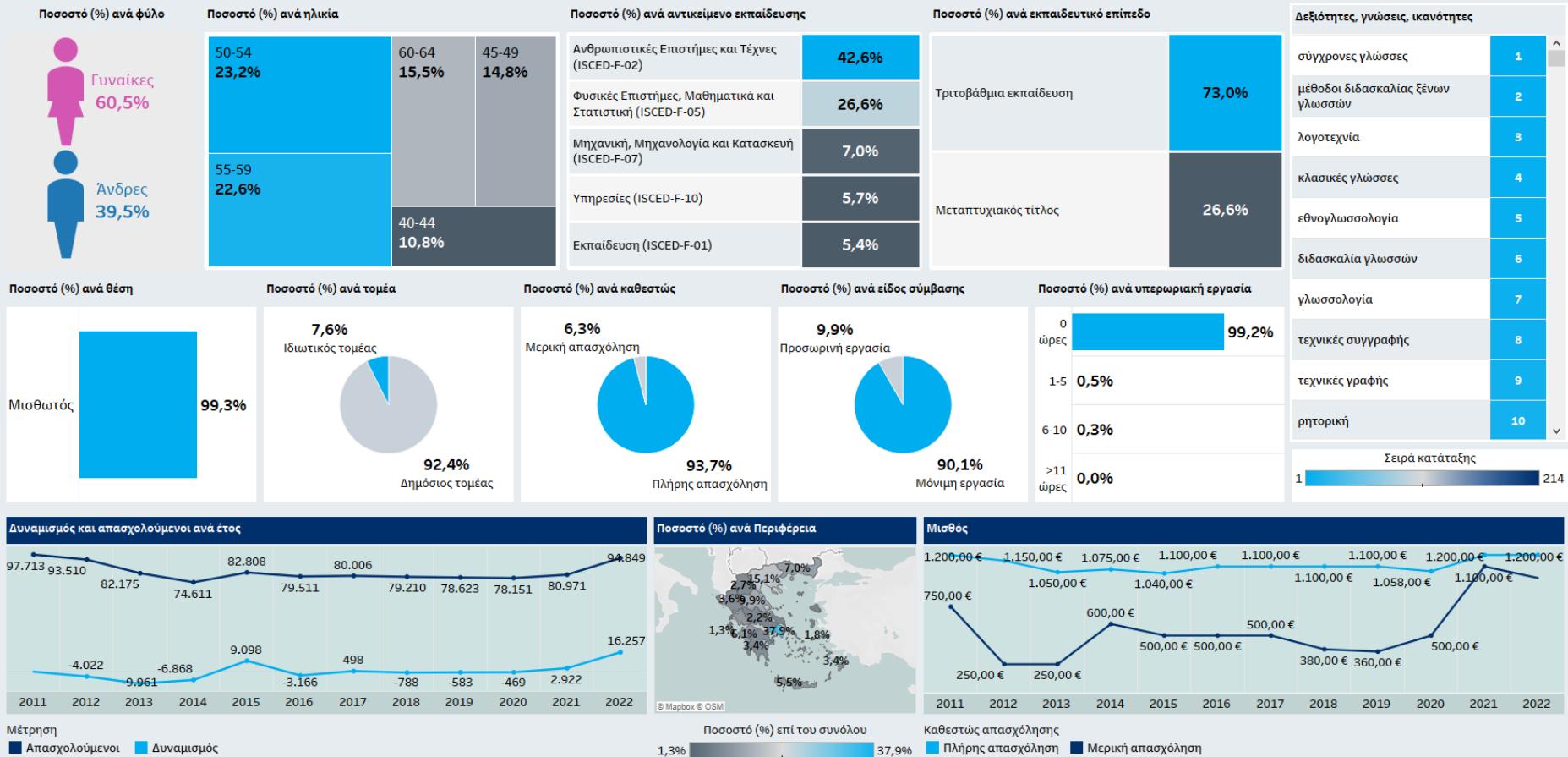

Δυναμισμός επαγγελμάτων

Πολύ υψηλός

Επιλέξτε επάγγελμα

Καθηγητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Εικόνα 58. Οδηγός επαγγελμάτων / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Στρατηγική για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων
του Εργατικού Δυναμικού και τη Διασύνδεσή του με την Αγορά Έργασίας
Επικαιροποίηση 2023

2.5.6. Ετεροαπασχόληση

Διαχρονικά (2015-2022), για το σύνολο των απασχολούμενων οι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και άνω που απασχολούνται σε επαγγέλματα/θέσεις που απαιτούν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων είναι λιγότεροι από το 70% του συνόλου των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και άνω (max 69,6% το 2015, min 65,6% το 2021) (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ)²⁶. Οι μισθωτοί απασχολούμενοι που είναι απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και άνω σε θέσεις που απαιτούν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων είναι λιγότεροι, διαχρονικά, από το 65% του συνόλου των αποφοίτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και άνω (max 64,7% το 2020, min 59,0% το 2018) (Πηγή: ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ)²⁷.

Από την ανάλυση των στοιχείων προκύπτει ότι οι απόφοιτοι ΑΕΙ και ΤΕΙ προσλήφθηκαν σε θέσεις μισθωτών, χαμηλότερων δεξιοτήτων από ό,τι διαθέτουν, σε ποσοστό 42,3% για το 2022, ποσοστό το οποίο μειώνεται σημαντικά όσο ανεβαίνει το επίπεδο εκπαίδευσης (Κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών: 25,0% το 2022) και Κάτοχοι διδακτορικού: 10,6% το 2022).

Αναλυτικότερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες για κάθε ενδιαφερόμενο στον ιστότοπο του ΜΔΑΑΕ, στην κατηγορία: Τάσεις αγοράς εργασίας > **Ετεροαπασχόληση**, όπου παρουσιάζονται οι παρακάτω διαδραστικοί πίνακες με αναλύσεις και οπτικοποιήσεις δεδομένων για την αγορά εργασίας (Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ):

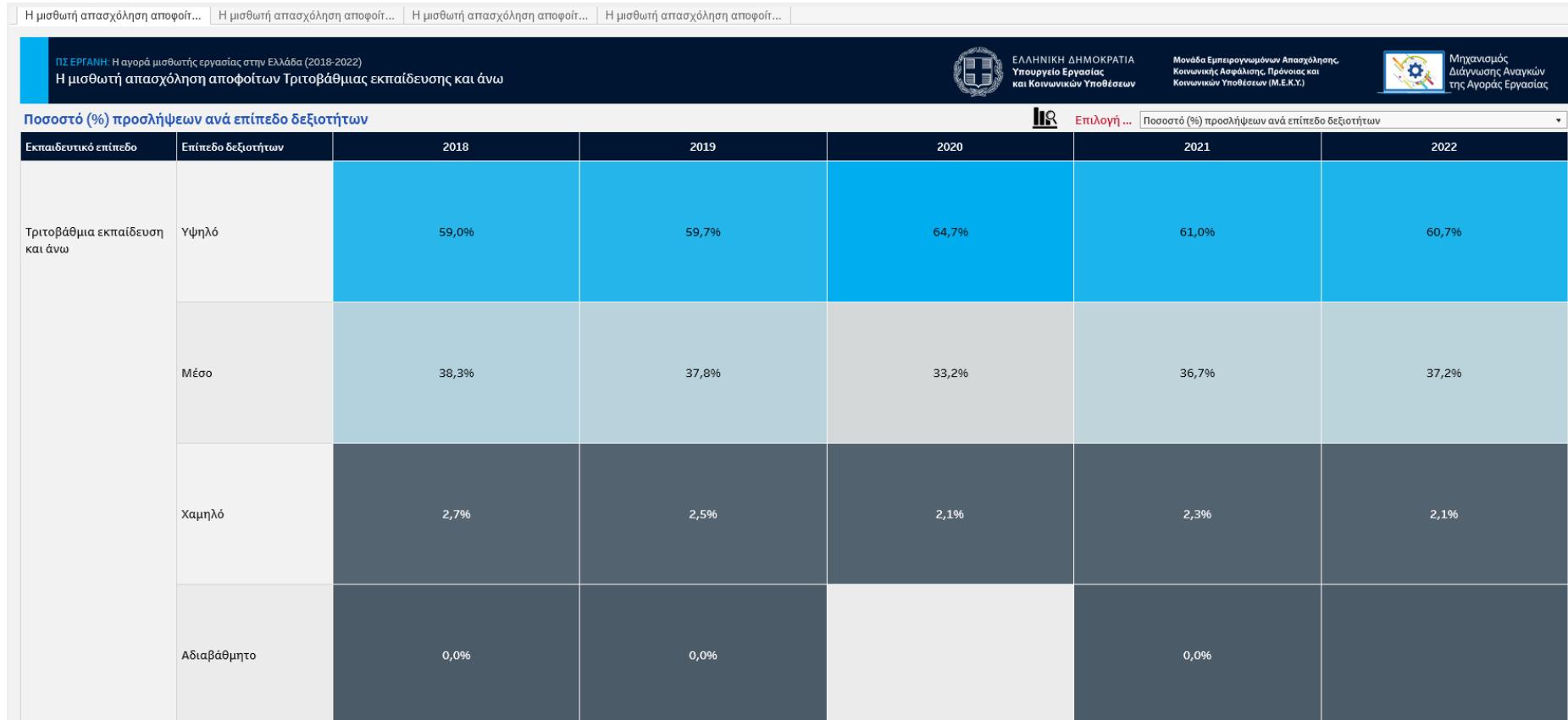
- ▶ Συγκριτική ανάλυση εκπαίδευσης και επιπέδου δεξιοτήτων (Απασχόληση)
<https://mdaae.gr/data/sygkritiki-analysi-ekpaidefsis-kai-epipedou-dexiotiton-apascholisi/>
- ▶ Συγκριτική ανάλυση εκπαίδευσης και επιπέδου δεξιοτήτων (Μισθωτή απασχόληση)
<https://mdaae.gr/data/sygkritiki-analysi-ekpaidefsis-kai-epipedou-dexiotiton-misthoti-apascholisi/>

²⁶ <https://mdaae.gr/data/sygkritiki-analysi-ekpaidefsis-kai-epipedou-dexiotiton-apascholisi/>

²⁷ <https://mdaae.gr/data/sygkritiki-analysi-ekpaidefsis-kai-epipedou-dexiotiton-misthoti-apascholisi/>

Η απασχόληση αποφοίτων Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και άνω									
ΕΛΣΤΑΤ: Η απασχόληση αποφοίτων Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και άνω									
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων									
Μηχανισμός Διάρρυθμωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας									
Η απασχόληση ανά εκπαιδευτικό επίπεδο και επίπεδο δεξιοτήτων									
Εκπαιδευτικό επίπεδο	Επίπεδο δεξιοτήτων	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Σύνολο		1.220.456 100,0%	1.286.858 100,0%	1.339.616 100,0%	1.401.728 100,0%	1.435.968 100,0%	1.453.978 100,0%	1.541.740 100,0%	1.625.107 100,0%
Έχοντας μεταπτυχιακό τίτλο: Υψηλό & Έχοντας πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	Υψηλό	849.726 69,6%	875.446 68,0%	891.977 66,6%	926.448 66,1%	945.732 65,9%	989.627 68,1%	1.011.215 65,6%	1.069.114 65,8%
	Μέσο	328.361 26,9%	360.839 28,0%	389.851 29,1%	423.786 30,2%	444.442 31,0%	422.764 29,1%	478.750 31,1%	499.506 30,7%
	Χαμηλό	14.538 1,2%	18.588 1,4%	21.551 1,6%	16.799 1,2%	15.821 1,1%	11.324 0,8%	18.117 1,2%	19.866 1,2%
Πρόσωπα μη δυνάμενα να καταταγούν		27.831 2,3%	31.985 2,5%	36.238 2,7%	34.694 2,5%	29.972 2,1%	30.263 2,1%	33.658 2,2%	36.621 2,3%

Εικόνα 59. Συγκριτική ανάλυση εκπαιδευσης και επιπέδου δεξιοτήτων (Απασχόληση) / Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Εικόνα 60. Συγκριτική ανάλυση εκπαίδευσης και επιπέδου δεξιοτήτων (Μισθωτή απασχόληση) / Πηγή: ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ

2.6. Δεξιότητες

Οι δεξιότητες που ζητά η αγορά εργασίας, τώρα και στο μέλλον, ιδίως οι τεχνικές, δεν είναι καθόλου εύκολο να προσδιοριστούν, όπως δείχνουν οι έρευνες στην Ελλάδα και στην Ευρώπη. Για το λόγο αυτό, στο πλαίσιο του ΜΔΑΑΕ, έχει αναπτυχθεί ένα καινοτόμο εργαλείο προσδιορισμού των δεξιοτήτων αιχμής ανάμεσα σε 13.500 δεξιότητες όπως αυτές ορίζονται από την ευρωπαϊκή ταξινόμηση γνώσεων, δεξιοτήτων, ικανοτήτων ESCO²⁸. Το εργαλείο αυτό και η αντίστοιχη μεθοδολογία παρουσιάστηκε και έγινε ευρέως αποδεκτή στο διεθνές συνέδριο του Δικτύου των Δημόσιων Υπηρεσιών Απασχόλησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (PES Network Conference 2023)²⁹. Οι δεξιότητες αιχμής, στο πεδίο της μισθωτής απασχόλησης, προτεραιοποιούνται με βάση τη σύνδεσή τους με τις νέες θέσεις εργασίας, τις αποδοχές (διάμεσος 2014-2022), τη συνολική απασχόληση και τη διείσδυση στους κλάδους των επαγγελμάτων με τα οποία συνδέονται, ανά Περιφέρεια, Περιφερειακή Ενότητα και Δήμο, ανά ηλικία, φύλο, επίπεδο δεξιοτήτων και διαχρονικότητα, για κάθε ένα από τους 613 κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, σε τέταρτο επίπεδο ανάλυσης σε κωδικοποίηση NACE Rev. 2. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης αυτής επικυρώνονται μέσα από ποσοτικές έρευνες επιχειρήσεων και ποιοτικές έρευνες προοπτικής διερεύνησης (foresight).

Σε πρώτη φάση, εντοπίστηκαν οι δεξιότητες αιχμής για επιχειρήσεις των κλάδων Τηλεπικοινωνίες (61), Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες (62) Δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας (63) και Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη (72), οι οποίες παρατίθενται παρακάτω:

²⁸ https://mdaae.gr/data_type/dexiotites/

²⁹ Σε συνέχεια της παρουσίασης στο διεθνές συνέδριο, ζητήθηκαν και πραγματοποιήθηκαν αναλυτικές παρουσιάσεις της μεθοδολογίας στις Δημόσιες Υπηρεσίες Απασχόλησης της Γερμανίας, Σλοβενίας και Βουλγαρίας. <https://mdaae.gr/news/empowering-the-workforce-bridging-the-skills-gap-pes-network-stakeholder-conference-2023/>

Ψηφιακές Δεξιότητες

Δεξιότητες αιχμής για θέσεις εργασίας που απαιτούν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων

Δεξιότητες	Περιγραφή
Δημιουργία μοντέλων δεδομένων	Χρήση ειδικών τεχνικών και μεθοδολογιών για την ανάλυση των απαιτήσεων δεδομένων των επιχειρηματικών διαδικασιών ενός οργανισμού, με σκοπό τη δημιουργία μοντέλων για τα δεδομένα αυτά, όπως εννοιολογικά, λογικά και φυσικά μοντέλα. Τα μοντέλα αυτά έχουν ειδική δομή και μορφή.
Ορισμός τεχνικών απαιτήσεων	Καθορισμός των τεχνικών ιδιοτήτων εμπορευμάτων, υλικών, μεθόδων, διαδικασιών, υπηρεσιών, συστημάτων, του λογισμικού και των λειτουργιών, με εντοπισμό και ανταπόκριση στις ιδιαίτερες ανάγκες που πρέπει να ικανοποιούνται σύμφωνα με τις απαιτήσεις των πελατών.
Διεξαγωγή δοκιμών συστήματος	Επιλογή, διεξαγωγή και παρακολούθηση δοκιμών του λογισμικού ή του εξοπλισμού Η/Υ για την ανίχνευση ελαττωμάτων του συστήματος τόσο εντός των ενσωματωμένων μονάδων συστήματος όσο και εντός των διασυνδεδεμένων εξαρτημάτων και του συστήματος στο σύνολό του. Οργάνωση δοκιμών, όπως δοκιμές εγκατάστασης, ασφάλειας και γραφικού περιβάλλοντος διεπαφής χρήστη.
Σχεδιασμός πληροφοριακών συστημάτων	Καθορισμός της αρχιτεκτονικής, της σύνθεσης, των συνιστωσών, των δομοστοιχείων, των διεπαφών και των δεδομένων για τα ολοκληρωμένα συστήματα πληροφοριών (υλισμικό, λογισμικό και δίκτυο), βάσει των απαιτήσεων και των προδιαγραφών του συστήματος.
Επίλυση προβλημάτων συστημάτων ΤΠΕ	Εντοπισμός πιθανής δυσλειτουργίας του εξαρτήματος. Παρακολούθηση, καταγραφή και επικοινωνία σχετικά με περιστατικά. Ανάπτυξη των κατάλληλων πόρων με ελάχιστες διακοπές λειτουργίες, καθώς και κατάλληλων διαγνωστικών εργαλείων.
Παροχή εκθέσεων ανάλυσης κόστους-οφέλους	Προετοιμασία, σύνταξη και διαβίβαση εκθέσεων με κατανεμημένη ανάλυση κόστους στην πρόταση και τα σχέδια προϋπολογισμού της εταιρείας. Ανάλυση εκ των προτέρων του οικονομικού ή κοινωνικού κόστους και των οφελών ενός έργου ή επένδυσης εντός δεδομένης χρονικής περιόδου.
Σχεδιασμός διαδικασίας	Προσδιορισμός των απαιτήσεων σχετικά με τη ροή εργασίας και τους πόρους για μια συγκεκριμένη διαδικασία, με τη χρήση ποικίλων εργαλείων όπως λογισμικό προσομοίωσης διαδικασιών, μοντέλα διαγραμμάτων ροής και μοντέλα κλίμακας.

Δεξιότητες	Περιγραφή
Διοίκηση του προσωπικού	Διαχείριση των εργαζομένων και των υφισταμένων που εργάζονται ομαδικά ή μεμονωμένα, για τη μεγιστοποίηση των επιδόσεών τους και της συνεισφοράς τους. Προγραμματισμός των εργασιών και των δραστηριοτήτων τους, παροχή οδηγιών, κίνητρων και καθοδήγησης στους εργαζομένους για την επίτευξη των στόχων της εταιρείας. Παρακολούθηση και μέτρηση του τρόπου με τον οποίο ο εργαζόμενος αναλαμβάνει τα καθήκοντά του και του τρόπου με τον οποίο εκτελούνται οι δραστηριότητες αυτές. Εντοπισμός τομέων που επιδέχονται βελτίωση και διατύπωση προτάσεων για την επίτευξη αυτού του στόχου. Καθοδήγηση μιας ομάδας απόμων για να επιτύχουν τους στόχους τους και να διατηρήσουν αποτελεσματική εργασιακή σχέση μεταξύ των μελών του προσωπικού.
Άσκηση δεξιοτήτων τεχνικής επικοινωνίας	Επεξήγηση με σαφή και συνοπτικό τρόπο των τεχνικών λεπτομερειών σε πελάτες που δεν είναι τεχνικοί, ενδιαφερόμενους παράγοντες ή άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.
Διαχείριση της βάσης δεδομένων	Εφαρμογή σχεδίων και μοντέλων σχεδιασμού βάσεων δεδομένων, καθορισμός εξαρτήσεων δεδομένων, χρήση γλωσσών ερωτημάτων και συστημάτων διαχείρισης βάσεων δεδομένων (DBMS) για την ανάπτυξη και διαχείριση βάσεων δεδομένων.
Παροχή τεχνικής τεκμηρίωσης	Προετοιμασία τεκμηρίωσης για τα υφιστάμενα και τα μελλοντικά προϊόντα ή υπηρεσίες, περιγράφοντας τη λειτουργία και τη σύνθεσή τους κατά τρόπο, ώστε να είναι κατανοητή από το ευρύ κοινό που δεν διαθέτει τεχνικό υπόβαθρο, σύμφωνα με καθορισμένες απαιτήσεις και πρότυπα. Συνεχής ενημέρωση τεκμηρίωσης.
Ενσωμάτωση συνιστωσών συστήματος	Επιλογή και χρήση τεχνικών και εργαλείων ενσωμάτωσης για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της ενσωμάτωσης μονάδων υλικού και λογισμικού και στοιχείων σε ένα σύστημα. Εφαρμογή ειδικών τεχνικών δοκιμής για τη διασφάλιση της ακεραιότητας κατά τη διάρκεια ενοποίησης συστήματος.
Χρήση αντικειμενοστραφούς προγραμματισμού	Χρήση εξειδικευμένων εργαλείων ΤΠΕ για τη δημιουργία ηλεκτρονικού κώδικα με βάση την έννοια του «αντικειμένου» που είναι ένας αφηρημένος τύπος δεδομένων ενσωματωμένων σε μια σειρά «μεθόδων», οι οποίες λειτουργούν με βάση τα δεδομένα. Χρήση γλωσσών προγραμματισμού που υποστηρίζουν τη μέθοδο αυτή, όπως η JAVA και η C++.
Ευθυγράμμιση του λογισμικού με την αρχιτεκτονική του συστήματος	Εναρμόνιση του συστήματος σχεδιασμού και των τεχνικών προδιαγραφών με την αρχιτεκτονική του λογισμικού, ώστε να εξασφαλίζεται η ενσωμάτωση και η διαλειτουργικότητα μεταξύ των μερών του συστήματος.

Δεξιότητες	Περιγραφή
Πραγματοποίηση προγραμματισμού πόρων	Εκτίμηση των αναμενόμενων τιμών όσον αφορά τον χρόνο, τους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους που είναι αναγκαίοι για την επίτευξη των στόχων του έργου.
Σχεδιασμός σχήματος βάσης δεδομένων	Σχεδιασμός σχήματος βάσης δεδομένων με τήρηση των κανόνων του συστήματος διαχείρισης σχεσιακών βάσεων δεδομένων (RDBMS), για τη δημιουργία μιας λογικά οργανωμένης ομάδα αντικειμένων, όπως πίνακες, στήλες και διεργασίες.
Σχεδιασμός επιχειρησιακής αρχιτεκτονικής	Ανάλυση της διάρθρωσης των επιχειρήσεων και παροχή λογικής οργάνωσης των επιχειρηματικών διαδικασιών και της υποδομής των πληροφοριών. Εφαρμογή αρχών και πρακτικών που βοηθούν τους οργανισμούς να υλοποιούν τις στρατηγικές τους, να ανταποκρίνονται σε διαταραχές και να επιτυγχάνουν τους στόχους τους.
Καθορισμός προτύπων για ανταλλαγή δεδομένων	Καθορισμός και διατήρηση προτύπων για τη μετατροπή των δεδομένων από τα σχεδιαγράμματα πηγής στην απαραίτητη δομή δεδομένων σχεδιαγράμματος που προκύπτει.
Εφαρμογή θεωρίας συστημάτων ΤΠΕ	Εφαρμογή των αρχών της θεωρίας συστημάτων ΤΠΕ, προκειμένου να εξηγούνται και να τεκμηριώνονται τα χαρακτηριστικά του συστήματος που μπορούν να εφαρμόζονται καθολικά σε άλλα συστήματα.
Απόκτηση απαραίτητου υλικού και λογισμικού	Απόκτηση εξαρτημάτων υλισμικού, λογισμικού ή δικτύων που αντιστοιχούν σε άλλα εξαρτήματα του συστήματος για την επέκτασή τους και εκτέλεση των αναγκαίων δραστηριοτήτων.
Αξιολόγηση γνώσεων ΤΠΕ	Αξιολόγηση της έμμεσης γνώσης των εξειδικευμένων εμπειρογνωμόνων σε ένα σύστημα ΤΠΕ ώστε να αναγνωριστεί ρητά για περαιτέρω ανάλυση και χρήση.
Ανάλυση εταιρικών απαιτήσεων	Μελέτη των αναγκών και των προσδοκιών των πελατών για κάποιο προϊόν ή υπηρεσία, προκειμένου να εντοπιστούν και να επιλυθούν ασυνέπειες και πιθανές διαφωνίες των ενδιαφερόμενων μερών.
Διενέργεια μελέτης σκοπιμότητας	Εκτέλεση αξιολόγησης και εκτίμησης του δυναμικού ενός έργου, σχεδίου, πρότασης ή νέας ιδέας. Πραγματοποίηση τυποποιημένης μελέτης η οποία να βασίζεται σε εκτεταμένη έρευνα και αναζήτηση για τη στήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων.
Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών σχετικά με τον τομέα των ΤΠΕ	Παροχή συμβουλών σχετικά με τις κατάλληλες λύσεις στον τομέα των ΤΠΕ, επιλέγοντας εναλλακτικές λύσεις και βελτιστοποιώντας τις αποφάσεις, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τους δυνητικούς κινδύνους, τα οφέλη και τον συνολικό αντίκτυπο στους επαγγελματίες πελάτες.

Δεξιότητες	Περιγραφή
Ανάλυση συστήματος ΤΠΕ	Μελέτη της δραστηριότητας και των επιδόσεων των συστημάτων πληροφοριών με σκοπό τη μοντελοποίηση της χρήσης και των αδυναμιών τους, τον προσδιορισμό του σκοπού, της αρχιτεκτονικής και των υπηρεσιών τους και την ανακάλυψη λειτουργιών και διαδικασιών για την υλοποίησή τους με τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο.
Διαχείριση μετάπτωσης από πεπαλαιωμένα συστήματα σε νεότερα συστήματα ΤΠΕ	Διαχείριση μετάπτωσης από πεπαλαιωμένα συστήματα σε νεότερα συστήματα ΤΠΕ.
Εντοπισμός αδύναμων σημείων συστημάτων ΤΠΕ	Ανάλυση του συστήματος και της αρχιτεκτονικής του δικτύου, των στοιχείων υλικού και λογισμικού και των δεδομένων, προκειμένου να εντοπίζονται τα αδύναμα σημεία και η ευαλωτότητα σε παρεισφρήσεις ή επιθέσεις.
Παρακολούθηση των επιδόσεων του συστήματος	Μέτρηση της αξιοπιστίας και των επιδόσεων του συστήματος πριν, κατά τη διάρκεια και μετά την ενσωμάτωση των εξαρτημάτων και κατά τη λειτουργία και τη συντήρηση του συστήματος. Επιλογή και χρήση εργαλείων και τεχνικών παρακολούθησης των επιδόσεων, όπως ειδικά λογισμικά.
Αλληλεπίδραση με τους χρήστες για τη συγκέντρωση απαιτήσεων	Επικοινωνία με τους χρήστες για τον προσδιορισμό και τη συλλογή των απαιτήσεών τους. Ορισμός όλων των σχετικών απαιτήσεων των χρηστών και τεκμηρίωσή τους με κατανοητό και λογικό τρόπο για περαιτέρω ανάλυση και εξειδίκευση.
Μετάφραση εννοιών απαιτήσεων σε οπτικό σχέδιο	Ανάπτυξη του οπτικού σχεδίου σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές και απαιτήσεις, με βάση την ανάλυση του πεδίου και του κοινού στο οποίο απευθύνεται. Δημιουργία οπτικής αναπαράστασης ιδεών, όπως λογοτύπων, γραφικών ιστοτόπων, ψηφιακών παιχνιδιών και διατάξεων.
Διαχείριση έργων ΤΠΕ	Σχεδιασμός, οργάνωση, έλεγχος και τεκμηρίωση των διαδικασιών και των πόρων, όπως το ανθρώπινο κεφάλαιο, ο εξοπλισμός και η δεξιοτεχνία, για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων που σχετίζονται με τα συστήματα, τις υπηρεσίες ή τα προϊόντα ΤΠΕ, στο πλαίσιο ειδικών περιορισμών, όπως το πεδίο εφαρμογής, ο χρόνος, η ποιότητα και ο προϋπολογισμός.
Διασφάλιση της συμμόρφωσης με τις νομικές απαιτήσεις	Εγγύηση της συμμόρφωσης με τα θεσπισμένα και ισχύοντα πρότυπα και τις νομικές απαιτήσεις, όπως προδιαγραφές, πολιτικές, πρότυπα ή νόμους, για τον σκοπό που οι οργανισμοί επιδιώκουν να επιτύχουν στο πλαίσιο των προσπαθειών τους.

Δεξιότητες	Περιγραφή
Χρήση γλωσσών σήμανσης (markup)	Χρήση γλωσσών προγραμματισμού που μπορούν να διαχωριστούν σε συντακτικό επίπεδο από το κείμενο, για να προστεθούν σημειώσεις σε ένα έγγραφο, να προσδιοριστεί η μορφή και να υποστούν επεξεργασία τύποι αρχείων, όπως η HTML.
Ανάπτυξη επιχειρηματικών σχέσεων	Δημιουργία μιας θετικής, μακροπρόθεσμης σχέσης μεταξύ των οργανισμών και των ενδιαφερόμενων τρίτων μερών, όπως οι προμηθευτές, οι διανομείς, οι μέτοχοι και άλλοι ενδιαφερόμενοι φορείς, προκειμένου να ενημερώνονται για τον οργανισμό και τους στόχους του.

Επιπλέον, προτάθηκαν από τις επιχειρήσεις οι παρακάτω δεξιότητες:

- ▶ **Crisis management**
- ▶ **Data analysis**
- ▶ **Χρήση Agile μεθοδολογιών**

Δεξιότητες αιχμής για θέσεις εργασίας που απαιτούν μέσω επίπεδο δεξιοτήτων

Δεξιότητες	Περιγραφή
Επικοινωνία με πελάτες	Απάντηση και επικοινωνία με τους πελάτες με τον πλέον αποδοτικό και κατάλληλο τρόπο ώστε να έχουν πρόσβαση στα επιθυμητά προϊόντα ή υπηρεσίες ή κάθε άλλη βοήθεια που ενδεχομένως χρειάζονται.
Χρήση διαφορετικών διαύλων επικοινωνίας	Χρήση διαφόρων τύπων διαύλων επικοινωνίας, όπως η λεκτική, η χειρόγραφη, η ψηφιακή και τηλεφωνική επικοινωνία, με σκοπό τη δόμηση και την ανταλλαγή ιδεών ή πληροφοριών.
Διενέργεια έρευνας στο διαδίκτυο	Εκτέλεση αποδοτικής έρευνας στο διαδίκτυο, με σκοπό τη συγκέντρωση σχετικών πληροφοριών και την κοινοποίησή τους σε τρίτους.
Χρήση λογισμικού για τη διατήρηση δεδομένων	Χρήση εξειδικευμένων εφαρμογών και λογισμικού για τη συλλογή και τη διατήρηση ψηφιακών πληροφοριών.
Τήρηση αρχείου επικοινωνίας με πελάτες	Καταγραφή των λεπτομερών στοιχείων των ερευνών, των σχολίων και των παραπόνων που λαμβάνονται από τους πελάτες, καθώς και των δράσεων που πρέπει να ληφθούν.
Μετατροπή λέξεων-κλειδιών σε πλήρη κείμενα	Πρόχειρα email, επιστολές και άλλα γραπτά έγγραφα που βασίζονται σε λέξεις-κλειδιά ή σε βασικές έννοιες που περιγράφουν το περιεχόμενο. Επιλέγεται η κατάλληλη μορφή και το κατάλληλο γλωσσικό ύφος ανάλογα με το είδος του εγγράφου.
Κατάρτιση αλληλογραφίας για πελάτες	Κατάρτιση προσχεδίου και έκδοση αλληλογραφίας προς τους πελάτες, ώστε να υπάρξει ενημέρωση σχετικά με εκκρεμείς λογαριασμούς, εμπορική επικοινωνία, απολογητικές επιστολές ή ηλεκτρονικά μηνύματα.
Εφαρμογή κανόνων γραμματικής και ορθογραφίας (επιμέλεια κειμένων)	Εφαρμογή των κανόνων ορθογραφίας και γραμματικής και διασφάλιση της συνέπειας σε όλα τα κείμενα.
Επικοινωνία με το τμήμα εξυπηρέτησης πελατών	Επικοινωνία με το τμήμα εξυπηρέτησης πελατών με δομημένες διαδικασίες, παρακολούθηση του τρόπου λειτουργίας της εξυπηρέτησης και μεταφορά πληροφοριών στους πελάτες σε πραγματικό χρόνο.
Δρομολόγηση αλληλογραφίας σε τμήματα της επιχείρησης	Κατηγοριοποίηση της εισερχόμενης αλληλογραφίας, επιλογή των ηλεκτρονικών μηνυμάτων και των πακέτων που έχουν προτεραιότητα και διανομή τους στα διάφορα τμήματα της εταιρείας.
Διεκπεραίωση των παραγγελιών των πελατών	Χειρισμός παραγγελιών πελατών. Παραλαβή της παραγγελίας του πελάτη και καθορισμός καταλόγου απαιτήσεων, διαδικασίας εργασίας

Δεξιότητες	Περιγραφή
	και χρονοδιαγράμματος. Εκτέλεση των εργασιών όπως έχουν προγραμματιστεί.
Διαχείριση ψηφιακών αρχείων	Δημιουργία και διατήρηση αρχείων και βάσεων δεδομένων για ηλεκτρονικούς υπολογιστές, με την ενσωμάτωση των τελευταίων εξελίξεων στην τεχνολογία ηλεκτρονικής αποθήκευσης πληροφοριών.
Οργάνωση επιχειρηματικών εγγράφων	Συγκέντρωση εγγράφων που προέρχονται από το φωτοτυπικό μηχάνημα, την αλληλογραφία ή την καθημερινή λειτουργία των επιχειρήσεων.
Συντήρηση των συστημάτων εσωτερικής επικοινωνίας	Συντήρηση ενός αποτελεσματικού συστήματος εσωτερικής επικοινωνίας μεταξύ των υπαλλήλων και των διευθυντών τμημάτων.
Σύνταξη εταιρικών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	Προετοιμασία, συγκέντρωση και σύνταξη μηνυμάτων με τις κατάλληλες πληροφορίες και στην κατάλληλη γλώσσα για εσωτερική ή εξωτερική επικοινωνία.
Συμπλήρωση εντύπων	Έγκαιρη συμπλήρωση εντύπων διαφορετικής φύσης με ακριβή και ευανάγνωστη πληροφόρηση.
Εκτέλεση καθημερινών δραστηριοτήτων γραφείου	Προγραμματισμός, προετοιμασία και εκτέλεση δραστηριοτήτων που πρέπει να εκτελούνται καθημερινά σε γραφεία, όπως η αποστολή αλληλογραφίας, η παραλαβή προμηθειών, η ενημέρωση των διευθυντικών στελεχών και των υπαλλήλων, καθώς και η ομαλή διεξαγωγή της λειτουργίας.
Επεξεργασία οδηγιών που έχουν διαβιβαστεί στο προσωπικό	Επεξεργασία συνήθως προφορικών οδηγιών τις οποίες παρέχουν τα διοικητικά στελέχη και οδηγιών για τις ενέργειες που πρέπει να γίνουν. Λήψη σημειώσεων, υποβολή ερωτήσεων και ανάληψη δράσης σχετικά με τις διαβιβασθείσες εντολές.
Χρήση λογισμικού εφαρμογών γραφείου	Ικανότητα εργασίας με βασικά προγράμματα εφαρμογών γραφείου σε ικανό επίπεδο. Δημιουργία εγγράφου και βασική μορφοποίηση, εισαγωγή σελιδοποίησης, δημιουργία κεφαλίδων ή υποσέλιδων και εισαγωγή γραφικών, δημιουργία αυτόματων ηλεκτρονικών πινάκων περιεχομένων και συγχώνευση τύπων επιστολών από βάση δεδομένων. Δημιουργία λογιστικών φύλλων αυτόματου υπολογισμού, δημιουργία εικόνων και ταξινόμηση και φιλτράρισμα των πινάκων δεδομένων.
Χειρισμός αλληλογραφίας	Χειρισμός αλληλογραφίας λαμβάνοντας υπόψη τα θέματα προστασίας των προσωπικών δεδομένων, ασφάλειας και τις προδιαγραφές των διαφόρων ειδών αλληλογραφίας.

Δεξιότητες	Περιγραφή
Σεβασμός των αρχών προστασίας δεδομένων	Διασφάλιση ότι η πρόσβαση σε προσωπικά ή θεσμικά δεδομένα είναι σύμφωνη με το νομικό και δεοντολογικό πλαίσιο που διέπει αυτή την πρόσβαση.
Διαβίβαση εσωτερικών πληροφοριών	Διαβίβαση εσωτερικών πληροφοριών με χρήση των διαφόρων διαύλων επικοινωνίας που έχει στη διάθεσή της μια εταιρεία.
Έκδοση τιμολογίων πώλησης	Κατάρτιση του τιμολογίου των πωλούμενων αγαθών ή των παρεχόμενων υπηρεσιών, το οποίο θα περιέχουν τις επιμέρους τιμές, τη συνολική χρέωση και τους όρους. Πλήρης διεκπεραίωση των παραγγελιών που λαμβάνονται μέσω τηλεφώνου, φαξ και διαδικτύου και υπολογισμός του τελικού τιμολογίου του πελάτη.
Επεξεργασία δεδομένων	Εισαγωγή πληροφοριών σε σύστημα αποθήκευσης δεδομένων και σύστημα ανάκτησης δεδομένων μέσω διαδικασιών όπως η σάρωση, η χειροκίνητη πληκτρολόγηση ή η ηλεκτρονική διαβίβαση δεδομένων, για την επεξεργασία μεγάλου όγκου δεδομένων.
Χρήση συστημάτων γραφείου	Κατάλληλη και έγκαιρη χρήση συστημάτων γραφείου τα οποία χρησιμοποιούνται σε επιχειρηματικές εγκαταστάσεις, ανάλογα με τον στόχο, για τη συλλογή μηνυμάτων, την αποθήκευση πληροφοριών πελατών ή τον προγραμματισμό της ημερήσιας διάταξης. Περιλαμβάνει τη διαχείριση συστημάτων όπως συστήματα διαχείρισης πελατειακών σχέσεων, συστήματα διαχείρισης προμηθευτών, συστήματα αποθήκευσης και συστήματα φωνητικού ταχυδρομείου.
Τηλεφωνική επικοινωνία	Επικοινωνία μέσω τηλεφώνου και πραγματοποίηση και απάντηση κλήσεων έγκαιρα και με επαγγελματικό και ευγενικό τρόπο.

Πράσινες Δεξιότητες

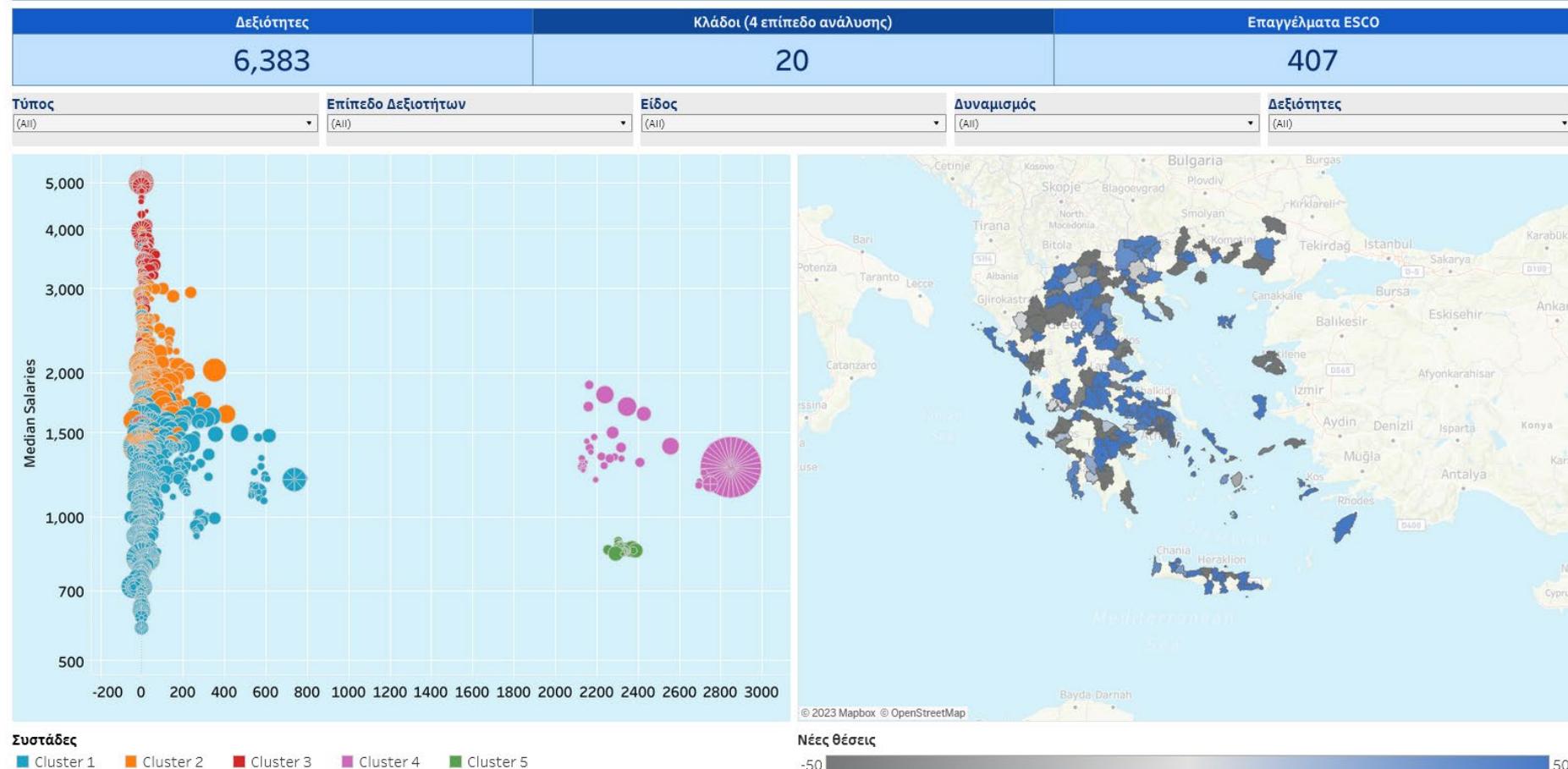
Δεξιότητες	Περιγραφή
Κατανόηση περιβαλλοντικών ζητημάτων	Κατανόηση των περιβαλλοντικών ζητημάτων, όπως η κλιματική αλλαγή, η απώλεια βιοποικιλότητας και η εξάντληση των πόρων.
Κατανόηση των αρχών της βιωσιμότητας	Κατανόηση των αρχών της βιωσιμότητας και της εφαρμογής της στην εργασία.
Ικανότητα χρήσης πράσινων τεχνολογιών	Εξοικείωση με τις πράσινες τεχνολογίες, όπως τα συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, οι ενεργειακά αποδοτικές συσκευές και τα βιώσιμα υλικά.
Ικανότητα ανάλυσης δεδομένων	Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να συλλέγουν και να αναλύουν δεδομένα που σχετίζονται με τις περιβαλλοντικές επιδόσεις και να κάνουν συστάσεις για βελτίωση.
Δεξιότητες συνεργασίας	Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι ικανοί να συνεργάζονται με συναδέλφους, ενδιαφερόμενους φορείς και πελάτες για την ανάπτυξη βιώσιμων λύσεων.
Ενθάρρυνση άλλων σε φιλικές προς το περιβάλλον συμπεριφορές	Παροχή ενημέρωσης και προώθηση φιλικών προς το περιβάλλον συμπεριφορών στα κοινωνικά δίκτυα και στην εργασία.
Υιοθέτηση τρόπων μείωσης της ρύπανσης	Εφαρμογή μέτρων για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, της ηχορύπανσης, της φωτορύπανσης, της ρύπανσης των υδάτων ή της ρύπανσης του περιβάλλοντος, για παράδειγμα με τη χρήση των δημόσιων μέσων μεταφοράς, την αποφυγή της δημιουργίας αποβλήτων στο φυσικό περιβάλλον και τη μείωση των περιπτών εκπομπών φωτός και θορύβου, ιδίως κατά τη διάρκεια της νύχτας.
Υιοθέτηση τρόπων μείωσης των αρνητικών επιπτώσεων της κατανάλωσης	Εφαρμογή αρχών, πολιτικών και κανονισμών που αποσκοπούν στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των αποβλήτων και της κατανάλωσης ενέργειας και νερού, της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης των προϊόντων.
Υιοθέτηση τρόπων προστασίας της βιοποικιλότητας και της καλής διαβίωσης των ζώων	Υιοθέτηση συμπεριφορών που συμβάλλουν στη διατήρηση σταθερών οικοσυστημάτων και στην καταπολέμηση της μαζικής εξαφάνισης, για παράδειγμα με συνειδητές διατροφικές επιλογές που στηρίζουν τη βιολογική παραγωγή τροφίμων και την καλή διαβίωση των ζώων.

Για τον εντοπισμό αλλά και τη πληρέστερη κατανόηση των σχετικών δεδομένων στον διαδικτυακό τόπο του ΜΔΑΑΕ, παρουσιάζεται στη θεματική ενότητα **Δεξιότητες** ο παρακάτω διαδραστικός πίνακας με αναλύσεις και οπτικοποιήσεις δεδομένων για την αγορά εργασίας (Πηγή: ΔΥΠΑ - ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ):

- ▶ Χαρτογράφηση Δυναμισμού Δεξιοτήτων - Κλάδος: Ενημέρωση και Επικοινωνία
(Πηγή: ΔΥΠΑ - ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ)
<https://mdaae.gr/data/mapping-demand-for-skills-in-greece/>

Χαρτογράφηση Δυναμισμού Δεξιοτήτων: Ενημέρωση και Επικοινωνία

Κλάδος I: Κωδικοποίηση Nace Rev. 2

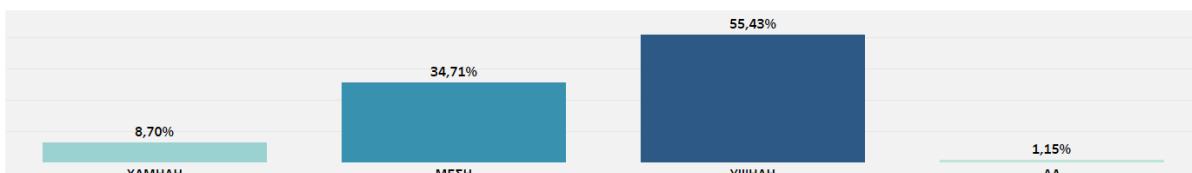
Εικόνα 61. Χαρτογράφηση Δυναμισμού Δεξιοτήτων – Κλάδος: Ενημέρωση και Επικοινωνία / Πηγή: ΔΥΠΑ - ΠΣ ΕΡΓΑΝΗ

2.7. Δεδομένα από έρευνες επιχειρήσεων

Για την υποστήριξη της Στρατηγικής πραγματοποιήθηκαν και εμπειρικές έρευνες στο πλαίσιο του ΜΔΑΑΕ για τη διερεύνηση της επάρκειας των επιχειρήσεων σε ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες. Η επιλογή των ψηφιακών δεξιοτήτων βασίστηκε στο Digital Competence Framework for Citizens (DigComp) 2.2. (https://joint-research-centre.ec.europa.eu/digcomp_en). Η επιλογή των πράσινων δεξιοτήτων βασίστηκε αφενός στις ταξινομήσεις του ESCO (<https://esco.ec.europa.eu/el>) αφετέρου στην Εθνική Στρατηγική για την Αναβάθμιση των Δεξιοτήτων του Εργατικού Δυναμικού 2022. Οι κλίμακες μετρήσεων που χρησιμοποιήθηκαν ήταν από 0-10 για λόγους αύξησης της αξιοπιστίας της έρευνας. Οι σχετικοί δείκτες αξιοπιστίας της έρευνας ήταν KMO .944 Cronbach's Alpha of 55 Items 0.969 Sig. .000. Το στατιστικό διάστημα εμπιστοσύνης (confidence interval) που εφαρμόστηκε ήταν 99% και το επίπεδο σημαντικότητας $\alpha=3.35\%$ με πληθυσμό αναφοράς το σύνολο των επιχειρήσεων που απασχολούν προσωπικό.

Το 55,43% των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα δήλωσε ότι το προσωπικό τους έχει υψηλή επάρκεια σε ψηφιακές δεξιότητες, το 34,71% μέση και το 8,70% χαμηλή επάρκεια. Οι επιχειρήσεις με την υψηλότερη επάρκεια του προσωπικού σε ψηφιακές δεξιότητες ανήκουν στους κλάδους Ενημέρωση επικοινωνία, Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες και Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες με ποσοστά 86,44%, 80,39% και 75% αντίστοιχα. Αντίθετα, στις επιχειρήσεις των κλάδων Μεταποίηση, Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού και Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, το ποσοστό του προσωπικού με υψηλή επάρκεια σε ψηφιακές δεξιότητες είναι χαμηλότερο από τον μέσο όρο.

ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑ ΚΛΑΔΟ

ΣΥΝΟΛΟ	ΧΑΜΗΛΗ	ΜΕΣΗ	ΥΨΗΛΗ	ΔΑ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	1,69%	11,86%	86,44%	
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	1,96%	16,34%	80,39%	1,31%
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	8,33%	16,67%	75,00%	
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	6,82%	27,27%	63,64%	2,27%
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	7,69%	32,97%	59,34%	
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	3,74%	40,19%	55,14%	0,93%
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΦΗΚΕΥΣΗ	7,14%	39,29%	53,57%	
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	9,17%	36,67%	53,33%	0,83%
ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	6,82%	38,64%	52,27%	2,27%
ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	13,43%	34,33%	47,76%	4,48%
ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ, ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	10,19%	42,13%	46,99%	0,69%
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	15,10%	38,02%	44,79%	2,08%
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	9,86%	38,03%	50,70%	1,41%

Εικόνα 62. Επάρκεια ψηφιακών δεξιοτήτων

Ως σημαντικότερες ψηφιακές δεξιότητες για το σύνολο των κλάδων σημειώθηκαν η Προστασία συσκευών και ψηφιακού περιεχομένου, καθώς και Κατανόηση των κινδύνων και των απειλών στα ψηφιακά περιβάλλοντα, η Οργάνωση, αποθήκευση και ανάκτηση δεδομένων, πληροφοριών και περιεχομένου σε ψηφιακά περιβάλλοντα, ο Εντοπισμός τεχνικών προβλημάτων κατά το χειρισμό συσκευών και τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων και η Δημιουργία και η διαχείριση μίας ή πολλαπλών ψηφιακών ταυτοτήτων, ικανότητα προστασίας της προσωπικής και εταιρικής φήμης. Η αξιολόγηση της σημαντικότητας παρουσιάζει διαφοροποίηση ανά κλάδο.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Προστασία συσκευών και ψηφιακού περιεχομένου, καθώς και κατανόηση των κινδύνων και των απειλών στα ψηφιακά περιβάλλοντα	8,992
Οργάνωση, αποθήκευση και ανάκτηση δεδομένων, πληροφοριών και περιεχομένου σε ψηφιακά περιβάλλοντα	8,547
Εντοπισμός τεχνικών προβλημάτων κατά το χειρισμό συσκευών και τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων	8,443
Δημιουργία και διαχείριση μίας ή πολλαπλών ψηφιακών ταυτοτήτων, ικανότητα προστασίας της προσωπικής και εταιρικής φήμης	8,401
Ανάλυση, ερμηνεία και κριτική αξιολόγηση των δεδομένων, των πληροφοριών και του ψηφιακού περιεχομένου	8,156
Διατύπωση των αναγκών πληροφόρησης, αναζήτηση δεδομένων, πληροφοριών και περιεχομένου σε ψηφιακά περιβάλλοντα πρόσβαση σε αυτά	8,155
Αλληλεπίδραση μέσω διαφόρων ψηφιακών τεχνολογιών και κατανόηση των κατάλληλων μέσων ψηφιακής επικοινωνίας	8,126
Ικανότητα αιτοφυγής των κινδύνων για την υγεία και των απειλών κατά της σωματικής και ψυχολογικής ευεξίας κατά τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών	8,067
Κοινοποίηση δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου σε τρίτους μέσω κατάλληλων ψηφιακών τεχνολογιών	8,064
Δημιουργία και επεξεργασία ψηφιακού περιεχομένου σε διάφορους μορφοτύπους και παρουσίαση του μέσω ψηφιακών μέσων	8,062
Αξιολόγηση των αναγκών και προσδιορισμός ψηφιακών εργαλείων και πιθανών τεχνολογικών τρόπων αντιμετώπισης για την επίλυσή τους	8,058
Κατανόηση των σημείων που χρήζουν βελτίωσης ή επικαιροποίησης σε ό,τι αφορά τις ψηφιακές ικανότητες ενός ατόμου	7,983
Εφαρμογή προτύπων συμπεριφοράς και τεχνογνωσίας, με τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών και την αλληλεπίδραση στα ψηφιακά περιβάλλοντα	7,912
Χρήση ψηφιακών εργαλείων και τεχνολογιών για συνεργατικές διαδικασίες και για συγκατασκευή και συνδημοւργία πόρων και γνώσεων	7,858
Επιγνώση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των ψηφιακών τεχνολογιών και της χρήσης τους	7,814
Χρήση ψηφιακών εργαλείων και τεχνολογιών για τη δημιουργία γνώσης και την ανάπτυξη καινοτόμων διαδικασιών και προϊόντων	7,574
Συμμετοχή στην κοινωνία με χρήση δημόσιων και ιδιωτικών ψηφιακών υπηρεσιών	7,363
Οι τεχνικές και οι αρχές ανάπτυξης λογισμικού, όπως είναι η ανάλυση, οι αλγόριθμοι, η συγγραφή κώδικα	6,720

Εικόνα 63. Σημαντικότητα ψηφιακών δεξιοτήτων

Από την ανάλυση των στοιχείων για τον υπολογισμό της αναντιστοιχίας (σημαντικότητα μείον επάρκεια) ανά ψηφιακή δεξιότητα, προκύπτει ότι δύο από τις δεξιότητες, οι οποίες καταλαμβάνουν μία από τις τέσσερις πρώτες θέσεις στη λίστα της σημαντικότητας, καταλαμβάνουν και τις πρώτες θέσεις στη λίστα της αναντιστοιχίας (Προστασία συσκευών και ψηφιακού περιεχομένου, καθώς και Κατανόηση των κινδύνων και των απειλών στα ψηφιακά περιβάλλοντα). Οι άλλες δύο δεξιότητες (Δημιουργία και διαχείριση μίας ή πολλαπλών ψηφιακών ταυτοτήτων, ικανότητα προστασίας της προσωπικής και εταιρικής φήμης και Οργάνωση, αποθήκευση και ανάκτηση δεδομένων, πληροφοριών και περιεχομένου σε ψηφιακά περιβάλλοντα), που καταλαμβάνουν τις δύο από τις τέσσερις πρώτες θέσεις στην λίστα της σημαντικότητας, βρίσκονται περίπου στο μέσο της λίστας της σημαντικότητας. Η ανάλυση επιβεβαιώνει για δεύτερη φορά τα αποτελέσματα της ίδιας έρευνας που πραγματοποιήθηκε από το ΜΔΔΑΕ το 2020. Οι αναντιστοιχίες παρουσιάζουν κλαδική διαφοροποίηση.

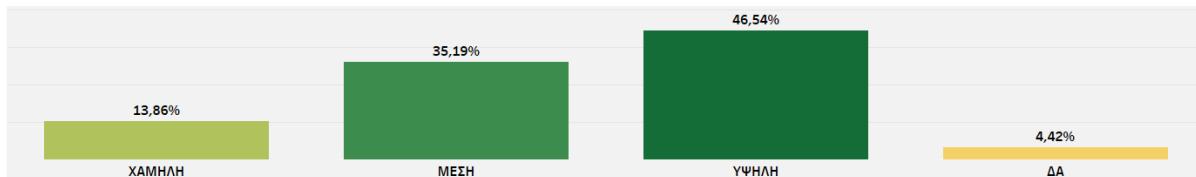
ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

	ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑ (%)	ΕΠΑΡΚΕΙΑ
Προστασία συσκευών και ψηφιακού περιεχομένου, καθώς και κατανόηση των κινδύνων και των απειλών στα ψηφιακά περιβάλλοντα	8,992	6,336 -2,657
Οργάνωση, αποθήκευση και ανάκτηση δεδομένων, πληροφοριών και περιεχομένου σε ψηφιακά περιβάλλοντα	8,547	6,414 -2,133
Εντοπισμός τεχνικών προβλημάτων κατά το χειρισμό συσκευών και τη χρήση ψηφιακών περιβαλλόντων	8,443	5,490 -2,953
Δημιουργία και διαχείριση μίας ή πολλαπλών ψηφιακών ταυτοτήτων, ικανότητα προστασίας της προσωπικής και εταιρικής φήμης	8,401	5,993 -2,408
Ανάλυση, ερμηνεία και κριτική αξιολόγηση των δεδομένων, των πληροφοριών και του ψηφιακού περιεχομένου	8,156	6,242 -1,914
Διατύπωση των αναγκών πληροφόρησης, αναζήτηση δεδομένων, πληροφοριών και περιεχομένου σε ψηφιακά περιβάλλοντα πρόσβαση σε αυτά	8,155	6,217 -1,938
Αλληλεπίδραση μέσω διαφόρων ψηφιακών τεχνολογιών και κατανόηση των κατάλληλων μέσων ψηφιακής επικοινωνίας	8,126	5,787 -2,339
Ικανότητα αποφυγής των κινδύνων για την υγεία και των απειλών κατά της σωματικής και ψυχολογικής ευεξίας κατά τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών	8,067	6,314 -1,753
Κοινοποίηση δεδομένων, πληροφοριών και ψηφιακού περιεχομένου σε τρίτους μέσω κατάλληλων ψηφιακών τεχνολογιών	8,064	5,875 -2,189
Δημιουργία και επεξεργασία ψηφιακού περιεχομένου σε διάφορους μορφοτύπους και παρουσίαση του μέσω ψηφιακών μέσων	8,062	5,646 -2,416
Αξιολόγηση των αναγκών και προσδιορισμός ψηφιακών εργαλείων και πιθανών τεχνολογικών τρόπων αντιμετώπισης για την επίλυσή τους	8,058	5,478 -2,579
Κατανόηση των σημείων που χρήζουν βελτίωσης ή επικαιροποίησης σε ό,τι αφορά τις ψηφιακές ικανότητες ενός ατόμου	7,983	5,402 -2,581
Εφαρμογή προτύπων συμπεριφοράς και τεχνογνωσίας, με τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών και την αλληλεπίδραση στα ψηφιακά περιβάλλοντα	7,912	5,979 -1,933
Χρήση ψηφιακών εργαλείων και τεχνολογιών για συνεργατικές διαδικασίες και για συγκατασκευή και συνδημοւργία πόρων και γνώσεων	7,858	5,898 -1,959
Επίγνωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των ψηφιακών τεχνολογιών και της χρήσης τους	7,814	5,927 -1,886
Χρήση ψηφιακών εργαλείων και τεχνολογιών για τη δημιουργία γνώσης και την ανάπτυξη καινοτόμων διαδικασιών και προϊόντων	7,574	5,124 -2,450
Συμμετοχή στην κοινωνία με χρήση δημόσιων και ιδιωτικών ψηφιακών υπηρεσιών	7,363	5,538 -1,825
Οι τεχνικές και οι αρχές ανάπτυξης λογισμικού, όπως είναι η ανάλυση, οι αιγάλευθη, η συγγραφή κώδικα	6,720	4,110 -2,610

Εικόνα 64. Σημαντικότητα και επάρκεια ψηφιακών δεξιοτήτων

Το 46,54% των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα δήλωσε ότι το προσωπικό τους έχει υψηλή επάρκεια σε πράσινες δεξιοτήτες, το 35,19% μέση και το 13,86% χαμηλή επάρκεια.

ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΑΝΑ ΚΛΑΔΟ

ΣΥΝΟΛΟ	ΧΑΜΗΛΗ	ΜΕΣΗ	ΥΨΗΛΗ	ΔΑ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	3,39%	28,81%	62,71%	5,08%
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ, ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	7,19%	32,03%	57,52%	3,27%
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	11,11%	30,56%	55,56%	2,78%
ΠΑΡΟΧΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ, ΑΤΜΟΥ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ	14,93%	29,85%	53,73%	1,49%
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	12,09%	35,16%	49,45%	3,30%
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	9,86%	33,80%	47,89%	8,45%
ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	9,09%	36,36%	47,73%	6,82%
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΡΙΜΝΑ	11,21%	36,45%	47,66%	4,67%
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ	15,00%	34,17%	45,00%	5,83%
ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ	16,67%	36,46%	43,23%	3,65%
ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	15,91%	34,09%	43,18%	6,82%
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΚΑΙ ΑΠΟΦΗΚΕΥΣΗ	14,29%	41,07%	41,07%	3,57%
ΧΟΝΔΡΙΚΟ ΚΑΙ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ, ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΩΝ	18,06%	37,27%	40,28%	4,40%

Εικόνα 65. Επάρκεια πράσινων δεξιοτήτων

Οι επιχειρήσεις με την υψηλότερη επάρκεια του προσωπικού σε πράσινες δεξιότητες ανήκουν κατά σειρά στους κλάδους Ενημέρωση επικοινωνία, Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες και Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού με ποσοστά 62,71%, 57,52%, 55,56% και 53,73% αντίστοιχα. Αντίθετα στις επιχειρήσεις των κλάδων Μεταποίηση, Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, Μεταφορά και αποθήκευση και Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, το ποσοστό του προσωπικού με υψηλή επάρκεια σε πράσινες δεξιότητες είναι χαμηλότερο από τον μέσο όρο.

ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Κατανόηση των περιβαλλοντικών ζητημάτων, όπως η κλιματική αλλαγή, η απώλεια βιοποικιλότητας και η εξάντληση των πόρων	6,209
Εφαρμογή μέτρων για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, της ηχορύπανσης, της φωτορύπανσης, της ρύπανσης των υδάτων ή της ρύπανσης του περιβάλλοντος	6,116
Εφαρμογή αρχών, πολιτικών και κανονισμών που αποσκοπούν στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των αποβλήτων και της κατανάλωσης ενέργειας και νερού, της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης των προϊόντων	6,114
Κατανόηση των αρχών της βιωσιμότητας και της εφαρμογής της στην εργασία	6,042
Υιοθέτηση συμπεριφορών που συμβάλλουν στη διατήρηση σταθερών οικοσυστημάτων και στην καταπολέμηση της μαζικής εξαφάνισης	5,733
Εξοικείωση με τις πράσινες τεχνολογίες, όπως τα συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, οι ενεργειακά αποδοτικές συσκευές και τα βιώσιμα υλικά	5,686
Παροχή ενημέρωσης και προώθηση φιλικών προς το περιβάλλον συμπεριφορών στα κοινωνικά δίκτυα και στην εργασία	5,564
Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να συλλέγουν και να αναλύουν δεδομένα που σχετίζονται με τις περιβαλλοντικές επιδόσεις και να κάνουν συστάσεις για βελτίωση	4,885

Εικόνα 66. Επάρκεια πράσινων δεξιοτήτων

Ως σημαντικότερες πράσινες δεξιότητες σημειώθηκαν η Εφαρμογή μέτρων για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, της ηχορύπανσης, της φωτορύπανσης, της ρύπανσης των υδάτων ή της ρύπανσης του περιβάλλοντος, η Εφαρμογή αρχών, πολιτικών και κανονισμών που αποσκοπούν στη περιβαλλοντική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των αποβλήτων και της κατανάλωσης ενέργειας και νερού, της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης των προϊόντων και η Κατανόηση των περιβαλλοντικών ζητημάτων, όπως η κλιματική αλλαγή, η απώλεια βιοποικιλότητας και η εξάντληση των πόρων.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Εφαρμογή μέτρων για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, της ηχορύπανσης, της φωτορύπανσης, της ρύπανσης των υδάτων ή της ρύπανσης του περιβάλλοντος	8,184
Εφαρμογή αρχών, πολιτικών και κανονισμών που αποσκοπούν στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των αποβλήτων και της κατανάλωσης ενέργειας και νερού, της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης των προϊόντων	8,138
Κατανόηση των περιβαλλοντικών ζητημάτων, όπως η κλιματική αλλαγή, η απώλεια βιοποικιλότητας και η εξάντληση των πόρων	8,032
Κατανόηση των αρχών της βιωσιμότητας και της εφαρμογής της στην εργασία	7,972
Εξοικείωση με τις πράσινες τεχνολογίες, όπως τα συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, οι ενεργειακά αποδοτικές συσκευές και τα βιώσιμα υλικά	7,913
Παροχή ενημέρωσης και προώθηση φιλικών προς το περιβάλλον συμπεριφορών στα κοινωνικά δίκτυα και στην εργασία	7,618
Υιοθέτηση συμπεριφορών που συμβάλλουν στη διατήρηση σταθερών οικοσυστημάτων και στην καταπολέμηση της μαζικής εξαφάνισης	7,294
Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να συλλέγουν και να αναλύουν δεδομένα που σχετίζονται με τις περιβαλλοντικές επιδόσεις και να κάνουν συντάσεις για βελτίωση	7,161

Εικόνα 67. Σημαντικότητα πράσινων δεξιοτήτων

Η ανάλυση των στοιχείων για τον υπολογισμό της αναντιστοιχίας ανά πράσινη δεξιότητα ανέδειξε ότι οι πράσινες δεξιότητες με τη μεγαλύτερη αναντιστοιχία μεταξύ σημαντικότητας και επάρκειας είναι Εξοικείωση με τις πράσινες τεχνολογίες, η Συλλογή και η ανάλυση περιβαλλοντικών δεδομένων και η Εφαρμογή μέτρων για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, της ηχορύπανσης, της φωτορύπανσης, της ρύπανσης των υδάτων ή της ρύπανσης του περιβάλλοντος. Οι αναντιστοιχίες και εδώ παρουσιάζουν κλαδική διαφοροποίηση.

3. Πλαίσιο δράσεων για την επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής

3.1. Επιδιώκοντας την αλλαγή: Μετασχηματισμός της αγοράς εργασίας για δημιουργική χρήση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού

Όπως έχει ήδη επισημανθεί στη Στρατηγική για το έτος 2022, η αποτελεσματική χρήση των δεξιοτήτων στους χώρους εργασίας έχει πιθανά οφέλη για τους εργοδότες, τους εργαζόμενους και την κοινωνία και μπορεί να συμβάλει αφενός στην αύξηση της παραγωγικότητας και της καινοτομίας στις επιχειρήσεις και αφετέρου στην αύξηση των μισθών και της ικανοποίησης των απασχολούμενων από την εργασία τους. Οι υπεύθυνοι χάραξης δημόσιας πολιτικής μπορούν να συνεργαστούν με τους εργοδότες για να βοηθήσουν στη δημιουργία των κατάλληλων συνθηκών ή να παρέχουν άμεσα υποστήριξη και κίνητρα για την ενίσχυση της χρήσης δεξιοτήτων στους χώρους εργασίας.

Στόχος:

- ▶ Επένδυση των επιχειρήσεων/φορέων στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων του εργατικού τους δυναμικού με έμφαση στις πράσινες και ψηφιακές δεξιότητες.

Σχετικές Δράσεις:

- ▶ Ενημέρωση των επιχειρήσεων/φορέων ανά κλάδο (σε τρίτο επίπεδο ανάλυσης NACE Rev. 2) για τις αναλυτικές συστάδες επαγγελμάτων και δεξιοτήτων αιχμής σήμερα αλλά και την επόμενη 5ετία στον κλάδο τους μέσω της αποστολής σχετικών ηλεκτρονικών μηνυμάτων και διοργάνωσης σχετικών εκδηλώσεων.
- ▶ Συλλογή και διανομή πληροφοριών σχετικά με καλές πρακτικές για την ανάπτυξη και τη χρήση των δεξιοτήτων των εργαζομένων.
- ▶ Εστίαση των ανωτέρω δράσεων σε κλάδους, όπως η Ενημέρωση και επικοινωνία, το Χονδρικό και λιανικό εμπόριο και η επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, οι Κατασκευές, η Μεταποίηση, οι Άλλες δραστηριότητες παροχής Υπηρεσιών η Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού, η Συλλογή, επεξεργασία και διάθεση αποβλήτων και η ανάκτηση υλικών αλλά και η Δημόσια Διοίκηση και Άμυνα, όπου υπάρχουν τα μεγαλύτερα ελλείματα σε θέσεις υψηλών δεξιοτήτων σε σχέση με το μέσο όρο της Ευρώπης των 27.
- ▶ Εστίαση των ανωτέρω δράσεων στις Περιφέρειες εκτός της Αττικής, όπου το ποσοστό θέσεων υψηλών προσόντων είναι εξαιρετικά χαμηλό, και σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που σε πολλές περιπτώσεις έχουν λιγότερη τεχνογνωσία στο εν λόγω θέμα.

Προσδοκόμενα Αποτελέσματα:

1. Μείωση της απόκλισης του ποσοστού των θέσεων εργασίας που απαιτούν υψηλό επίπεδο δεξιοτήτων κατά 50% στους συγκεκριμένους κλάδους.

2. Ενημέρωση σχετικά με τις δεξιότητες αιχμής και τα οφέλη από την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού σε 103.901 επιχειρήσεις/φορείς εκτός Αττικής και 62.844 εντός Αττικής που έχουν παρουσιάσει κινητικότητα στη μισθωτή αγορά εργασίας κατά τα έτη 2021, 2022 και 2023.

Πληθυσμός στόχος επιχειρήσεων/φορέων	Σύνολο	Αττικής	Κεντρική Μακεδονία	Κρήτης	Νοτίου Αιγαίου	Θεσσαλίας	Δυτικής Ελλάδας	Πελοποννήσου	Στερεάς Ελλάδας	Ιονίων Νήσων	Ήπειρος	Δυτική Μακεδονία	Βορείου Αιγαίου
Σύνολο	163547	62844	29499	11494	8769	9810	8762	8289	6799	4735	4831	3589	2667
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	91540	33468	17322	6631	5646	5521	5040	4603	3647	2999	2544	1881	1601
Μεταποίηση	29289	10483	5673	1963	940	2004	1599	1708	1639	642	858	758	450
Κατασκευές	17367	6755	2518	1339	1117	1074	893	830	723	539	559	488	216
Άλλες δραστηριότητες παροχής Υπηρεσιών	18259	7872	2902	1236	880	908	824	852	579	424	617	349	314
Ενημέρωση και Επικοινωνία	6661	4133	1039	318	153	209	260	169	114	103	136	80	65
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	1444	499	251	101	37	113	108	72	87	25	80	55	23
Συλλογή, επεξεργασία και διάθεση αποβλήτων και ανάκτηση υλικών	1183	277	217	78	94	97	90	108	67	44	49	30	14

3.2. Προς μια έξυπνη αγορά εργασίας: Ενίσχυση της καινοτομίας και της ανθεκτικότητας των επιχειρήσεων μέσω της αναβάθμισης των ψηφιακών δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού

Η ψηφιακή επανάσταση έχει διαμορφώσει τον σύγχρονο κόσμο με πρωτοφανείς τρόπους. Οι τεχνολογικές εξελίξεις πυροδότησαν και συνόδευσαν την παγκοσμιοποίηση της οικονομίας. Η ψηφιοποίηση και τα αποτελέσματά της άνοιξαν τον δρόμο για την ανάδυση της κοινωνίας της πληροφορίας και της οικονομία της γνώσης με γνώμονα το ανθρώπινο κεφάλαιο.

Σύμφωνα με διαδοχικές έρευνες στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του ΜΔΔΑΕ, οι επιχειρήσεις/φορείς έχουν σημειώσει αύξηση της ψηφιακής τους επάρκειας το 2023 (Μάιος-Ιούνιος) σε σχέση με το 2020 (Αύγουστος-Σεπτέμβριος).

Ειδικότερα, υψηλή επάρκεια ψηφιακών δεξιοτήτων, του προσωπικού ως σύνολο, ανέφερε το 56,08% των επιχειρήσεων/φορέων το 2023, ενώ το 2020 το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 47,83%. Μέσο επίπεδο επάρκειας ψηφιακών δεξιοτήτων, του προσωπικού ως σύνολο, ανέφερε το 35,12% των επιχειρήσεων/φορέων το 2023, ενώ το 2020 το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 38,60%. Χαμηλή επάρκεια ανέφερε το 8,80% το 2023 ενώ το 2020 το 13,56%.

Παράλληλα, κλάδοι όπως το Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, η Μεταποίηση, η Μεταφορά και Αποθήκευση, οι Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών και οι Δραστηριότητες υπηρεσιών παροχής καταλύματος και εστίασης παρουσίασαν ψηφιακή επάρκεια ψηφιακών δεξιοτήτων, του προσωπικού ως σύνολο, κάτω από 50%.

Οι θεματικές των δράσεων για την αναβάθμιση των ψηφιακών δεξιοτήτων θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη αφενός τις αναντιστοιχίες δεξιοτήτων που καταγράφουν οι έρευνες της αγοράς εργασίας, αφετέρου τις τάσεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο (AI, Cloud, Big Data).

Προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί σε δράσεις αναβάθμισης ψηφιακών δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού των παραπάνω κλάδων (εργαζόμενοι και άνεργοι, αλλά και ιδιοκτήτες πολύ μικρών επιχειρήσεων)³⁰.

³⁰ Ενδεικτικές δράσεις διαθέσιμες στο Vuorikari, R., Kluzer, S. and Punie, Y., DigComp 2.2: The Digital Competence Framework for Citizens - With new examples of knowledge, skills and attitudes, EUR 31006 EN, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2022, ISBN 978-92-76-48882-8, doi:10.2760/115376, JRC128415.

3.3. Δρώντας με γνώμονα το περιβάλλον: Καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης και προώθηση υπεύθυνης περιβαλλοντικής συμπεριφοράς

Η Στρατηγική του 2022 εστίασε στην καλλιέργεια της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και την προώθηση της υπεύθυνης περιβαλλοντικής συμπεριφοράς σε εργαζόμενους και ανέργους για τους οποίους πραγματοποιήθηκαν εξειδικευμένες δράσεις σε τρεις κατηγορίες, που όλες συντελούν στη διαμόρφωση μιας υπεύθυνης περιβαλλοντικής συμπεριφοράς:

A. Δράσεις «ευαισθητοποίησης», που συνιστούν τις προϋποθέσεις για την επίτευξη της υπεύθυνης συμπεριφοράς. Περιλαμβάνουν την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, την καλλιέργεια γνώσεων σχετικά με τα ζητήματα της ανάπτυξης, τις στάσεις του ατόμου απέναντι στα ζητήματα αυτά (π.χ. περιβαλλοντικά, οικονομικά, κοινωνικά, κ.λπ.)

B. Δράσεις «οικειοποίησης», που καθιστούν τα περιβαλλοντικά προβλήματα προσωπική υπόθεση του ατόμου με ενασχόληση, εμβάθυνση σε αυτά και συμμετοχή στην επίλυσή τους. Οι δράσεις αυτές αποσκοπούν στην καλλιέργεια της ουσιαστική γνώση των διαστάσεων των περιβαλλοντικών ζητημάτων (κοινωνικές κ.ά.) και την προσωπική επένδυση σε αυτά (προσωπική, συναισθηματική, οικονομική κ.λπ.), καθώς και την επίγνωση των συνεπειών της σχετικής συμπεριφοράς (θετικές και αρνητικές) και την προσωπική δέσμευση στην επίλυση των ζητημάτων.

Γ. Δράσεις «ενίσχυσης», που έχουν σχέση με τις δεξιότητες επίλυσης περιβαλλοντικών προβλημάτων και είναι εκείνες που δίνουν στα άτομα την αίσθηση ότι μπορούν να κάνουν αλλαγές και να συμβάλουν στην επίλυση των περιβαλλοντικών ζητημάτων.

Όπως ήδη αναφέρθηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο, το 2023 πραγματοποιήθηκε έρευνα από τον ΜΔΑΑΕ για τη διερεύνηση της επάρκειας του εργατικού δυναμικού των επιχειρήσεων στις πράσινες δεξιότητες. Η έρευνα ανέδειξε ότι το 46,54% των επιχειρήσεων δήλωσε ότι το προσωπικό τους έχει υψηλή επάρκεια σε πράσινες δεξιότητες, το 35,19% μέση και το 13,86% χαμηλή επάρκεια.

Οι επιχειρήσεις με την υψηλότερη επάρκεια του προσωπικού σε πράσινες δεξιότητες ανήκουν κατά σειρά στους κλάδους Ενημέρωση επικοινωνία, Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες και Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού, με ποσοστά 62,71%, 57,52%, 55,56% και 53,73%, αντίστοιχα. Αντίθετα στις επιχειρήσεις των κλάδων Μεταποίηση, Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών, Μεταφορά και αποθήκευση και Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών, το ποσοστό του προσωπικού με υψηλή επάρκεια σε πράσινες δεξιότητες είναι χαμηλότερο από τον μέσο όρο.

Ως σημαντικότερες πράσινες δεξιότητες σημειώθηκαν η Εφαρμογή μέτρων για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, της ηχορύπανσης, της φωτορύπανσης, της ρύπανσης των υδάτων ή της ρύπανσης του περιβάλλοντος, η Εφαρμογή αρχών, πολιτικών και κανονισμών που αποσκοπούν στη περιβαλλοντική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των αποβλήτων και της κατανάλωσης ενέργειας και νερού, της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης των

προϊόντων και η Κατανόηση των περιβαλλοντικών ζητημάτων, όπως η κλιματική αλλαγή, η απώλεια βιοποικιλότητας και η εξάντληση των πόρων.

Η ανάλυση των στοιχείων για τον υπολογισμό της αναντιστοιχίας ανά δεξιότητα ανέδειξε ότι οι πράσινες δεξιότητες με την μεγαλύτερη αναντιστοιχία μεταξύ σημαντικότητας και επάρκειας είναι Εξοικείωση με τις πράσινες τεχνολογίες, η Συλλογή και η ανάλυση περιβαλλοντικών δεδομένων και η Εφαρμογή μέτρων για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, της ηχορύπανσης, της φωτορύπανσης, της ρύπανσης των υδάτων ή της ρύπανσης του περιβάλλοντος. Οι αναντιστοιχίες και εδώ παρουσιάζουν κλαδική διαφοροποίηση.

Λαμβάνοντας υπόψη και τη συγκεκριμένη έρευνα για τη υλοποίηση του συγκεκριμένου στόχου, προτείνεται η υλοποίηση των παρακάτω δράσεων:

▶ **Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού και κατάρτιση εργαζόμενων και ανέργων με στόχο την καλλιέργεια γνώσεων για τις περιβαλλοντικές διαδικασίες**

Ειδικότερα μετά το πέρας τις διαδικασίας οι καταρτιζόμενοι θα πρέπει:

- ▶ Να γνωρίζουν για τα βασικά μέρη του φυσικού περιβάλλοντος (γεώσφαιρα, βιόσφαιρα, υδρόσφαιρα, κρυόσφαιρα και ατμόσφαιρα) και γνωρίζουν ότι οι έμβιοι οργανισμοί και τα άβια στοιχεία συνδέονται στενά και αλληλοεξαρτώνται.
- ▶ Να γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά και τις λειτουργίες του βιοτικού περιβάλλοντος.
- ▶ Να γνωρίζουν τις σχέσεις, τις αλληλεξαρτήσεις και τις αλληλεπιδράσεις των ανθρώπων και των κοινωνιών τους με το περιβάλλον.
- ▶ Να γνωρίζουν τον ρόλο της τεχνολογίας στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών ζητημάτων.

▶ **Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού και κατάρτιση εργαζόμενων και ανέργων με στόχο την Ανάπτυξη δεξιοτήτων για την κατανόηση και την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών ζητημάτων**

Ειδικότερα μετά το πέρας τις διαδικασίας οι καταρτιζόμενοι θα πρέπει:

- ▶ Να μπορούν να προσδιορίσουν τα είδη και τα αίτια των περιβαλλοντικών ζητημάτων.
- ▶ Να μπορούν να κατανοήσουν τις συνέπειες των περιβαλλοντικών ζητημάτων.
- ▶ Να μπορούν να αξιολογούν τον δικό τους αντίκτυπο στη φύση και να θεωρούν την προστασία της φύσης βασικό καθήκον κάθε ατόμου.
- ▶ Να μπορούν να εφαρμόζουν μεθόδους για τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, της ηχορύπανσης, της φωτορύπανσης, της ρύπανσης των υδάτων ή της ρύπανσης του περιβάλλοντος.
- ▶ Να μπορούν να προσδιορίσουν και να αξιολογήσουν εναλλακτικές λύσεις και τρόπους δράσης.

▶ **Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού και κατάρτιση εργαζόμενων και ανέργων με στόχο την καλλιέργεια γνώσεων για την εφαρμογή αρχών, πολιτικών και κανονισμών που αποσκοπούν στη περιβαλλοντική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένης της μείωσης των**

αποβλήτων και της κατανάλωσης ενέργειας και νερού, της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης των προϊόντων και η κατανόηση των περιβαλλοντικών ζητημάτων, όπως η κλιματική αλλαγή, η απώλεια βιοποικιλότητας και η εξάντληση των πόρων

Ειδικότερα, μετά το πέρας τις διαδικασίας οι καταρτιζόμενοι θα πρέπει:

- ▶ Να γνωρίζουν τις κυριότερες απόψεις περί βιωσιμότητας: ανθρωποκεντρισμός (προσανατολισμός στον άνθρωπο), τεχνοκεντρισμός (τεχνολογικές λύσεις για οικολογικά προβλήματα) και οικοκεντρισμός (προσανατολισμός στη φύση), καθώς επίσης ο τρόπος με τον οποίο οι απόψεις αυτές επηρεάζουν παραδοχές και επιχειρήματα.
- ▶ Να γνωρίζουν τις βασικές αξίες και αρχές που διέπουν τα κοινωνικοοικονομικά μοντέλα και τη σχέση τους με τη βιωσιμότητα.
- ▶ Να γνωρίζουν ότι οι αξίες και οι αρχές επηρεάζουν δράσεις που μπορούν να προκαλούν ζημία στο περιβάλλον, που δεν το βλάπτουν, που το αποκαθιστούν ή το αναγεννούν.
- ▶ Να γνωρίζουν ότι διάφοροι πολιτισμοί και διάφορες γενιές μπορεί να αποδίδουν μεγαλύτερη ή μικρότερη σημασία στη βιωσιμότητα ανάλογα με τα συστήματα αξιών τους.
- ▶ Να γνωρίζουν ότι, όταν η ζήτηση για πόρους από μέρους των ανθρώπων υπαγορεύεται από απληστία, αδιαφορία και άκρατο ατομικισμό, αυτό έχει αρνητικές συνέπειες για το περιβάλλον.
- ▶ Να γνωρίζουν ότι η θέση κάποιου στην κοινωνία επηρεάζει τις προσωπικές του αξίες.
- ▶ Να μπορούν να αξιολογούν με κριτικό πνεύμα και να συγκρίνει υποκείμενες αξίες και αρχές βιωσιμότητας σε επιχειρήματα, δράσεις, πολιτικές και πολιτικούς ισχυρισμούς.
- ▶ Να μπορούν να αξιολογούν ζητήματα και δράσεις με βάση τις αξίες και τις αρχές της βιωσιμότητας.
- ▶ Να εναρμονίζουν τις προσωπικές του επιλογές και δράσεις με τις αξίες και τις αρχές της βιωσιμότητας.
- ▶ Να μπορούν να διατυπώνουν και να διαπραγματεύεται τις αξίες, τις αρχές και τους στόχους της βιωσιμότητας, αναγνωρίζοντας παράλληλα διαφορετικές απόψεις.
- ▶ Να μπορούν να προσδιορίζουν και να συμπεριλαμβάνουν αξίες κοινοτήτων, μεταξύ άλλων και μειονοτήτων, κατά την οριοθέτηση προβλημάτων και τη λήψη αποφάσεων σχετικά με τη βιωσιμότητα.
- ▶ Να ενεργούν σύμφωνα με τις αξίες και τις αρχές της βιωσιμότητας.
- ▶ Να είναι πρόθυμοι να ανταλλάσσουν και να αποσαφηνίζουν απόψεις σχετικά με τις αξίες της βιωσιμότητας.
- ▶ Να είναι ανοιχτοί στους άλλους και στις κοσμοθεωρίες τους.
- ▶ Να είναι πρόθυμοι να αξιολογούν με κριτικό πνεύμα και να αποτιμούν διάφορα πολιτισμικά πλαίσια ανάλογα με τον αντίκτυπό τους στη βιωσιμότητα.

3.4. Προς μια ενεργειακά βιώσιμη αγορά εργασίας: Προώθηση κυκλικής οικονομίας και εξοικονόμησης ενέργειας

Η προώθηση ενός μοντέλου Κυκλικής Οικονομίας μπορεί να πραγματοποιηθεί σε δύο επίπεδα. Πρώτον με την προώθηση γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων που συσχετίζονται με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ), τις επισκευές, την επανάχρηση υλικών και την οικονομία διαμοιρασμού (sharing economy) και δεύτερον με την ανάπτυξη σύνθετων γνωστικών δεξιοτήτων που αποτελούνται από δραστηριότητες διαχείρισης, σχεδιασμού και εφαρμογή ΤΠΕ (Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνίας).

Μέχρι τις 15/5/2023, 8.723 ωφελούμενοι (6.453 άνεργοι και 2.270 εργαζόμενοι) συμμετείχαν σε δράσεις κατάρτισης της ΔΥΠΑ με θεματικό αντικείμενο την κυκλική οικονομία (το 29,96% επί του συνόλου των ωφελούμενων). Από αυτούς το 71,65% ολοκλήρωσε την κατάρτιση και το 53,69% πιστοποιήθηκε. Πιθανή επέκταση των προγραμμάτων θα μπορούσε να συμπεριλάβει αυτοαπασχολούμενους και ιδιοκτήτες μικρών επιχειρήσεων.

Επιπλέον, για την περαιτέρω υλοποίηση του συγκεκριμένου στόχου προτείνεται η υλοποίηση των παρακάτω δράσεων:

Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού και κατάρτιση ανέργων, εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων με στόχο την Προώθηση γνώσεων ικανοτήτων και δεξιοτήτων που συσχετίζονται με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ), τις επισκευές, την επανάχρηση υλικών και την οικονομία διαμοιρασμού (sharing economy) σε εργαζόμενους, ανέργους, και ιδιοκτήτες πολύ μικρών επιχειρήσεων στα παρακάτω επαγγέλματα:

- ▶ Χειριστές ανυψωτικών μηχανημάτων
- ▶ Τεχνικοί ανεμογεννητριών
- ▶ Υπεύθυνοι των μονάδων παραγωγής ενέργειας
- ▶ Τεχνικοί μηχανοκίνητων οχημάτων
- ▶ Καθαριστές οχημάτων και εξοπλισμού
- ▶ Τεχνικοί κατασκευής ρούχων / υποδημάτων
- ▶ Ελαιοχρωματιστές
- ▶ Χειριστές εγκαταστάσεων επεξεργασίας νερού και λυμάτων
- ▶ Τεχνικοί περιβαλλοντικής μηχανικής
- ▶ Εργαζόμενοι στην απομάκρυνση επικίνδυνων υλικών
- ▶ Διαχειριστές εγκαταστάσεων και συστημάτων
- ▶ Ελεγκτές / δειγματολήπτες
- ▶ Συλλέκτες απορριμμάτων και ανακυκλώσιμων υλικών
- ▶ Επισκευαστές σηπτικών δεξαμενών και καθαριστές σωλήνων αποχέτευσης
- ▶ Μηχανικοί συντήρησης συστημάτων θέρμανσης, εξαερισμού, κλιματισμού (και ψύξης)
- ▶ Μηχανικοί κινητού βαρέως εξοπλισμού

Δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού και κατάρτιση εργαζόμενων και ανέργων, με στόχο την ανάπτυξη σύνθετων γνωστικών δεξιοτήτων που αποτελούνται από δραστηριότητες διαχείρισης, σχεδιασμού και εφαρμογή ΤΠΕ (Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνίας) στα παρακάτω επαγγέλματα:

- ▶ Ειδικοί εργασιακών σχέσεων
- ▶ Ειδικοί δημοσίων σχέσεων
- ▶ Επιστήμονες περιβάλλοντος και ανάπτυξης
- ▶ Επιθεωρητές οικοδομών / κατασκευών
- ▶ Σχεδιαστές εσωτερικών χώρων
- ▶ Αρχιτέκτονες και μηχανικοί
- ▶ Διαχειριστές υπολογιστών και συστημάτων
- ▶ Εγκαταστάτες / επισκευαστές κινητήρων και πύργων
- ▶ Εγκαταστάτες τηλεπικοινωνιών και επισκευαστές
- ▶ Εγκαταστάτες τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού και επισκευαστές
- ▶ Μηχανικοί ηλεκτρονικών υπολογιστών

3.5. Από τη διάγνωση στη δράση: Μείωση των αναντιστοιχιών δεξιοτήτων της αγοράς εργασίας με στοχευμένες δράσεις ενίσχυσης δεξιοτήτων σε κλαδικό - επαγγελματικό - χωρικό επίπεδο

Για τη μείωση των αναντιστοιχιών μεταξύ προσφοράς και ζήτησης θα εφαρμοστεί η παρακάτω μεθοδολογία από τους εμπλεκόμενους στη συμβουλευτική των ανέργων με διαφορετικά χαρακτηριστικά (Μακροχρόνια άνεργοι, γυναίκες, ωφελούμενοι ΕΕΕ, άτομα με αναπηρία κλπ.).

Δράσεις Υποδομής

- ▶ Ανάλυση της αγοράς εργασίας και εντοπισμός διαχρονικά δυναμικών κλάδων και επαγγελμάτων ανά Δήμο, Φύλο, Ηλικία, Επίπεδο Εκπαίδευσης, Επίπεδο Δεξιοτήτων, Καθεστώς Απασχόλησης
- ▶ Ανάλυση των προγραμματισμένων επενδύσεων στην περιοχή και αναλυτικός προσδιορισμός των απαιτήσεων σε προσωπικό
- ▶ Συγκριτική ανάλυση της επαγγελματικής διάρθρωσης κλάδων ενδιαφέροντος και εντοπισμός αναγκών αναβάθμισης
- ▶ Εμπειρική έρευνα σε υφιστάμενες επιχειρήσεις για τον εντοπισμό αναγκών σε προσωπικό & δεξιότητες
- ▶ Επιμόρφωση των εργασιακών συμβούλων στη μεθοδολογία υλοποίησης

Από τις ανωτέρω δράσεις που αναφέρονται στη Στρατηγική του 2022 έχουν υλοποιηθεί πλέον οι τρεις και είναι διαθέσιμες μέσω του ΜΔΑΑΕ στο mdaae.gr. Παράλληλα, έχει δημιουργηθεί και ένας Οδηγός Επαγγελμάτων στον οποίο απεικονίζονται συγκεντρωτικά τα βασικά μεγέθη της αγοράς εργασίας ανά επάγγελμα σε τριψήφια ανάλυση (Ταξινόμηση ISCO-08) για το έτος 2022.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να εντοπίσουν για κάθε επάγγελμα τα κρίσιμα μεγέθη της αγοράς εργασίας, όπως τον δυναμισμό που εμφανίζει το συγκεκριμένο επάγγελμα σύμφωνα με τις νέες θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν, πίνακα κατάταξης των δεξιοτήτων, των γνώσεων και των ικανοτήτων που απαιτούνται, το ποσοστό (%) απασχολούμενων ανά φύλο, ηλικία, εκπαιδευτικό επίπεδο και αντικείμενο εκπαίδευσης, το ποσοστό (%) απασχολούμενων ανά θέση, τομέα, καθεστώς εργασίας, είδος σύμβασης εργασίας και διάρκεια υπερωριακής εργασίας. Επιπλέον, απεικονίζεται σε χωρικό επίπεδο το ποσοστό (%) των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια και αναλύεται ανά έτος ο Δυναμισμός του επιλεγόμενου επαγγέλματος, ο αριθμός απασχολούμενων,

ο διάμεσος μισθός τους ανά καθεστώς απασχόλησης (Πλήρης και Μερική απασχόληση) για τα έτη 2011-2022.

Προτείνεται να ακολουθήσει μια αναλυτική επιμόρφωση των συμβούλων της ΔΥΠΑ (εργασιακών και εργοδοτών) στα εργαλεία του μηχανισμού.

A' ΦΑΣΗ

1. Αναλυτική ενημέρωση των ανέργων, σε συστάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά, από τους εργασιακούς συμβούλους για την κατάσταση της τοπικής αγοράς εργασίας, σε σχέση με τα χαρακτηριστικά τους (φύλο, ηλικία, εκπαιδευτικό επίπεδο, γνώσεις, ικανότητες, δεξιότητες κ.λπ.), με βάση τα συμπεράσματα των δράσεων υποδομής.
  - ο Οι ομαδοποίηση των ανέργων σε συστάδες πλέον είναι εφικτή και μέσω των αλγόριθμων μηχανικής μάθησης που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο του ΜΔΑΑΕ.
2. Επιλογή προγραμμάτων κατάρτισης σε συγκεκριμένες θεματικές ενότητες με βάση τη σύζευξη (matching) των γνώσεων και δεξιοτήτων που προσφέρουν, με αυτές που απαιτεί η τοπική και κλαδική αγορά εργασίας (σύμφωνα με τα εργαλεία των δράσεων υποδομής).
  - ο Τα εργαλεία προσδιορισμού των δεξιοτήτων στο πλαίσιο του ΜΔΑΑΕ υποστηρίζουν το προσδιορισμό των αναγκών σε δεξιότητες σε αναλυτικό επαγγελματικό-κλαδικό-τοπικό επίπεδο.
3. Προσαρμογή του Ατομικού Σχεδίου Δράσης κάθε ωφελούμενου, λαμβάνοντας υπόψη την ατομική συνέντευξη και την κατάσταση της τοπικής αγοράς εργασίας. Καθορισμός στρατηγικού σχεδίου δράσεων για κάθε ωφελούμενο.

B' ΦΑΣΗ

1. Εντοπισμός και αξιολόγηση δυνατοτήτων, προοπτικών, προβλημάτων και περιορισμών για επιχειρηματικές δράσεις. Αναλυτική ενημέρωση των ανέργων.
2. Παροχή συμβουλευτικής σε θέματα επιχειρηματικότητας, μέσω ομαδικών συνεδριών.
3. Παροχή εξειδικευμένης καθοδήγησης (coaching), μέσω εξατομικευμένων και ομαδικών συνεδριών, προκειμένου να μετατραπεί η επιχειρηματική ιδέα σε βιώσιμο επιχειρηματικό σχέδιο, με χρήση εξειδικευμένης ηλεκτρονικής πλατφόρμας (business canvas).

3.6. Με το βλέμμα στο μέλλον: Επένδυση σε επαγγέλματα και δεξιότητες του μέλλοντος

Οι διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες τις κοινωνικοοικονομικής πραγματικότητας διαμορφώνουν νέες ανάγκες και απασχόληση σε νέα επαγγέλματα. Για την επίτευξη του ανωτέρου στόχου προτείνεται αφενός η διαρκής παρακολούθηση των διεθνώς εξελίξεων καθώς και οργανισμών που μελετούν την αγορά εργασίας σε διεθνές επίπεδο αφετέρου η επαναλαμβανόμενη διερεύνηση των εξελίξεων των επαγγελμάτων μέσα στους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας.

Σχετικές δράσεις

- ▶ Εντοπισμός νέων δυναμικών επαγγελμάτων παγκοσμίως.
- ▶ Συγκριτική ανάλυση της ευρωπαϊκής και ελληνικής αγοράς εργασία και προσδιορισμός νέων επαγγελμάτων.
- ▶ Επαφή με επιχειρήσεις που πιθανά θα αξιοποιήσουν τα νέα επαγγέλματα και αναλυτικός προσδιορισμός των αναγκών σε γνώσεις, ικανότητες και δεξιότητες.

Ενδεικτικά επαγγέλματα που θα οδηγήσουν την ψηφιακή και πράσινη μετάβαση σύμφωνα με το CEDEFOP³¹ είναι:

Ειδικοί ψηφιακών λειτουργιών

- ▶ Επιστήμονες δεδομένων και αναλυτές
- ▶ Ειδικοί ηλεκτρονικού εμπορίου
- ▶ Ειδικοί GPS experts (γεωργία ακριβείας)
- ▶ Επαγγελματίες βελτιστοποίησης διαλογής αποβλήτων

Πράσινες θέσεις εργασίας αιχμής

- ▶ Επαγγελματίας κατασκευών
- ▶ Ειδικός εξόρυξης/ανακύκλωσης/επανάχρησης υλών

Μηχανικοί υλικών και διαδικασιών

- ▶ Σχεδιαστές προϊόντων στο πλαίσιο της κυκλικής οικονομίας
- ▶ Ειδικοί μεταφορών και κινητικότητας
- ▶ Ειδικοί περιβαλλοντικής προστασίας

Ειδικοί πράσινων τεχνολογιών

- ▶ Αναλυτές βιομηχανικών διεργασιών σε σχέση με τους ρύπους
- ▶ Ειδικοί βιομηχανικής συμβίωσης
- ▶ Ειδικοί τεχνολογιών υδρογόνου
- ▶ Ειδικοί αναλυτές αστικών χώρων

³¹ Cedefop green skills foresights in cities, circular economy, waste management and agri-food (2022-23).

- ▶ Σχεδιαστές υποδομών κυκλικής οικονομίας
- ▶ Μηχανικοί Γεωπληροφορικής

Πράσινη διοίκηση

- ▶ Διαχειριστές δεδομένων πράσινων/ευφυών πόλεων
- ▶ Διαχειριστές δεδομένων μεταφορών και αποθήκευσης (logistics)
- ▶ (Στρατηγικός) διαχειριστής αποβλήτων
- ▶ Επαγγελματίας διατίμησης αποβλήτων
- ▶ Διαχειριστές ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Πράσινη ευαισθητοποίηση

- ▶ Ειδικοί ανθρώπινων πόρων
- ▶ Ειδική καταναλωτικής συμπεριφοράς
- ▶ Εκπαιδευτές για τη βιωσιμότητα
- ▶ Εκπαιδευτές για την ορθολογική διαχείριση αποβλήτων

3.7. Η διαπροσωπική δεξιότητα ως παράγοντας επίδοσης για την αγορά εργασίας: Ενίσχυση των οριζόντιων δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού με παράλληλη σύζευξη/αντιστοίχιση με τις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας

Σύμφωνα με αναλύσεις διεθνών οργανισμών οι βασικές θεμελιώδεις δεξιότητες μπορούν να κάνουν τους ανθρώπους πιο προσαρμοστικούς και ανθεκτικούς στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις. Οι ψηφιακές, οι εγκάρσιες, οι κοινωνικές και συναισθηματικές δεξιότητες και οι τεχνικές δεξιότητες θα γίνονται όλο και περισσότερο απαραίτητες για τους ενήλικες να επιτύχουν τόσο στην εργασία όσο και στη ζωή. Η υψηλής ποιότητας και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, δια βίου μάθηση και κατάρτιση θα πρέπει να είναι προσβάσιμη σε όλους, για να καταστεί δυνατή η πλήρης συμμετοχή στην κοινωνία και η διαχείριση οι μεταβάσεις στην αγορά εργασίας. Περισσότεροι ενήλικες θα χρειαστούν περισσότερες ευκαιρίες για αναβάθμιση δεξιοτήτων και επανεκπαίδευση. Οι πάροχοι μάθησης θα πρέπει να δημιουργήσουν πιο ευέλικτες και συνδυασμένες μορφές μάθησης. Οι εταιρείες θα πρέπει να υιοθετήσουν πιο δημιουργικούς και παραγωγικούς τρόπους χρήσης των δεξιοτήτων των εργαζομένων τους.

Σχετικές δράσεις

- ▶ Καλλιέργεια στον γενικό πληθυσμό σημαντικών δεξιοτήτων τόσο για τους εργοδότες όσο και για τους εργαζομένους όπως (με σειρά σημαντικότητας σύμφωνα με έρευνα του Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας Confidence level: 99% Margin of Error: 1,15% Cronbach's Alpha: 0,973 - Kaiser-Meyer-Olkin: 0,946).
  - ▶ Εργασία σε ομάδα
  - ▶ Διαπροσωπικές και Επικοινωνιακές Δεξιότητες
  - ▶ Επίλυση προβλημάτων
  - ▶ Υπευθυνότητα/Αυτονομία
  - ▶ Δημιουργικότητα/Δημιουργική σκέψη
  - ▶ Ευελιξία/Προσαρμοστικότητα
  - ▶ Διά βίου μάθηση
  - ▶ Γραμματισμός
  - ▶ Πρωτοβουλία και Επιχειρηματικότητα
  - ▶ Ψηφιακές δεξιότητες
  - ▶ Αριθμητισμός
  - ▶ Ξένες γλώσσες

3.8. Προσαρμογή των δράσεων της Στρατηγικής σε επιμέρους ανάγκες ωφελούμενων, συμπεριλαμβανομένων και των ατόμων με αναπηρία

Η επιτυχής επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής προϋποθέτει την προσαρμογή τους στις διαφορετικές ανάγκες των ωφελούμενων.

Για τον λόγο αυτό, προτείνεται η προσαρμογή των εργαλείων και των δράσεων με ειδικά εργαλεία και τεχνικές για την παροχή πληροφοριών σε ομάδες ειδικών αναγκών.

Ειδικότερες δράσεις

Ανάπτυξη διεπαφών που παρουσιάζουν πληροφορίες για την αγορά εργασίας σύμφωνα με τις ανάγκες και την ικανότητα των διαφορετικών χρηστών.

Τα εργαλεία θα πρέπει να σχεδιαστούν με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορούν να προσεγγίσουν μια ευρεία ομάδα χρηστών, συμπεριλαμβανομένων χρηστών με αναπηρία (π.χ. χαμηλό γλωσσικό επίπεδο ή χαμηλές γνωστικές δεξιότητες), όπως το εργαλείο Berufe Entdecker με βάση την οπτικοποίηση.

Ειδικά όταν η ομάδα-στόχος είναι μαθητές ή νέοι πιθανοί επαγγελματίες, τα διαδικτυακά εργαλεία πρέπει να επενδύουν σε ένα ελκυστικό πρότυπο τόσο οπτικά όσο και περιγραφικά, και να αυξάνουν τη δυνητική τους εμβέλεια στην κοινότητα μαθητών/φοιτητών (όπως για παράδειγμα ο ιστότοπος *BeroepeninBeeld.nl* (Professions in the Picture) που φαίνεται να προσελκύει μαθητές, φοιτητές αλλά και καθηγητές).

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο σύμφωνα με το CEDEFOP³² ειδικές προσεγγίσεις και προγράμματα έχουν αναπτυχθεί για ομάδες με ειδικές ανάγκες. Αυτές οι πληροφορίες χρησιμοποιούνται συχνά από τους επαγγελματίες σταδιοδρομίας ή τους συμβούλους που εργάζονται με ομάδες ειδικών αναγκών και όχι πάντα από τους ίδιους τους μεμονωμένους χρήστες.

Ενδεικτικά εργαλεία παρακολούθησης της αγοράς εργασίας προσαρμοσμένα σε ειδικές ομάδες χρηστών:

- ▶ Οπτικό εργαλείο για μαθητές Berufe Entdecker (Germany): <http://entdecker.biz-medien.de/>
- ▶ Πληροφορίες σταδιοδρομίας σε εύκολη γλώσσα από το Latvian State Employment, όπως το Jobseeker Handbook Agency: <http://www.nva.gov.lv/karjera/>
- ▶ Πρωτοβουλία για την ανάγκη στοχευμένων παρεμβάσεων για παιδιά με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες KomposyT (Slovakia) www.komposyt.sk

³² <https://www.cedefop.europa.eu/en/tools/resources-guidance/toolkit/how-can-you-work-with-groups-with-special-needs>

4. Διακυβέρνηση συστήματος ανάπτυξης δεξιοτήτων εργατικού δυναμικού

Η διακυβέρνηση των συστημάτων ανάπτυξης δεξιοτήτων (OECD, 2021) είναι μια ιδιαίτερα περίπλοκη υπόθεση και περιλαμβάνει αρκετές προκλήσεις για τις κυβερνήσεις. Βρίσκεται στο ενδιάμεσο των πολιτικών εκπαίδευσης, αγοράς εργασίας και ανάπτυξης και απαιτεί τη συνέργεια πολλών ενδιαφερόμενων μερών, μεταξύ των οποίων των κυβερνήσεων, των κοινωνικών εταίρων, των εργοδοτών, των εργαζομένων, των εκπαιδευτών, των εκπαιδευομένων και άλλων.

Ένα σύστημα ανάπτυξης δεξιοτήτων στοχεύει (ΕC, 2020) στην εξισορρόπηση της προσφοράς και της ζήτησης δεξιοτήτων στο πλαίσιο της αγοράς εργασίας με σκοπό τη διασφάλιση μιας καλής βάσης δεξιοτήτων για περαιτέρω οικονομική ανάπτυξη. Επιδιώκει να αξιοποιήσει και να βελτιστοποιήσει τις ατομικές ικανότητες του σημερινού και του μελλοντικού εργατικού δυναμικού, λαμβάνοντας υπόψη τις τωρινές ή τις μελλοντικές ανάγκες των εργοδοτών.

Η Ελλάδα θα πρέπει να επικεντρωθεί στη διακυβέρνηση ενός συστήματος ανάπτυξης δεξιοτήτων που αποτελείται από τους ακόλουθους πυλώνες:

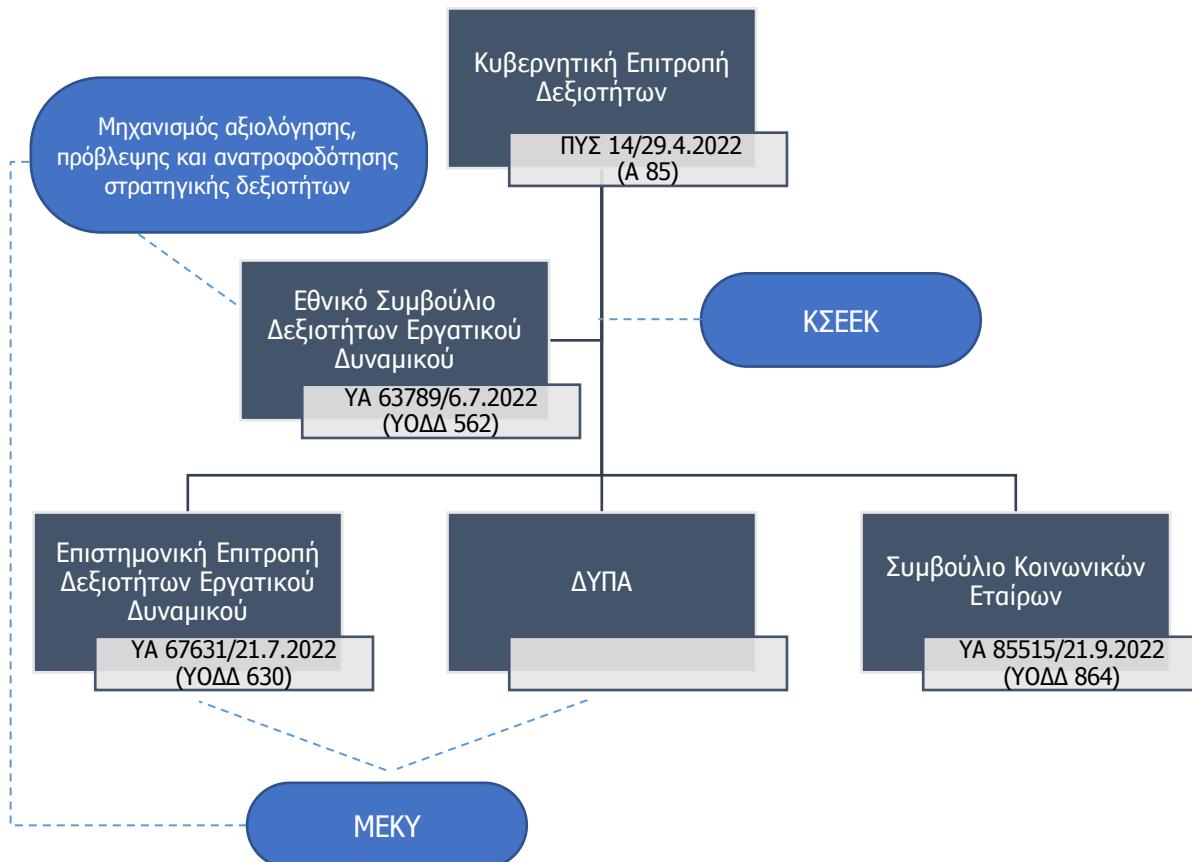
- ▶ Συμμετοχή όλων των βασικών ενδιαφερομένων στη δημιουργία και τη διάδοση μιας ευφυούς στρατηγικής δεξιοτήτων που στηρίζεται στις πραγματικές ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- ▶ Υποστήριξη των εργοδοτών, των εργαζομένων, των παρόχων εκπαίδευσης και κατάρτισης και άλλων ενδιαφερομένων στη λήψη τεκμηριωμένων επιλογών.
- ▶ Θέσπιση στόχων και εφαρμογή συναφών πολιτικών.
- ▶ Συντονισμός θεσμικών και άτυπων φορέων και ενδιαφερόμενων μερών.

Με τον ν.4921/2022, η διακυβέρνηση του Εθνικού Συστήματος Ανάπτυξης Δεξιοτήτων στη χώρα μας αποτυπώνεται ως εξής (βλ. Σχήμα 1).

Η **Κυβερνητική Επιτροπή** είναι αρμόδια για τον συντονισμό των Υπουργείων, των οργάνων και των φορέων που ασκούν πολιτική σε ζητήματα δεξιοτήτων στον τομέα της αρχικής και συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και διά βίου μάθησης, και ιδίως στη διαχείριση των σχετικών χρηματοδοτούμενων ή συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων (άρθρ. 3, ΠΥΣ 14/29.4.2022).

Το **Εθνικό Συμβούλιο Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού** έχει επιτελικό ρόλο σε θέματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, επανειδίκευσης, αναβάθμισης των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού και της διασύνδεσής του με την αγορά εργασίας και την απασχόληση, στο πλαίσιο της Στρατηγικής Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού. Ειδικότερα, η αποστολή του είναι: α) η κατάρτιση της Στρατηγικής Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού, β) η παρακολούθηση της εφαρμογής της Στρατηγικής Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού, γ) η διαρκής παρακολούθηση των θεμάτων που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση του εργατικού δυναμικού, την επανειδίκευσή του, την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του και τη διασύνδεσή του με την αγορά

εργασίας και την απασχόληση, και η υποβολή εισηγήσεων για τη χάραξη της σχετικής πολιτικής στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ή σε άλλα αρμόδια όργανα κατά την κείμενη νομοθεσία (άρθρ. 27, παρ. 1, του ν.4921/2022).

Σχήμα 1. Διακυβέρνηση του Εθνικού Συστήματος Ανάπτυξης Δεξιοτήτων

Η **Επιστημονική Επιτροπή Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού** στηρίζει συμβουλευτικά και επιστημονικά το Εθνικό Συμβούλιο Δεξιοτήτων κυρίως μέσα από: α) την επιστημονική τεκμηρίωση των εισηγήσεων ή προτάσεων του Εθνικού Συμβουλίου Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού μέσω της εκπόνησης ερευνών και μελετών επί των θεμάτων της αρμοδιότητάς του, β) την παροχή γνωμοδοτήσεων στο Εθνικό Συμβούλιο Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού κατόπιν αιτήματός του επί των θεμάτων αρμοδιότητάς του, γ) την υποστήριξη του Εθνικού Συμβουλίου Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού στην εφαρμογή της Στρατηγικής Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού, δ) τη συλλογή και επεξεργασία στατιστικών ποιοτικών και ποσοτικών στοιχείων, όσον αφορά τα δεδομένα της αγοράς εργασίας, καθώς και των υφιστάμενων προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, καθώς και των υφιστάμενων δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού, ε) τη συστηματική παρακολούθηση των εξελίξεων σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και τη μεταφορά της τεχνογνωσίας που απορρέει από την παρακολούθηση αυτή στα ελληνικά δεδομένα, στ) τη συμμετοχή σε ευρωπαϊκά και διεθνή δίκτυα με σκοπό την ανταλλαγή

επιστημονικών δεδομένων και εναλλακτικών στρατηγικών σχετικά με τη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση, την επανακατάρτιση και τις δεξιότητες, ζ) την υποβοήθηση στην ανάπτυξη των νέων εργαλείων και μηχανισμών που περιγράφονται στον παρόντα και στοχεύουν στην εφαρμογή και την προώθηση της αναβάθμισης των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού και τη διασύνδεσή τους με την αγορά εργασίας (άρθρ. 28, παρ.1-3, του ν.4921/2022).

Η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (ΔΥΠΑ) υποστηρίζει διοικητικά το Εθνικό Συμβούλιο Δεξιοτήτων και την Επιστημονική Επιτροπή Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού, και είναι υπεύθυνη υλοποίησης των στόχων της παρούσας Στρατηγικής μέσα από την υλοποίηση των σχετικών προγραμμάτων.

Το **Συμβούλιο των Κοινωνικών Εταίρων** μπορεί να διατυπώνει γνώμες αυτεπαγγέλτως ή εάν προσκληθεί προς τούτο από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ή το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΥΠΑ για ζητήματα αρμοδιότητας της ΔΥΠΑ, και ιδίως, για την επαγγελματική κατάρτιση και την απόκτηση δεξιοτήτων από το εργατικό δυναμικό (άρθρ. 12, παρ. 1 του ν.4921/2022).

Το Εθνικό Συμβούλιο Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού δύναται να λαμβάνει και να αξιοποιεί δεδομένα από τη **Μονάδα Εμπειρογνωμόνων Απασχόλησης, Κοινωνικής Ασφάλισης, Πρόνοιας και Κοινωνικών Υποθέσεων (ΜΕΚΥ)** του άρθρου 80 του ν.4826/2021 (Α' 160) και τον Μηχανισμό Διάγνωσης των Αναγκών της Αγοράς Εργασίας που η ΜΕΚΥ διαχειρίζεται.

Στο πλαίσιο πρόβλεψης δεξιοτήτων που θα έχει μελλοντικά ανάγκη η αγορά εργασίας, δημιουργείται ένας **Μηχανισμός Πρόβλεψης Δεξιοτήτων** με μοναδικό σκοπό την τροφοδότηση της Εθνικής Στρατηγικής Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού με δεδομένα για το σχεδιασμό στοχευμένων και αποτελεσματικών πολιτικών. Ο Μηχανισμός Πρόβλεψης των Δεξιοτήτων θα λειτουργεί παραπληρωματικά προς τη ΜΕΚΥ και τα δεδομένα του θα αξιολογούνται και θα αξιοποιούνται από την Επιστημονική Επιτροπή Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού.

Για την εκπλήρωση της αποστολής του και τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας του, το Εθνικό Συμβούλιο Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού συνεργάζεται με το **Κεντρικό Συμβούλιο Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΚΣΕΕΚ)** του άρθρου 5 του ν.4763/2020 (Α' 254). Το Εθνικό Συμβούλιο Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού και το ΚΣΕΕΚ πραγματοποιούν κοινή συνεδρίαση τουλάχιστον μία φορά ανά έτος με σκοπό την ανταλλαγή απόψεων και διαθέτουν ελεύθερα και λαμβάνουν υπόψη τα δεδομένα, τις εκθέσεις και τα πορίσματά τους το ένα προς το άλλο. Στο πλαίσιο της συνεργασίας τους μπορούν να προχωρήσουν σε από κοινού διαδικασίες σύναψης συμβάσεων σύμφωνα με το άρθρο 42 του ν.4412/2016 (Α' 147).

Το Εθνικό Συμβούλιο Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού, με την αρωγή της Επιστημονικής Επιτροπής Δεξιοτήτων, συντάσσει και υποβάλλει στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης **Ετήσια Έκθεση** για τα πεπραγμένα του και για τον προγραμματισμό του επόμενου έτους, με σκοπό την προώθηση των στόχων που τίθενται με τη Στρατηγική Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού.

Το Εθνικό Συμβούλιο Δεξιοτήτων και η ΔΥΠΑ, σε στενή ευθυγράμμιση με τις εθνικές προτεραιότητες πολιτικής και αλληλοεπιδρώντας με βασικούς εθνικούς φορείς και ενδιαφερόμενα μέρη, στοχεύουν να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις που σχετίζονται με την πρόβλεψη και την αντιστοίχιση δεξιοτήτων στο εθνικό πλαίσιο και να εντοπίσουν πιθανές ευκαιρίες ανάπτυξης για το εγγύς μέλλον.

Το Εθνικό Συμβούλιο Δεξιοτήτων Εργατικού Δυναμικού συνεργάζεται με εκπροσώπους της αγοράς, κοινωνικούς εταίρους και τα ινστιτούτα των κοινωνικών εταίρων, επιμελητήρια, ιδρύματα, διεθνείς οργανισμούς και υπηρεσίες, την Εθνική Συμμαχία για τις Ψηφιακές Δεξιότητες και την Απασχόληση και λοιπούς φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς επίσης και με τα Κλαδικά Συμβούλια Δεξιοτήτων του άρθρου 5, παρ. 4, του ν.4763/2020.

5. Πηγές και ύψος χρηματοδότησης

Η χρηματοδότηση των μέτρων και των επιμέρους δράσεων της Στρατηγικής, συμπεριλαμβανομένων και αυτών που θα εξειδικευτούν το επόμενο διάστημα στο πλαίσιο των στρατηγικών στόχων και κατευθύνσεών της, θα πραγματοποιηθεί πρωτίστως από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ). Στο πλαίσιο του ΤΑΑ, προβλέπονται πόροι άνω του 1,2 δις ευρώ, με σκοπό τη χρηματοδότηση μεταρρυθμίσεων (αλλαγές στις δομές και στις διαδικασίες) και επενδύσεων (δομικές και οργανωτικές αλλαγές) που αφορούν, μεταξύ άλλων, στη δημιουργία των απαραίτητων υποδομών αλλά και στον σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων με έμφαση στις ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες, καθώς και σε οριζόντιες δεξιότητες (λ.χ., ο οικονομικός εγγραμματισμός). Επιπλέον, πόροι της τάξης των 370 εκατ. Ευρώ θα διατεθούν για ανάπτυξη τομεακών δεξιοτήτων με επισπεύδουσες Αρχές, Υπουργεία, όπως το Υπουργείο Εσωτερικών, το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το Υπουργείο Μετανάστευσης και Ασύλου, το Υπουργείο Τουρισμού, το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (κατά το μέρος που δεν αφορά σε προγράμματα αρμοδιότητας ΔΥΠΑ).

Η εφαρμογή της Στρατηγικής προσδοκά και την αξιοποίηση δυνατοτήτων συμπληρωματικής χρηματοδότησης των πολιτικών και δράσεων ενίσχυσης της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μέσω των πόρων των ΕΔΕΤ που διατεθούν στην Ελλάδα για την πλήρωση των ευρωπαϊκών στόχων κατά την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027. Βασική επιδίωξη αποτελεί η αξιοποίηση των πόρων αυτών με ορθολογικό και αποδοτικό τρόπο, προκειμένου να έχουν το μέγιστο δυνατό αποτύπωμα στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων και της απασχολησιμότητας του ανθρώπινου δυναμικού, ώστε να μειωθεί η αναντιστοιχία δεξιοτήτων και να βελτιωθούν οι δείκτες σύζευξης/αντιστοίχισης της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας.

Σε αυτή την κατεύθυνση, η Κυβέρνηση δύναται να αξιοποιήσει και πόρους του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, καθώς και των συναρμόδιων Υπουργείων και των εποπτευόμενων φορέων. Στους πόρους αυτούς συμπεριλαμβάνονται και οι πόροι από τον προϋπολογισμό δημοσίων επενδύσεων και από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης και τα Τομεακά Προγράμματα Ανάπτυξης των Υπουργείων.